

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького**

ЗВІТ РЕКТОРА

**Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького**

**Солоненка Анатолія Миколайовича
за 2019 рік**

МЕЛІТОПОЛЬ - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ	7
1.1. Ліцензування та акредитація	7
1.2. Контингент, прийом на навчання, поновлення та відрахування здобувачів вищої освіти	11
1.3. Внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу	24
1.3.1. Розробка та вдосконалення освітніх програм підготовки фахівців .	25
1.3.2. Якість методичного забезпечення	28
1.3.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	46
1.3.4. Оцінювання та організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти	50
1.4. Центр неперервного професійного розвитку освітян	60
1.4.1. Нова українська школа та Університет: взаємодія у партнерстві	60
1.4.2. Сертифікаційні програми	68
1.4.3. Підвищення кваліфікації	71
1.5. Центри та освітньо-наукові лабораторії	75
2. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО- ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	87
2.1. Кадрове забезпечення виконання науково-дослідної роботи	87
2.2. Організаційне та фінансове забезпечення науково-дослідної роботи	88
2.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності	89
2.4. Конкурс проектів науково-дослідних робіт	95
2.5. Публікації співробітників Університету у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами	97
2.6. Репозиторій	104
2.7. Університет у міжнародних та всеукраїнських рейтингах	107
2.8. Конференції, семінари	110

2.9. Патентна діяльність.....	114
2.10. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.....	117
2.11. Наукові та Науково-методичні ради Міністерства освіти і науки України	121
2.12. Центр трансферу технологій.....	123
2.13. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів	131
2.14. Діяльність Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.....	137
2.15. Участь здобувачів вищої освіти у Всеукраїнській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних наукових та мистецьких конкурсах	147
3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТУ.....	151
3.1. Співпраця з закордонними партнерами	151
3.2. Участь в міжнародних освітніх проектах і програмах	153
3.3. Організація закордонних відряджень.....	155
3.4. Міжнародні установи та організації, з якими співпрацює Університет	160
3.5. Прийом зарубіжних викладачів, науковців.....	162
3.6. Академічна мобільність, виконання угод про подвійне дипломування	163
4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	170
5. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ.....	175
6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ	181
7. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ.....	191
8. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА Й ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	198
9. СТАН РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ З ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	208
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	213

ВСТУП

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) є закладом інноваційного типу в підготовці кадрів для освітньої сфери, а також для багатьох виробничих сфер Запорізького регіону та всієї України.

На сьогодні одне із основних завдань діяльності Університету – стати центром підготовки фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці, яким передано багатий інноваційними напрацюваннями досвід науковців-педагогів. Для реалізації цього завдання Університет розширює взаємодію із різними підприємствами і установами як на території України так і за кордоном і стає відкритим джерелом всього нового і прогресивного.

Стійка професійна спрямованість здобувачів вищої освіти випускових курсів Університету на самореалізацію у професійній діяльності була досягнута завдяки створенню масштабного культурно-освітнього простору, в якому знаходять реалізацію численні інноваційні проекти. Серед них «Методична майстерня педагога Нової української школи» як форма поширення кращих практик застосування інноваційних методів викладання та нових освітніх технологій, Науковий парк «Melitopol travel university» для створення нових видів інноваційного туристичного продукту, Стеам-лабораторія, освітньо-наукова лабораторія готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Лабораторія психофізіологічних досліджень, Лабораторія психології здоров'я, Педагогічна лабораторія початкової школи та ін. Означена діяльність Університету є обов'язковим елементом внутрішньої системи забезпечення якості освіти, адже демонструє плідну співпрацю зі стейкхолдерами з одного боку, з іншого – є якісним маркером активної позиції Університету із забезпечення високої якості вищої освіти.

На сьогодні Університет є центром, в якому професійні компетентності майбутніх фахівців формуються шляхом включення у відповідну практичну діяльність, загальну атмосферу освітнього

середовища, де науково-практична діяльність посідає одне з визначальних місць. Реформаторська просвітницька місія Університету сьогодні вже набула ознак чітко окресленої й водночас відкритої системи, яка поєднує формальну, неформальну і інформальну освіту, це ліцензовані і акредитовані освітньо-професійні і освітньо-наукові програми, сертифікаційні програми, програми по підвищенню кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, сесії методичної майстерні, відкритий освітній форум, науково-практичні конференції різних рівнів.

Зростає науковий імідж Університету та його визнання міжнародною науковою спільнотою. На сьогодні Університет співпрацює з 54 зарубіжними науковими та освітніми установами (Білорусі, Казахстану, Польщі, Молдови, Болгарії, Німеччини, Австрії, Швейцарії, Греції, Великобританії, Туреччини та ін.), постійно бере участь у міжнародних наукових проектах (Темпус IV «Розробка регіональних, міждисциплінарних, правових студій з питань енергетики та навколишнього середовища»), конференціях (XXVI International Scientific and Practical Conference «The Development of a Single European Educational Area Combining the Best International Experience with National Traditions», м. Мішкольц, Угорщина), виставках («China Education Expo», м. Пекін, КНР) та ін.

Університет став учасником проекту «Глобальна інноваційна програма чистих технологій для малих та середніх підприємств в Україні». Проект Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) та Глобального Екологічного Фонду (ГЕФ) «Глобальна інноваційна Програма чистих технологій для малих та середніх підприємств (МСП) в Україні». У рамках Проекту проведено конкурс екологічно дружніх стартап-проектів та відібрано команди-півфіналісти для участі в акселераційній програмі ЮНІДО/ГЕФ, що передбачає проведення бізнес академії, менторську підтримку та грантове та інвестиційне фінансування.

Наукові і науково-педагогічні працівники МДПУ приділяють значну увагу чотирьом напрямам наукової (науково-технічної) діяльності

відповідно до Переліку наукових напрямів, за якими проводиться державна атестація закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 652, а саме: Гуманітарні науки і мистецтво, Суспільні науки, Біологія та охорона здоров'я, Математичні і природничі науки.

Здобувачі вищої освіти Університету реалізують свою змогу навчатися за освітніми програмами паралельного диплому (Вища лінгвістична школа у м. Ченстохов (Польща); семестрового навчання «Mobility Direct» (Польща, Болгарія, Німеччина).

Окрема увага приділяється соціокультурній функції Університету, що зумовило наповнення структури Університету різноманітними центрами, які стали осередками нових наукових ідей, оновлених практик, творчих напрацювань, перспективних проектів.

На Десятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» та Дев'ятій міжнародній виставці освіти за кордоном «World Edu», які були організовані Компанією «Виставковий Світ» за підтримки участі Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, заслуги колективу Університету були відзначені Дипломом за активну участь у реформуванні національної системи освіти, Золотою медаллю у номінації «Розвиток професійної компетентності педагогічних працівників у системі неперервної освіти», Сертифікатом «Якість наукових публікацій» за показниками рейтингу міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

Науково-педагогічні працівники Університету були нагороджені Почесним званням «Заслужений працівник освіти», Грамотами, Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, нагрудним знаками «За наукові та освітні досягнення», «Василь Сухомлинський».

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Ліцензування та акредитація

Забезпечення якості вищої освіти є вимогою сучасності, ключовим принципом Болонської декларації та незаперечним пріоритетом для академічної спільноти і державної освітньої політики країн Європи та інших розвинених країн світу.

Національна система забезпечення якості вищої освіти реалізується через механізми ліцензування спеціальностей та акредитацію освітніх програм.

Ліцензування – це державне визнання спроможності закладу вищої освіти розпочати діяльність, пов'язану із наданням освітніх послуг з певної спеціальності за певним рівнем вищої освіти, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Акредитація освітньої програми у навчальному закладі з певної спеціальності – це оцінювання освітньої програми на предмет її відповідності стандарту освіти, а також спроможності закладу освіти забезпечити досягнення здобувачами освіти передбачених в освітній програмі результатів навчання.

В Університеті здійснюються освітні послуги з підготовки фахівців за трьома рівнями вищої освіти:

першим (бакалаврським)	– за 36 спеціальностями;
другим (магістерським)	– за 31 спеціальністю;
третім (освітньо-науковим)	– за 9 спеціальностями.

Завдяки активній співпраці з роботодавцями, на основі досліджень ринку праці та перспективного прогнозу економіки у 2018–2019 навчальному році в Університеті були запропоновані та проведені первинні акредитації освітніх програм за спеціальностями:

за ступенем вищої освіти «**Бакалавр**»:

1. 013 Початкова освіта

ОПП «Початкова освіта. Християнська етика»;

ОПП «Початкова освіта. Іноземна мова»

за ступенем вищої освіти «**Магістр**»:

1. 011 Освітні, педагогічні науки

ОПП «Педагогіка вищої школи»;

ОНП «Педагогіка вищої школи»;

2. 013 Початкова освіта

ОПП «Початкова освіта. Християнська етика»;

ОПП «Початкова освіта. Іноземна мова».

3. 014 Середня освіта (Українська мова і література)

ОПП «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»;

4. 033 Філософія

ОПП «Філософія. Аналітика соціально-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів».

5. 051 Економіка

ОПП «Керівництво персоналом та економіка праці»;

ОПП «Економіка та адміністрування в охороні здоров'я».

6. 053 Психологія

ОПП «Психологія. Практична психологія».

7. 054 Соціологія

ОПП «Соціологія».

8. 231 Соціальна робота

ОПП «Соціальна робота. Психологія».

Проведено узагальнення переліків спеціальностей та ліцензованих обсягів із цих спеціальностей.

За звітній період отримані нові ліцензії підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти. Термін одержання останньої – 06.11.2019 р.

У 2019 році в Університеті відбулося збільшення ліцензійного обсягу за ступенем вищої освіти «магістр» зі спеціальностей:

1. 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
2. 014 Середня освіта (Географія).

У 2019 році в Університеті започатковано освітню послугу з підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників за спеціальностями:

- 1.013 Початкова освіта;
- 2.014 Середня освіта (Українська мова і література);
- 3.014 Середня освіта (Мова і література (англійська));
- 4.014 Середня освіта (Історія);
- 5.014 Середня освіта (Музичне мистецтво);
- 6.014 Середня освіта (Географія);
- 7.014 Середня освіта (Інформатика);
- 8.053 Психологія.

Одержана ліцензія на провадження цієї освітньої послуги.

Ця робота продовжується і надалі. Планується отримання ліцензії на впровадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників за спеціальностями:

- 1.014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- 2.014 Середня освіта (Хімія);
- 3.014 Середня освіта (Математика);
- 4.014 Середня освіта (Фізична культура).

Розпочато діяльність з отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності з метою підготовки іноземців та осіб без громадянства за спеціальностями:

- 1.014 Середня освіта (Інформатика);
- 2.014 Середня освіта (Мова і література (англійська));
- 3.073 Менеджмент;
- 4.122 Комп'ютерні науки.

У 2019 році одержані нові сертифікати про акредитацію спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) зі ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр».

У поточному році планується первинна акредитація освітніх програм за спеціальностями:

за ступенем вищої освіти **«Бакалавр»**:

1. 053 Психологія

ОПП «Психологія. Психологічне консультування»;

ОПП «Психологія. Клінічна психологія».

2. 054 Соціологія

ОПП «Соціологія».

3. 231 Соціальна робота

ОПП «Соціальна робота. Соціальна педагогіка».

4. 081 Право

ОПП «Право».

за за ступенем вищої освіти **«Магістр»**:

1. 242 Туризм

ОПП «Туризм».

Рушійною силою забезпечення якості вищої освіти стало Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, яке є незалежним постійно діючим колегіальним органом, і створення якого передбачено Законом України «Про вищу освіту». Наш університет плідно співпрацює з Національним агентством.

Науково-педагогічні працівники Університету включені до реєстру кандидатів у експерти з акредитації освітніх програм. Вони успішно пройшли онлайн-тренінг та зарекомендували себе як потенційні професійні експерти Національного агентства:

1. Арсененко І.А.

2. Байтеряков О.З.

3. Воровка В.П.

4. Гапотій В.Д.
5. Гришко С.В.
6. Дубяга С.М.
7. Коваль О.В.
8. Коноваленко Т.В.
9. Марченко О.А.
10. Молодиченко В.В.
11. Петренко В.А.
12. Сіроштан Т.В.
13. Федюшко М.П.
14. Хромишев В.О.
15. Хромишева О.О.
16. Шаров С.В.
17. Шарова Т.М.
18. Шевченко Ю.В.

Двоє викладачів університету увійшли до складу Галузових експертних рад:

1. Аверіна К.С.
2. Фалько Н.М.

1.2. Контингент, прийом на навчання, поновлення та відрахування здобувачів вищої освіти

Формування контингенту здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Умов прийому до вищих навчальних закладів у 2019 році, Правил прийому до Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького у 2019 році, Положення про приймальну комісію та Програми профорієнтаційної роботи на 2019-2020 навчальний рік.

Збільшення контингенту здобувачів вищої освіти є одним з

пріоритетних завдань Університету, яке вирішується шляхом налагодження дієвих взаємозв'язків із роботодавцями та представниками роботодавців, моніторингу спеціальностей, які мають попит на ринку праці, та розширення спектру освітніх програм підготовки фахівців відповідних спеціальностей, проведення налагодженої ефективної профорієнтаційної роботи.

Контингент здобувачів вищої освіти в Університеті на 1 жовтня 2019 року становить 3968 осіб (очна форма – 2473 студенти, заочна форма – 1495 студентів).

На очній формі станом на 01 жовтня 2019 року навчається 2473 здобувачів вищої освіти. За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту за освітніми ступенями бакалавра і магістра 1389 студентів (на 01.10.2018 р. – 1475 студентів, а на 01.10.2017 р. – 1571 студент), а за кошти фізичних та юридичних осіб – 1084 студенти (на 01.10.2018 р. – 1089 студентів, а на 01.10.2017 р. – 873 студенти). Динаміка змін контингенту наведено у табл.1.1., 1.2., рис. 1.1., 1.2., 1.3.

Таблиця 1.1.

Динаміка змін контингенту студентів очної форми навчання

	01.10.2017 р.	01.10.2018 р.	01.10.2019
За кошти державного бюджету	1571	1475	1389
За кошти фізичних та юридичних осіб	873	1089	1084
Всього	2444	2564	2473

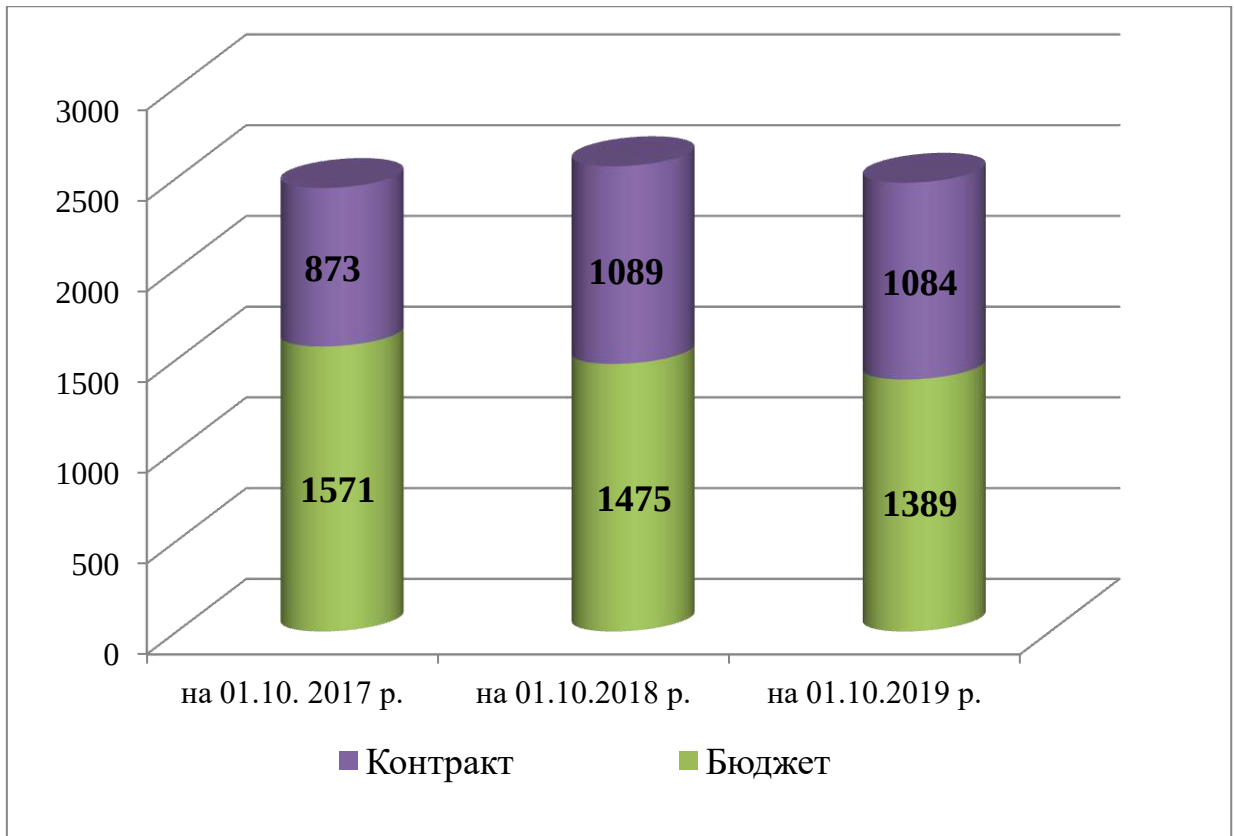

Рис. 1.1. Динаміка змін контингенту студентів за формами навчання

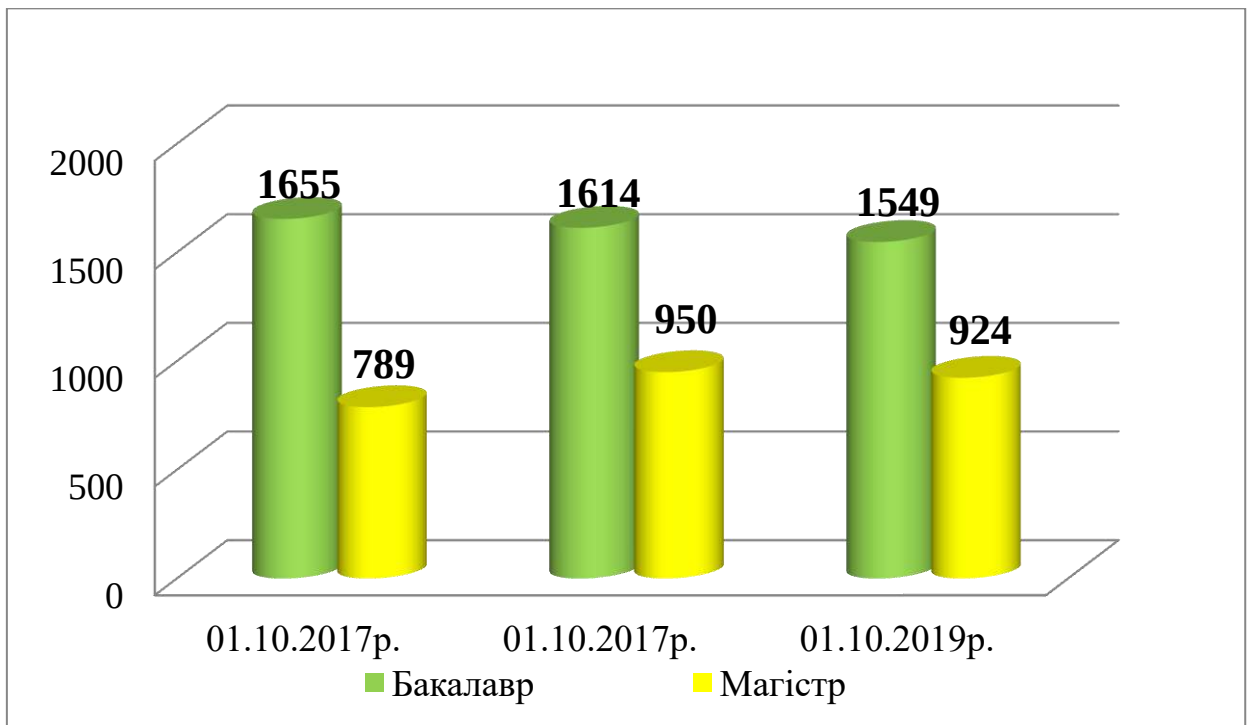

Рис. 1.2. Динаміка змін контингенту студентів за рівнями підготовки

Таблиця 1.2.

**Порівняльний аналіз контингенту студентів очної форми навчання
(за підрозділами)**

Інститут/ Факультети	на 01.10.2017р.	на 01.10.2018 р.	на 01.10.2019 р
Хіміко-біологічний (Х/Б)	321	342	345
Філологічний (Ф/Ф)	413	419	390
Інформатики, математики та економіки (ІМЕ)	446	462	446
Природничо-географічний (П/Г)	527	567	548
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти (ННІСПМО)	737	774	744

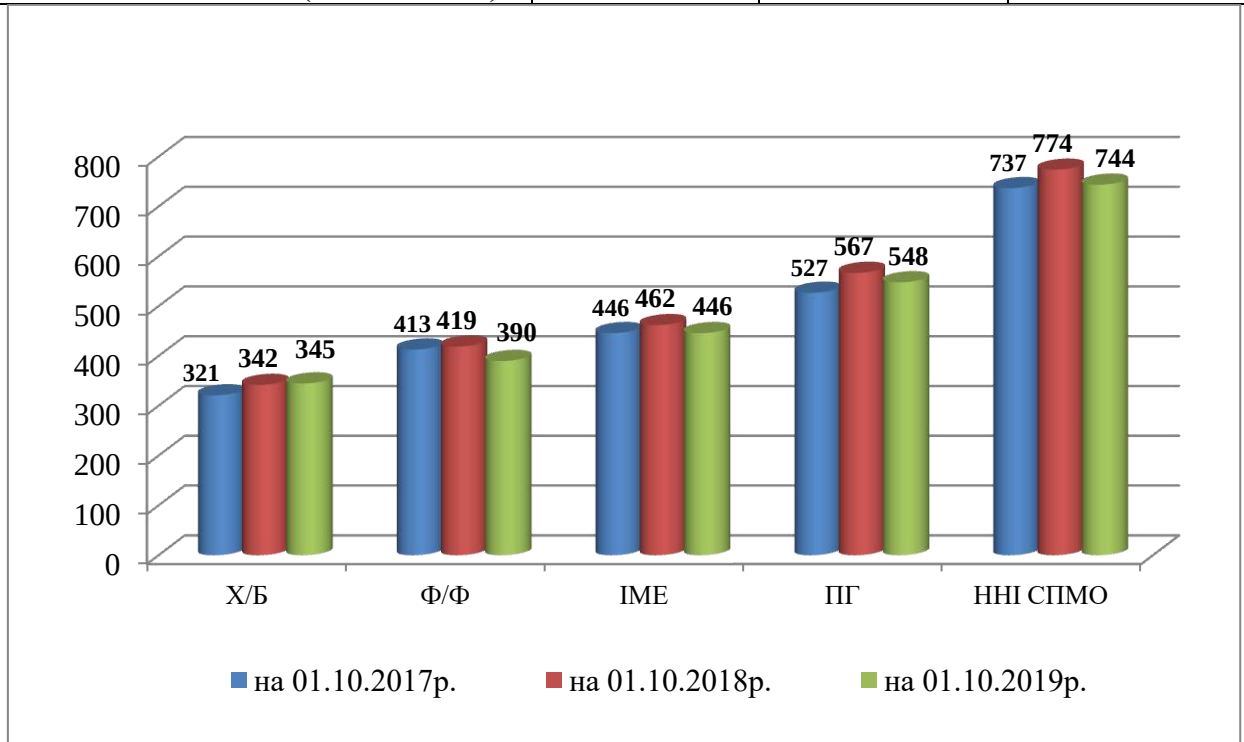

Рис. 1.3. Порівняльний аналіз контингенту студентів очної форми навчання за підрозділами

Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання на 1 жовтня 2019 року складав 1495 осіб. Оскільки вступна компанія в Університеті відповідно до Правил прийому на 2019 рік продовжувалася до 30 листопада 2019 року, на 1 грудня 2019 року контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання склав 1631 особу. Загальний контингент

здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра складає 827 осіб, за освітнім ступенем магістра – 804 особи.

Заочний відділ приділяє значну увагу формуванню контингенту. Загальний контингент за останні два роки має позитивну тенденцію росту. Порівняно з 2018 роком контингент здобувачів вищої освіти збільшився на 44 особи. Динаміка змін контингенту заочної форми навчання у розрізі рівнів вищої освіти продемонстрована у таблиці 1.3.

Зазначимо, що збільшення контингенту відбулося і на першому (бакалаврському), і на другому (магістерському) рівнях вищої освіти. Так, порівняно з 2018 роком кількість студентів першого рівня підготовки збільшилася на 34 особи, другого – на 10 осіб.

Таблиця 1.3.

**Порівняльний контингент здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання**

	2017-2018 н.р.		2018-2019 н.р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
Загальний контингент	793	794	827	804
ВСЬОГО:	1587		1631	

Загальна кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються на контрактній формі навчання, перевищує кількість студентів, що навчаються за рахунок державного бюджету. Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок державного фінансування, зменшилась у 2019 році на 14 осіб порівняно з 2018 роком, а загальна кількість, які навчаються за контрактною формою навчання, збільшилась на 48 особи порівняно з 2018 роком (табл.1.4., рис.1.4.).

Таблиця 1.4.

**Порівняльний контингент здобувачів вищої освіти заочної форми
навчання (за формами фінансування)**

	2018-2019н.р.		2019-2020н.р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
За кошти державного бюджету	209	167	195	171
За кошти фізичних та юридичних осіб	584	627	632	633
ВСЬОГО:	1587		1631	

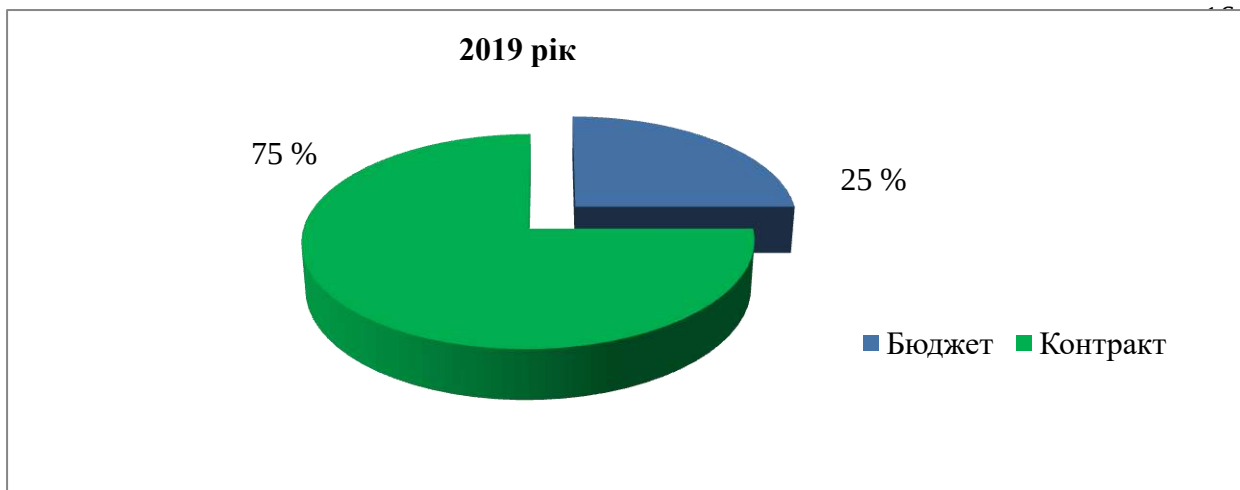

Рис. 1.4. Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (за формами фінансування) I (бакалаврського) рівня підготовки

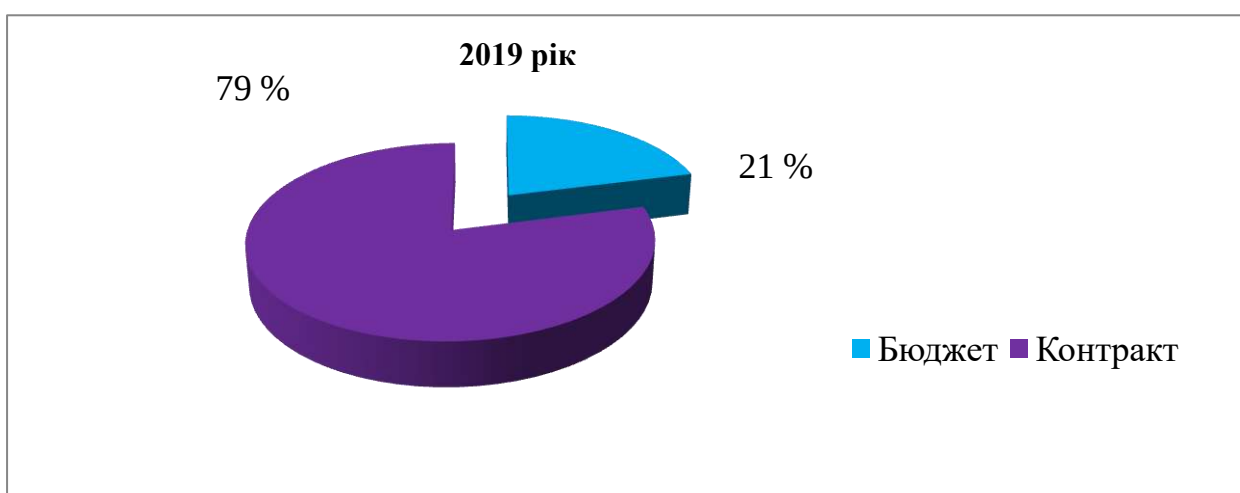

Рис. 1.5. Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (за формами фінансування) II (магістерського) рівня підготовки

Прийом на навчання до Університету

Прийом заяв та документів у 2019 році здійснювався за допомогою Єдиної державної електронної бази з питань освіти та системи «Вступ. ОСВІТА.UA» для інформування абітурієнтів про надходження заяв на навчання до Університету за освітнім ступенем бакалавра, магістра на очній та заочній формах навчання.

Упродовж року приймальна комісія працювала над формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти Університету і чітко організувала роботу всіх структурних підрозділів під час вступної кампанії. При приймальній комісії працював консультаційний центр для надання допомоги вступникам під час подання заяв в електронній формі. Вступники

могли звернутися до консультаційного центру з метою створення електронного кабінету, внесення заяв в електронній формі, завантаження додатка до документа про освіту тощо.

Вступна кампанія 2019 року характеризується такими показниками: зараховано на очну (ОФН) та заочну (ЗФН) форми навчання **1679 здобувачів вищої освіти** (2018 р. – 1757 студентів, 2017 р. – 1608 студентів): за освітнім ступенем бакалавра – **816** (2018 р. – 827, 2017 р. – 727), за освітнім ступенем магістра – **863** (2018 р. – 930, 2017 р. – 873) (рис. 1.7.).

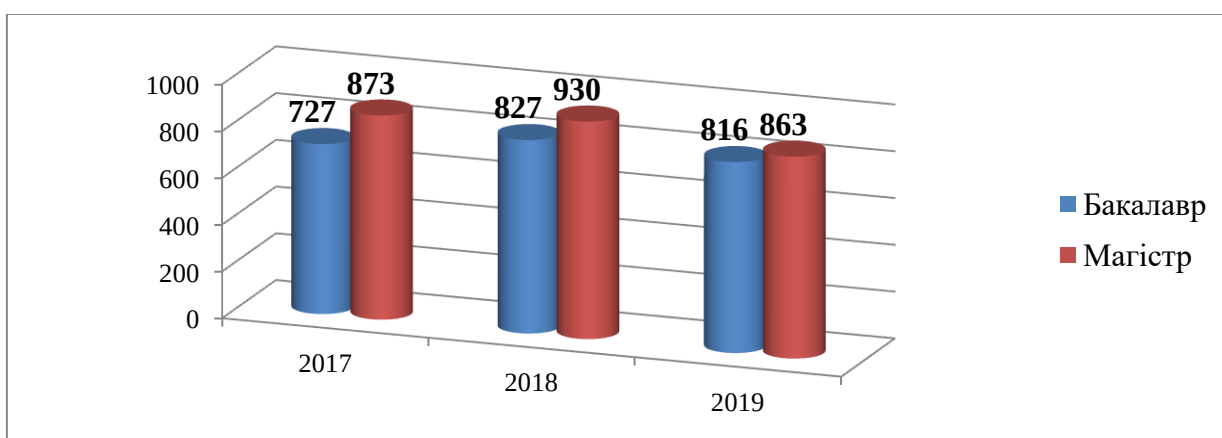

Рис. 1.6. Динаміка прийому студентів до Університету за останні три роки.

До Університету у 2019 році було подано **4390 заяв** (2018 р. – 4805 заяв, 2017 р. – 4565 заяв).

Динаміку подання заяв можна спостерігати на рис. 1.8.

Рис. 1.7. Динаміка подання заяв вступників до Університету за останні три роки.

На перший курс було подано **2379 заяв** (2018 р. – 2637 заяв, 2017 р. – 2590 заяв). Усі заяви подавалися тільки в електронній формі через систему «Електронний вступ», окрім тих осіб, які користувалися квотами при зарахуванні на навчання на місця за державним замовленням. Із загальної кількості поданих заяв з:

I пріоритетом – подано 321 заява;

II пріоритетом – подано 231 заява;

III пріоритетом – подано 175 заяв

Заяви подано з 8 регіонів України, але основний контингент складають Запорізька, Херсонська, Дніпропетровська, Луганська та Донецька області.

Незважаючи на меншу кількість поданих заяв у порівнянні з минулими роками, набір здобувачів вищої освіти на 1 курс збільшився. Це свідчить про більш свідомий вибір абітурієнтами спеціальностей та освітніх програм (Рис. 1.8.).

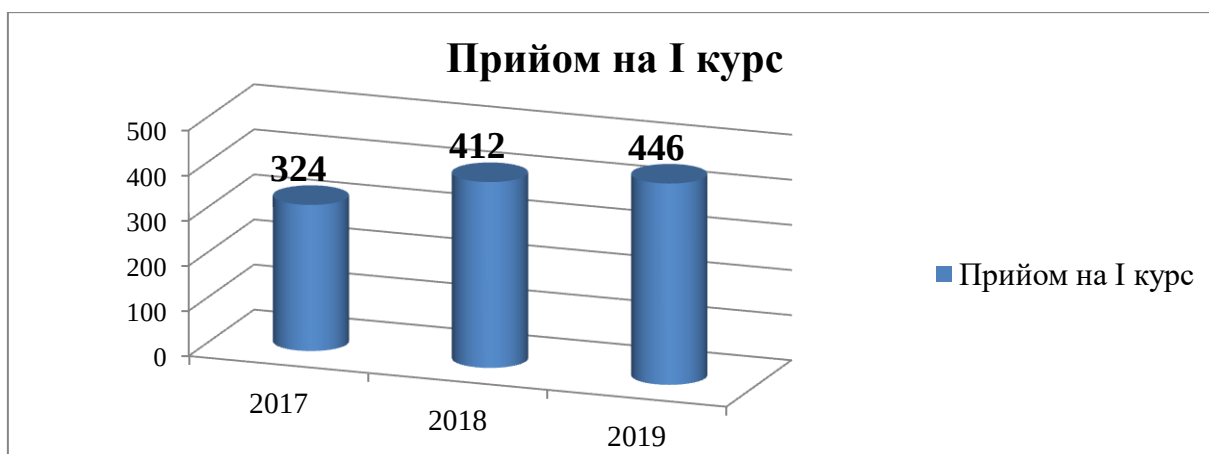

Рис. 1.8. Загальні показники прийому на 1 курс

Загальний конкурс становив 10,2 (2018 р. – 12,4, 2017 р. – 11,1) осіб на 1 місце державного замовлення на очну форму навчання. Конкурс на 1 місце ліцензійного обсягу становив 1,1 особи.

Найбільш популярні спеціальності:

- Середня освіта (Історія);
- Дошкільна освіта;
- Початкова освіта;

- Середня освіта (Фізична культура);
- Середня освіта (Українська мова і література);
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- Професійна освіта (Комп'ютерні технології).

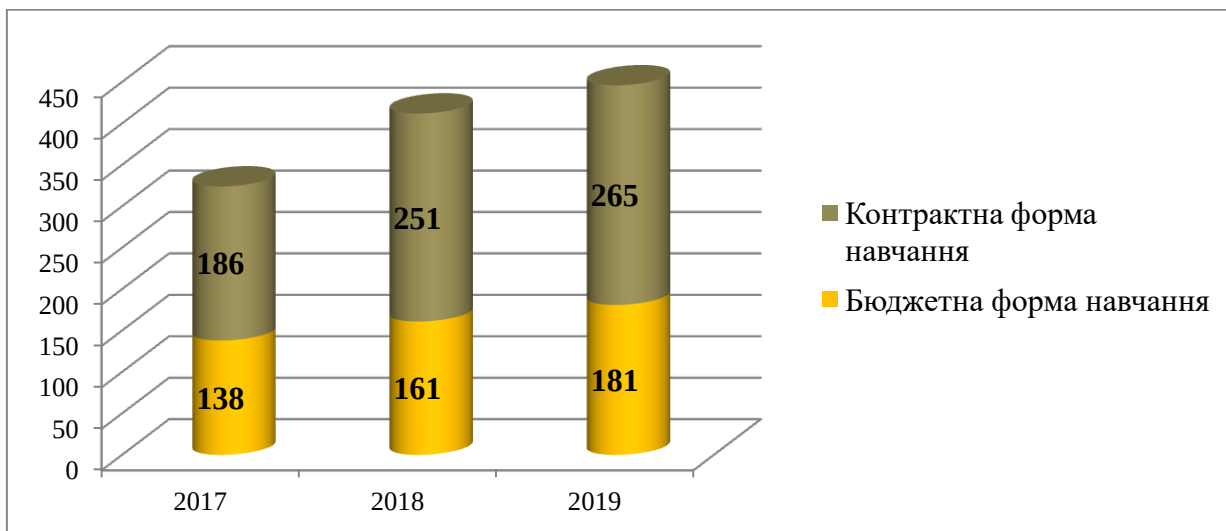

Рис. 1.9. Загальні показники прийому на 1 курс за джерелами фінансування

Загальний обсяг державного замовлення у 2019 році становив **655 місць**: на денну форму навчання **514**, на заочну – **141** (для порівняння у 2018 році – 705 місць: на ОФН – 564, на ЗФН – 141 та у 2017 році – 652: на ОФН – 524 та на ЗФН – 128).

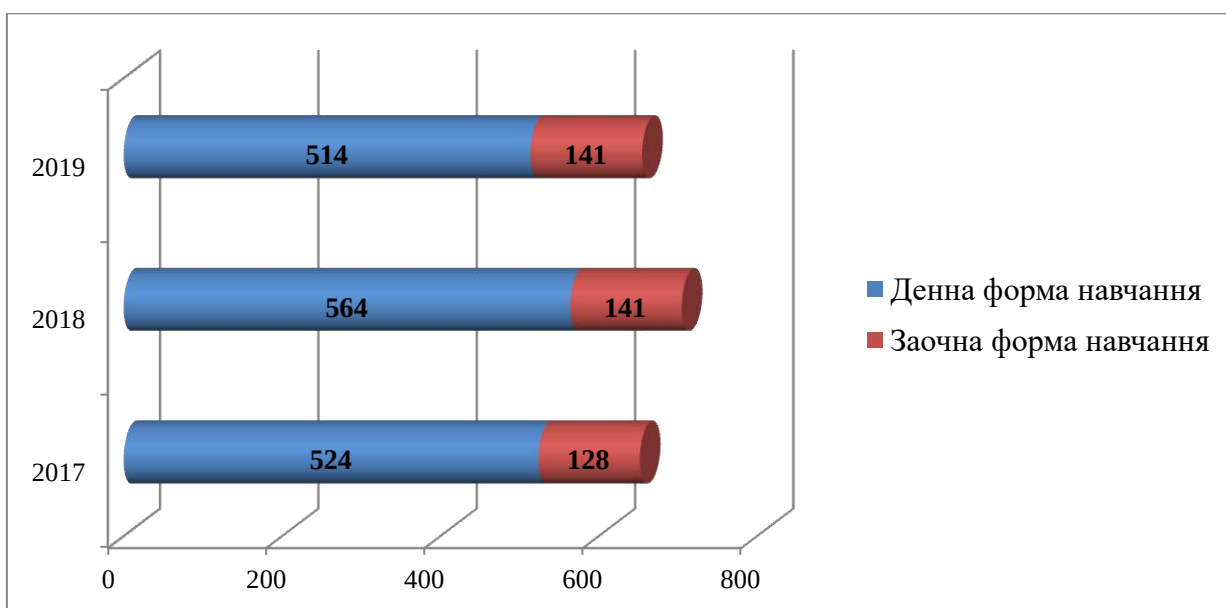

Рис. 1.10. Загальні показники прийому до Університету на місця державного замовлення

Крім цього ректорат звертався до Міністерства освіти і науки України з проханням про виділення додаткових місць державного замовлення для дітей-сиріт, інвалідів, осіб, які забезпечували проведення антитерористичної операції, дітей, батьки яких є учасниками АТО, які не пройшли за конкурсом на бюджетні місця і були рекомендовані на навчання на умовах контракту. Прохання ректорату було задоволене, і 25 осіб зараховано на додаткові місця державного замовлення.

Упродовж багатьох років випускників закладів вищої освіти – Запорізького музичного училища імені Платона Майбороди, Нікопольського, Запорізького, Бериславського, Дніпропетровського педагогічних коледжів, Запорізького, Дніпропетровського, Мелітопольського училищ культур, Мелітопольського, Генічеського та Бердянського медичних коледжів було зараховано на старші курси Університету як за державним замовленням, так і на умовах контракту. У 2019 році на основі молодшого спеціаліста було зараховано **296 осіб**.

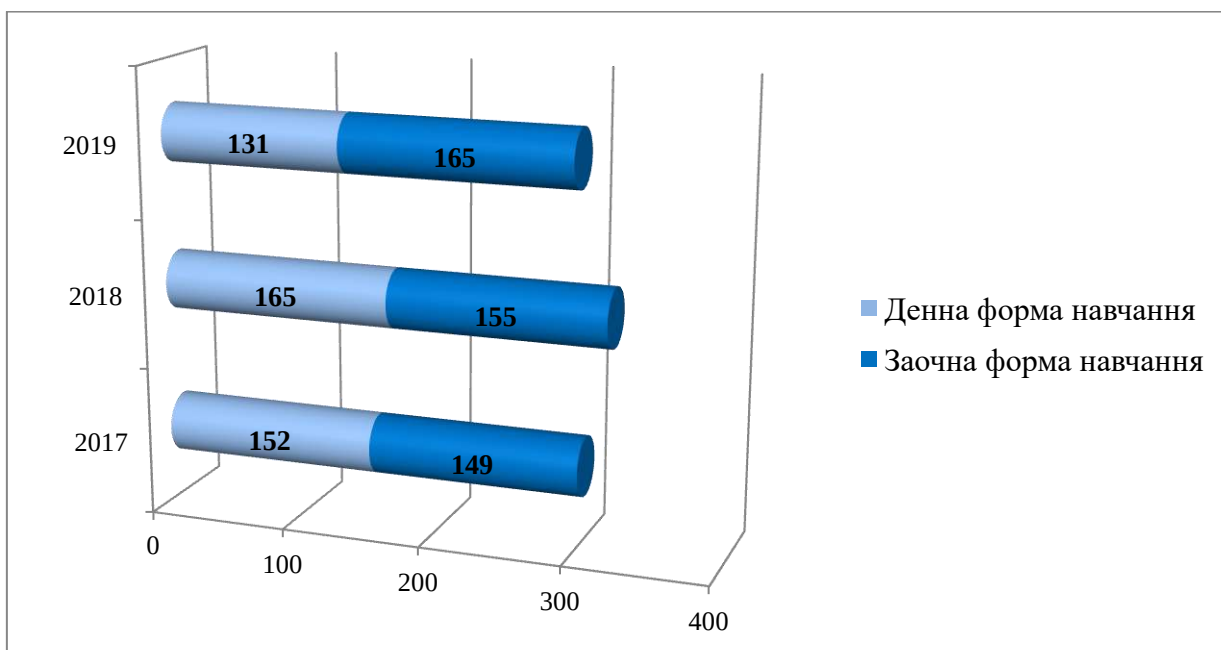

Рис. 1.11. Динаміка прийому на навчання на основі молодшого спеціаліста

За освітнім ступенем магістра у цьому році зараховано 863 особи.

Слід зазначити проблемні напрями роботи з формування контингенту на окремих спеціальностях, на яких чисельність студентів зменшилась у

цьому році. Це спеціальності «Психологія», «Філософія», «Історія та археологія», «Туризм», «Соціологія», «Комп'ютерні науки», «Економіка» та «Менеджмент», де вступ здійснювався у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови.

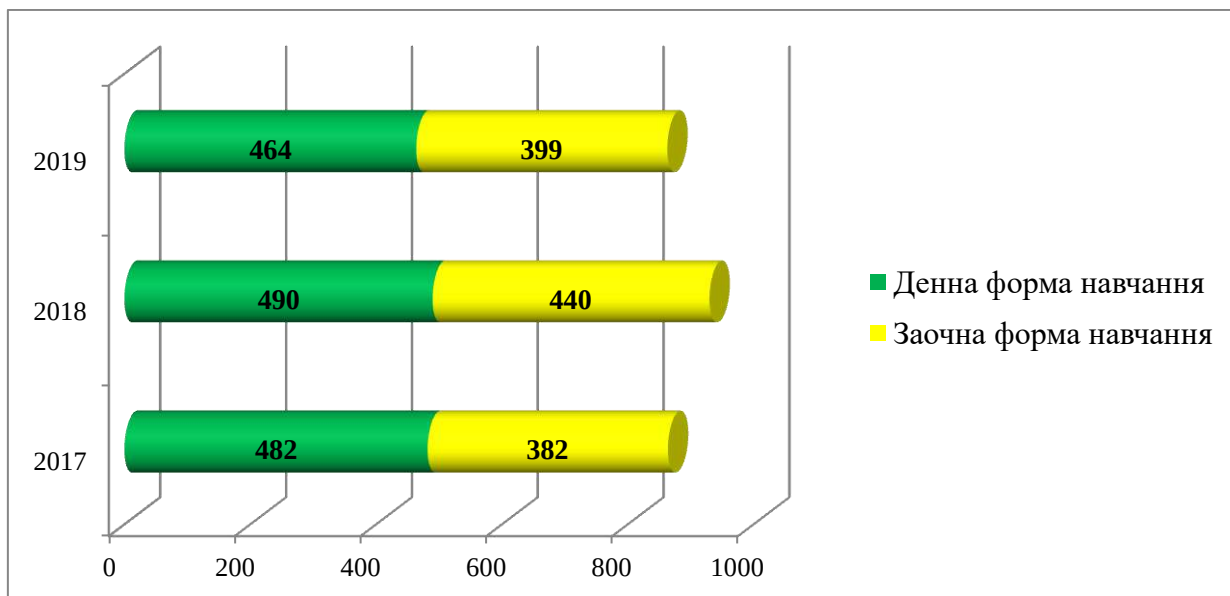

Рис. 1.12. Динаміка прийому на навчання за освітнім ступенем магістра

Завдяки формуванню нової стратегії проведення підготовки до вступної кампанії, запровадженню нових організаційних форм профорієнтаційної роботи, оптимальної цінової політики, проведенню широкої агітації у засобах інформації, постійному оновленню інформації на web-сайті Університету, роботі телефонної лінії приймальної комісії та проведенню соціологічних опитувань потенційних абітурієнтів досягнуто поліпшення якісного складу вступників, залучення з інших регіонів вступників, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)).

Випуск, поновлення на навчання, переведення, відрахування студентів

Кількість випускників Університету очної форми навчання 2019 році склала 950 студентів. За ступенем вищої освіти «Бакалавр» – 493 особи, а за ступенем вищої освіти «Магістр» – 457 осіб. У порівнянні з попереднім

роком кількість здобувачів вищої освіти, які закінчили Університет, зменшилася на 253 особи (табл. 1.5., рис. 1.13.).

Таблиця 1.5.

**Випуск здобувачів вищої освіти за останні три роки
(очна форма навчання)**

	2017	2018	2019
Бакалавр	477	489	493
Магістр	127	714	457
Всього	703	1203	950

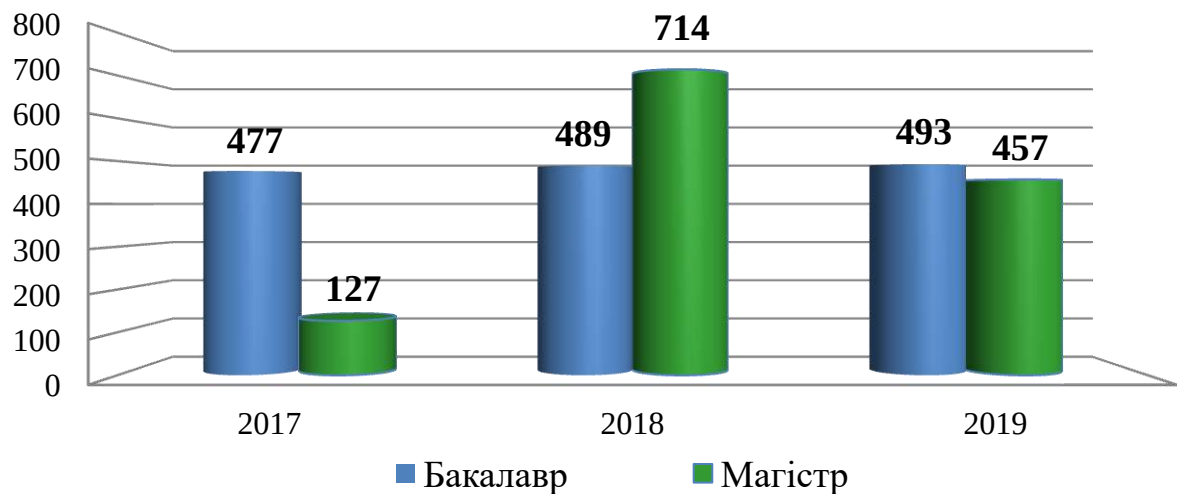

Рис. 1.13. Випуск студентів очної форми навчання

Випуск здобувачів вищої освіти заочної форми у 2019 році порівняно з минулим роком за освітньою програмою бакалавра зменшився на 48 осіб, а магістра – збільшився на 171 особу. Загальна кількість випускників зменшилася на 123 осіб (табл. 1.6.).

Таблиця 1.6.

Випуск здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

	2017-2018н.р		2018-2019н.р	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
Загальний випуск	304	236	256	407
За кошти державного бюджету	101	106	88	94
За кошти фізичних та юридичних осіб	203	130	168	313
ВСЬОГО:	540		663	

За 2019 рік з Університету було відраховано 101 студент очної форми навчання.

Основними причинами відрахування студентів очної форми навчання є:

- невиконання навчального плану – 49 осіб;
- власне бажання – 45 осіб;
- несплата за освітні послуги – 6 осіб;
- не повернулись з академічної відпустки – 1 особа.

Також слід зазначити, що в Університеті впродовж звітнього періоду було поновлено на навчання на очну форму навчання 15 студентів, серед них: студенти, яких поновлено на навчання з інших навчальних закладів – 11 осіб; студенти, яких раніше були відраховано з Університету – 4 особи.

Рух контингенту здобувачів вищої освіти на заочній формі навчання за два роки відображено в таблицях 1.7., 1.8. Основними причинами відрахування студентів було невиконання навчального плану та невиконання умов контракту, власне бажання.

Таблиця 1.7.

Поновлення студентів заочної форми навчання

	2018 р.		2019 р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
ВСЬОГО:	29	2	7	3
За кошти державного бюджету	0	0	0	0
За кошти фізичних та юридичних осіб	29	2	7	3

Таблиця 1.8.

Відрахування студентів на заочній формі навчання

	2018 р.		2019 р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
ВСЬОГО:	57	36	53	23
За кошти державного бюджету	13	10	10	2
За кошти фізичних та юридичних осіб	44	26	43	21

Заповнення вакантних місць державного замовлення на очній і заочній формах навчання здійснювалося на конкурсній основі згідно з Положенням про переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Отже, основними зовнішніми і внутрішніми чинниками, що впливали на формування контингенту здобувачів вищої освіти Університету у звітному періоді, стали: державне замовлення, економічна та політична ситуація в країні, профорієнтаційна робота інституту/факультетів та Університету в цілому, конкурентоспроможність Університету, відрахування та поновлення студентів, переведення з інших освітніх закладів, оновлення та розширення спектру освітніх програм.

1.3. Внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу

За звітний період основний пріоритет в забезпеченні якості освіти посідали заходи, спрямовані на забезпечення в освітньому середовищі такої атмосфери й практики, що актуалізували важливість культури якості освітньої діяльності і якості вищої освіти та її забезпечення й покращення.

Із метою вдосконалення внутрішньої системи оцінювання в Університеті у вересні 2019 року комісію Вченої ради Університету з якості освітньої діяльності було реорганізовано в комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей і центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу. Обидві структури мають чітко поставлені завдання і функції, спрямовані як на підвищення системної якості освітньої діяльності Університету, так і на моніторинг результатів навчання.

На підставі аналізу результатів експертизи і моніторингу освітніх програм, освітнього процесу відповідні структурні підрозділи готують і під час робочих нарад на засіданнях кафедр, вчених рад інституту/факультетів, Вченій раді Університету висувають пропозиції щодо покращення освітньої діяльності та здійснюють моніторинг їх виконання.

1.3.1. Розробка та вдосконалення освітніх програм підготовки фахівців

Сьогодні в Університеті розроблено та функціонує 81 програма: за освітнім ступенем доктора філософії 10 освітньо-наукових програм, за освітнім ступенем магістра 5 освітньо-наукових та 36 освітньо-професійних програм; за освітнім ступенем бакалавра – 44 освітньо-професійні програми.

Розробка і вдосконалення освітніх програм в Університеті відбувається відповідно до методичних рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та відповідних внутрішніх положень. Підставою для внесення необхідних змін виступають результати аналізу анкетування здобувачів вищої освіти на предмет якості викладання освітніх компонентів, опитування стейкхолдерів, науково-педагогічних працівників, врахування зміни в ліцензійних умовах.

У 2019 році затверджено та введено в дію 8 освітніх програм:

На рівні підготовки бакалавра:

Цифровий дизайн;

Управління станом і якістю довкілля;

Початкова освіта. Інклюзивна освіта;

Лісове господарство. Благоустрій територій;

Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн.

На рівні підготовки магістра:

Початкова освіта. Інклюзивна освіта;

Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська);

Екологічна безпека.

Уже у вересні 2019 року було оновлено якісний і кількісний склад комісії з експертизи якості освітніх програм. До складу комісії увійшли співробітники різних структурних підрозділів, відповідальних за якість забезпечення реалізації освітніх програм, та здобувачі вищої освіти.

Вдосконалення якості освітніх програм відбувається на підставі результатів широкого опитування (анкетування) студентів та інших

стейкхолдерів щодо цілей програми, її змістовного наповнення, форм і методів викладання. Так, анкетування студентів 2, 4 курсів бакалаврського рівня і 2 курсу магістерського рівня на предмет якості викладання було проведене з освітніх програм Туризм, Право, Психологія, Соціальна робота, Соціологія. Його результати зумовлюють подальшу роботу гарантів освітніх програм, груп забезпечення і випускових кафедр спеціальностей, спрямовану на забезпечення якості освіти.

Сьогодні зміст анкетування теж перебуває на вдосконаленні, адже оновлено акредитаційні критерії, що спонукає до подальшої активної роботи з іншими стейкхолдерами (професіоналами-практиками, експертами галузі, роботодавцями та їх представниками, випускниками Університету, здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування тощо) та актуалізації професійного розвитку науково-педагогічного складу Університету в новій динамічній освітній реальності.

У листопаді 2019 року створено Асоціацію випускників МДПУ імені Богдана Хмельницького. Асоціація сформована із числа випускників Університету. Основною метою діяльності Асоціації є: сприяння реалізації навчальних, наукових, соціально-економічних і виробничих напрямків розвитку Університету; створення умов для освітнього, наукового, культурного і професійного спілкування випускників та науково-педагогічних працівників Університету тощо. Діяльність створеної організації спрямована на вирішення таких основних завдань: сприяння зростанню престижу Університету як провідного наукового, навчального та культурно-просвітницького центру регіону; сприяння професійному зростанню випускників, створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших видах діяльності; інформаційний обмін між випускниками та посадовими особами освітнього закладу. Для вирішення зазначених завдань Асоціація планує здійснювати наступні заходи: створити інформаційну базу даних випускників Університету; проводити опитування, анкетування, співбесіди з метою

вдосконалення освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти; сприяти професійній і соціальній адаптації, працевлаштуванню молодих фахівців - випускників Університету; залучати здобувачів вищої освіти до стажування та практики тощо.

Для організації діяльності Асоціації обрано Голову – Орлова А.В. – директора «Центру стратегічного розвитку територій» м. Мелітополь. До складу Президії увійшли: Бойко С.О.– заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів Мелітопольської міської ради, Семікін М. О. – керуючий справами виконавчого комітету Мелітопольської міської ради, Бельчев М. П. – секретар Мелітопольської міської ради (зв'язок з міською владою); Суптеля Т. О.– директор ліцею №5 Мелітопольської міської ради, Яценко О. В. – директор Мелітопольської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №22, Дубініна О. В.– директор КЗ «Центр позашкільної освіти» Мелітопольської міської ради, Ковпак С.В – директор Мелітопольського навчально-виховного комплексу №16, Щербак І.А. – начальник управління освіти Мелітопольської міської ради, Волобуєва О.С. – практичний психолог, державний навчальний заклад «Мелітопольське вище професійне училище» (освітня діяльність); Мінкова О.Г. – старший викладач кафедри права МДПУ імені Б.Хмельницького, Попов А.М. – керівник громадського об'єднання «Союз Чорнобиль» м. Мелітополя (юридична підтримка); Ткаченко Т.М.– директор ТРК «Мелітополь», Форис Г.В. – журналіст, Павленко О.М.– начальник інформаційно-обчислювального центру МДПУ імені Богдана Хмельницького (інформаційна політика, зв'язок зі ЗМІ); Солоненко А. М. – ректор МДПУ імені Богдана Хмельницького, Арабаджи О.С. – проректор МДПУ імені Богдана Хмельницького (зв'язок з Університетом) та інші.

Для висвітлення діяльності та здійснення комунікації між її членами на сайті Університету створено сторінку Асоціації випускників МДПУ імені Богдана Хмельницького.

1.3.2. Якість методичного забезпечення

Упродовж навчального року колектив Університету працював над реалізацією нових стратегічних завдань, визначених Законом України «Про вищу освіту», директивними документами Кабінету Міністрів України в галузі вищої освіти, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова Кабінету міністрів України від 10.05.2018 р. № 347), Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ Міністерства і науки України від 11.07.2019 р.). Із цією метою оновлено та Вченою радою Університету затверджено ряд положень з організації освітнього процесу:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті;
- Положення про дипломні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- ПРАВИЛА призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про курсові роботи в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про сертифікаційні освітні програми Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Зміни до Положення про керівників проектних груп із розроблення освітніх програм та гарантів у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про навчання за індивідуальним графіком здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Діяльність науково-методичної ради Університету, науково-методичних комісій інституту/факультетів, кафедр, керівників освітніх програм була зосереджена на підвищенні якості методичного забезпечення освітнього процесу в Університеті. Протягом року здійснювався моніторинг форм та методів навчання і викладання за освітніми програмами та їх відповідності досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

З метою поширення інноваційних методичних та практичних напрацювань:

- провідними науково-педагогічними працівниками проведено серію тренінгів із використання інноваційних освітніх технологій для викладачів Університету:

- «Проектна методика у навчанні»;
- «Ознайомлення з освітніми інтернет-ресурсами»;
- «Принципи та можливості STEM-освіти»;
- «Впровадження у навчання інтерактивних методів групового навчання та ігрових технологій»;
- «Впровадження компетентнісно-орієнтованих форм і методів навчання у Новій українській школі»;
- «Ознайомлення з технологією навчання case-study»;
- «Український правопис» у новій редакції: вчимо правила разом»;
- «Інноваційні технології в підготовці майбутніх фахівців педагогічної освіти».

- науково-педагогічним працівникам, які викладають фахові методики, у взаємозв'язку з науково-педагогічними працівниками кафедри педагогіки та педагогічної майстерності розроблено та опубліковано колективну монографію «Педагогічна інноватика: досвід та перспективи Нової української школи».

Усі навчальні дисципліни забезпечені навчально-методичними комплексами в електронному вигляді та представлені на сайті Центру освітніх дистанційних технологій Університету. Матеріали з навчальних курсів, електронні версії навчально-методичних комплексів розміщено науково-педагогічними працівниками на сайті за традиційною структурою, прийнятою в Університеті. Почалася робота щодо розробки та розміщення на сайті силлабусів навчальних дисциплін.

Діяльність бібліотеки Університету

Освітні стандарти нового покоління, реформування вищої школи, розвиток інформаційно-комунікативних технологій, інтеграція національних систем науки і освіти у світовий інформаційний простір передбачають

модернізацію бібліотечного сервісу, зумовлюють істотне переосмислення традиційних уявлень про місце і роль бібліотеки, необхідність зміщення акцентів у функціонуванні книгозбірні, призводять до суттєвих змін та активізації її діяльності.

Бібліотека Університету спрямовує свою роботу на якісне та оперативне інформаційне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної діяльності Університету, організацію, використання та зберігання інформаційних ресурсів, забезпечення вільного доступу до власних ресурсів та послуг, ресурсів мережі Інтернет, формування сучасного інформаційно-бібліотечного середовища.

Пріоритетними напрямками діяльності бібліотеки Університету в 2019 році стали:

- сприяння науковій та навчально-методичній діяльності Університету;
- розвиток бібліотечно-інформаційного сервісу;
- формування фондів, виявлення цінних та рідкісних видань;
- збереження багатства фонду і наукової спадщини Університету для наступних поколінь;
- створення власних інформаційних баз даних;
- підвищення рівня інформаційної культури користувачів з урахуванням світових стандартів інформаційної грамотності;
- бібліографування творчого доробку працівників Університету, укладання та видання бібліографічних покажчиків;
- дослідження історії бібліотеки;
- участь у наукових конференціях, семінарах, презентаціях;
- впровадження метричних методів вимірювання;
- участь у соціокультурній діяльності.

Упродовж 2019 року за єдиним читацьким квитком бібліотекою зареєстровано 4631 користувачів бібліотеки; кількість відвідувань – 520 269 (2018 рік – 152103); книговидача – 128 715 (2018 рік – 96964).

У 2019 році бібліотека отримала 1122 примірників видань (839 назв)

на загальну суму 79 028 грн., із них навчальної літератури – 362 прим., наукової – 319 прим.

Станом на грудень 2019 року загальний бібліотечний фонд бібліотеки Університету складає 408 669 документів, з них:

- навчальна література – 151 563;
- наукова – 101 269;
- електронні видання – 1498;
- обмінний фонд – 1527.

Науковий вектор діяльності бібліотеки спрямований на формування електронних ресурсів, популяризацію ідей відкритого доступу, побудову загальнодоступних архівів наукової інформації, підвищення вебметричного рейтингу Університету, що впливає на якість надання бібліотекою інформаційних послуг.

Важливу частину сучасних бібліотечних фондів складають електронні ресурси на різних типах носіїв, на основі яких формується електронна бібліотека. Формування електронних ресурсів, створення потужної електронної бібліотеки, оперативне забезпечення доступності до якісної інформації і наукових знань залишається пріоритетним напрямом діяльності бібліотеки.

Продовжується активна робота з обслуговування та наповнення баз даних електронного каталогу, створення власних ресурсів бібліотеки.

У 2019 році бібліотека продовжила роботу з наповнення власних БД (10), обсяг яких складає 72 030 бібліографічних записів, з них Електронний каталог – 45 345, кількість звернень за рік – 141 363. Мережних локальних документів – 6303, кількість звернень (видача) – 31 650.

Електронна бібліотека Університету формується як традиційним способом (на базі АБІС ІРБІС), так і у формі Інституційного репозиторію Університету, архіві наукових публікацій на платформі EPrints, що є одним з ефективних шляхів підвищення міжнародного рейтингу Університету, де розміщуються наукові доробки вчених та молодих науковців, який є

джерелом забезпечення вільного доступу до публікацій наукових працівників Університету.

Кількість представлених документів (записів) **6062** (11 170 записів було оброблено), в 2018 році – 2055. Кількість звернень до репозитарію – 237420 (**16 823**).

Регулярно проводився моніторинг цитування з використанням пошукової системи Google Scholar (результати викладались на сайті бібліотеки). Кількість цитувань документів у 2019 році збільшилась на 30%, порівняно з 2018 роком.

Сучасні інформаційні технології відкривають нові можливості для інформаційної підтримки наукових досліджень, тому все більшого значення для світової наукової громадськості набуває збереження та поширення інформації на умовах відкритого доступу. Інституційний репозиторій зареєстрований на корпоративному інформаційному порталі Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського – «Наука України: доступ до знань», сайтах міжнародних реєстрів OpenDoar і ROAR.

Потужним електронним ресурсом власної генерації є бібліотечний сайт (<http://lib.mdpu.org.ua>), на якому представлена вся інформація про бібліотеку, її діяльність, послуги, зібрано багато корисної інформації як для здобувачів вищої освіти, науковців, так і абітурієнтів. Кількість звернень – 82 600.

Виконуючи одну з головних функцій сучасної бібліотеки – підготовку та розповсюдження інформації, довідково-бібліографічний відділ здійснює її шляхом випуску власної бібліографічної продукції у традиційному друкованому та електронному вигляді. Це бібліографічні покажчики, рекомендаційні та інформаційні списки літератури, бюлетені нових надходжень тощо. За звітний період було видано 5 бібліографічних покажчиків. Бібліотека бере активну участь у загальноуніверситетських заходах, наукових конференціях шляхом організації книжкових виставок, відкритих переглядів літератури.

Культурно-просвітницькі заходи були присвячені різноманітним питанням громадського і культурного життя української держави і світу, видатним явищам культури, питанням патріотизму, духовності, етики і моралі. Інформацію про проведення заходів можна побачити на сайті бібліотеки та в соціальній мережі «Фейсбук».

Наступного року особливу увагу буде приділено розвитку бібліотечних послуг, які передбачають роботу у трьох вузлових комплексах: забезпечення доступу до ресурсів, урізноманітнення видів послуг і створення комфортних психологічних умов співпраці бібліотекаря і читача, користувача, всіх, хто звертається до бібліотеки за знаннями, інформацією, порадами.

Діяльність інформаційно-обчислювального центру

Діяльність інформаційно-обчислювального центру університету у 2019 році була спрямована на вирішення проблем використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальному процесі, науковій, інноваційній та адміністративній діяльності. Основні напрямки діяльності:

- розбудова інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури Університету: встановлення, налагодження, обслуговування та ремонт комп'ютерної техніки, підтримка магістральної оптоволоконної комп'ютерної мережі; розбудова локальних мереж у навчальних корпусах та господарських будівлях; підтримка базових серверів телекомунікаційної інфраструктури; супроводження програмного забезпечення, яке використовується в навчальній, науковій та адміністративній діяльності університету;
- забезпечення мультимедійною технікою лекційних аудиторій та залів для публічних заходів у навчальних корпусах;
- створення умов для проведення заходів з використанням відеоконференц зв'язку;
- інформаційна підтримка процесів адміністративного управління;
- забезпечення ефективної роботи локальної мережі та зв'язку з глобальною мережею Інтернет, розвиток телекомунікаційних технологій.

Інсталяція, супроводження, обслуговування комп'ютерної техніки та мережевого обладнання

У рамках реалізації пріоритетного напрямку щодо підвищення швидкості доступу до мережі Інтернет було вжито заходів з її оптимізації за допомогою перевірки та чистки локальної мережі від вірусних загроз. Це надало можливість на всіх факультетах збільшити швидкість до 90-95 Мегабіт/секунду в залежності від можливостей ПК користувача, мережевого обладнання та внутрішнього навантаження на мережу.

Рис. 1.14. Швидкість Інтернету до проведення оптимізації

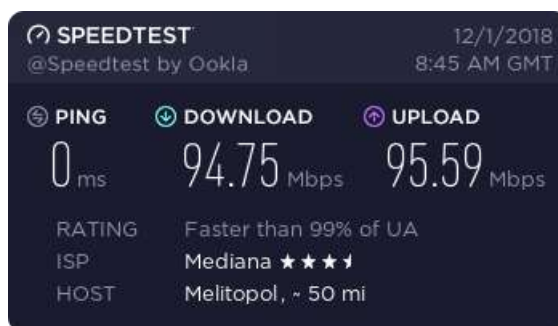

Рис. 1.15. Швидкість Інтернету після проведення оптимізації

У 2019 році було підключено до мережі Інтернет такі аудиторії: кафедра екології та зоології, кафедра фізичної географії, відділ боротьби та протидії корупції, 1 користувач з матеріального відділу, кабінети деканів факультету інформатики, математики та економіки і хіміко-біологічного факультету, кабінет завідувача кафедри англійської мови, 131 аудиторія навчально-наукового інституту, 39 аудиторія головного корпусу, кафедра права на природничо-географічному факультеті.

Університетом було подано до внесення до участі у спеціальній програмі для навчальних закладів компанії Microsoft. У разі згоди з боку компанії, Університет матиме можливість отримувати безкоштовно відповідне ліцензійне програмне забезпечення. Будь-який науково-педагогічний працівник та здобувач вищої освіти матимуть змогу

встановити на свій ПК ліцензійну ОС Windows 10 та Office. Те ж саме стосується й комп'ютерних аудиторій.

Протягом 2019 року було придбано 7 системних блоків, 9 сучасних ПК та 10 проекторів. На сьогодні кількість копій ліцензійного програмного забезпечення складає 82 примірники.

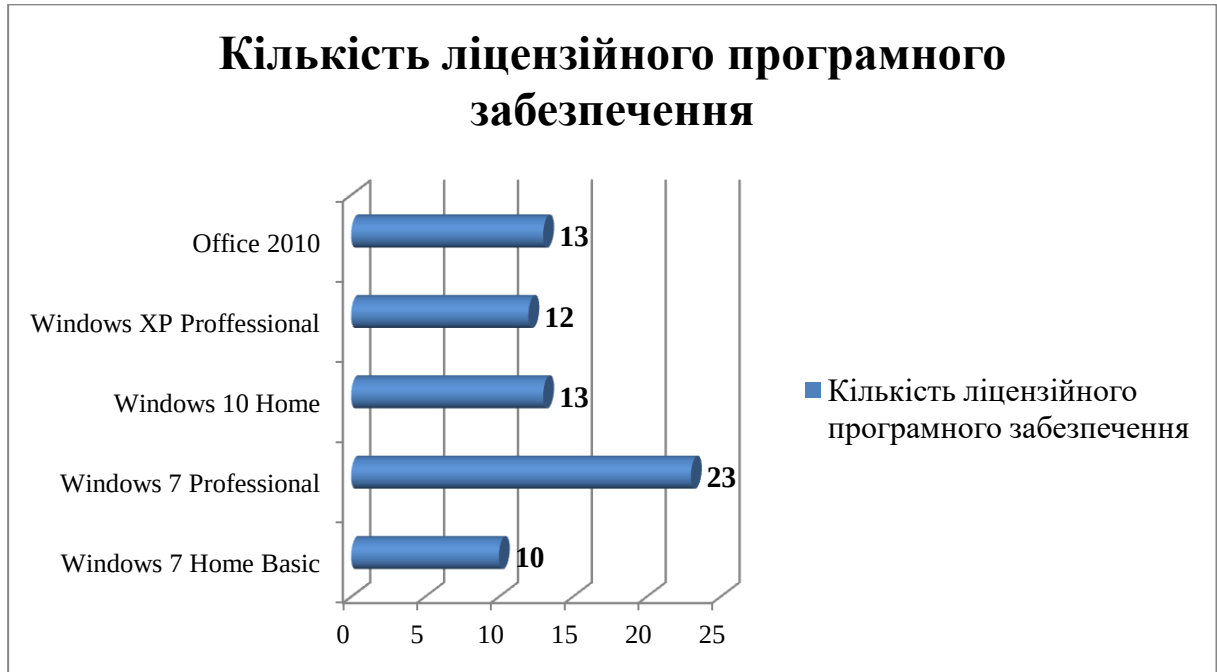

Рис. 1.16. Кількість ліцензійного програмного забезпечення

Також було замінено обладнання Windows-серверу, що призначений для навчальних цілей, та повністю перевстановлено операційну систему з оновленням програмного забезпечення на ньому. Завдяки цьому, швидкість обробки даних ним підвищилась у 10 разів.

Компонент	Старий сервер	Новий сервер
Процесор	AMD Sempron 2.7Ghz	Intel i7-2600 3.4Ghz X8
Оперативна пам'ять (ОЗП)	4 Гб	32 Гб
Накопичувач	Жорсткий диск 1Тб +	Жорсткий диск 1Тб + Жорсткий диск 500Гб
Операційна система	Windows Server 2016 Datacenter	Windows Server 2012 Datacenter

Рис. 1.17. Windows-серверів

Здійснено значну оптимізацію роботи головного веб-серверу Університету.

Інформаційно-обчислювальний центр постійно здійснює обслуговування комп'ютерної техніки, що знаходиться на балансі Університету. Окрім налагодження техніки, що потребує негайного ремонту, є необхідність постійного моніторингу стану та обслуговування комп'ютерних аудиторій, в яких проводяться заняття. Тому за 2019 рік було повністю перевстановлено операційні системи, встановлено програмне забезпечення та налаштовано комп'ютерну техніку в аудиторіях 29, 30, 31, 74, 75 та 83.

Веб-сайт Університету

Інформаційне наповнення і структура веб-сайту Університету призначене, насамперед, задовольняти потреби «зовнішніх» користувачів, формуючи інформаційний образ Університету.

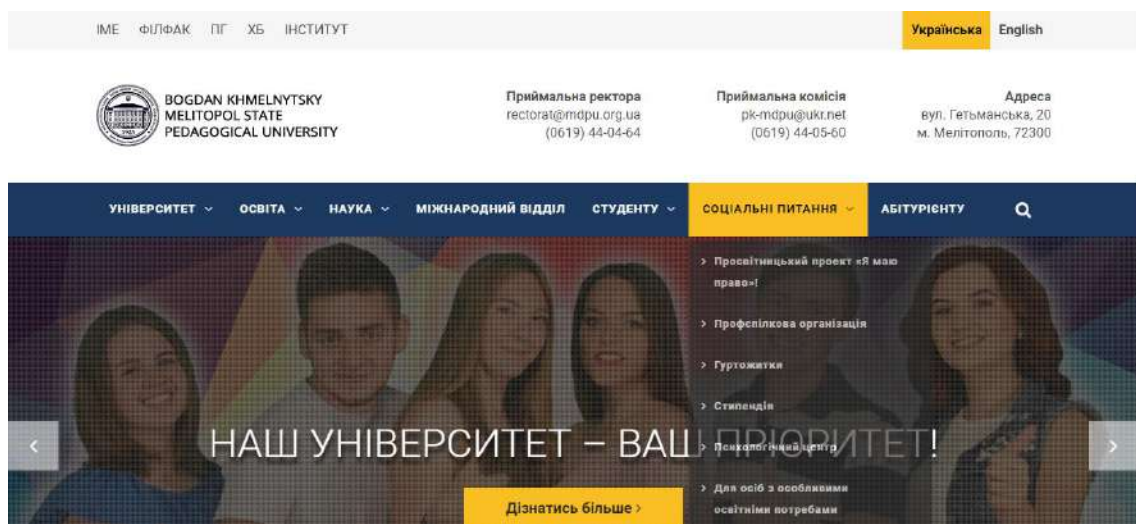

Рис. 1.18. Оновлений сайт університету

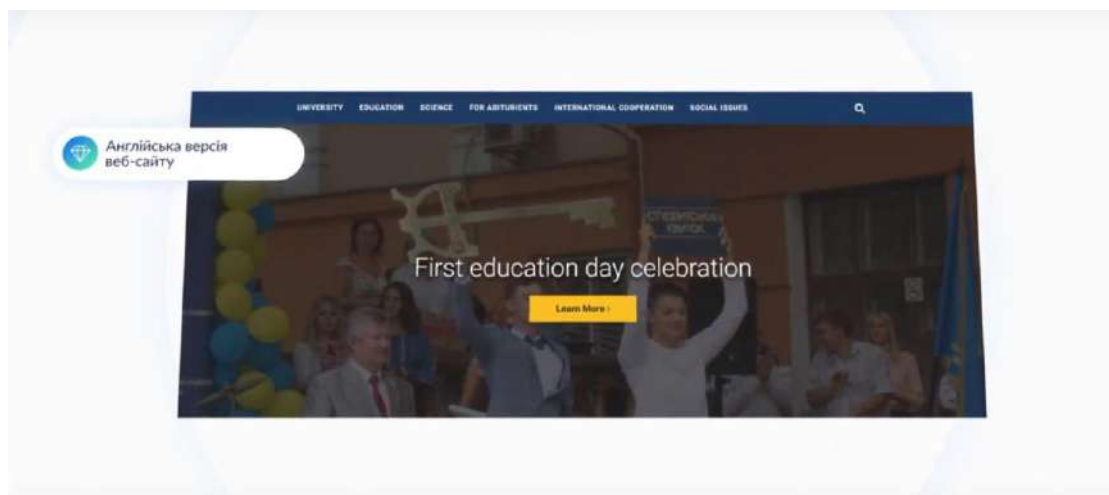

Рис. 1.19. Англійська версія веб-сайту

Інформаційно-обчислювальним центром створено умови для інформування щодо діяльності структурних підрозділів на сайті Університету.

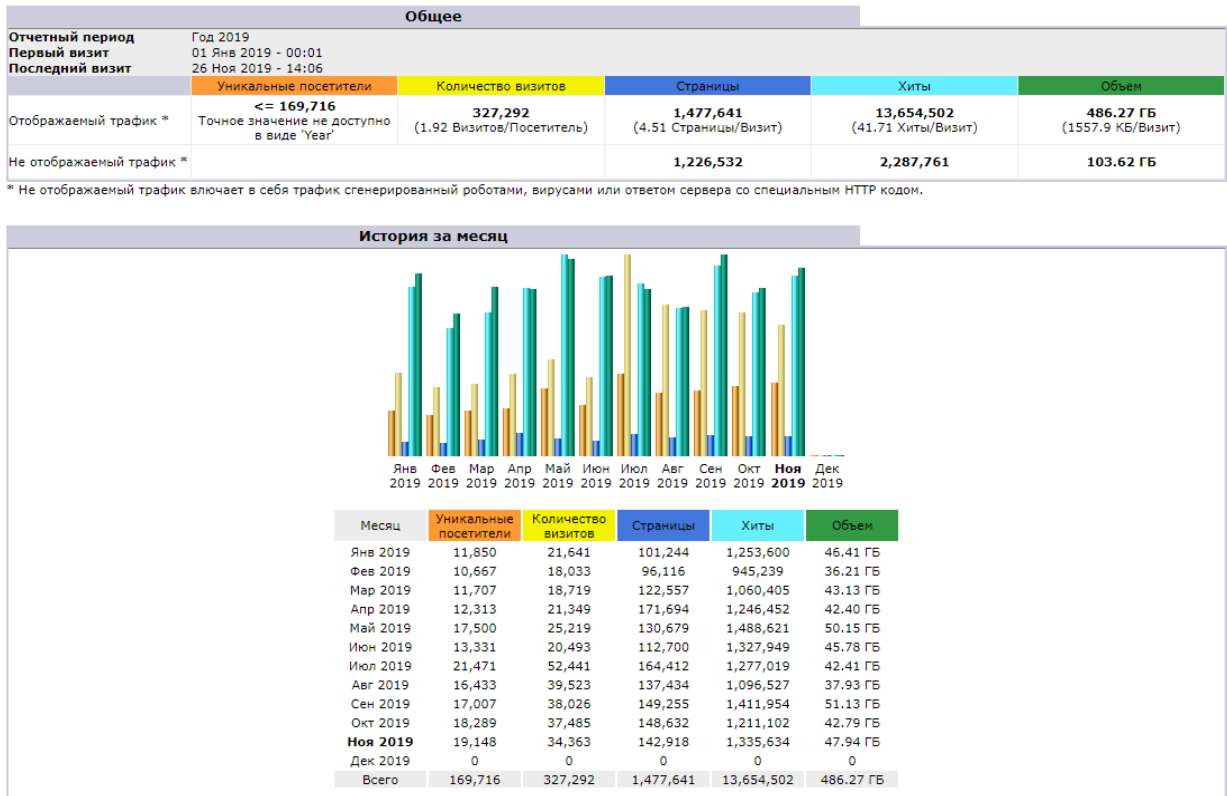

Рис. 1.20. Статистика веб-сайту

Ступінь інтеграції будь-якого закладу вищої освіти в Інтернет-простір можна оцінити за допомогою Webometrics ranking of world's universities – Вебометричного рейтингу університетів світу, який відображає популярність та представництво навчальних закладів в мережі Інтернет та є складовою частиною консолідованого рейтингу закладів вищої освіти в Україні. Алгоритм розрахунку рейтингу Webometrics враховує загальну кількість сторінок сайту Університету, проіндексованих пошуковою системою Google, кількість зовнішніх гіперпосилань на домен університету; кількість на сайті університету файлів у форматах Adobe Acrobat (.pdf), Microsoft Word (.doc, .docx), Microsoft PowerPoint (.ppt) тощо.

Для підвищення світового інформаційного рейтингу всі веб-ресурси Університету (сайти факультетів, бібліотеки, приймальної комісії, відділу міжнародних зв'язків) об'єднано під єдиним університетським доменом.

Доречним є також відкриття викладачам і науковцям офіційних електронних скриньок на університетському домені.

Нова версія офіційного веб-сайту Університету постійно оновлюється та поповнюється інформаційними ресурсами. Зокрема, регулярно публікуються новини із різних сфер діяльності Університету. Так само регулярно оновлюється інформація про діяльність Університету, що підлягає оприлюдненню, особливо підрозділ, що стосується фінансової діяльності Університету.

Виокремлено інформацію, що стосується роботи Відділу міжнародних зв'язків і приймальної комісії Університету. Ці підрозділи мають свої сайти.

Веб-сайт бібліотеки Університету

Упродовж року проводилася робота з формування документів на електронних носіях. У фонді електронної бібліотеки роботи викладачів Університету, повнотекстові версії підручників, методичних і навчальних комплексів дисциплін, лекційний матеріал тощо. Ці ресурси доступні в локальній університетській мережі. Також у бібліотеці для відвідувачів організований безкоштовний доступ до ресурсів Інтернет із використанням Wi-Fi технологій. Велика увага приділяється веденню сторінки бібліотеки Web-сайту, що є складником сайту Університету. Ця сторінка постійно оновлюється, виставляються електронні варіанти видань бібліотеки – бібліографічні покажчики, рекомендовані списки літератури та списки новинок літератури. Також на сайті можна ознайомитися із заходами, що були підготовлені та проведені працівниками бібліотеки.

Було проведено роботу з повної перестановки серверу електронного каталогу на основі АБІС ІРБІС. Сервер було встановлено на новий жорсткий диск та налаштовано автоматичне резервне копіювання на сторонній носій. Завдяки цьому швидкість роботи серверу зросла за рахунок більш швидкого жорсткого диску та чистій операційній системі. До того ж, у випадку несправності обладнання чи проблем із програмним забезпеченням, роботу серверу та базу даних можна буде швидко відтворити.

Завдяки АБІС ІРБІС вдосконалено БД «Електронний каталог», що постійно поповнюється.

Забезпечення супроводу заходів мультимедійною проекційною технікою

Інформатизація освітнього процесу є основною парадигмою сучасного суспільства, яка досягається завдяки сукупності взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних потреб (інших потреб, що пов'язані з упровадженням методів і засобів інформаційно-комунікаційних технологій – ІКТ) учасників освітнього процесу, а також тих, хто цим процесом керує та його забезпечує (у тому числі здійснює його науково-методичний супровід і розвиток).

Співробітники інформаційно-обчислюваного центру забезпечують мультимедійною проекційною технікою науково-практичні конференції різних рівнів, фестивалі науки, міжнародні фестивалі вокального естрадного мистецтва «Медовий край», конкурси студентських наукових робіт, різноманітні майстер-класи, заходи в межах міні-гранту «Мелітопольські голоси за демократію», університетські учнівські олімпіади «Інтелектуал», заходи Центру болгаристики, різноманітні заходи культурно-масової та іміджевої спрямованості. Забезпечення проведення відео-мостів, відео-конференцій, проходження атестації (захист дипломних робіт) з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій (зокрема відеоконференц-зв'язку).

Забезпечується інформаційно-технічна підтримка підготовки та проведення засідань ректорату, Вченої ради, спеціалізованих Вчених рад, конференцій трудового колективу.

Щорічно інформаційно-обчислювальним центром здійснюється допомога підготовчому відділенню і лабораторії соціологічних досліджень у проведенні діагностування професійної спрямованості слухачів

підготовчого відділення у частині забезпечення працеспроможності апаратно-програмного забезпечення в комп'ютерних аудиторіях.

У 2019 році інформаційно-обчислювальним центром велася активна робота з розробки дизайну поліграфічної, рекламної та іміджевої продукції: логотип, буклети, обкладинки матеріалів та сертифікати учасників конференції «Особистісно-професійний розвиток учителя в умовах реалізації концепції нової української школи»; білборди, буклети, запрошення, обкладинки матеріалів, флеш-носії та афіші; логотипи асоціації випускників; рекламний плакат для кафедри педагогіки і педагогічної майстерності; банери для шкіл міста та району; оформлення фотозони.

Рис. 1.21. Дизайн борду біля головного входу

Рис. 1.22. Поліграфічна продукція для конференції

Центр освітніх дистанційних технологій

Освітній процес в Університеті здійснюється шляхом комбінованого навчання здобувачів вищої освіти: поєднання традиційних методів з електронними (дистанційними) технологіями.

Центр освітніх дистанційних технологій (далі – Центр) забезпечує координацію дій структурних підрозділів Університету на сайті Центру (за електронною адресою <http://dfn.mdpu.org.ua>), доступ до матеріалів електронних навчально-методичних комплексів дисциплін та містить необхідну інформацію щодо організації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; технічну та консультаційну підтримку з надання доступу до освітніх ресурсів сайту Центру здобувачам вищої освіти, студентам, які здобувають вищу освіту за програмами академічної мобільності та навчаються за індивідуальним графіком; організовує та проводить практичні коучі для опанування навичок роботи з платформою Moodle та методичної складової створення електронних навчально-методичних комплексів дисциплін; технічну підтримку платформи Moodle.

Під час проходження періодичного контролю відкривається доступ до тестових матеріалів, студенти у будь-який час можуть переглянути свій рейтинг успішності з дисциплін. Інформаційно-комунікаційні технології Центру об'єднують у собі структуру, що показана на рис. 1.23.

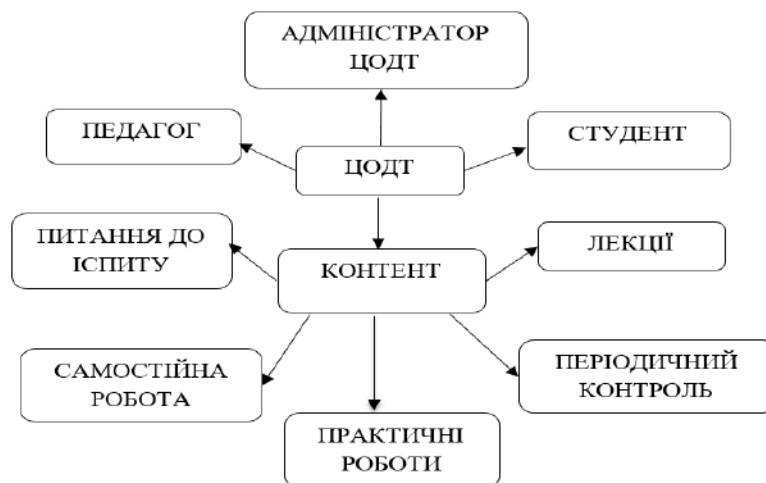

Рис. 1.23. Структура Центру освітніх дистанційних технологій

Здобувачі вищої освіти працюють над навчальним матеріалом у зручний для себе час, і стільки, скільки необхідно. Можна повернутися і переглянути пройдений матеріал, працювати в оптимальному для студента темпі.

У студентів є доступ до нормативної програми, проходження якої регламентовано рамками одного навчального семестру, є план роботи, який допомагає організувати свій час і уникнути як недоробок, так і перенавантажень, тобто кожен здобувач вищої освіти має свою освітню траєкторію.

Студент отримує з навчальної дисципліни оцінки за періодичні контролю, що є основною складовою вивчення курсу. Більш детальні вимоги до періодичного контролю та інформації можна знайти в робочих програмах конкретних дисциплін після зарахування на ЕНМКД.

Комплект навчальних матеріалів студент отримує відразу при зарахуванні на курс: тексти лекцій, і задачники, і практикуми, і завдання для самостійної роботи тощо.

Слід зауважити, що на сайті Центру спостерігається зацікавленість співробітників, студентів та аспірантів Університету у використанні різних інструментів, які надає платформа Moodle 3.5.2. Так, найбільшою популярністю серед ресурсів, які надає платформа, користуються структурні елементи (Рис. 1.24.): тести (74,30%), файл (86,30%), сторінка (68,40%), гіперпосилання (36,50%), глосарій (54,30%), завдання (56,30%), форуми (28,70%), чати (25,35%), опитування (21,30%), папка (18,70%), інформаційні матеріали (16,90%), урок (14,20%), зворотній зв'язок (13,30%), семінар (8,9%).

Рис. 1.24. Структурні елементи дисциплін в системі Центру освітніх дистанційних технологій

До складу електронних навчально-методичних комплексів входять:

1. Подача теоретичного матеріалу: лекція (урок), мультимедіа, опис практичної / лабораторної роботи.
2. Перевірка засвоєння подачі матеріалу: звіт із практичної / лабораторної роботи, питання / завдання до лекції (додаткові завдання), тести / модулі (для самоконтролю, для оцінювання знань), контрольна робота (іспит) – як в тестовій формі, так і у формі запитань.
3. Спілкування студентів із викладачем і між собою.

На порталі Центру освітніх дистанційних технологій розташовані навчальні курси з роботи в системі дистанційного навчання Moodle, на платформі якої працює сайт ЦОДТ; навчальні курси для самостійного вивчення дисциплін.

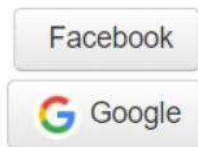
У навчальних курсах студентам доступні: робочі програми; конспекти лекцій; лабораторні роботи; самостійні роботи; контрольні завдання; тести; оцінки.

Важливою складовою роботи Центру освітніх дистанційних технологій є реєстрація нових користувачів. Упродовж усього семестру

співробітники Центру реєструють здобувачів вищої освіти, проводять із ними зустрічі, надають консультації.

Сьогодні Центр працює над створенням авторизації за допомогою соціальних мереж та gmail. Це полегшить користувачам процес авторизації сайту (Рис.1.25.).

Виберіть зі списку, звідки ви звичайно приходите:

На деякі курси передбачено гостьовий доступ

Увійти як гість

Рис. 1.25. Авторизація через соціальні мережі та gmail

Важливою складовою роботи Центру є оновлення навчальної платформи Moodle. У 2019 році система оновлена до версії 3.5.2. У новій версії з'явилися зображення курсу на панелі приладів, більш чіткі піктограми, доступні шрифти, більш ефективне управління користувачами, фільтрація запитань за тегом, простий глобальний пошук, підтримка LTI Advantage 1.1 (це стандарт, який посиляє вміст та ресурси на навчальні платформи), одинадцять нових можливостей, у тому числі й ті, що стосуються даних, конфіденційності та політики. Оновлення версії навчальної платформи спростило роботу як студентам, так і викладачам, зробило її більш доступною.

У 2019 році після оновлення версії Moodle до 3.5.2. створено нові облікові записи, перенесено електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, створено нову структуру сайту Центру. Відбулося оновлення навчальних ресурсів – створено нові вибіркові навчальні дисципліни, запроваджено електронні навчальні курси, нові освітні програми.

На сайті Центру освітніх дистанційних технологій розміщено електронні навчально-методичні комплекси дисциплін.

Розвиток апаратного, телекомунікаційного, програмного та

інформаційного забезпечення дистанційного навчання в Університеті відбувається завдяки встановленню та своєчасним оновленням версії системи дистанційного навчання Moodle, розробці навчального посібника щодо використання системи дистанційного навчання Moodle, розробці навчально-методичного комплексу для студентів Університету.

Аналіз сайту Центру свідчить, що практично всі здобувачі вищої освіти Університету використовують електронні ресурси Університету – загальна кількість зареєстрованих у системі електронного навчання студентів Університету перевищує 2500. Щоденна середня кількість активних студентів – 718. Середня кількість дій за одне відвідування (перегляд документів, виконання тестів тощо) – 11.

Перспективними напрямками роботи Центру освітніх дистанційних технологій є створення сертифікаційних курсів для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, учителів закладів середньої освіти, спеціалістів у сфері додаткових освітніх послуг, батьків тощо; дистанційне навчання студентів з особливими потребами з використанням інтерактивного навчального середовища, побудованого засобами платформи Moodle; проведення онлайн-опитування викладачів та студентів Університету; оптимізація сервера електронних ресурсів для роботи з мобільними пристроями.

1.3.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Практична підготовка здобувачів освіти Університету є однією із складових освітнього процесу підготовки фахівців першого (бакалаврського) й другого (магістерського) рівнів вищої освіти та проводиться згідно з графіком освітнього процесу та спрямована на забезпечення набуття майбутніми фахівцями компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

В Університеті, залежно від конкретної освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти, визначається вид, тривалість і терміни проведення

практики. Видами практик в Університеті є: навчальні (педагогічні, з фаху), і виробничі (педагогічні, викладацькі, з фаху). Середня тривалість навчальних практик – 2 тижні (переважно – з відривом від навчання), виробничих – 6 тижнів. Зміст, послідовність та вимоги до практик визначаються наскрізною та робочою програмами, що розробляються кафедрами згідно з навчальним планом відповідно до освітньої програми.

Упродовж звітного періоду на кафедрах систематично проводилася робота щодо оновлення програм практичної підготовки та навчально-методичного забезпечення практик відповідно до освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів, створення умов для якісного проведення практичної підготовки, пошуку нових форм проведення практик та налагодженню міцних зв'язків із роботодавцями та представниками роботодавців, переукладання договорів з керівниками баз практик та розширення мереж нових баз практик.

В Університеті до керівництва практичною підготовкою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники від профільних кафедр, які мають досвід практичної роботи та беруть безпосередню участь в освітньому процесі або у викладанні дисципліни, з якої проводиться практика. На базах практик до керівництва залучаються кваліфіковані спеціалісти, які надають студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами й інформаційними ресурсами та створюють належні умови для виконання програми практики.

Організаційні питання щодо практичної підготовки здобувачів вищої освіти, її хід і підсумки обговорюються на засіданнях Вченої ради університету, ректорату, навчально-методичної ради, вчених рад інституту/факультетів та на засіданнях кафедр. Результати та події, що відбуваються під час проходження практик, систематично висвітлюються на сайті Університету, інституту/факультетів (у вигляді інформаційних публікацій) та підсумкових конференціях (у формі звітів, творчих конкурсів, семінарів тощо).

З метою підвищення якості проведення практики здобувачів вищої освіти, розширення можливостей їх подальшого працевлаштування, пошуку інноваційних технологій підготовки фахівців на установчі та звітні конференції з практик, заходи з оцінювання результатів практичної підготовки студентів запрошуються керівники баз практик, потенційні роботодавці.

У рамках Програми взаємодії Університету з управлінням освіти м. Мелітополя (підписаною у жовтні 2018 року) здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники Університету відвідують відкриті заняття провідних учителів та вихователів закладів загальної середньої та дошкільної освіти м. Мелітополя. У свою чергу, методисти управління освіти м. Мелітополя, вчителі та вихователі освітніх закладів беруть участь у навчально-методичних заходах, організованих в Університеті та спрямованих на обговорення нових форм проведення практик, актуальних питань практичної підготовки студентів.

Навчальні та виробничі практики (педагогічні) здобувачі вищої освіти Університету у звітний період проходили в закладах середньої та дошкільної освіти м. Мелітополя, Мелітопольського району та в інших закладах освіти Запорізької та інших областей України на підставі укладених договорів, клопотань із місця проходження практики. Здобувачі вищої освіти III курсів за освітнім ступенем бакалавра проходили виробничу практику (педагогічну) на базах дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Запорізької та інших областей на підставі укладених у травні 2019 року угод: смт Кирилівка («Аіст», «Зміна», «Салют», «Северянін», «Чайка»); смт Приморськ («Гагарін», «Прометей»); м. Бердянськ («Райський куточок», «Червона гвоздика»); с. Богатир («Лісова пісня»); м. Скадовськ («Романтик»); м. Мелітополь (Палац дитячої та юнацької творчості, КЗ «Центр позашкільної освіти», Мала академія наук учнівської молоді, КЗ «Інклюзивно-ресурсний центр», Громадська організація «Альянс нових мелітопольців», Проєкт «Мій двір – мої ігри. Весела зарядка – літо 2019».

За результатами виробничої практики (педагогічної) здобувачів вищої освіти IV курсу 10 квітня 2019 року кафедрою педагогіки і педагогічної майстерності традиційно було проведено творчий конкурс професійної майстерності «Я – вчитель-професіонал», який відбувся у формі захисту апробованих студентами під час проходження практики педагогічних проєктів.

Здобувачі вищої освіти непедагогічних спеціальностей Університету проходили навчальні та виробничі практики на підприємствах, в організаціях і установах м. Мелітополя та за його межами, на підставі укладених довгострокових або короткострокових договорів: виконавчому комітеті м. Мелітополя, секторі ювенальної апробації м. Мелітополя, Мелітопольському міському центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Територіальному центрі соціального обслуговування ММР, Центрі комплексної реабілітації осіб з інвалідністю ММР, Благодійній організації «Благодійний фонд «Все можливо», громадських організаціях м. Мелітополя: БО «Соціальний фонд», ГО «Посмішка дитини», ГО «Карітас», БО «Сяйво надії», ГО «Фокіс», ГО «Центр «Побратим», військовій частині А 3840 м. Мелітополь, Мелітопольській центральній районній лікарні, КП «Мелітопольському міському парку культури і відпочинку ім. М. Горького», Мелітопольському маслоекстракційному заводі, КВНЗ «Мелітопольському медичному коледжі», Мелітопольському центрі туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді, Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Комітеті у справах сім'ї та молоді, Мелітопольському територіальному центрі соціальної допомоги на дому, реабілітаційних центрах м. Мелітополь, Мелітопольському міському краєзнавчому музеї, інтеркультурному музеї «Кале», Приазовському природному національному парку, Мелітопольському ТОВ «Азовстандарт», НДІ зрошувального садівництва, Мелітопольській метеорологічній станції, заводах «Олком» і «Двигун», ММК Мелітопольському м'ясокомбінаті, Мелітопольському КП «Водоканал», Ландшафтному заказнику

«Старобердянський», ТОВ «Мелітопользеленбуд», ООО «Телеком Таврія», ТОВ «Кредо В», Хай ТЕК 2010, Туристичних фірмах «Караван-TRAVEL» та АГГ «Глобус», Мелітопольському ТА «Море турів», СЗТ «Гостини у Валентини», Мелітопольському агентстві нерухомості «Альянс-да», туристичних агентствах «Браво Тур» та «Світ подорожі», Канівському природному заповіднику, ДП «Василівському лісгоспі», Державному архіві Запорізької області, Національно-археологічному заповіднику «Кам'яна Могила», Азово-Сиваському національному природному парку, Ботієвській вітровій електростанції, ТОВ «Муніципальна екологічна компанія» (м. Запоріжжя), ТОВ «Туристична компанія «СВІФТ ТРЕВЕЛ»» (м. Запоріжжя), КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна психіатрична лікарня», Бердянському інституті рибного господарства та екології моря, Біосферному заповіднику «Асканія-Нова» імені Ф. Фальц-Фейна, ДП «Бердянський морський торговельний порт», Національному природному парку «Великий луг» тощо.

Слід зазначити, що кількість укладених договорів із підприємствами, організаціями та установами на проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університету щороку зростає, розширюється співпраця з потенційними роботодавцями та їх представниками.

1.3.4. Оцінювання та організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу в Університеті передбачає систематичне оцінювання здобувачів вищої освіти та організацію контролю за якістю результатів навчання, представлених в очікуваних результатах опанування освітньої програми. Навчальний контроль за часом поділяється на вхідний, поточний, періодичний, ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти, підсумковий (семестровий контроль, атестація). Визначення якості результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до

впровадженій в освітній процес в Університеті бально-накопичувальної системи, що побудована на принципах об'єктивності й прозорості на основі єдиної орієнтованої моделі з урахуванням обсягу й складності кожної навчальної дисципліни та специфіки інших форм підготовки.

Ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти

Однією з форм внутрішнього контролю результатів навчання в Університеті є ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти. Ректорські контрольні роботи з дисциплін циклів загальної і професійної підготовки проводяться щорічно.

Цього року з метою моніторингу якості результатів навчання ректорський контроль якості підготовки проводився з циклу обов'язкових дисциплін I семестру 2019–2020 н.р. зі здобувачами вищої освіти II–IV курсів освітнього ступеня бакалавра навчальних планів освітніх програм спеціальностей 054 Психологія, 231 Соціальна робота, 054 Соціологія, 081 Право. Експертизою було охоплено 98 студентів. Ректорські контрольні роботи проведено з 38 навчальних дисциплін з циклу обов'язкових дисциплін навчальних планів.

Обробка результатів контрольних вимірювань здійснювалася навчальним відділом разом із комісією Вченої ради Університету із експертизи якості освітніх програм спеціальностей, навчально-методичними комісіями інституту/факультетів. Аналіз контрольних вимірювань ректорських контрольних робіт, змісту засобів діагностики дозволив експертам зробити висновок про необхідність вдосконалення засобів діагностики результатів навчання здобувачів вищої освіти, підвищення їх якості, включення у контрольні завдання проблемних питань, творчих завдань та завдань практико-орієнтованого спрямування, тестових завдань відкритого типу відповідно, комплексних кваліфікаційних завдань для оцінки фахової (професійної) компетентності здобувачів вищої освіти.

Традиційно результати ректорського контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти розглядаються на засіданнях вчених рад інституту/факультетів та Вченої ради Університету, складається перелік навчальних дисциплін із низкою якістю знань, зі значними розбіжностями

за результатами порівняльного аналізу кількісних і якісних показників періодичного контролю, екзаменаційної сесії та ректорського контролю якості підготовки, розробляються пропозиції щодо забезпечення якості викладання зазначених навчальних дисциплін, об'єктивності та принциповості в оцінюванні навчальних результатів, визначаються заходи з удосконалення освітнього процесу.

Поточні та підсумкові (семестрові) оцінювання знань студентів

Відповідно до нормативно-правових документів, передбачених чинним українським законодавством, Університет постійно вдосконалює внутрішньоуніверситетську нормативну базу, методичне забезпечення процедур оцінювання і, використовуючи можливості інформаційних систем, здійснює постійний моніторинг за дотриманням стандартів якості вищої освіти при оцінюванні у всіх структурних підрозділах.

Впроваджена в освітній процес Університету бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає поточний, періодичний і підсумковий/семестровий контроль знань студентів із кожної дисципліни.

Якісні показники результатів зимової та літньої екзаменаційних сесій 2017/2018 н.р. порівняно з минулим роком (2018/2019 н.р.) наведено у рис. 1.26., 1.27., 1.28., 1.29.

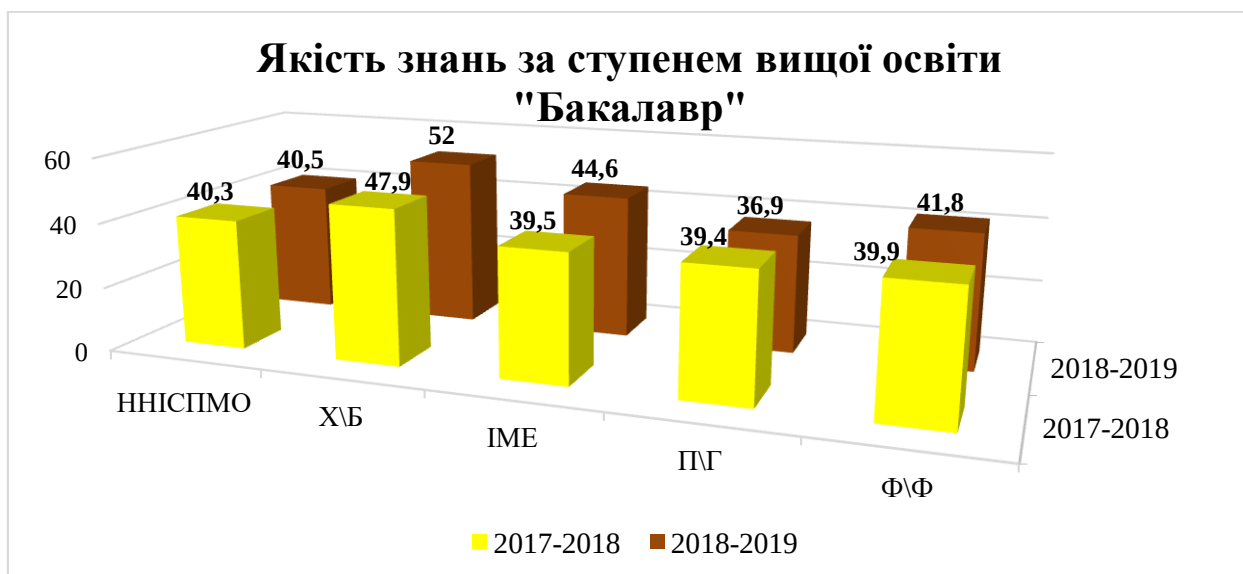

Рис. 1.26. Порівняльні дані якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання по підрозділах (2017-2018 / 2018-2019 н. р.)

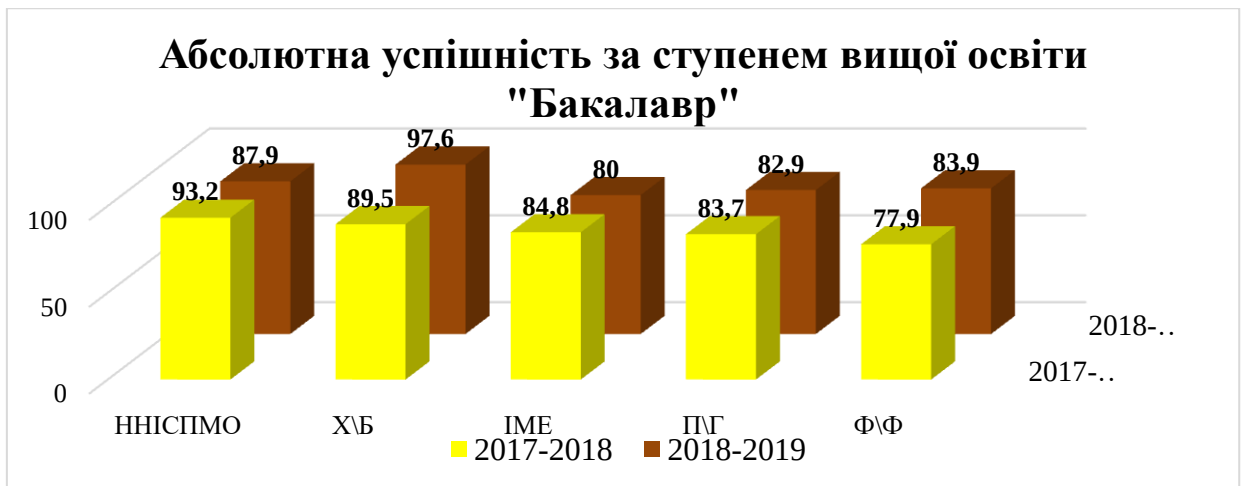

Рис. 1.27. Порівняльні дані абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання по підрозділах (2017-2018 / 2018-2019 н. р.)

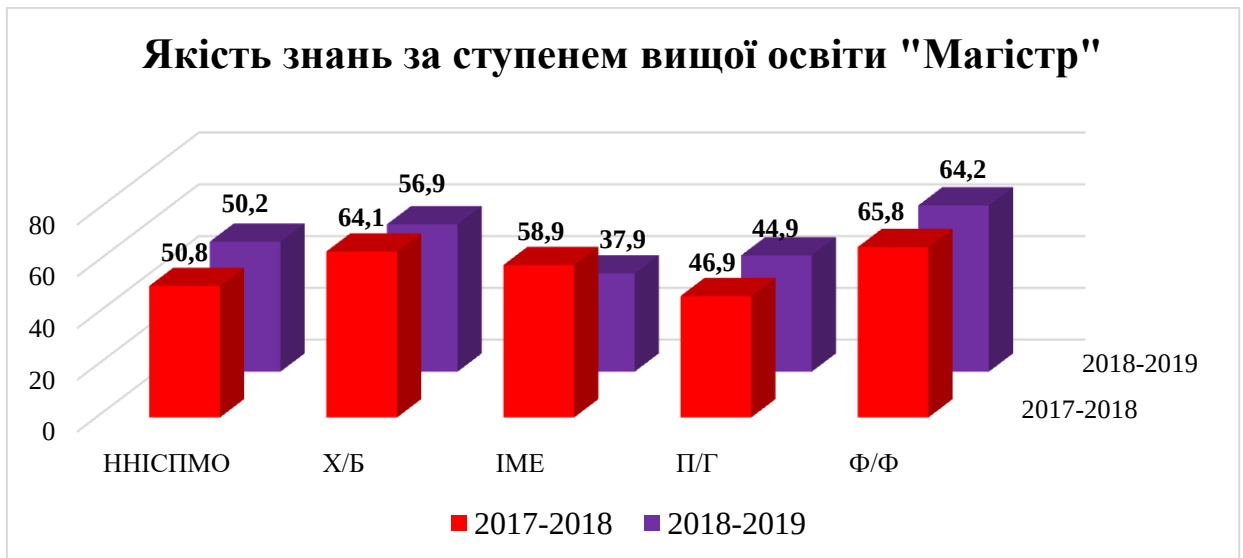

Рис. 1.28. Порівняльні дані якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання по підрозділах (2017-2018/2018-2019н.р.)

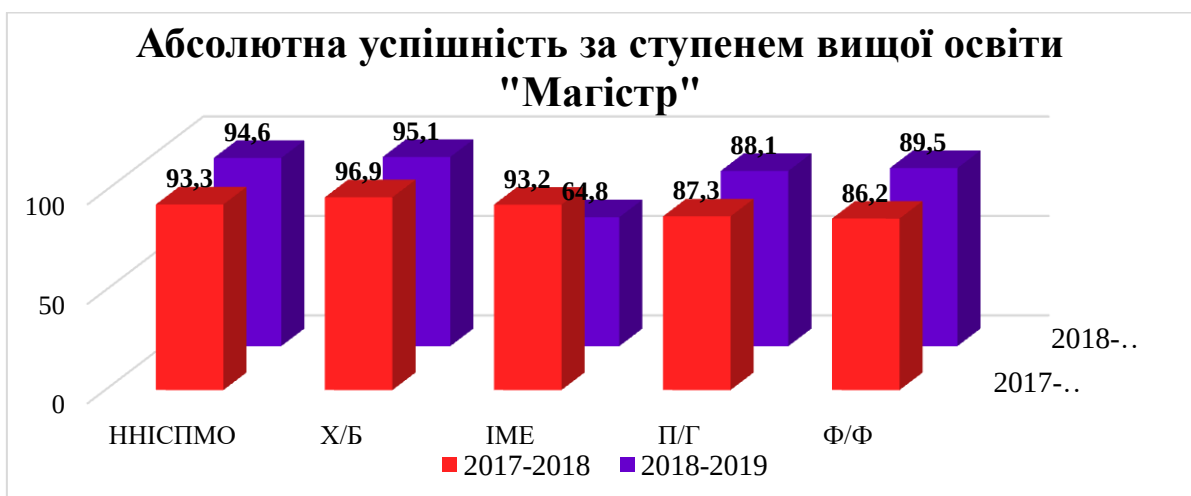

Рис. 1.29. Порівняльні дані абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання по підрозділах (2017-2018 / 2018-2019 н. р.)

За результатами зимової та літньої екзаменаційних сесій 2018/2019 н.р. порівняно з минулим роком (2017/2018 н.р.) навчальні здобутки студентів утримуються на достатньому рівні. За ступенем вищої освіти «Бакалавр» якість знань та абсолютна успішність на очній формі навчання загалом по Університету становлять відповідно 42,1% і 86% (2017/2018 н.р. – 40,9% і 86,5%) та за ступенем вищої освіти «Магістр» якість знань та абсолютна успішність становить 50% і 86,7% (2017–2018 н.р. – 56,08% і 91,4%).

По підрозділам: на хіміко-біологічному факультеті за ступенем вищої освіти «Бакалавр» показники якості знань підвищилися порівняно з 2017/2018 н.р. на 4,1% і становлять 52% та ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 7,2% і становлять 56,9%; підвищення якісних показників на факультеті інформатики, математики та економіки за ступенем вищої освіти «Бакалавр» склало 5,17% і становить 44,6% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 21% і становить 37,9%; на філологічному факультеті показники якості знань за ступенем вищої освіти «Бакалавр» збільшилися на 1,9% і становить 41,8% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 1,5% і становить 64,3%; показники якості знань на природничо-географічному факультеті за ступенем вищої освіти «Бакалавр» зменшилися на 2,5% і становлять 36,9% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 1,9% і становлять 44,9%; у Навчально-науковому інституті соціально-педагогічної та мистецької освіти показники якості знань за ступенем вищої освіти «Бакалавр» збільшилися на 0,2% і становлять 40,5% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 0,6% і становлять 50,2%.

Слід зазначити, що в Університеті загальна кількість студентів за ступенем вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання, які склали літню та зимову екзаменаційні сесії на «відмінно», коливається в межах від 5,3% до 18,9% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – від 14,1% до 23,1%. Найвища частка відмінників у період літньої екзаменаційної сесії (23,1%) зафіксована на хіміко-біологічному факультеті. Якщо проаналізувати результати навчання здобувачів вищої освіти за курсами, то можна констатувати, що найнижчі показники зафіксовані у студентів IV-х курсів

бакалаврського рівня підготовки (якість знань – 33,1%). І, навпаки, найкращі результати показали студенти II-х курсів магістерського рівня підготовки (якість знань – 71%).

На заочній формі навчання результати заліково-екзаменаційних сесій також є предметом постійного моніторингу якості освіти. Показники абсолютної успішності та якості знань за літні заліково-екзаменаційні сесії за 2017–2017 н.р, 2018–2019 н.р. на бакалаврському рівні підготовки надані у таблицях 1.9., 1.10.

Таблиця 1.9.

Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра заочної форми навчання

№	Назва спеціальності	2017-2018н.р.		2018-2019н.р.	
		Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
1	Дошкільна освіта	96	41,8	96	65,5
2	Початкова освіта	94	48,2	92,5	47
3	Середня освіта (Географія)	96	62,0	94	63
4	Середня освіта (Історія)	98	61,9	97	60
5	Середня освіта (Математика)	97	59,6	97	58
6	Середня освіта (Інформатика)	94	58,3	91	87
7	Середня освіта (Мова і література (англійська))	98	56,8	95,8	51,6
8	Середня освіта (Українська мова і література)	100	43,5	97	53
9	Середня освіта (Фізична культура)	93	44,6	97,8	66
10	Середня освіта (Музичне мистецтво)	99	56,7	96,9	66
11	Соціальна робота	93	42,2	94	66
12	Соціологія	94	81,2	67	67
13	Право	97	41,3	91	48
14	Психологія	92	49,9	90,5	56,5
15	Біологія	100	55,7	88,5	61,3
16	Екологія	100	41,7	100	66,7
17	Садово-паркове господарство	98	38,6	75	75
18	Хореографія	100	68,7	90	64
19	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)	100	56,7	93,8	79
20	Готельно-ресторанна справа	-	-	50	50
21	Економіка	-	-	100	100
22	Туризм	-	-	100	50
ВСЬОГО:		97	53,1	90,6	65,9

У 2019 році найбільше здобувачів вищої освіти, які мають високу якість знань, навчається за освітніми програмами спеціальностей Середня освіта (Інформатика) (87%), Садово-паркове господарство (75%), Економіка» (100%).

Таблиця 1.10.

Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра заочної форми навчання за спеціальностями

	Назва спеціальності	2017-2018н.р.		2018-2019н.р.	
		Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
1	Дошкільна освіта	97,6	84,6	92	60
2	Початкова освіта	96,3	89	95	88
3	Освітні педагогічні науки	100	100	95	81
4	Середня освіта (Географія)	98	84	97	81
5	Середня освіта (Історія)	98	89	96	96
6	Середня освіта (Математика)	100	100	100	95
7	Середня освіта (Мова і література (німецька))	100	97,8	100	100
8	Середня освіта (Українська мова і література)	100	98,8	100	93
9	Середня освіта (Фізична культура)	98,5	93,6	87	74
10	Середня освіта (Музичне мистецтво)	100	96,7	100	85
11	Біологія	96	96,7	70	57
12	Садово-паркове господарство	100	100	75	67
13	Психологія	96,2	67,1	99,5	80
14	Соціальна робота	100	76,1	97	88
15	Соціологія	100	92	90	80
16	Хімія	83,3	62	96	87,5
17	Менеджмент	96,5	96,6	100	100
18	Філософія	100	100	-	-
19	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)	100	97,8	96	86
20	Науки про Землю	-	-	100	100
ВСЬОГО:		97,9	90,6	89,3	80

Достатньо високий рівень знань продемонструвала переважна більшість здобувачів вищої освіти магістерського рівня підготовки. У цілому показники якості знань магістрантів знаходяться в межах 60 – 100%, при середньому значенні 80%. Слід зазначити, що показники абсолютної успішності та якості знань є достатньо стабільними протягом останніх двох років і відповідають нормативним вимогам.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти

В Університеті існує відпрацьована система організації та проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.

У 2019 році згідно з графіком освітнього процесу атестація за рівнем підготовки бакалавра, магістра (освітньо-наукова програма) проходила в червні і травні.

Атестація здобувачів вищої освіти включала в себе державні экзамени, комплексні кваліфікаційні экзамени, захист випускних кваліфікаційних робіт. Вимоги до захисту дипломних робіт, програми та экзаменаційні білети з державних экзаменів визначалися випусковими кафедрами з урахуванням вимог освітньо-професійних і освітньо-наукових програм. Теми дипломних робіт обговорювалися на засіданнях випускових кафедр і затверджувалися наказом ректора. Керівники дипломних робіт – досвідчені науково-педагогічні працівники, переважно доктори та кандидати наук.

В Університеті экзаменаційні (атестаційні) комісії формуються з фахівців найвищої кваліфікації, які мають значний досвід наукової та практичної діяльності й бездоганну репутацію.

Головами экзаменаційних (атестаційних) комісій зазвичай призначаються провідні профільні науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, керівники підприємств та організацій-замовників.

У 2019 р. в Університеті на очній формі навчання було сформовано 44 экзаменаційні (атестаційні) комісії, з яких – 20 экзаменаційних (атестаційних) комісій за освітнім ступенем бакалавра та 24 экзаменаційних

(атестаційних) комісій – за освітнім ступенем магістра. До головування в екзаменаційних (атестаційних) комісіях, зокрема, були залучені: 20 докторів наук, професорів, 5 докторів наук, доцентів, 14 кандидатів наук, доцентів. Для підвищення об'єктивності головами деяких комісій було призначено осіб, які не брали участі в підготовці випускників, із числа провідних фахівців у відповідних галузях (провідних закладів вищої освіти, виробничих організацій, професійних асоціацій тощо). Наприклад, головами екзаменаційних (атестаційних) комісій у 2019 р. були запрошені: Приходько Г.І. – доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології Запорізького національного університету, Бейдик О.О. – доктор географічних наук, професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка (напрямок підготовки: 6.140103 Туризм (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр»); спеціальність: 242 Туризм (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр», освітньо-професійна програма «Туризм»); Хоменко В.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету (напрямок підготовки: 6.040302 Інформатика (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр»), спеціальність: 014.09 Середня освіта (Інформатика) (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр»), освітньо-професійна програма «Середня освіта. Інформатика», спеціальність: 122 Комп'ютерні науки (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр»), освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»); Павленко А.І. – доктор педагогічних наук, професор Хортицької Національної Навчально-реабілітаційної Академії (напрямок підготовки: 6.040201 Математика (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр»)).

Таблиця 1.11.

**Якісний склад голів екзаменаційних комісій Університету
(очна форма навчання)**

Рік	Кількість комісій	З них очолюють науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та званнями			
		Доктор наук, професор	Доктор наук, доцент	Кандидат наук, професор	Кандидат наук, доцент
		ступінь вищої освіти «магістр»			
2018 р.	23	17	6		-
2019 р.	24	15	4		5
		ступінь вищої освіти «бакалавр»			
2018 р.	19	6	1		12
2019	20	5	1		14

Для виконання обов’язків членів атестаційних комісій було залучено 204 осіб, із яких 34 були представниками потенційних роботодавців, ще 170 – працівниками Університету, зокрема: 32 завідувачі кафедр, 23 професори, 107 доцентів.

У 2019 р., після закінчення відповідного циклу навчання, за результатами атестації екзаменаційні (атестаційні) комісії атестували як таких, що здобули вищу освіту, і присвоїли відповідну кваліфікацію за освітніми ступенями бакалавра, магістра 938 здобувачам вищої освіти очної форми навчання. У звітному році здобули:

диплом бакалавра – 493 випускників (33 – з відзнакою);

диплом магістра – 444 випускників (78 – з відзнакою).

Випуск за освітнім ступенем бакалавра порівняно з минулим роком збільшився на 4 особи, за рівнем магістра – на 139 осіб.

За результатами атестації здобувачів вищої освіти 2019 р. (очна форма навчання) показники якості знань випускників становлять:

за ступенем вищої освіти «Бакалавр» – 73,02%;

за ступенем вищої освіти «Магістр» – 84,9%.

Слід зазначити, що якість знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра знизився у порівнянні з попереднім навчальним роком на 3,4%, за освітнім ступенем бакалавра збільшився на 8,2%.

Результати атестації 2019 р. студентів очної форми навчання представлені в таблицях 1.12., 1.13., рисунках 1.30., 1.31., 1.32.

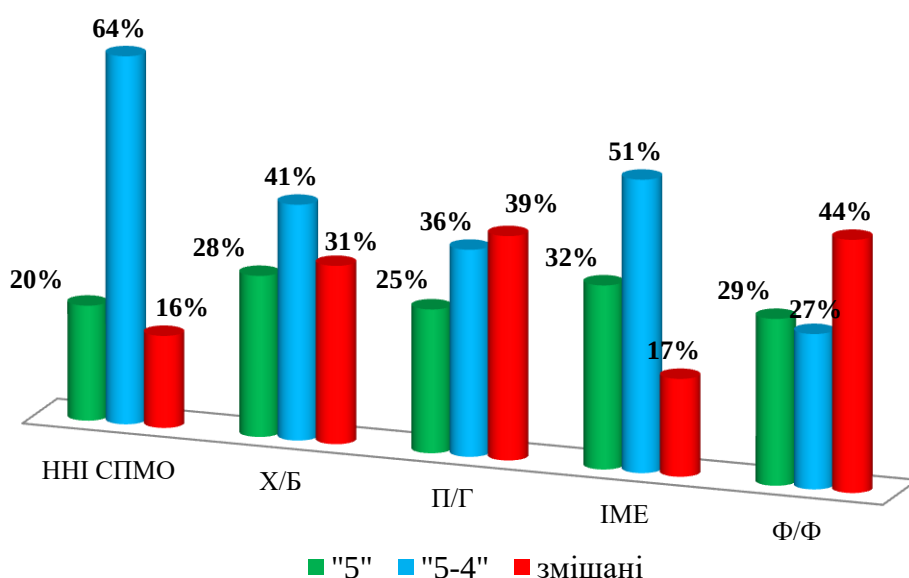

Рис. 1.30. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра 2019 р.

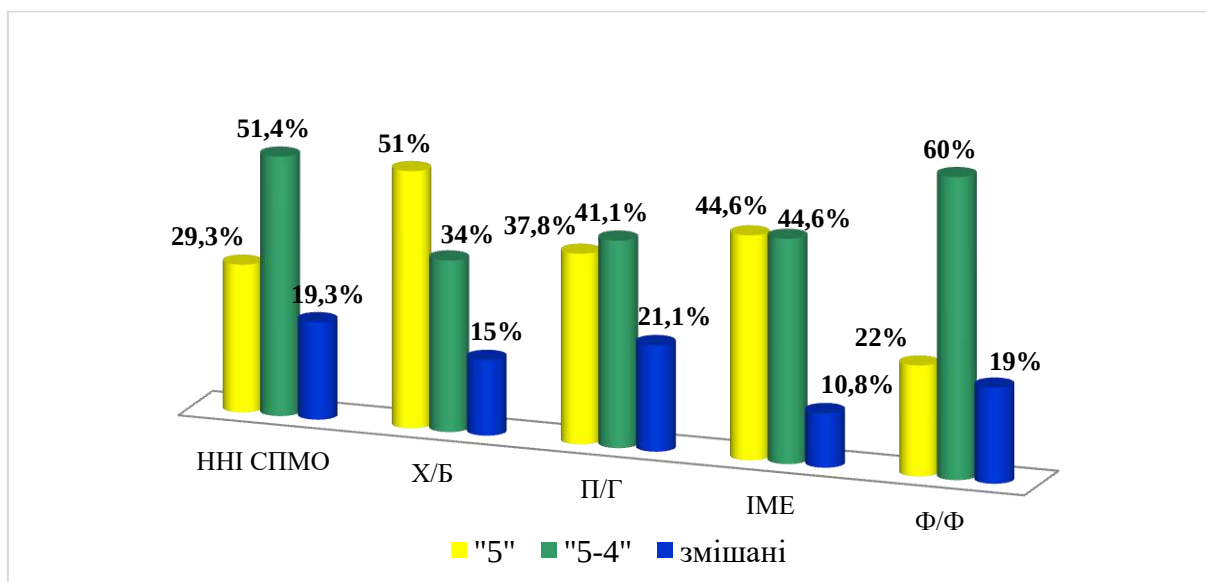

Рис. 1.31. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра (грудень 2018 р., червень 2019 р.)

Таблиця 1.12.

Загальні дані успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра за підсумковою атестацією 2019 р.

№ Інститут/ факультети	2017-2018 н. р.			2018-2019 н. р.		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	156	85,2	69,2	166	100	84,3
Хіміко-біологічний	66	89,3	69,7	68	100	69,1
Інформатики, математики та економіки	86	97,6	62,8	83	100	83,1
Природничо-географічний	103	100	59,2	103	100	61,2
Філологічний	78	100	61,5	73	100	56,2
Всього	489	100	64,8	493	100	73,0 2

Таблиця 1.13.

Загальні дані успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра за підсумковою атестацією (червень 2019 р.)

Інститут/ факультети	2017-2018 н. р			2018-2019 н. р		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	88	100	90	140	100	80,7
Хіміко-біологічний	44	100	100	53	100	84,9
Інформатики, математики та економіки	62	100	100	92	100	89,1
Природничо-географічний	54	98,1	77,8	90	100	78,9
Філологічний	61	100	97,2	70	100	81,1
Всього	309	99,0	88,3	444	100	82,6

Дипломи з відзнакою	2017-2018 н.р.	2018-2019 н.р.
Бакалавр	14	33
Магістр	54	78

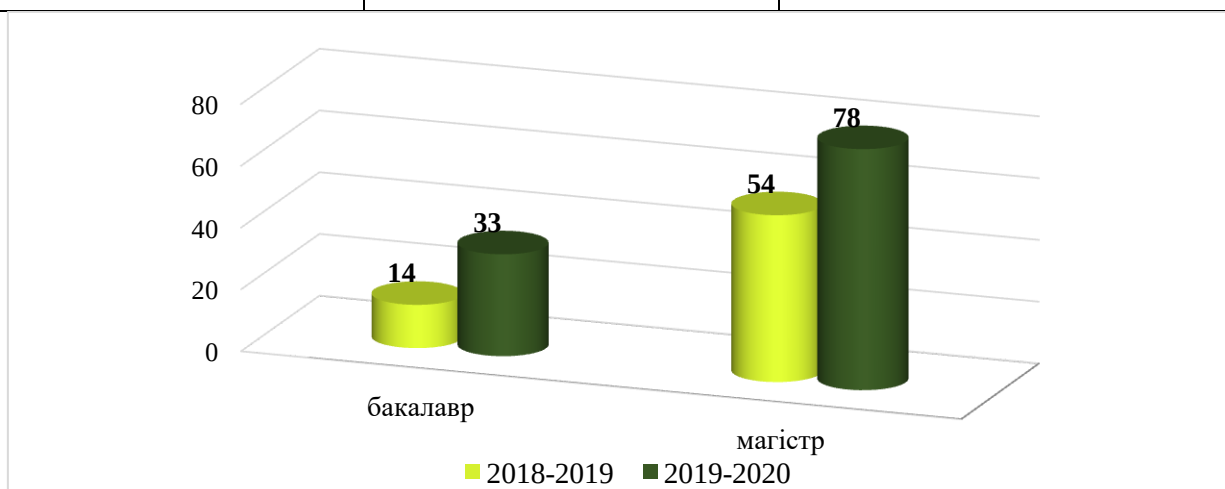

Рис. 1.32. Дипломи з відзнакою

На посадах голів екзаменаційних комісій на заочній формі навчання працювало 22 особи: 7 – докторів наук, професорів; 15 – кандидатів наук, доцентів.

Аналіз результатів підсумкової атестації протягом 2018–2019 н.р. свідчить про достатній рівень підготовки випускників, оскільки усереднений показник якості знань по Університету на заочній формі навчання складає 94%; абсолютна успішність – 100%. Рівень професійної підготовки і якість знань випускників надано в таблиці 1.14.

Таблиця 1.14.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання за освітнім ступенем бакалавра

Назва спеціальності	Якість знань 2018 р.	Якість знань 2019 р.
Лісове господарство садово-паркове господарство	100	-
Лісове господарство	-	100
Екологія	-	100
Історія	100	100
Географія	91	100
Математика	80	100
Інформатика	85	100
Фізична культура	76	77
Музичне мистецтво	84	74
Українська мова і література	50	100
Мова і література (англійська)	88	91

Біологія	89	100
Початкова освіта	80	96
Дошкільна освіта	77	95
Психологія	89	81
Соціальна робота	100	100
Соціологія	100	100
Хореографія	100	75
Середній показник:	87	94

Випускники заочної форми навчання в 2019 році виконали і захистили 413 випускних робіт на здобуття освітнього ступеня бакалавра та магістра (табл.1.15.). Тематика більшості випускних робіт була актуальною, мала прикладний характер, відповідала напрямкам наукових досліджень випускових кафедр. Треба зазначити, що всі випускні роботи пройшли на кафедрах попередню процедуру перевірки щодо запобігання академічному плагіату.

Таблиця 1.15.

Випускні роботи на заочній формі навчання 2018-2019н.р.

Назва спеціальності	бакалавр	магістр
Дошкільна освіта	-	60
Психологія	2	18
Соціальна робота	1	30
Соціологія	2	1
Математика	-	4
Музичне мистецтво	-	19
Мова і література (англійська)	1	41
Мова і література (німецька)	-	2
Германські мови та літератури (переклад включно)	-	46
Українська мова і література	-	32
Фізична культура	-	25
Географія	-	28
Історія	-	8
Початкова освіта	-	55
Біологія	-	5
Екологія	1	5
Садово-паркове господарство	1	2
Хімія	-	4
Менеджмент	-	5
Науки про Землю	-	5
Освітні, педагогічні науки	-	10
Всього:	8	405

Кількість фахівців, які одержали дипломи з відзнакою, збільшилася порівняно з 2018 роком на 53 особи та становила 15% від загального випуску. Державне замовлення випуску у 2018 – 2019 рр. виконано.

Рис. 1.33. Випуск здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

1.4. Центр неперервного професійного розвитку освітян

1.4.1. Нова українська школа та Університет: взаємодія у партнерстві

Розпочата ще у 2017 року реалізація ідеї «Методична майстерня педагога Нової української школи» у 2019 року набула вже іншого ракурсу своєї діяльності – це експериментальна апробація партнерських методичних майстерень у вигляді проведеного у лютому 2019 року I Відкритого освітнього форуму, особливість якого полягала у методичному взаємообміні. Офіційна статистика свідчить про те, що у форумі взяли участь 747 осіб. У результаті командної роботи Університету, міського та районних відділів

освіти, Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації 12 найуспішніших учителів м. Мелітополя і 27 досвідчених викладачів-методистів Університету провели 24 заходи. Наприклад, Ігошина І.В., вчитель математики ліцею № 5 провела майстер клас «Google Classroom – он-лайн клас для ефективного навчання», тоді як у цей же час, але на іншому майданчику проходив Хакатон «Методичний кейс учителя Нової української школи», який проводили наші викладачі (Саєнко Ю.О., Фефілова Т.В., Мелаш В.Д.).

Плідна партнерська співпраця з потенційними працедавцями, а це й освітяни, і здобувачі вищої освіти, уможливила виконання важливого для завдання – концентрація в колективній монографії «Педагогічна інноватика: досвід та перспективи нової української школи» найсучасніших методичних розробок науково-педагогічних працівників Університету, які не лише сприятимуть формуванню методичної майстерності вчителів, але й є культурним фактом особистісно-професійного розвитку науково-педагогічних працівників Університету. Запропоновані у цьому виданні методичні ідеї, концепції, пройшли апробацію і довели свою педагогічну ефективність.

6–7 червня 2019 року було проведено II Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Особистісно-професійний розвиток учителя Нової української школи: світові освітні практики, український контекст», яка продовжила популяризацію освітніх ідей.

12–13 вересня 2019 року було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Пріоритетні напрями психолого-педагогічного супроводу в освітньому просторі нової української школи: організація, координація, науково-методичне забезпечення», в роботі якої взяли участь близько 200 учасників. На конференції обговорювались питання науково-методичного і науково-теоретичного супроводу фахового зростання фахівців нової формації.

Традиційно проводились зимова, весняна та осіння сесії Методичної

майстерні педагога Нової української школи. З січня 2019 року було проведено 39 заходів, що були організовані 15 кафедрами, в роботі яких було залучено понад 1500 педагогів, які представляли не лише Запорізьку, але й Дніпровську, Донецьку, Херсонську, Вінницьку області.

Таблиця 1.16.

**Заходи Методичної майстерні педагога Нової української школи
за 2019 рік**

№ п/ч	Назва заходу	Кількість учасників, регіон
1.	Методичний семінар «Медіаграмотність в інформаційному суспільстві»	15 осіб (м. Мелітополь)
2.	Методичний семінар «Формування культурологічної компетентності учнів у шкільному курсі географії засобами художньої літератури»	10 осіб (м. Мелітополь)
3.	Методичний тренінг «Інтерактивні технології на уроках історії»	10 осіб (м. Мелітополь)
4.	Методичний тренінг «Елементи математичного аналізу в курсі алгебри і початків аналізу в закладах загальної середньої освіти»	15 осіб (м. Мелітополь, смт. Чернігівка Запорізької області)
5.	Навчально-методичний семінар «Формування медіа компетентності учителів біології та природознавства засобами інтерактивних методів навчання»	10 осіб (м. Мелітополь)
6.	Методичний семінар «Проблеми викладання природознавства в сучасній школі»	10 осіб (м. Мелітополь)
7.	Акме-тренінг «Методичні прийоми реалізації ідеї інтеграції в процесі вокально-хорової роботи на уроці музичного мистецтва»	11 осіб (м. Мелітополь)
8.	I відкритий освітній форум «Нова українська школа: партнерство в дії»	337 осіб (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н, смт Чернігівка, м. Запоріжжя, Вінниця, Дніпро)
9.	Майстер-клас «Шекспір живе у школі»	30 осіб (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н; м. Запоріжжя)

10.	Семінар-практикум «Удосконалення фізичного стану учнів середнього та старшого шкільного віку засобами інноваційних технологій»	31 особа (м. Мелітополь; Донецька область)
11.	Дослідницький практикум для вчителів біології та природознавства «Демонстраційні досліди на уроках біології» та «Методика вирішення задач з генетики (10-11 класи)» (в рамках концепції «Нова українська школа»)	30 осіб (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н)
12.	Науково-практичний семінар «Методика застосування поштових марок у шкільному курсі географії «Україна у світі: природа, населення»	31 особа (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н)
13.	Методичний тренінг «Застосування інтерактивних технологій навчання – засіб підвищення ефективності сучасного уроку»	39 осіб (м. Мелітополь)
14.	Науково-методичний семінар «Геоінформаційні системи як сучасний аспект шкільної географічної освіти»	40 осіб (м. Бердянськ)
15.	Семінар-практикум «Сучасні комунікаційні технології у навчальному процесі в закладах середньої освіти»	30 осіб (м. Мелітополь)
16.	Майстер-клас «Інтерактивна панель EdPro у навчанні»	19 осіб (м. Мелітополь)
17.	Майстер-клас «Інформаційні технології в освіті»	15 осіб (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н)
18.	Майстер-клас «Основи програмування Python»	11 осіб (м. Мелітополь; Мелітопольський р-н)
19.	Семінар для вчителів «Ідеї А.С. Макаренка і Нова українська школа»	23 особи (м. Мелітополь)
20.	Майстер-клас для вчителів української та зарубіжної літератури «Технології візуалізації знань на уроках літератури»	16 осіб (м. Мелітополь)
21.	Семінар для вчителів німецької мови «Комунікативні форми роботи на уроці німецької мови»	8 осіб (м. Мелітополь)
22.	Науково-методичний семінар «Підготовка вчителів хімії та біології у світлі Нової української школи»	19 осіб (Донецька область)
23.	Майстер-клас для вихователів та вчителів-логопедів «Особливості роботи з дітьми з аутистичним спектром»	33 особи (м. Мелітополь)

24.	Семінар для вчителів біології «Генетичні наслідки забруднення навколишнього середовища»	13 осіб (м. Мелітополь)
25.	Семінар для вчителів історії «Впровадження компетентнісно-орієнтованих методів навчання в Новій українській школі»	12 осіб (м. Мелітополь)
26.	Майстер-клас для вчителів музичного мистецтва «Медіаграмотність вчителя мистецтва»	9 осіб (м. Мелітополь)

Участь у заходах Методичної майстерні педагога Нової української школи вчителів і науково-педагогічних працівників уможливорює створення умов інформальної освіти, яка забезпечуватиме цілісність реалізації системного підходу до їхнього професійного розвитку в Університеті.

1.4.2. Сертифікаційні програми

Розроблені і введені в дію в Університеті Сертифікаційні освітні програми – це спеціалізовані короткострокові навчальні курси, спрямовані на отримання, оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетентностей, засвоєння інноваційних технологій, форм і методів роботи у сучасних умовах, вивчення передового досвіду роботи підприємств, організацій, бізнес-структур, особливостей сучасного виробництва, методів управління.

Формування та реалізація в Університеті навчання за сертифікаційними освітніми програмами характеризується як:

- метод реалізації Університетом права на надання додаткових освітніх послуг;
- з'єднувальна ланка між попитом на ринку праці, що реально існує на той чи інший набір професійних компетентностей, та наявною спроможністю вищої освіти забезпечити набуття здобувачем вищої освіти цього набору;
- модель налагодження стійкої системи взаємовідносин між наукою,

освітою та бізнесом, що дасть змогу побудувати цикл підготовки затребуваних на ринку праці високоякісних професіоналів.

Робота з розширення та оновлення тематики сертифікаційних освітніх програм триває безперервно. На сьогодні в Університеті затверджено 51 програму:

- Спортивна анімація;
- Методика вокально-хорового навчання дітей шкільного віку в умовах недільних шкіл;
- Проектування технічних виробів у середовищі Компас 3D;
- Сучасні технічні засоби навчання;
- Організація інклюзивної освіти;
- Основи інклюзивної освіти;
- Сучасні технології навчання англійської мови;
- Інформаційні технології. Базовий рівень;
- Комп'ютерні науки. Професійний рівень;
- Сучасні технології викладання інформатики;
- Медіапедагогіка, медіаграмотність та медіабезпека;
- Світова (зарубіжна) література;
- Практичний курс української мови для іноземців;
- Медіаграмотність та кібербезпека;
- Логопедична робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення;
- Підготовка методиста-керівника з проведення географічних шкільних екскурсій;
- Організація екскурсійної діяльності;
- Основи логопедії;
- Основи професійної підготовки фахівців у галузі дошкільної освіти;
- Мистецтво публічної промови;
- Майстер-флорист;
- Сучасні практико-орієнтовані технології в психології;

- Менеджмент кризового та екстреного психологічного втручання;
- Тренінг-курс «Діловий менеджмент»;
- Перша долікарська допомога;
- Тьюторство в системі дистанційного навчання;
- Тьюторський супровід дітей шкільного віку;
- Паперова інженерія;
- Хімія навколо нас;
- Косметична хімія;
- Комп'ютерне аранжування та звукорежисура;
- Організатор музейної та виставкової діяльності;
- Логічна майстерність;
- Українська мова для держслужбовців;
- PR-технології роботи з громадською думкою;
- Українська мова для бізнесу та ділового спілкування;
- WEB-програмування;
- WEB-дизайн;
- Візуальне програмування. Мова програмування C#;
- Організація діловодства та архівної справи;
- Англійська мова для бізнесу;
- Референт зі знанням німецької мови у сфері економіки;
- Секретар зі знанням німецької мови у сфері економіки;
- Оздоровча аеробіка та фітнес;
- Інструктор із атлетизму;
- Батьківська майстерня;
- Лікувальна фізкультура та масаж;
- Педагогічний програмний засіб «Конструктор інтерактивних плакатів»;
- Порівняльне літературознавство;
- Українська література: сучасні тренди в освітньому просторі;
- Сучасна організація туристичного бізнесу.

У звітному році діяло 7 сертифікаційних освітніх програм. Кількість кафедр, які надавали освітні послуги – 6, контингент осіб, які навчалися за сертифікаційними програмами, становив 355 осіб. До роботи було залучено 15 науково-педагогічних працівників Університету, які окремо від основного навантаження отримали ще й додатково погодинну оплату (всього 370 годин).

Великий досвід щодо організації та проведення навчання за сертифікаційними освітніми програмами накопичений на кафедрах:

- педагогіки і педагогічної майстерності (кількість слухачів – 214 осіб);
- української і зарубіжної літератури (кількість слухачів – 40 осіб);
- дошкільної освіти і соціальної роботи (кількість слухачів – 55 осіб);
- економіки та готельно-ресторанного бізнесу (кількість слухачів – 30 осіб);
- управління та адміністрування (кількість слухачів – 40 осіб).

Навчання за сертифікаційними програмами – це чудова нагода підвищити свою кваліфікацію та рівень фахової підготовки, отримати спеціалізовані знання, що в умовах конкурсного та конкуретного середовища на ринку праці створить додаткові можливості побудови успішної кар'єри. По завершенню навчання за обраною програмою видається відповідний сертифікат, що може стати вирішальним під час працевлаштування чи буде однією з умов кар'єрного зростання.

1.4.3. Підвищення кваліфікації

У 2019 році на базі Університету відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та Положення про відділ підвищення кваліфікації у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького було створено Відділ підвищення кваліфікації.

У серпні отримано ліцензію для провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (наказ МОН України №778-л від 05.06.2019р., № 951-л від 15.08.2019 «Про ліцензування освітньої діяльності») для спеціальностей.

Перелік спеціальностей та освітньо-професійних програм підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників:

1. Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова та література)

Освітні програми:

1. Українська мова і література та комунікативна лінгвістика.
2. Українська мова і література та Інфо-медійна грамотність.

2.Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

Освітні програми:

1. Актуальні питання викладання історії України, всесвітньої історії, історії рідного краю у загальноосвітній середній школі та керівництво науково-дослідною роботою учнів.

3.Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітні програми:

1. Музичне мистецтво. Інтегрований курс мистецтво.
2. Музичне мистецтво. Музична освіта в позашкільних закладах.
3. Музичне мистецтво. Музична освіта в дошкільних закладах.
4. Музичне мистецтво. Музичне мистецтво в початковій школі.
5. Музичне мистецтво. Музичне мистецтво в закладах фахової передвищої освіти.

4.Спеціальність 014 Середня освіта (Інформатика)

Освітні програми:

1. Сучасні технології і засоби викладання інформатики.

5.Спеціальність 053 Психологія

Освітні програми:

1. Сучасні інноваційні технології в освіті та психології.

6.Спеціальність Початкова освіта

Освітні програми:

1. Початкова освіта. Інклюзивна освіта.
2. Початкова освіта. Іноземна мова.

7.Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітні програми:

1. Англійська мова і література в системі загальної середньої освіти.

8.Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)

Освітні програми:

2. Географія.

Головною метою створення відділу стало надання освітніх послуг у сфері післядипломної освіти. Робота спрямована на підвищення якості надання освітніх послуг із підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

За час існування відділом проведено роботу щодо інформування відділів та закладів освіти міста Мелітополя, Мелітопольського, Веселівського, Михайлівського, Якимівського та Приазовського районів.

Станом на грудень до відділу надійшло 130 електронних заяв на проходження курсів підвищення кваліфікації (Рис. 1.34.).

З 27 листопада організовано проведення курсів із підвищення кваліфікації за спеціальністю 053 Психологія за освітньо-професійною програмою «Сучасні інноваційні технології в освіті та психології». Слухачами програми стали 11 спеціалістів із коледжів, Територіальних центрів соціального обслуговування, закладів освіти.

- Музичне мистецтво. Музичне мистецтво в початковій школі.
- Музичне мистецтво. Музична освіта в дошкільних закладах.
- Сучасні інноваційні технології в освіті та психології.
- Початкова освіта. Іноземна мова.
- Музичне мистецтво. Музична освіта в позашкільних закладах.
- Сучасні технології і засоби викладання інформатики
- Актуальні питання викладання історії України, всесвітньої історії, історії рідного краю у загальноосвітній середній школі та керівництво науково-дослідною роботою учнів.
- Географія
- Українська мова і література та комунікативна лінгвістика.
- Українська мова і література та Інфо-медійна грамотність.
- Музичне мистецтво. Інтегрований курс мистецтво.
- Англійська мова і література в системі загальної середньої освіти.

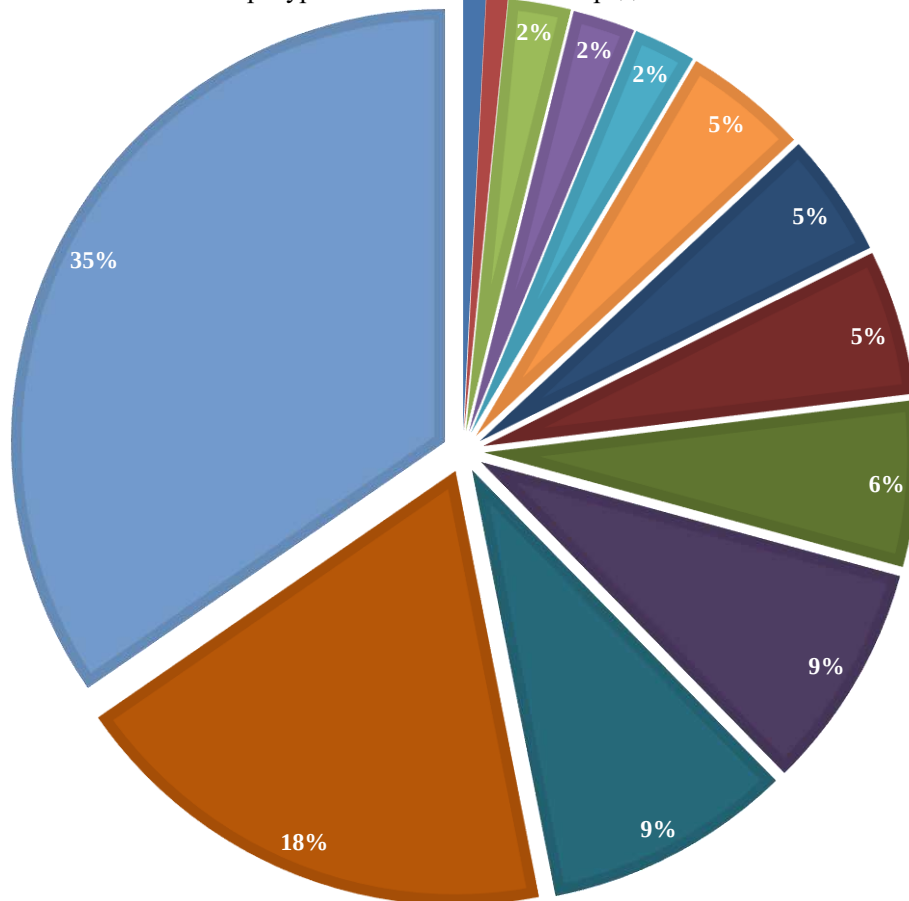

Рис.1.34. Електронні заявки на проходження курсів підвищення кваліфікації

На найближче майбутнє планується проліцензувати наступні спеціальності:

- ✓ 014 Середня освіта. Математика.
- ✓ 014 Середня освіта. Фізична культура.
- ✓ 014 Середня освіта. Хімія.
- ✓ 014 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини.
- ✓ 012 Дошкільна освіта.

Згідно плану роботи Університету та запиту відділу освіти складено графік проведення заходів підвищення кваліфікації для педагогічних працівників на 2020 рік.

1.5. Центри та освітньо-наукові лабораторії

В Університеті успішно діють різноманітні центри, функціями яких є здійснення науково-методичної, культурно-просвітницької та організаційно-виховної діяльності, розширення міжнародних зв'язків Університету, забезпечення та підвищення ефективності професійно-особистісного зростання всіх учасників освітнього процесу, організація науково-практичної діяльності здобувачів вищої освіти, засвоєння теоретичних знань і формування практичних навичок у ході їх професійної підготовки, розробка і впровадження у навчальний процес освітніх інноваційних технологій тощо. Серед них:

Центр болгаристики

Центр трансферу технологій

Центр соціологічних досліджень

Психологічний центр МДПУ

Центр корекційно-розвивальних технологій для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку

Центр тьюторської майстерності

Освітньо-інформаційний центр «Інноваційні обрії української словесності»

Науково-навчальний центр «Біорізноманіття»

Науково-методичний центр екологізації освіти

Науковий центр «Еколайн»

Центр вивчення іноземних мов

Науково-дослідницький центр Дмитра Донцова

Науково-дослідний центр цивільного права та цивільного процесу

Науково-практичний центр захисту прав, свобод та законних інтересів громадян

Юридична клініка «Вікторія»

Інформаційно-обчислювальний центр

Центр освітніх дистанційних технологій

У рамках II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Особистісно-професійний розвиток учителя Нової української школи: світові освітні практики, український контекст» було урочисто відкрито ряд лабораторій:

- ✓ **STEAM лабораторія;**
- ✓ **Лабораторія психофізіологічних досліджень;**
- ✓ **Лабораторія психології здоров'я;**
- ✓ **Педагогічна лабораторія початкової школи;**
- ✓ **Лабораторія готельно-ресторанної справи.**

Педагогічна лабораторія початкової школи

Педагогічна лабораторія початкової школи є структурним освітньо-науковим підрозділом кафедри початкової освіти Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти.

Педагогічна лабораторія створена з метою якісної підготовки здобувачів усіх рівнів вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта та удосконалення професійних компетентностей науково-педагогічних та педагогічних працівників.

Метою діяльності педагогічної лабораторії є практикоорієнтована реалізація освітньо-професійних програм підготовки фахівців, проведення

наукових досліджень у межах затвердженої наукової теми кафедри початкової освіти та впровадження результатів досліджень у практичну діяльність, робота науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, спрямована на вирішення конкретної наукової проблеми, студентського наукового гуртка, профорієнтаційної роботи тощо.

Педагогічна лабораторія початкової школи як практико-орієнтоване середовище здатна забезпечити максимальне наближення студентів до майбутньої професійної діяльності вже під час навчання. Це ще й новий освітній простір, який є зручним та комфортним для кожного студента.

Лабораторія бере безпосередню участь в освітньому процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи. Під час проведення занять із навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти на високому науковому, методичному і технічному рівні знайомляться з діючими типовими програмами, підручниками, сучасними засобами навчання, інноваційними методиками навчання у галузі початкової освіти.

Педагогічну лабораторію було обладнано відповідно до 7 осередків оформлення класної кімнати початкової школи – меблями та засобами навчання: інтерактивною дошкою, проектором, ноутбуком, 10 планшетами, під'єднаними до Інтернет-мережі, колірним принтером, наочно-дидактичними матеріалами, демонстраційними картками, дидактичним приладдям, лабораторними наборами для дослідів, колекціями, муляжами, гербаріями, конструкторами LEGO тощо.

Ігровий осередок оснащений розвивальними іграми, м'ячами, скакалками, обручами, кріслами, пуфами, великим яскравим килимом, де студенти разом із викладачем мають можливість проводити ранкову зустріч на початку кожного заняття.

У межах діяльності Педагогічної лабораторії було проведено низку заходів, присвячених підготовці освітян нового покоління – не тільки з підготовки студентів освітянських спеціальностей до роботи у Новій українській школі, але й передачі багатими інноваційними напрацюваннями

досвіду науковців-педагогів кафедри початкової освіти вчителям, які вже працюють.

Із червня 2019 року було проведено 3 заходи, до яких було залучено понад 60 педагогів, які представляли як м. Мелітополь, так і Запорізький регіон.

7 червня 2019 р. – Коучинг «Навчай та вчись по-новому!».

12 вересня 2019 р. – Майстер-клас «Я – сучасний вчитель НУШ!».

20 листопада 2019 року – Тренінг для вчителів-практиків та майбутніх фахівців початкової освіти «Я – сучасний учитель НУШ».

У результаті діяльності Педагогічна лабораторія початкової освіти продемонструвала об'єктивні підстави та інноваційний потенціал для вдосконалення якості підготовки майбутніх педагогів і вчителів-практиків до роботи в умовах Нової початкової школи.

Лабораторія готельно-ресторанної справи

Освітньо-наукова лабораторія готельно-ресторанного та туристичного бізнесу є структурним підрозділом Університету.

Лабораторія створена задля досягнення забезпечення на базі Університету освітньо-наукового процесу, здійснення підготовки майбутніх високопрофесійних фахівців, які опановують знання, вміння та навички й формують компетентності у сфері готельного та туристичного бізнесу, використовуючи сучасні наукові надбання, технології та обладнання.

Науковою складовою функціонування лабораторії є участь її представників у виконанні дослідних та виробничих програм, науково-дослідних проєктів у галузі готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

У рамках роботи лабораторії здобувачі вищої освіти спеціальності «Готельно-ресторанна справа» разом із науково-педагогічними працівниками кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу та співробітниками деканату презентували лабораторію та свої вміння на міському щорічному фестивалі «Черешнево».

Крім цього 20 липня 2019 року викладачі кафедри разом зі студентами

спеціальності «Готельно-ресторанна справа» презентували в лабораторії своїм гостям –учням міських шкіл правила етикету, види сервірування столу та організували майстер-клас із приготування шоколадного фондю з фруктами.

У рамках виконання Плану міжкультурної інтеграції м. Мелітополя на 2015–2020 роки, за ініціативи науково-педагогічних працівників Університету д.е.н., проф. Марченко О.А. та к.ф.н., доц. Афанасьєвої Л.В. на базі освітньо-наукової лабораторії Готельно-ресторанної справи та туристичного бізнесу 16.07.2019 року проведено День української гостинності. Гостями свята були вихованці інтеркультурного, дитячо-підліткового табору «Інтеркультурна мозаїка».

29 вересня 2019р. викладачі кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу взяли участь у святкуванні Дня міста з презентацією послуг, які надає лабораторія готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

13.10.2019р. кафедра економіки та готельно-ресторанного бізнесу взяла участь у Бізнес-Fest «Покровський Ярмарок» з презентацією послуг, що може надавати лабораторія.

З 31.10.2019 по 13.11.2019 р. викладачами кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу на базі лабораторії було проведено 2 сертифікаційні програми «Логістична майстерність» (керівник – к.е.н., ст. викл. Біляєв С.С.) та «Сучасна організація туристичного бізнесу» (керівник – к.н.держ. упр., ст.викл. Гурбик Ю.Ю.). Сертифікаційні курси привернули увагу 20 учасників, які отримали поглибленні знання та оволоділи компетентностями у сферах організації туристичної діяльності в Україні та управління логістичними процесами на підприємствах.

З 02.12.2019р. по 17.12.2019 р. проведено другий етап сертифікаційної програми «Сучасна організація туристичного бізнесу» (керівник – к.н.держ. упр., ст.викл. Гурбик Ю.Ю.).

Крім цього на базі лабораторії у грудні планується проведення

майстер-класу для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти Запорізької області.

Із метою комерціалізації наукового продукту науково-педагогічними працівниками кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу планується робота з надання консультаційних послуг із бізнес-планування, розробки стратегій розвитку підприємств, оформлення апікаційних форм до участі у грантових проєктах і програмах для фізичних осіб, малих і середніх підприємств регіону, розробка та проведення сертифікаційних програм та тренінгів за запитом споживача (економічного, туристичного напрямків, у сфері обслуговування, готельно-ресторанному бізнесі, з управління навчальними закладами та позашкільними закладами освіти тощо).

STEAM лабораторія

Головною метою діяльності STEAM лабораторії є створення організаційно-педагогічних умов для поглибленої науково-орієнтованої та науково-технічної підготовки здобувачів освіти відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки; формування STEAM-компетентностей та цифрових компетентностей, які визначають конкурентоспроможність особистості на ринку праці.

Основними завданнями лабораторії є:

- організація проєктно-орієнтованої, науково-орієнтованої та науково-технічної діяльності здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників із використанням інноваційних методик, високотехнологічних засобів навчання;
- створення умов для STEAM-навчання та підтримки здобувачів освіти;
- розробка та апробація інноваційних освітніх проєктів, міждисциплінарних програм дослідницького спрямування; систематизація методичних матеріалів і поширення в Університеті та за його межами успішних практик педагогічного досвіду у галузі STEAM-освіти;

- формування у здобувачів освіти STEAM-компетентностей та цифрових компетентностей, дослідницької культури, покращення якості їхньої підготовки;

- організація та проведення тренінгів, семінарів, конкурсів, турнірів, фестивалів та інших культурно-просвітницьких заходів щодо популяризації STEAM-освіти;

Відповідно до основних **завдань** функціями лабораторії є:

- створення умов для введення нових курсів природничо-математичних дисциплін у обов'язкову та вибірккову складову навчальних планів;

- формування і розвиток навичок науково-дослідної та інженерної діяльності, ранньої професійної самовизначеності та усвідомлення професійного вибору здобувачів освіти;

- популяризація STEAM-освіти, STEAM-професій, винахідницької, науково-прикладної, творчої та дослідницької діяльності здобувачів освіти; пропагування результатів науково-технічної творчості;

- участь у науково-дослідних, освітніх, культурних програмах та заходах, спрямованих на підтримку STEM-освіти в Україні.

Спрямування лабораторії на STEAM - Science (наука), Technology (технології), Engineering (інженерія), A (Art) і Mathematics (математика) дозволяє поєднати різні сучасні технології.

Першими можливості лабораторії апробували науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти, які взяли участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у галузі «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті», що відбувся на базі кафедри інформатики і кібернетики. Вони під час майстер-класів потренувалися у малюванні 3D ручками, конструюванні роботів, занурилися у світ віртуальних технологій та застосовували інтерактивні панелі у навчанні.

18–19 квітня в Університеті на базі кафедри інформатики і

кібернетики відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Розробка мобільних додатків». Свої розробки студенти презентували у STEAM-лабораторії.

30 квітня 2019 року було проведено наукову студію з питань впровадження STEAM-технологій у роботі Нової української школи Серед учасників наукової студії – заступник Міністра освіти і науки Максим Стріха, представники органів управління освіти, викладачі, аспіранти і докторанти, вчителі шкіл, студенти та учні.

7 червня 2019 року в рамках проведення II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Особистісно-професійний розвиток учителя Нової української школи: світові освітні практики, український контекст» у STEAM лабораторії проведено майстер-клас: «STEAM-технології у роботі Нової української школи».

13–14 червня 2019 р. у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького розпочала роботу Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології в освіті та науці». До STEAM-лабораторії на майстер-класи «Майстерня ІКТ в освіті» та «Майстерня Основи програмування мовою Python» були запрошені вчителі міста.

Кафедра інформатики і кібернетики 10–21 червня 2019 року та 28 жовтня – 1 листопада проводила у STEAM-лабораторії «STEAM-camp» для учнів загальноосвітніх навчальних закладів Мелітополя, де протягом канікул активні та мотивовані учні під керівництвом досвідчених викладачів, IT-професіоналів, практикуючих програмістів та дизайнерів, а також провідних тренерів та суддів Міжнародної програми FIRST LEGO League брали участь у інтерактивних освітніх заходах.

Із 4 листопада 2019 року розпочали роботу курси робототехніки для учнів 5–10 класів. Упродовж курсів діти вчать створювати автономних роботів, програмують датчики, мотори та їхню взаємодію, досліджують механізми у зібраних моделях. Роботів конструюють із наборів LEGO

Mindstorms EV3, програмують у середовищі EV3-G. У процесі навчання розвивається вміння складати алгоритми, поділяти задачі на кроки, планувати роботу, розподіляти обов'язки всередині робочої групи.

Лабораторія психології здоров'я

Діяльність лабораторії психології здоров'я спрямована на реалізацію наукового проєкту, що фінансується з держбюджету України. Тема роботи: Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами

Номер державної реєстрації: 0119U002003

Завдання:

1. Проведення психодіагностичного дослідження психолого-педагогічних труднощів конструктивної взаємодії, природи виникнення деструктивних емоційних переживань у родині, що виховує дитину з особливими потребами, та змістовний, структурований аналіз результатів для розробки методології психолого-педагогічного супроводу.

2. Виявлення детермінант, які впливають на процес формування готовності членів сімей та осіб, які їх замінюють, до виховання дітей з особливими потребами.

3. Концептуалізація системи психолого-педагогічного супроводу сімей, у яких виховуються діти з особливими потребами.

У процесі дослідження було:

- концептуалізовано систему сімейно-орієнтованого психолого-педагогічного супроводу родини, що виховує дитину з особливими потребами;

- апробовано систему психотерапевтичного супроводу родини, яка виховує дитину з особливими потребами, з використанням психодрами як методу групової психотерапії. З березня 2019 р. по липень 2019 р. на базі Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Мелітопольської міської ради Запорізької області працювала перша група (90 годин). З вересня 2019 р. на базі Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний

центр» Мелітопольської міської ради Запорізької області та Лабораторії психології здоров'я почала роботу друга група.

Укладено 4 договори про співробітництво, з них 1 міжнародний:

- WYŻSZA SZKOŁA LINGWISTYCZNA w Częstochowie (Польща)
- з Комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Роздольської сільської ради Михайлівського району Запорізької області
- з Комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Мелітопольської міської ради Запорізької області

З метою апробації результатів дослідження члени наукової теми за звітний період організували й провели:

- навчально-методичний семінар «Особливості використання об'ємної пісочної манділи «Грані власного Я» в інклюзивному просторі». Учасники – батьки дітей з обмеженими можливостями здоров'я – 15 осіб.
- семінар з міжнародною участю «Духовне бачення інклюзивного простору в освіті» (27.03.2019 р. Учасники – представники громадської міжнародної організації «Friends of the Mennonite Centre in Ukraine» (Канада), співробітники Центру реабілітації осіб з інвалідністю, студенти, психологи (всього 30 осіб).

Результати дослідження використано в освітньо-професійних програмах спеціальності 053 Психологія (Освітньо-професійні програми «Психологія. Клінічна психологія», «Психологія. Психологічне консультування», «Психологія. Практична психологія»).

Використання результатів роботи здійснюється у трьох векторах: батьки – дитина – педагогічні працівники.

Цінність практичних результатів визначається у наданні консультативно-терапевтичної допомоги сім'ям, де виховуються діти з особливими освітніми потребами. З урахуванням детермінант, які впливають на процес формування готовності членів сімей та осіб, які їх замінюють, до виховання дітей з особливими потребами, працюють групи психотерапевтичної підтримки для батьків і членів родин.

Лабораторія психофізіологічних досліджень

Мета діяльності Лабораторії психофізіологічних досліджень – створення умов для проведення науково-методичних, експериментальних досліджень з актуальних і пріоритетних проблем психології та психофізіології, діагностики психічних, особистісних, психофізіологічних показників та поведінкових реакцій учасників освітнього процесу Університету, а також інших осіб різних вікових груп.

Лабораторія має потужну діагностичну базу та унікальне сучасне обладнання.

У лабораторії наявний сучасний комплекс для тестування, який має безліч можливостей й переваг:

- ✚ Понад 600 психологічних і психофізіологічних тестів.
- ✚ Індивідуальна конфігурація для спрямованості дослідження.
- ✚ Найповніша база актуалізованих норм.
- ✚ Максимальна об'єктивність і точність результатів.
- ✚ Групове бланкове та мережеве тестування.
- ✚ Високий ступінь захисту персональних даних.

На базі лабораторії проводяться навчальні заняття. Велике значення в розвитку методології психологічної діагностики мають технічні засоби стимуляції, реєстрації та обробки психодіагностичної інформації. Так, наприклад, 11.10.2019 р. здобувачі вищої освіти 318-с групи, спеціальності Психологія в рамках практичного заняття з курсу «Психодіагностика» на тему «Загальні та спеціальні здібності особистості» відпрацьовували навички проведення комп'ютерного психодіагностичного дослідження. Заняття проводилось у лабораторії за допомогою сучасних комп'ютерних програм. Тести здібностей включають у себе методики, що діагностують рівень розвитку загальних і спеціальних здібностей, що визначають успішність навчання, професійної діяльності та творчості; тести на фізичні, розумові здібності (рівень розумового розвитку, грамотність, кваліфікацію,

мотиваційні чинники), інтелект і креативність.

Співробітники лабораторії проводять консультації зі здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами з приводу діяльності лабораторії. Так, на зустрічі з практичними психологами м. Мелітополя, директором КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» ММР ЗО обговорювалися питання подальшої співпраці.

Лабораторія психофізіологічних досліджень має складений перелік платних послуг (Наказ № 107/37-06 від 18.11.19 р. про введення в дію платних послуг Лабораторії психофізіологічних досліджень при кафедрі психології). У рамках існуючих угод між Університетом та центром «Побратим» міським відділом освіти, районною лікарнею відбувається розповсюдження інформації щодо надання платних психологічних послуг.

Підписано білатеральну угоду про співпрацю між Лабораторією психофізіологічних досліджень та Вищою лінгвістичною школою у м. Ченстохова.

Лабораторія здійснює діагностики психічних, особистісних, психофізіологічних та поведінкових реакцій учасників освітнього процесу та інших осіб за окремими угодами, зокрема за укладеною угодою з відділом з гуманітарних питань Гірсівської сільської ради.

2. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Кадрове забезпечення виконання науково-дослідної роботи

У 2019 році в Університеті при виконанні науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, брали участь працівники, вказані в таблиці 2.1., 2.2., 2.3.

Таблиця 2.1.

Тема: Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1	Царькова О.В.	д.психол.н., доцент
2	Прокоф'єва О.О.	к.психол.н., доцент
3	Чорна В.В.	к.пед.н., старший викладач
4	Яковенко І.О.	к.пед.н., старший викладач
5	Варіна Г.Б.	старший викладач
6	Приступа Д.А.	молодший науковий співробітник

Таблиця 2.2.

Тема: Моніторинг сезонних орнітокомплексів трансконтинентальних міграцій птахів і кажанів в Азово-Чорноморському регіоні як важлива складова в формуванні позитивного міжнародного інвестиційного іміджу щодо розвитку мережі вітрових електростанцій в Україні

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1	Сіохін В.Д.	к.біол.н., директор ННЦ «Біорізноманіття»
2	Горлов П.І.	к.біол.н., доцент, керівник служби моніторингу водоплавних птахів ННЦ «Біорізноманіття»
3	Андрющенко Ю.О.	к.біол.н., доцент
4	Винокурова С.В.	н.с. лабораторії управління водно болотними угіддями
5	Сальнікова- Буденко І.Б.	н.с., штатний співробітник
6	Долинний В.І.	н.с., штатний співробітник
7	Москальов М.О.	інженер

Таблиця 2.3.

Тема: Розробка науково-інформаційної системи моніторингу та оцінки трансграничних міграцій птахів на Афро-Євразійському прольотному шляху в Азово-Чорноморському регіоні України в розрізі реалізації секторального принципу Директив Євросоюзу

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1	Сіохін В.Д.	к.біол.н., директор ННЦ «Біорізноманіття», г.н.с.
2	Горлов П.І.	к.біол.н., доцент, керівник служби моніторингу водоплавних птахів ННЦ «Біорізноманіття»
3	Долинний В.І.	м.н.с.
4	Сидоренко А.І.	н.с. без наукового ступеня
5	Катиш С.В.	н.с. без наукового ступеня
6	Долинна О.М.	н.с. без наукового ступеня, завідувача відділом аспірантури та докторантури
7	Анненков О.Б.	н.с., директор компанії «Java Develor»
8	Сальнікова-Буденко І.Б.	н.с., штатний співробітник
9	Ільїчов О.А.	м.н.с.

Базова освіта наукових та інженерно-технічних працівників відповідає напрямку підготовки (магістр, спеціаліст, бакалавр). Усі вчені працюють відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь доктора наук, кандидата наук.

2.2 Організаційне та фінансове забезпечення науково-дослідної роботи

До тематичного плану НДДКР Університету у 2019 році увійшли 3 роботи, що фінансувалися Міністерством освіти і науки України за рахунок державного бюджету, загальний обсяг фінансування яких становив 1464,921 тис. грн. Серед них – 3 прикладні науково-дослідні роботи. У порівняльній таблиці 2.4. містяться дані щодо обсягу фінансування науково-дослідних робіт за три роки.

Таблиця 2.4.

Обсяг фінансування НДР у 2017 – 2019 роках (тис. грн.)

Категорії робіт	2017		2018		2019	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	1	265,785	-	-	-	-
Прикладні	3	1136,315	3	1365,3	3	1464,921
Госпдоговірні	-	-	6	360,5	1	83,3

Наочне відображення змін у структурі фінансування наукових досліджень по роках міститься у рис. 2.1.

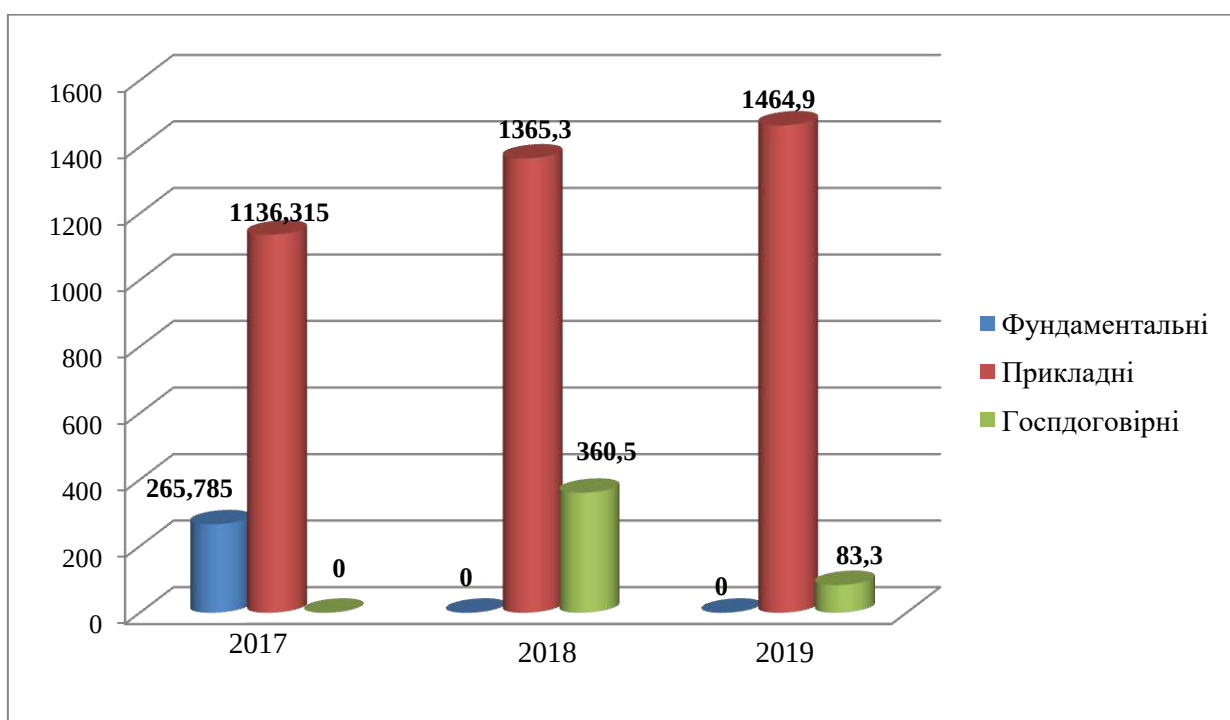

Рис. 2.1. Динаміка обсягів фінансування наукових досліджень у 2017 – 2019 роках (тис. грн.)

2.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності

Провідні вчені Університету проводять фундаментальні, прикладні та пошукові науково-дослідні роботи, що зареєстровані в УкрІНТЕІ, включені до тематичного плану Університету та виконуються за рахунок держбюджетного фінансування, за державними й міжнародними проектами та грантами, а також за рахунок власних коштів і коштів замовників. Виконання фундаментальних досліджень має на меті здобуття наукового продукту – нових теорій, концепцій, методів, методик, моделей тощо.

Прикладні дослідження спрямовані на виконання інноваційних розробок, зорієнтованих на кінцевий результат у вигляді нових технологій, нових матеріалів, комп'ютерних програм тощо, що дасть змогу істотно підвищити їхню конкурентоспроможність і значно розширить упровадження результатів. Наукова робота в 2019 році в Університеті здійснювалася на 27 кафедрах. Результати наукової роботи відображено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4.

Результати наукової роботи

Назва науково-дослідницької роботи	Дата	Керівник роботи	Реєстраційний №
«Теоретичні та практичні аспекти розвитку окремих галузей права в Україні»	01.15-12.19	Гапотій Віктор Дмитрович	0115U001732
Новий формат фахової підготовки майбутніх перекладачів і учителів англійської мови до професійної діяльності у полікультурному суспільстві	01.17-12.19	Матюха Галина Василівна	0117U006705
Українська література в загальноєвропейському контексті	01.17-12.19	Землянська Аліна Вікторівна	0117U006708
Теорія і методика формування музично-виконавської компетентності в процесі фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва	01.17-12.19	Білецька Марина Валентинівна	0117U006706
Теорія і практика інтегрованого навчання англійської мови студентів немовних спеціальностей ВНЗ	01.17-12.19	Музя Євген Михайлович	0117U006707
Соціокультурне середовище міста як синтез розвитку соціальної та культурної сфер життєдіяльності міської спільноти	01.17-12.19	Афанасьєва Людмила Василівна	0117U006711
Підготовка майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій	01.17-12.19	Коробченко Ангеліна Анатоліївна	0117U006709
Система підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерних наук та інформаційних технологій до професійної діяльності	01.17-12.19	Осадчий В'ячеслав Володимирович	0117U004246

Культура життєвого самовизначення особистості в умовах мінливості соціокультурного простору	01.17-12.19	Олексенко Роман Іванович	0117U006713
Психосоматичні особливості здоров'я студентської молоді	01.17-12.19	Аносов Іван Павлович	0117U006704
Механізми розвитку гіпоксичного стану під час нітратної меттемоглобінемії	01.17-12.19	Сидоряк Наталя Георгіївна	0117U006710
Актуальні проблеми нової й новітньої історії, історіографії та історіософії України	01.18-12.20	Ситник Олександр Миколайович	0117U006712
Фізико-географічні дослідники Запорізького краю	01.18-12.20	Прохорова Лариса Анатоліївна	0118U004194
Туризм і краєзнавство як чинник соціально-економічного розвитку Запорізького регіону	01.18-12.20	Арсененко Ірина Анатоліївна	0118U004192
Основні напрями формування здорового способу життя студентів засобами фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації	01.18-12.20	Білогур Влада Євгенівна	0118U004191
Німецька повсякденність в умовах євроінтеграції та її концептуальне вираження у німецькій мові	01.18-12.20	Жигоренко Ірина Юріївна	0118U004187
Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі	01.18-12.20	Сіроштан Тетяна Василівна	0118U004193
Методологічні засади педагогіки мистецтва для культурного зростання особистості в умовах вітчизняних реформ загальної і вищої освіти	01.18-12.20	Сегеда Наталя Анатоліївна	0118U004185
Теоретичні та практичні аспекти формування загальнолюдських цінностей особистості у культурно-освітньому просторі	01.18-12.20	Ляпунова Валентина Анатоліївна	0118U004190
Психологічні засади гармонізації освітнього простору: проектування, моделювання та експертиза здоров'язберігаючого професійного зростання майбутніх фахівців	01.18-12.20	Фалько Наталя Миколаївна	0118U004188

Теоретико-методичний супровід підготовки майбутніх учителів початкової школи	01.18-12.20	Дубяга Світлана Миколаївна	0118U004189
Використання сучасних інформаційних технологій в професійній підготовці та роботі вчителя математики	01.18-12.20	Бельчев Павло Васильович	0118U004184
Варіативне дискретне геометричне моделювання об'єктів, явищ та процесів	01.18-12.20	Найдиш Андрій Володимирович	0118U004182
Антикризове управління сучасною економікою України та її регіонів в умовах трансформаційних перетворень	01.18-12.20	Петренко Володимир Андрійович	0118U004183
Формування екологічної грамотності здорового способу життя учнівської молоді у навчанні хімії	01.18-12.20	Максимов Олександр Сергійович	0118U004195
Біохімічні та технологічні аспекти охорони навколишнього середовища та його комп'ютерний моніторинг	01.18-12.20	Дюжикова Тетяна Миколаївна	0118U004186
Дослідження впливу твердих побутових відходів на навколишнє середовище м. Мелітополя, розробка системи їх роздільного збору та утилізації	01.19-12.21	Воровка Володимир Петрович	0119U001423
Біологічні системи природних і антропогенних територій півдня України (сучасний стан, управління і оптимізація)	01.19-12.21	Подорожний Сергій Миколайович	0119U101383

Основними пріоритетними напрямками наукової діяльності Університету є:

- наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства та держави;

- раціональне природокористування;
- інформаційні й комунікаційні технології;
- науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань;

- актуальні проблеми педагогіки, психології та соціології; інтеграція до європейського науково-освітнього простору; соціально-психологічна

реабілітація військовослужбовців із місць військових конфліктів, сімей поранених і загиблих; підтримка обдарованої молоді та формування у дітей сучасного світогляду, моральної і громадянської позиції.

Відповідно до наказу МОН України від 31.01.2019 року, № 96 «Про обсяги фінансування науково-дослідних робіт, наукових заходів та інфраструктури у 2019 році за КПКВК 2201040» було встановлено обсяг видатків Державного бюджету України на 2019 рік для фінансування наукової та науково-технічної діяльності в розмірі 1464,921 тис. грн.

Перелік науково-дослідних робіт і тем, які виконувалися в Університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету (табл. 2.5.) і наочне відображення частки фінансування міститься на рис. 2

Таблиця 2.5.

Інформація про науково-дослідні роботи, які виконувалися в університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету

№ п/п	Назва теми	Науковий керівник:	Сума (тис. грн.)
Прикладні			
1.	Розробка науково-інформаційної системи моніторингу та оцінки трансграничних міграцій птахів на Афро-Євразійському прольотному шляху в Азово-Чорноморському регіоні України у розрізі реалізації секторального принципу Директив Євросоюзу № держреєстрації: 0118U003262	доктор біологічних наук Черничко Йосип Іванович	585,600
2.	Моніторинг сезонних орнітокомплексів та трансконтинентальних міграцій птахів і кажанів в Азово-Чорноморському регіоні як важлива складова в формуванні позитивного міжнародного інвестиційного іміджу щодо розвитку мережі вітрових електростанцій в Україні. № держреєстрації: 0117U004266	кандидат біологічних наук, доцент Сіохін Валерій Дмитрович	471,032
3.	Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами № держреєстрації: 0119U002003	доктор психологічних наук, доцент Царькова Ольга Вікторівна	408,289
ВСЬОГО			1464,921

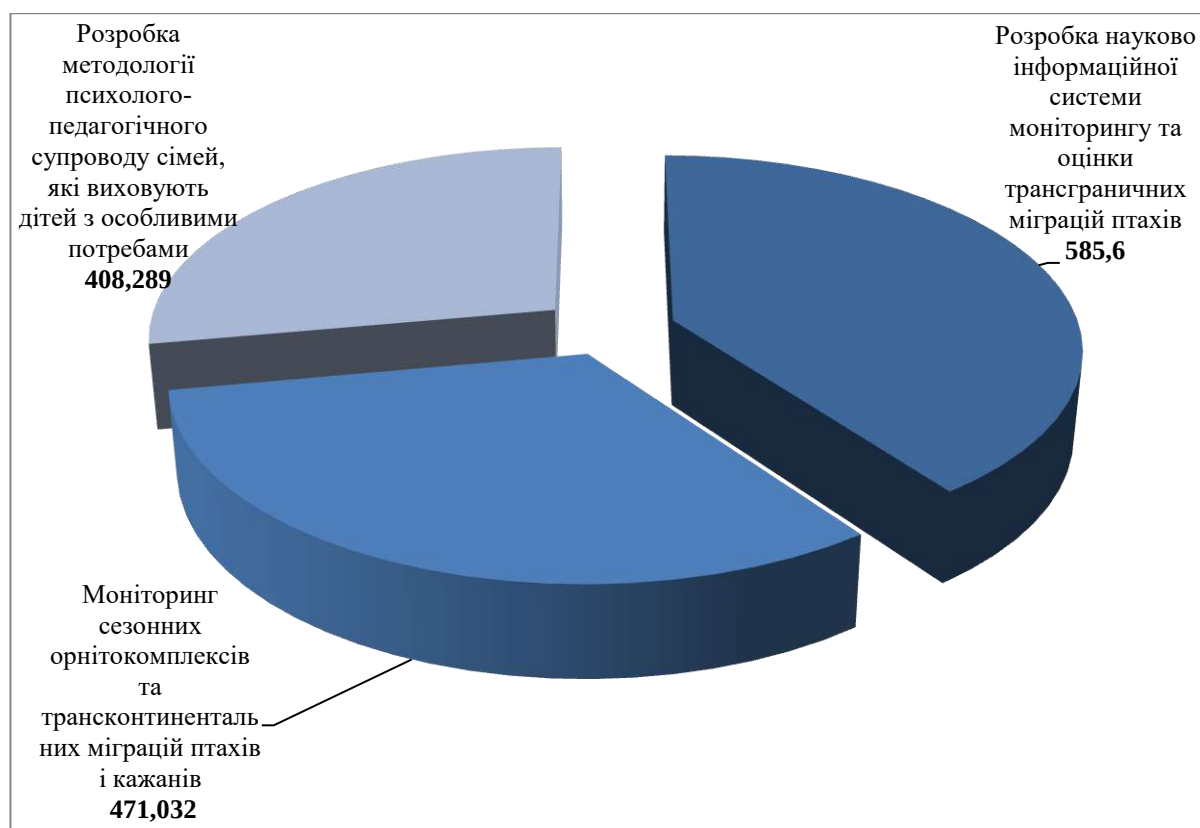

Рис. 2.2. Інформація про науково-дослідні роботи, які виконувалися в Університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету (тис. грн.)

У виконанні вказаних завдань узяли участь учені двох підрозділів Університету, а саме: науково-навчального центру «Біорізноманіття» і Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти.

В інтересах поширення наукових здобутків й обміну інформацією з іншими науковими й освітніми закладами України в Університеті функціонують фахові журнали вільного доступу категорії В, що зазначено у Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 06.02.2018 року за № 148/21600.

Таблиця 2.6.

Наукові фахові видання Університету

Назва видання	Засновник (співзасновники)	Галузь науки
Versus	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	філософські
Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	педагогічні
Сучасні проблеми моделювання	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	технічні
«Бранта: Збірник наукових праць Азово-Чорноморської орнітологічної станції.	Мелітопольський державний педагогічний університет МОН України, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України	біологічні

2.4. Конкурс проектів науково-дослідних робіт

Відбір проектів наукових досліджень, фінансування яких розпочнеться в 2020 році за рахунок коштів державного бюджету, здійснювався на основі положень Постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 року №1084 «Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету».

Конкурсний відбір проектів наукових досліджень і розробок відбувався в Університеті на основі розробленого Порядку проведення першого етапу конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького № 282.

Для участі в другому етапі конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок, який відбувався відповідно до наказу МОН України

від 24.09.2019 року № 1234, співробітниками Університету подано 3 проекти наукових досліджень із річним обсягом фінансування 900,000 тис. грн. Слід додати, що в цьому році було репрезентовано проекти у трьох секціях:

- 1) охорона навколишнього середовища;
- 2) педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту;
- 3) біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук.

Таблиця 2.7.

Проекти конкурсного відбору у 2019 році

Перелік проектів	Науковий керівник	Тематичний напрям
Прикладні НДР		
Розробка та впровадження сучасних технологій моніторингу та оцінки стану біорізноманіття на потенційних для будівництва територіях і працюючих вітрових станціях як інструмент розширення мережі ВЕС та запорука енергетичної безпеки України	Сіохін Валерій Дмитрович, к.б.н, доцент	Охорона навколишнього середовища
Науково-практичні аспекти біоінформаційного скринінгу біоти для збереження та підтримки стійкості морських екосистем Азовського моря в умовах рекреаційного навантаження	Жуков Олександр Вікторович, д.б.н., професор	Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук
Адаптивна система для індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання	Осадчий В'ячеслав Володимирович, д.пед.н., професор	Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту

У 2019 році молоді вчені університету брали участь у другому етапі конкурсного відбору проектів наукових робіт і науково-технічних розробок молодих учених, який пройшов відповідно до наказу МОН України від 04.07.2019 р. № 932.

Для участі в другому етапі конкурсного відбору проектів було подано 1 проект наукових досліджень. Результати експертизи проекту наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8.

Результати конкурсного відбору проектів молодих учених у 2019 році

Перелік проектів	Науковий керівник	Тематичний напрям
Соціологічний супровід формування соціальної компетентності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти	Глебова Наталя Іванівна, д.соц.н., доцент	Актуальні проблеми педагогіки, психології та соціології; інтеграція з європейським науково-освітнім простором; соціально-психологічна реабілітація військовослужбовців із місць військових конфліктів, сімей поранених і загиблих; підтримка обдарованої молоді й формування у дітей сучасного світогляду, моральної й громадянської позиції

2.5. Публікації співробітників Університету у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами

Значущим елементом міжнародного визнання Університету та підтвердженням високої якості друкованої продукції є презентація результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами Scopus видавництва Elsevier. Науковими та науково-педагогічними працівниками Університету впродовж 2019 року опубліковано низку робіт у вітчизняних і світових виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science (табл. 2.9.).

Таблиця 2.9.

Список наукових праць, опублікованих редакціями зарубіжних видань, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Scopus/Web of Science				
1.	Maltsev, Y., Maltseva, I., Kulikovskiy, M., Maltseva, S., Sidorov, R.	Analysis of a New Strain of Pseudomuriella engadinensis (Sphaeropleales, Chlorophyta) for Possible Use in Biotechnology	Russian Journal of Plant Physiology (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	Volume 66, Issue 4, 1 Pages 609-617 July 2019.

2.	Bondarev, D., Kunah, O., Fedushko, M., Gubanova, N.	The impact of temporal patterns of temperature and precipitation on silver Prussian carp (<i>Carassius gibelio</i>) spawning events	Biosystems Diversity Volume (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	Volume 27, Issue 2, Pages 106-117, 2019
3.	Maltsev, Y., Maltseva, I., Maltseva, S., Kociolek, J., Kulikovskiy, M.	Fatty Acid Content and Profile of the Novel Strain of <i>Coccomyxa elongata</i> (Trebouxiophyceae, Chlorophyta) Cultivated at Reduced Nitrogen and Phosphorus Concentrations	Journal of Phycology (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	Volume 55, Issue 5, 1, Pages 1154-1165 October 2019
4.	Kunah, O., Zelenko, Y., Fedushko, M., Babchenko, A., Sirovatko, V., Zhukov, O.	The temporal dynamics of readily available soil moisture for plants in the technosols of the Nikopol Manganese Ore Basin	Biosystems Diversity Volume (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	Volume 27, Issue 2, Pages 156-162, 2019
5.	Borys, D., Garmash, O.	English religious slang in search of linguistic identity	European Journal of Science and Theology (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	Volume 15, Issue 5, Pages 49-66 October 2019
6.	Pomytkina, L., Moskalyova, L., Podkopaieva, Y., Poplota, S., Zlahodukh, V.	Empirical studies of socio-psychological conditions of formation of ideas about the spiritual ideal in primary school children	International Journal of Children's Spirituality (Scopus) (Дублюється в Web of Science)	
Scopus				
1.	Ayubova, E., Koshelev, V.	The Effect of Pyrogenic Succession on Breeding Birds of Shelter Belts in the North-Western Part of the Azov Sea Region	Vestnik Zoologii (Scopus)	Volume 53, Issue 2, 1 Pages 149-154 April 2019
2.	Yorkina, N., Zhukov, O., Chromysheva, O.	Potential Possibilities of Soil Mesofauna Usage for Biodiagnostics of Soil Contamination by Heavy Metals	Ekologia Bratislava (Scopus)	Volume 38, Issue 1, 1 Pages 1-10 March 2019

3.	Kudrina, O., Omelyanenko, V., Saenko, O., Hurbyk, Yu., Petrenko, V.	Smart specialization within industry 4.0 network strategies	2019 42nd International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics, MIPRO 2019 - Proceedings May 2019 (Scopus)	№ paper 8756897, Pages 1374- 1379 42nd International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics, MIPRO 2019; Grand Hotel Adriatic Congress Centre and Remisens Hotel Admiral in Opatija Opatija; Croatia; 20 May 2019 до 24 May 2019; № kateg. CFP1939K-CDR; Cod 149393
4.	Chemerys, H., Osadchyi, V., Osadcha, K., Kruhlyk, V.	Increase of the level of graphic competence future bachelor in computer sciences in the process of studying 3D modeling	CEUR Workshop Proceedings (Scopus)	Volume 2393, 2019, Pages 17-28 15th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer, ICTERI 2019; Kherson; Ukraine; Cod 149064 12 June 2019 до 15 June 2019
5.	Osadchyi, V., Valko, N., Kushnir, N.b.	Determining the level of readiness of teachers to implementation of stem-education in ukraine	CEUR Workshop Proceedings (Scopus)	Volume 2393, 2019, Pages 144-155 15th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer, ICTERI 2019; Kherson; Ukraine; 12 June 2019 до 15 June 2019; Cod 149064
6.	Pylypaka, S., Nesvidomin, V., Zaharova, T., Pavlenko, O., Klendiy, M.	The investigation of particle movement on a helical surface	Lecture Notes in Mechanical Engineering (Scopus)	Pages 671-681 2020
7.	Al Ababneh, H., Marchenko, O., Pylypenko, K., Kuchyn, S.	Marketing in the sphere of postal communication of developing countries	Management Science Letters (Scopus)	Volume 9, Issue 10, 2019, Pages 1609-1616
8.	Pokryshen, D., Prokofiev, E., Azaryan, A.	Blogger and YouTube services at a distant course «Database management system Microsoft Access»	CEUR Workshop Proceedings (Scopus)	Volume 2433, 2019, Pages 516-528 6th Workshop on Cloud Technologies in Education

9.	Fedorenko, E., Velychko, V., Stopkin, A., Chorna, A., Soloviev, V.	Informatization of education as a pledge of the existence and development of a modern higher education	CEUR Workshop Proceedings (Scopus)	Volume 2433, 2019, Pages 20-32 6th Workshop on Cloud Technologies in Education
10.	Tsidylo, I., Tereshchuk, H., Kozibroda, S., Kravets, S., Savchyn, T., Naumuk, I., Kassim, D.	Methodology of designing computer ontology of subject discipline by future teachers-engineers	CEUR Workshop Proceedings (Scopus)	Volume 2433, 2019, Pages 217-231 6th Workshop on Cloud Technologies in Education
11.	Troitska, T., Troitska, E., Krylova, A., Popravko, O.	Reconstruction and dialogue in the recovery of the lost paradigm «human- nature»	International Multidisciplinary Scientific GeoConference Surveying Geology and Mining Ecology Management, SGEM (Scopus)	Volume 19, Issue 5.1, 2019, Pages 629-635 19th International Multidisciplinary Scientific Geoconference, SGEM 2019; Albena; Bulgaria; 30 June 2019 до 6 July 2019;
12.	Polyakova, L., Pachev, S., Zamuruysev, A., Schkoda, N., Zhiryakov, K.	Forestry development in north azov sea region	International Multidisciplinary Scientific GeoConference Surveying Geology and Mining Ecology Management, SGEM (Scopus)	Volume 19, Issue 5.2, 2019, Pages 395-400 19th International Multidisciplinary Scientific Geoconference, SGEM 2019; Albena; Bulgaria; 30 June 2019 до 6 July 2019;
13.	Koshelev, V.O.	Complementarity of nesting ornithocomplexes in urban faunae (Through the example of melitopol, Southern Ukraine)	International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (Scopus)	Volume 8, Issue 12, October 2019, Pages 2712-2717
14.	Strelko, O., Pylypchuk, O., Berdnychenko, Y., Korobchenko, A., Martyian, Y.	Historical milestones of creation of computers technology automated system for passenger transportations management express on the railway transport in the USSR	2019 IEEE 2nd Ukraine Conference on Electrical and Computer Engineering, UKRCON 2019 - Proceedings (Scopus)	July 2019, № paper 8879892, Pages 1214- 1219 2nd IEEE Ukraine Conference on Electrical and Computer Engineering, UKRCON 2019; Lviv; Ukraine; 2 July 2019 до 6 July 2019; № kateг.CFP19K03- ART; Код 153211

15.	Koshelev, V.O.	Complementarity of nesting ornithocomplexes in urban faunae (Through the example of melitopol, Southern Ukraine)	International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (Scopus)	Volume 8, Issue 12, October 2019, Pages 2712-2717 2019
16.	Symonenko, S., Osadchyi, V.	Peculiarities of English Language Training for Electrical Engineering Students at Ukrainian Universities	Proceedings of the International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, MEES 2019 September (Scopus)	№ paper 8896541, Pages 394-397 2019 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, MEES 2019; Kremenchuk; Ukraine; 23 September 2019 до 25 September 2019; Номер категории CFP19K83-ART; Код 154452
Web of Science				
1.	Burnazova, V., Yunyk, D., Yunyk, I., Yunyk, T., Kotova, L.	Complex Abilities of Communicators and Specificity of Their Formation	Tarih Kultur ve Sanat Arastirmalari Dergisi-journal of history culture and art research (Web of Science)	Том: 8, Випуск: 2 Стр.: 136-145 Червень 2019
2.	Potapenko, O., Kunah, O., Fedushko, M.	The effect of technological oil spill in soil within electrical generation substations, analysed by ecological regime in the context of relief properties	Biosystems Diversity (Web of Science)	Том: 27 Випуск: 1 Стр.: 43-50 2019
3.	Sysoieva, S., Osadcha, K.	Condition, Technologies and Prospects of Distance Learning in the Higher Education of Ukraine	Information Technologies and Learning Tools (Web of Science)	Том: 70 Випуск: 2 Стр.: 271-284 2019
4.	Osadchyi, V., Serdiuk, I.	Personal Site as a Means for Forming Digital Image of Scientific and Pedagogical Workers	Information Technologies and Learning Tools (Web of Science)	Том: 69 Випуск: 1 Стр.: 78-91 2019
5.	Seheda, N., Panchenko, H., Chervonska, L., Uskova, A.	Developing Creative Abilities of Future Musical Art Teachers by Means of Choreography: An Experimental Study	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Том: 8 Випуск: 2 Стр.: 293-300 Червень 2019

6.	Cherniak, Y., Biletska, M., Barantsova, I., Mitlytska, V., Pidvarko, T.	Transformation of Sound Cipher Complexes in the History of Musical Art and Their Specific Manifestations in the Work of Composers of the 17th-21st Centuries	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Том: 8 Випуск: 2 Стр.: 301-309 Червень 2019
7.	Andreiko, O., Savchenko, R., Vasilenko, L., Khizhna, O., Savchenko, Y.	Creative Cooperation of Subjects of the Educational Process in the Context of Musical Activity	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Том: 8, випуск: 1, Стр. 93-99 Березень 2019
8.	Zhigalo, V., Litvin, F., Bulavkina, T., Dubogryzova, I., Stanishevskaya, T.	Functional Status of the Children with Regular Physical Activity	Human Sport Medicine (Web of Science)	Том: 19 Стр.: 77-82 2019
9.	Zhukov, O., Kovalenko, D., Kramarenko, S., Kramarenko, A.	Analysis of the spatial distribution of the ecological niche of the land snail <i>Brephulopsis cylindrica</i> (<i>Stylommatophora</i> , <i>Enidae</i>) in technosols	Biosystems Diversity (Web of Science)	Том: 27, випуск: 1 Стр.: 62-68 2019
10.	Pryima, S.; Anishchenko, O., Yuan, D., Ivanova, N.	Formation of the Project Competence of Future Specialists in Information, Library and Archive Services in a Digital Society	Information Technologies and Learning Tools (Web of Science)	Том: 70, випуск: 2 Стр.: 121-140 2019
11.	Herdova, T.; Mitlytska, V.	Features of Dramaturgy of Ptushkin's Piano Suite "Theater Kaleidoscope"	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Том: 8, випуск: 3 Ст.: 306-316 Вересень 2019
12.	Maiba, O.	The Role of Musical- rhythmic Movements of Children of Pre- school Age in the Process of Vocal- choral Activity	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Том: 8, випуск: 3 Стр.: 285-292 Вересень 2019
13.	Sribnyak, I., Popenko, Ya.	Activities of the Military Department of the Ukrainian People's Republic Extraordinary Diplomatic Mission in Romania, 1920 (Based on Caw)	RUSIN (Web of Science)	Том: 57 Стр.: 157-178 Вересень 2019

За структурними підрозділами опубліковані статті у Scopus і Web of Science розподіляються таким чином (рис. 2.3.):

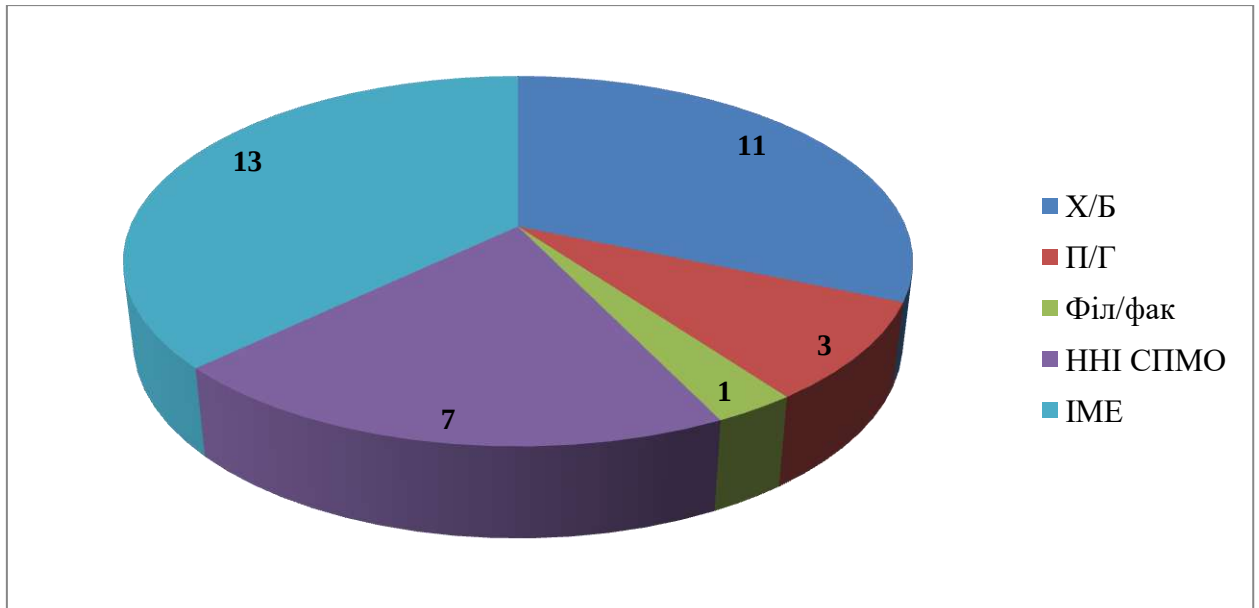

Рис. 2.3. Розподіл опублікованих статей за структурними підрозділами

За період з 2017 року по 2019 рік ученими Університету було опубліковано 90 публікацій, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science.

Надаємо динаміку статей, враховуючи те, що вони входять і в базу даних Scopus і Web of Science. Динаміка змін наочно відображена на рис. 2.4.

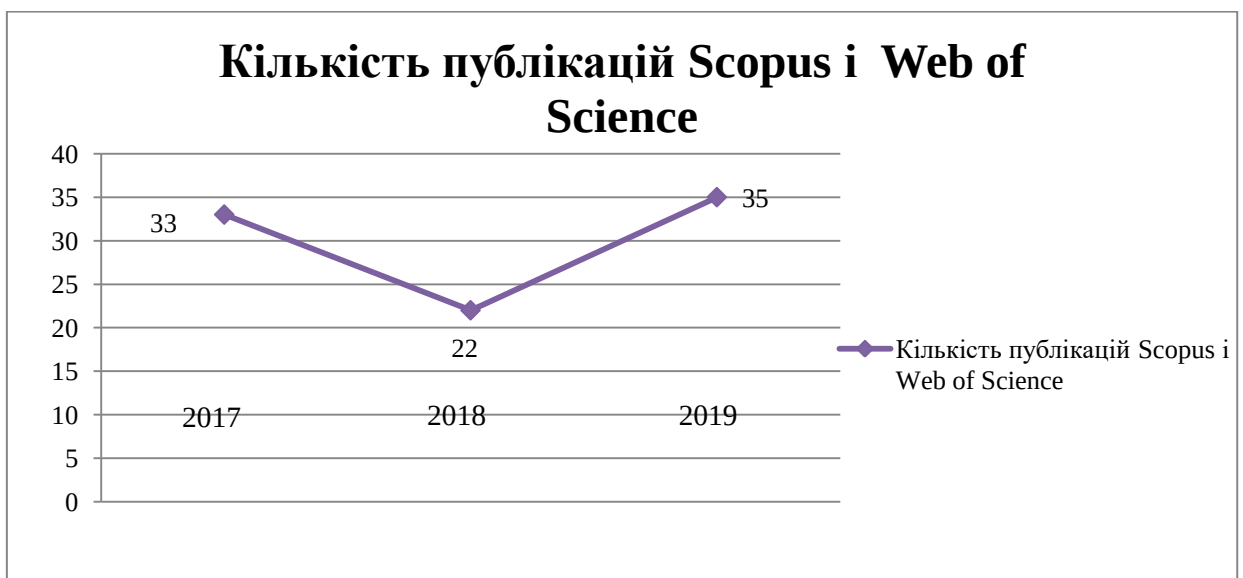

Рис. 2.4. Наукові праці у виданнях, що індексуються наукометричною базою даних Scopus і Web of Science

У квітні 2019 року сайтом Osvita.ua здійснено наукометричний моніторинг суб'єктів науково-видавничої діяльності України за показниками бази даних SciVerse Scopus, на підставі якого складено рейтинг українських закладів вищої освіти.

Станом на квітень 2019 року Університет у рейтингу університетів України за показниками даних Scopus посідає 140 місце. <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=6035>.

2.7. Репозиторій

Станом на грудень 2019 року до репозиторію внесено 6015 робіт. За 2019 рік було оброблено 11028 робіт, із них внесено до репозиторію 4356 робіт. Кількість звернень за рік 237420.

Дані для порівняння кількості робіт внесені до Eprints в період з 2017-2019 рр. наведено на рис. 2.5.

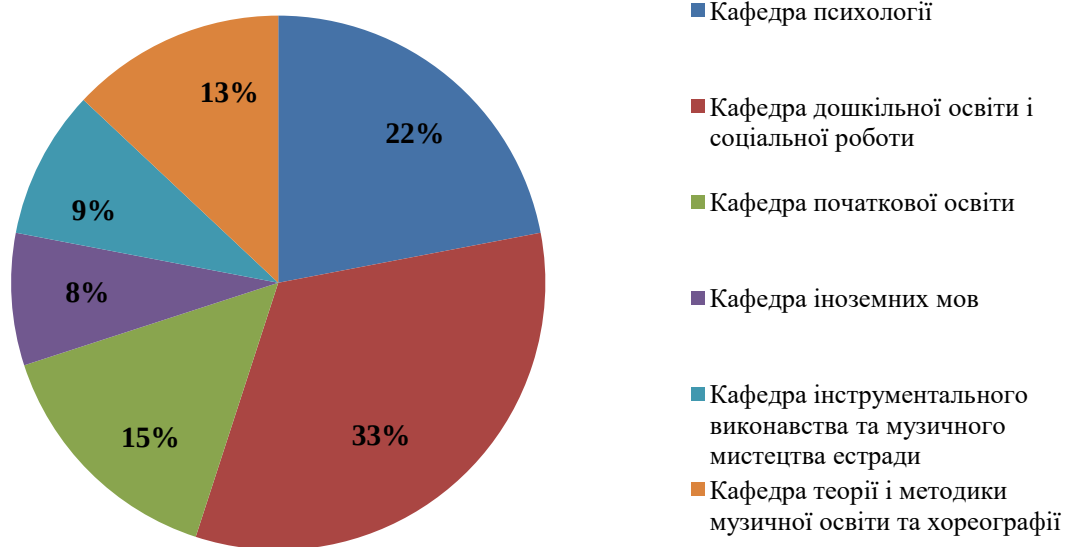

Рис. 2.5. Кількість робіт, внесених в Eprints у період 2017-2019 рр.

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра психології	317
Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи	478
Кафедра початкової освіти	220
Кафедра іноземних мов	109
Кафедра інструментального виконавства та музичного мистецтва естради	137
Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії	196
Всього	1457

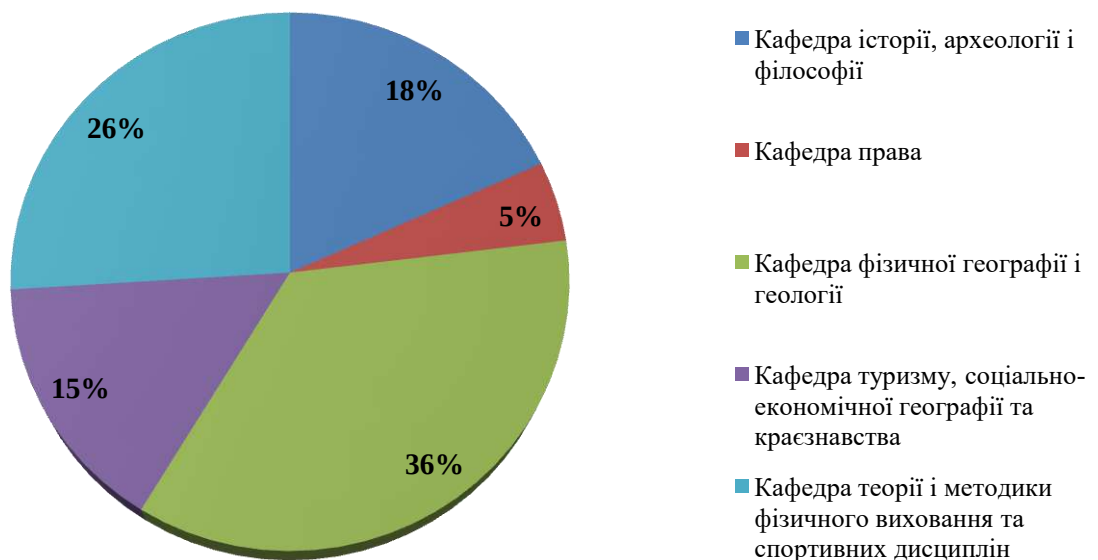
Всього внесено робіт

Природничо-географічний факультет

Кафедра історії, археології і філософії	307
Кафедра права	81
Кафедра фізичної географії і геології	598
Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства	258
Кафедра теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін	437
Всього	1681

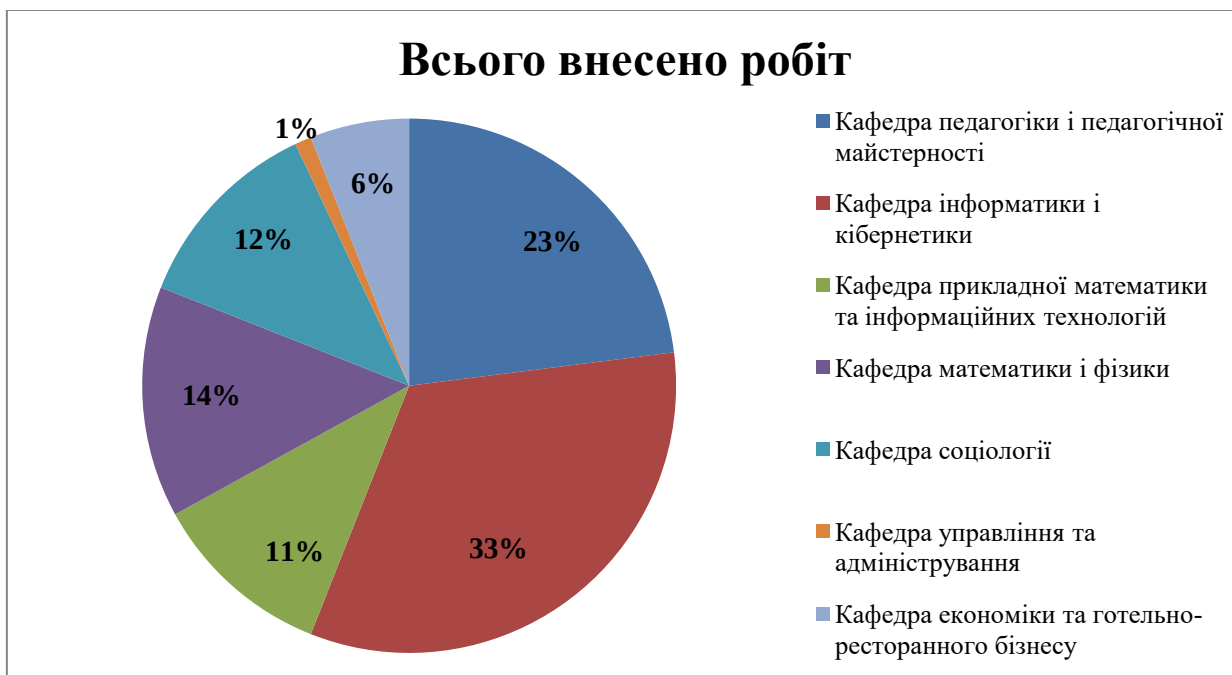
Всього внесено робіт

Факультет інформатики, математики та економіки

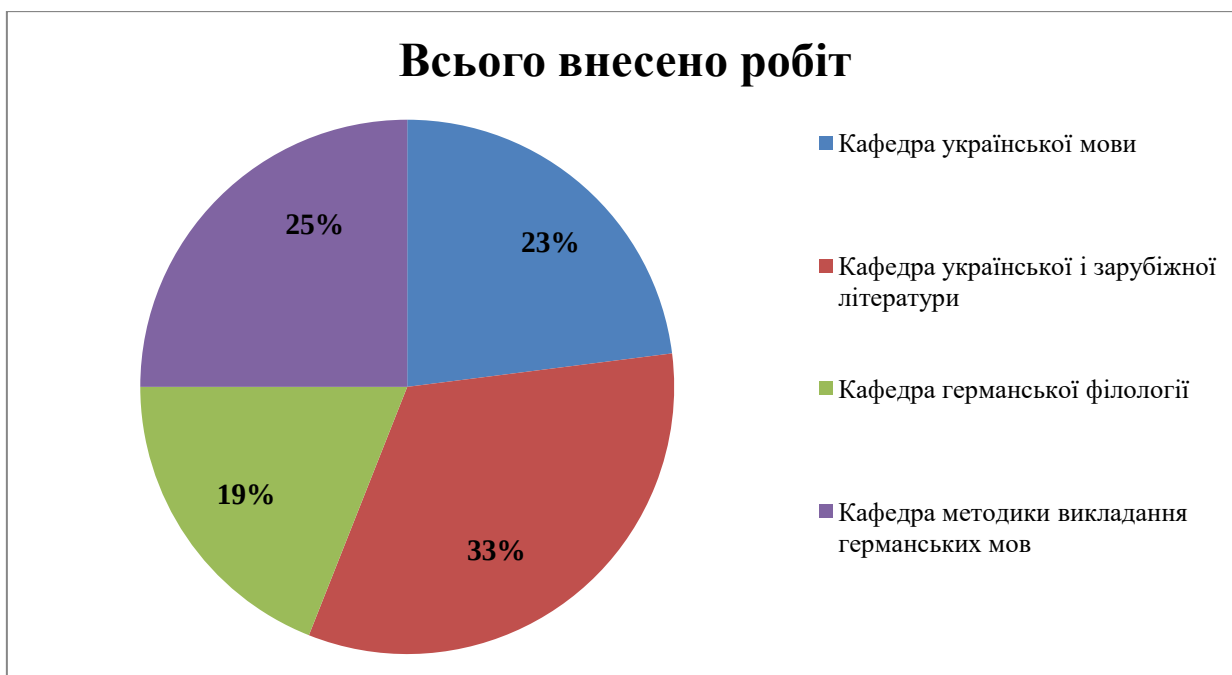
Кафедра педагогіки і педагогічної майстерності	262
Кафедра інформатики і кібернетики	377
Кафедра прикладної математики та інформаційних технологій	133
Кафедра математики і фізики	157

Кафедра соціології	106
Кафедра управління та адміністрування	143
Кафедра економіки та готельно-ресторанного бізнесу	9
Всього	68

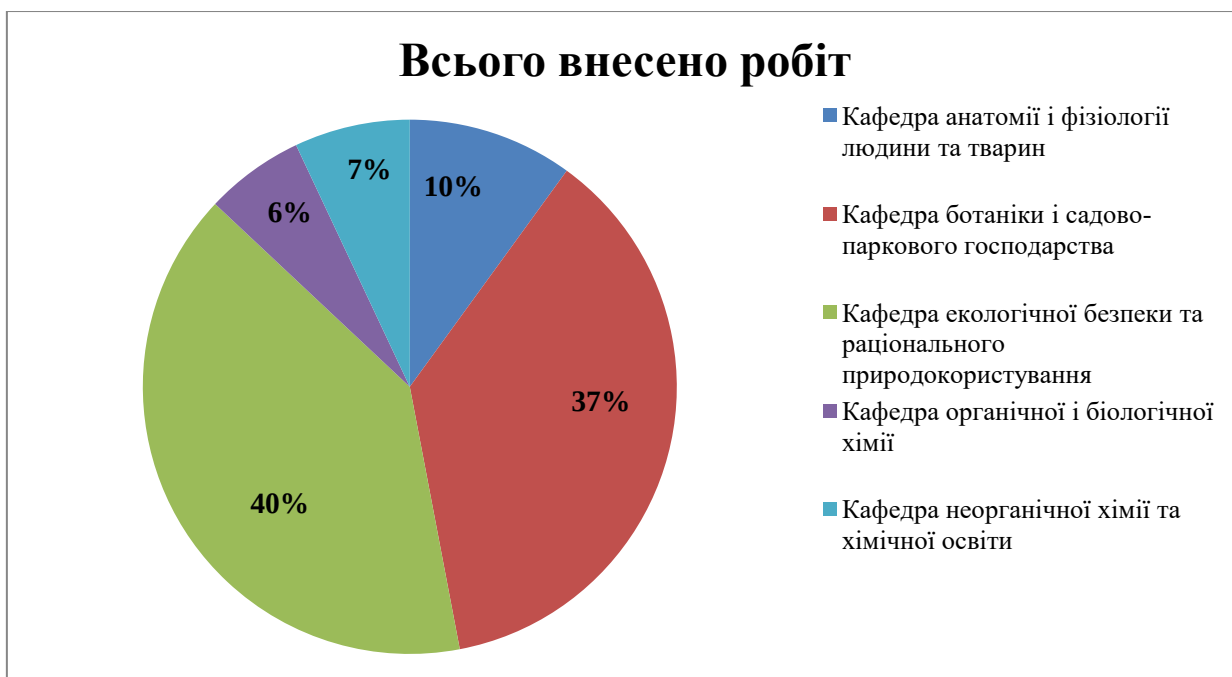
Філологічний факультет

Кафедра української мови	243
Кафедра української і зарубіжної літератури	356
Кафедра германської філології	200
Кафедра методики викладання германських мов	270
Всього	1069

Хіміко-біологічний факультет

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин	95
Кафедра ботаніки і садово-паркового господарства	356
Кафедра екологічної безпеки та раціонального природокористування	388
Кафедра органічної і біологічної хімії	64
Кафедра неорганічної хімії та хімічної освіти	68
Всього	971

2.7. Університет у міжнародних і всеукраїнських рейтингах

Рейтинг «Вебометрикс» (Webometrics) - міжнародний рейтинг (ranking) веб-сайтів ЗВО, який готує лабораторія Cybermetrics Lab, що входить до національного Центру інформації і документації (Centro de Información y Documentación, CINDOC) при Вищій раді Іспанії з наукових досліджень.

Рейтинг Webometrics аналізує не науково-освітню діяльність Університетів у цілому, а тільки в мережі Інтернет. Рейтинг Webometrics дає змогу лише непрямим чином оцінити науково-дослідні досягнення Університетів через порівняння їхніх сайтів, при підготовці рейтингу враховується тільки інформація, доступна на сайті ЗВО.

Списки учасників рейтингу формуються на підставі інформації, представленої на сайтах міністерств освіти, а також на порталах, що містять

посилання на веб-сайти ЗВО. Предметом аналізу є домен Університету, тому сайти підрозділів за межами домену не розглядаються.

Дослідницька група Cybermetrics Lab оприлюднює рейтинг Webometrics двічі на рік (у січні та липні).

Університет у 2019 році посів 82 місце серед 320 ЗВО України. Згідно рейтингу Університет покращив попередній рейтинг на 40 позицій (підвищення з 122 до 82 місця), посівши 3 місце у Запорізькій області та 5 місце серед педагогічних університетів України. Університет продовжує демонструвати високий рівень діяльності та присутності в інтернет-просторі, а також забезпечує максимальну доступність інформації для всіх користувачів мережі Інтернет, посівши 33 місце за показником «Impact Rank» (зовнішні посилання на сайт університету) серед 320 закладів вищої освіти.

За даними рейтингу веб-порталу UniRank, який репрезентує неакадемічний рейтинг вищих навчальних закладів світу та якщо покликатися на популярність їхніх офіційних веб-сайтів, сайт mdrpu.org.ua посів 33 місце в Україні та 3 місце в Запорізькій області. У порівнянні з рейтингом 2017 року та 2018 року спостерігається позитивна динаміка – Університет посідав 55 та 47 місця відповідно. У розрізі педагогічних ЗВО станом на грудень 2019 року Університет посідає 3 місце серед 18-ти закладів вищої освіти України.

Webometrics		
Станом на 2017	Станом на 2018	Станом на 2019
140 місце	122 місце	82 місце
uniRank University Ranking		
Станом на 2017	Станом на 2018	Станом на 2019
47 місце	44 місце	33 місце
Консолідований рейтинг вишів України 2019 року		
Станом на 2017	Станом на 2018	Станом на 2019
Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні

Рейтинг університетів «ТОП-200 Україна»		
Станом на 2017	Станом на 2018	Станом на 2019
168 місце	159 місце	140 місце
Publons		
Дослідників	Публікацій	
271	163	
39 місце в Україні	94 місце в Україні	

Університет у 2019 році посів 7931 місце серед 11997 ВНЗ світу, 1981 місце з 5833 університетів Європи. Зазвичай бібліометричні профілі розглядаються як наукові декларації вчених і використовуються в якості джерельної бази для експертного оцінювання результативності їхньої дослідницької діяльності. Система Google Scholar надає можливість створення таких профілів університетам і науково-дослідним інститутам.

Динаміку змін рейтинга «Вебеметрикс» за 2017-2019 рр. наведено на рис. 2.6. та 2.7.

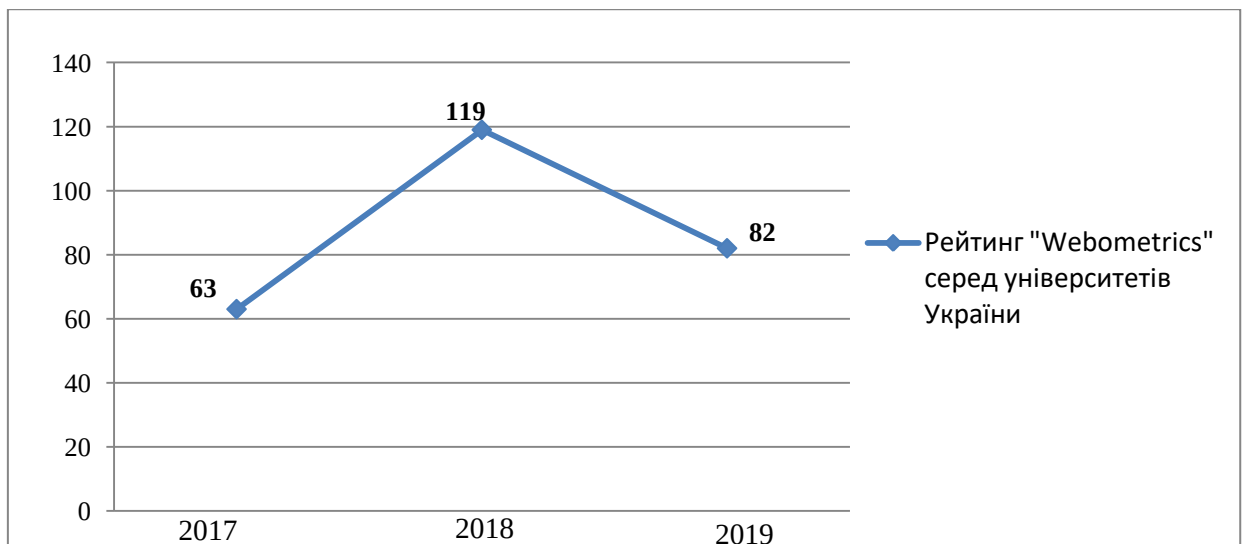

Рис. 2.6. Динаміка змін рейтинга «Webometrics» серед університетів України 2017-2019 рр.

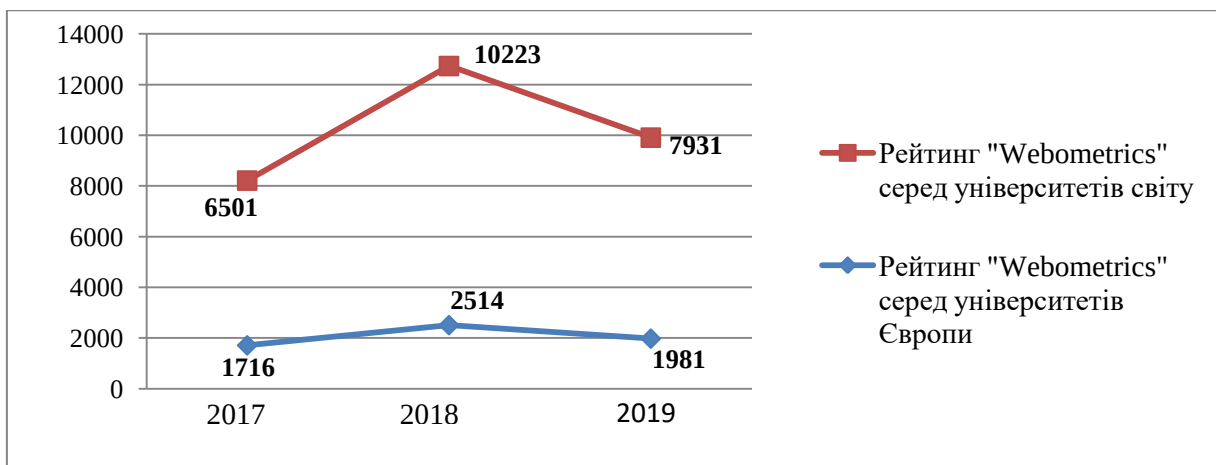

Рис. 2.7. Динаміка змін рейтинга «Вебеметрикс» серед університетів Європи та світу 2017-2019 рр.

За результатами своєї діяльності в 2018-2019 н.р. Університет посідав в українському рейтингу «ТОП-200» 159 місце, у 2019-2020 н.р піднявся на 140 місце.

2.8. Конференції, семінари

Традиційно університет є ініціатором й організатором низки наукових заходів регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, генератором нових знань із різних актуальних питань сучасної науки.

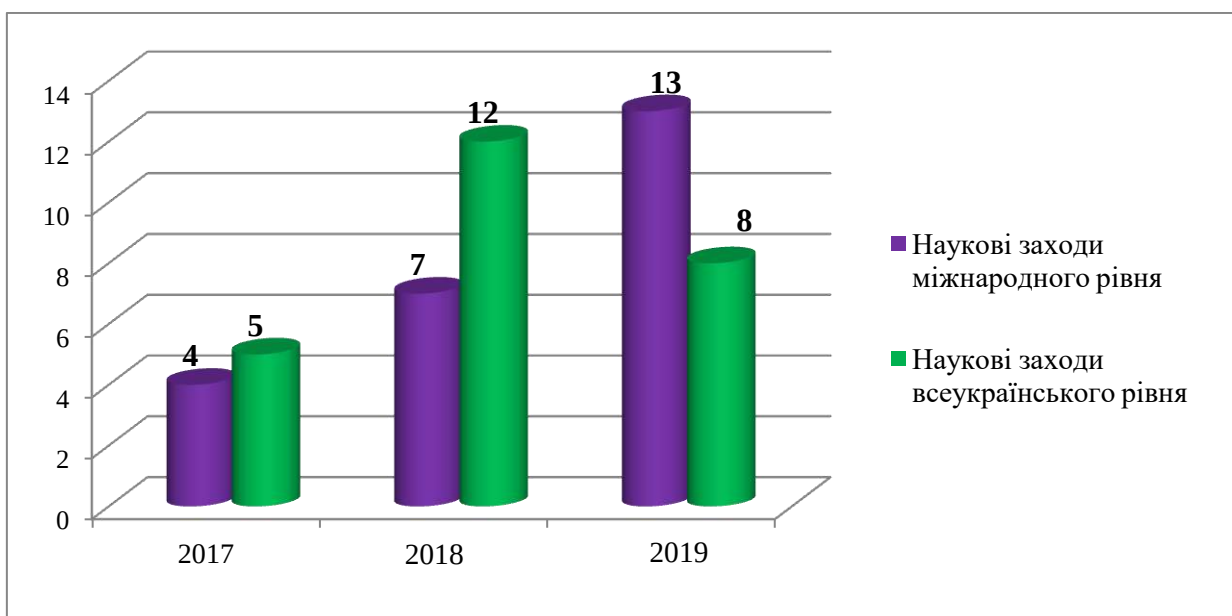

Рис. 2.8. Динаміка проведення наукових заходів на базі Університету

Так із 2017 року до 2019 року на базі Університету було проведено 26 науково-практичних конференцій, семінарів, із них 8 – міжнародного рівня (наочне відображення рис. 2.8.). Понад 620 вчених із 10 країн світу та 64 наукових і навчальних закладів України обговорювали актуальні проблеми світоглядно-ціннісної орієнтації сучасної людини, гармонізації життєвого й освітнього простору особистості; теоретико-методологічні засади художньої культури та проблему спадкоємності в мистецькій освіті; розглядали широкий спектр природоохоронних аспектів й оцінювали антропогенний вплив на довкілля тощо.

У 2019 році на базі Університету проведено наступні конференції та семінари (табл. 2.10.).

Таблиця 2.10.

Перелік конференцій та семінарів, що проведені на базі Університету

№ п/п	Назва	Дата проведення
1	VII Міжнародна науково-методична конференція «Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку»	21-22 березня 2019 р.
2	Науковий семінар з міжнародною участю «Духовне бачення інклюзивного простору в освіті»	27 березня 2019 р.
3	VIII Міжнародна наукова конференція «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі»	29 березня 2019 р.
4	II Міжрегіональний семінар-практикум «Мова як носій нематеріальної культурної спадщини»	16 травня 2019 р.
5	IX Міжнародного фестивалю вокального естрадного мистецтва «Медовий край».	16 травня 2019 р.
6	Міжнародний круглий стіл на тему «Болгаристика в Україні: проблеми та перспективи» (on-line) (центр болгаристики)	16 травня 2019 р.
7	Міжнародний науково-методичний семінар «Актуальні проблеми теорії і практики художньої освіти, вокального та інструментального естрадного виконавства»	17 травня 2019 р.
8	XXI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми геометричного моделювання»	4-7 червня 2019 р.
9	Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології в освіті та науці»	13-14 червня 2019 р.

10	Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритетні напрями психолого-педагогічного супроводу в освітньому просторі Нової української школи: організація, координація, науково-методичне забезпечення»	12-13 вересня 2019 р.
11	Міжнародний семінар-практикум «Жива культура в умовах глобалізації: охорона та популяризація нематеріальної культурної спадщини як відповідь на виклики сучасності»	30 вересня 2019 р.
12	VII Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості протягом життя»	07-09 листопада 2019 р.
13	«IV Міжнародні болгаристичні та славістичні читання» Центр болгаристики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького провів конференцію студентів і докторантів	28 листопада 2019 р.
14	I Відкритий освітній форум «Нова українська школа: партнерство в дії»	10 січня 2019 р.
15	Всеукраїнський науково-методичний семінар «Актуальні проблеми теорії і практики художньої освіти та музичного виконавства»	12 квітня 2019 р.
16	I Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Сучасна філологія: наукові проблеми та їх дослідження»	24 квітня 2019 р.
17	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Наукове сьогодення: теоретико-прикладні дослідження та перспективи» (усі кафедри, наукові центри та лабораторії факультету)	17 травня 2019 р.
18	II Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Особистісно-професійний розвиток учителя Нової української школи: світові освітні практики, український контекст»	6-7 червня 2019 р.
19	I Всеукраїнський форум-фестиваль «Фестивальний туризм як ресурс розвитку території»	7-8 червня 2019 р.
20	Всеукраїнський науково-методичний семінар «Професійно-компетентнісна самореалізація музиканта у виконавській та педагогічній діяльності»	30 жовтня 2019 р.
21	IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій»	26 грудня 2019 р.
22	Науково-методичний семінар-тренінг «Методика застосування творів художньої літератури для формування культурологічної компетентності в шкільному курсі географії» в рамках «Методичної майстерні вчителя Нової української школи»	9 січня 2019 р.

23	Науковий семінар: «Правове регулювання надання соціальних пільг та соціальних обслуговувань» (кафедра права за участю спеціалістів Управління соціального захисту населення міста Мелітополя.)	21 лютого 2019 р
24	Круглий стіл «Особливості організації адаптивного туризму в Україні» в рамках Десятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2019».	14–16 березня 2019 р.
25	Круглий стіл «Наукове підґрунтя сучасної демократії та проблематика виборів 2019 року»	21 березня 2019 р.
26	Семінар для вчителів «Методика застосування поштових марок в шкільному курсі географії» в рамках «Методичної майстерні вчителя Нової української школи»	27 березня 2019 р.
27	Семінар «Впровадження компетентнісно-орієнтованих форм і методів навчання у «Новій українській школі»	24 квітня 2019 р.
28	Науковий семінар «Правове регулювання надання державних соціальних допомог»	25 квітня 2019 р.
29	Засідання Постійно діючого семінару-практикуму «Захист права інтелектуальної власності на продукт творчої діяльності» (кафедра права)	06 лютого 2019 р., 06 березня 2019 р., 03 квітня 2019 р., 08 травня 2019 р.
30	Засідання Постійно діючого семінару-практикуму з підвищення рівня правових знань студентів «Я маю право» (кафедра права)	27 лютого 2019 р., 27 березня 2019 р., 24 квітня 2019 р., 29 травня 2019 р.
31	IV Регіональний науково-методичний семінар «Екологічна освіта для сталого розвитку»	14 травня 2019 р.
32	Тренінг на тему: «Я маю право на виконання рішення суду» (кафедра права спільно із заступником начальника Мелітопольського міськрайонного відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції у Запорізькій області Н. В. Садомовою).	17 травня 2019 р.
33	Науково-методичний семінар для вчителів хімії та біології Донецької області «Підготовка вчителів хімії та біології у світлі Нової української школи».	29 жовтня 2019 р.
34	Методичний семінар-тренінг «Формування культурологічної компетентності в шкільному курсі географії»	28 жовтня 2019 р.

35	Навчально-методичний семінар для вчителів біології та природознавства закладів освіти міста Мелітополя «Генетичні наслідки забруднення навколишнього середовища»	30 жовтня 2019 р.
36	Семінар "Впровадження компетентнісно-орієнтованих методів навчання в Новій українській школі" Кафедра історії, археології і філософії	30 жовтня 2019 р.
37	V Науково-просвітницький семінар для вчителів початкових класів «Екологічні знання – основа життєвих компетентностей»	25 листопада 2019 р.
38	Мистецький форум-фестиваль «Полікультурні артдіалоги»	8 листопада 2019 р.
39	Науково-методичний семінар-практикум «Сучасні вимоги до оформлення посилань у наукових роботах та інструментарій виявлення плагіату»	26 березня 2019 р.
40	Науково-методичний семінар «Сучасні коучинг-технології в просторі вищої освіти»	16 травня 2019 р.
41	Соціально-освітній хакатон «Дізнаюсь. Зумію. Зроблю»	28 вересня 2019 р.
42	Науково-методичний семінар «Впровадження у освітній процес інноваційних методів навчання»	19 травня 2019 р.
43	Семінар «Особливості використання лялькотерапії в роботі сучасного психолога»	5 квітня 2019 р.
44	Загальноуніверситетський майстер-клас для науково-педагогічних працівників «Впровадження у навчання інтерактивних методів групового навчання та ігрових технологій»	27 березня 2019 р.
45	Семінар-практикум «Метафора метелика в роботі зі структурами власного «Я»	11 квітня 2019 р.

2.9. Патентна діяльність

В Університеті в 2019 році було отримано 4 патенти на корисну модель:

– «Автономна тригенераційна енергоустановка рухомого об'єкта».

Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.01.2019 р. (Винахідники: Жарков А.В., Лазуренко О.П., Шевченко С.Ю., Жарков В.Я., Галько С.В., Хромишев В. О.);

– «Спосіб отримання теплоакumuлюючого матеріалу з фазовим переходом». Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.01.2019 р. (Винахідники: Жарков А.В., Лазуренко О.П., Шевченко С.Ю., Тугай Ю.І., Хромишев В.О., Галько С.В.);

– «Автономна сонячна тригенераційна енергоустановка». Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 11.02.2019 р. (Винахідники: Жарков А.В., Тугай Ю.І., Жарков В.Я., Галько С.В., Новак Б.С., Хромишев В.О., Діордієв О.О., Довгалюк О.М., Лазуренко О. П.);

– «Зброджувальна ємність з регульованим акумулятором фазового переходу на неврівноваженому мірабіліті». Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 11.02.2019 р. (Винахідники: Жарков В.Я., Кудря С.О., Гриб О.Г., Лазуренко О.П., Шевченко С.Ю., Панченко А.І., Самохвал В.А., Загорко Н.П., Хромишев В.О., Юдаєв І.В., Тугай Ю.І., Червінський Л.С., Лежнюк П.Д., Ладика В.І., Верещага В.М., Єремєєв В.С.).

Рис. 2.9. Динаміка отримання патенту на корисну модель 2017-2019 рр.

Станом на грудень 2019 року зафіксовано, що науково-педагогічними працівниками Університету було отримано 65 авторських свідоцтв, більше 20 авторських свідоцтв знаходиться на розгляді у Департаменті інтелектуальної власності Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

На рис. 2.10. представлено кількість охоронних документів, що отримані вченими Університету (станом на грудень 2019 р.)

Рис. 2.10. Охоронні документи, що отримані вченими університету (станом на грудень 2019 р.).

Розподіл охоронних документів між структурними підрозділами наведено в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11.

Розподіл охоронних документів між структурними підрозділами

Структурний підрозділ	2017	2018	2019
	авторське свідоцтво	авторське свідоцтво	авторське свідоцтво
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти	20	3	15
Природничо-географічний факультет	13	15	44
Філологічний факультет	3	4	3
Факультет інформатики, математики та економіки	8	7	2
Хіміко-біологічний факультет	10	2	1

Комерціалізація наукових досліджень, продуктивна робота із замовниками, пошук інвесторів, презентація наукового потенціалу для потенційних партнерів і захист інтелектуальної власності шляхом отримання охоронних документів як для розроблених, так і для впроваджених проектів – завдання на найближчу перспективу. У 2020 р. університет продовжить роботу щодо отримання охоронних документів на розробки, які будуть впроваджені в роботу підприємств й освітніх установ.

2.10. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників – це цілеспрямоване безперервне удосконалення професійних компетенцій і педагогічної майстерності, необхідних для опанування завданнями, які сприяють підвищенню якості управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної діяльності Університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету в 2019 році відбувається на підставі Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів (затвердженого Наказом МОН від 24.01.2013 року № 48), Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та планом підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу Університету в 2019 році.

Метою стажування є вдосконалення професійної підготовки науково-педагогічних працівників шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності. Основними завданнями навчання працівників є:

- оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетентностей в психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;
- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів і засобів навчання;
- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків працівників, здобутої освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, їхніх інтересів і потреб;

- вивчення педагогічного досвіду, сучасного виробництва, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і виробництва та перспективами їхнього розвитку;

- розроблення пропозицій щодо удосконалення освітнього процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки, техніки і виробництва; застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.

Основною формою підвищення кваліфікації є стажування (на підставі договорів) у вищих навчальних закладах, наукових і науково-дослідних установах за відповідними напрямками підготовки.

У 2019 році укладено 11 договорів про співпрацю та підвищення кваліфікації (Дніпропетровська академія музики імені М. Глінки, Національний лісотехнічний університет України (м. Львів), ВСП «Мелітопольський коледж ТДАТУ», КЗ «Новомиколаївська загальноосвітня школа-інтернат І-ІІ ступенів» ЗОР, Павлівська загальноосвітня школа, КЗВО «Хортицька національна реабілітаційна академія», Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського, Житомирський державний університет імені Івана Франка, Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» ММР, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Відділ освіти МРР ЗОР.).

Усього в Університеті є 49 договорів про співпрацю із вищими закладами освіти та установами для підвищення кваліфікації (список закладів оприлюднено на сайті Університету).

У 2019 році було заплановано підвищення кваліфікації 64 науково-педагогічним працівникам Університету.

Підвищення кваліфікації за видами показано у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12.

Підвищення кваліфікації

Роки	2017	2018	2019
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію в Україні	101	43	45
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію за кордоном	13	7	21
Довгострокове стажування	19	57	56
Короткострокове підвищення кваліфікації	92	1	10

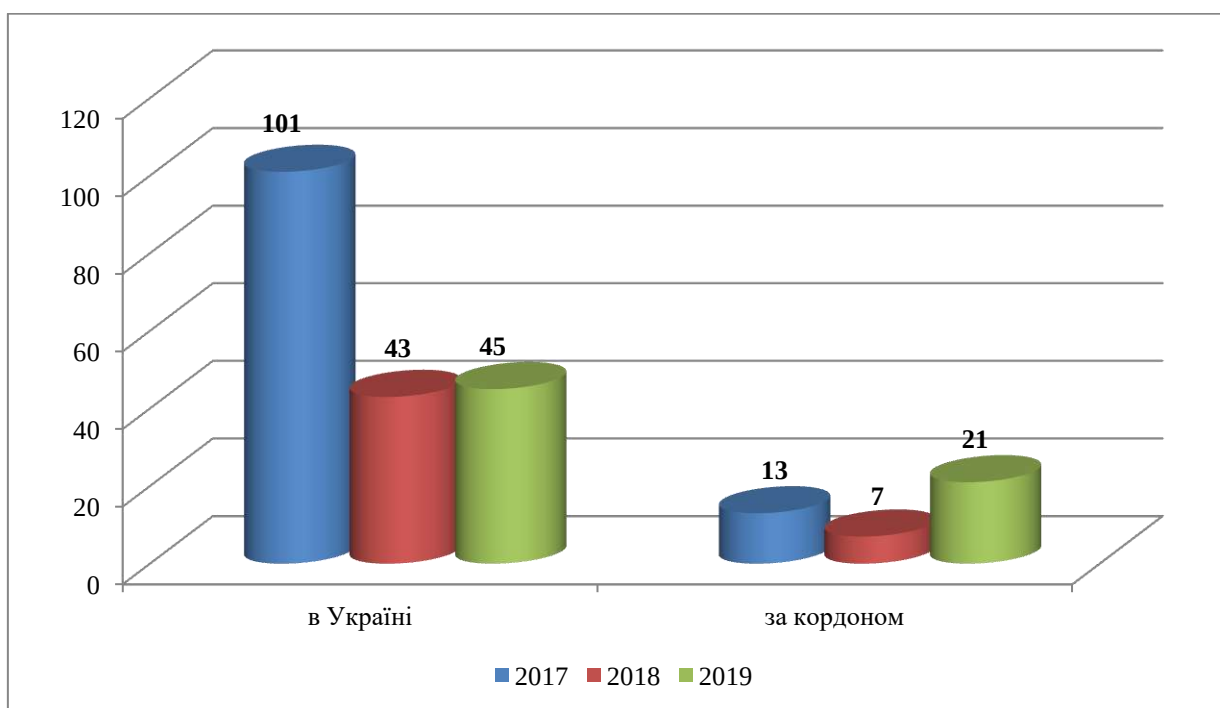

Рис. 2.11. Динаміка підвищення науково-педагогічних працівників за 2017-2019 рр.

Результати підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників враховуються при атестації, укладанні контрактів і проходженні конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників.

Розподіл даних по факультетам/інституту:

Факультет	Заплановано	Закордон-ні	В Україні	Підтвердили проходження	Продовжують стажування
Хіміко-біологічний	11	1	10	8	3

Природничо-географічний	16	4	12	1	15
Філологічний	10	7	3	9	1
ННІ СПМО	14	6	8	7	7
Інформатики, математики, економіки	15	3	12	3	12
Всього	66	21 (8 продовжують стаж.)	45	28	38 (з них - 8 закордонні стаж.)

Підвищення кваліфікації НПП за 2019 рік по факультетах подано на рис.2.12.

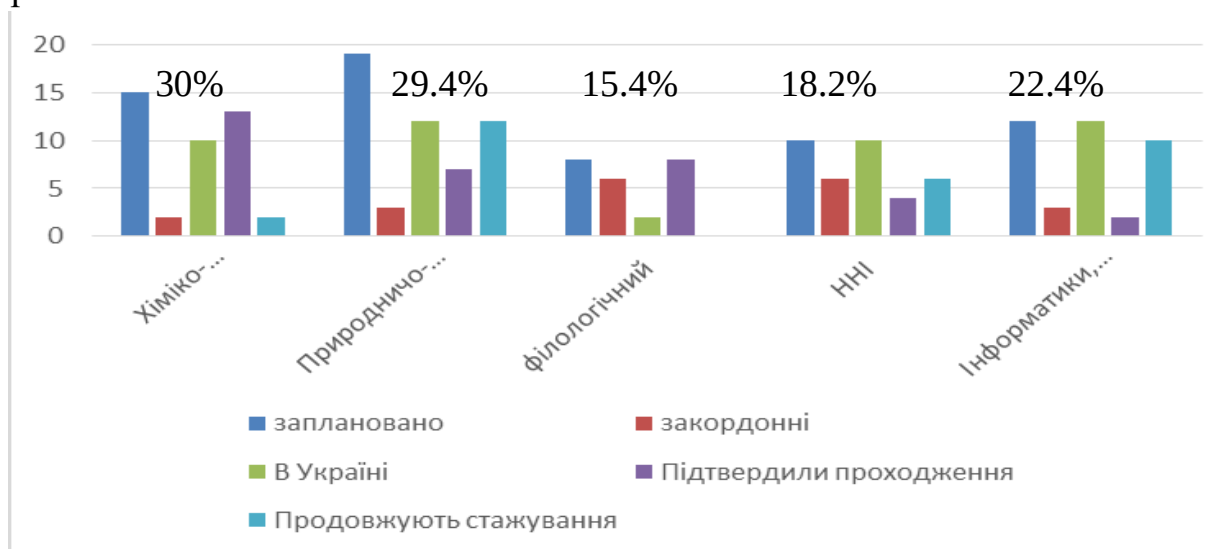

Рис. 2.12. Розподіл даних щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету (станом на грудень 2019 р.)

Науково-педагогічні працівники Університету, згідно Положення про підвищення кваліфікації, зобов'язані підвищувати свою кваліфікацію не менше, ніж один раз на 5 років. Тобто щорічно $\approx 20\%$ науково-педагогічних працівників мають пройти стажування або курсову підготовку. У 2019 році 21.5% науково-педагогічних працівників Університету підвищили кваліфікацію, що свідчить про планомірну роботу з цього питання.

Згідно наказів ректора, 30 науково-педагогічних працівників продовжують стажування в українських закладах вищої освіти.

Протягом 2019 року у закордонні відрядження для проходження науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації направлено 21 науково-педагогічний працівник Університету до 5 країн світу (Республіка Польща, Німеччина, КНР, Республіка Білорусь, Грузія).

2.11. Наукові та Науково-методичні ради Міністерства освіти і науки України

Працівники Університету входять до персонального складу Наукової ради МОН згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 859 від 20.06.2019 року «Про затвердження складу Наукової ради Міністерства освіти і науки України, переліку та персонального складу секцій за фаховими напрямками» (табл. 2.14.).

Таблиця 2.14.

Персональний склад Наукової ради МОН

Секція 9 «Охорона навколишнього	
Мальцева Ірина Андріївна	д.б.н., професор, перший проректор МДПУ імені Богдана Хмельницького
Сіохін Валерій Дмитрович	к.б.н., доцент МДПУ імені Богдана Хмельницького
Секція 19 «Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту»	
Москальова Людмила Юріївна (заступник голови секції)	д.пед.н., професор, проректор з наукової роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького
Секція 23 «Наукові проблеми сільського, лісового і садово-паркового господарства, ветеринарії»	
Демченко Віктор Олексійович	д.б.н., с.н.с. МДПУ імені Богдана Хмельницького

Також науково-педагогічні працівники Університету входять до персонального складу науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 582 від 25.04.2019 року «Про затвердження персонального складу Науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України» (табл. 2.15.).

Таблиця 2.15.

**Персональний склад науково-методичних комісій (підкомісій)
сектору вищої освіти Науково-методичної ради
Міністерства освіти і науки України
НМК 1 із загальної, професійної освіти та спорту**

014-1 Середня освіта (мови і літератури, історія, фізична культура, образотворче мистецтво, музичне мистецтво)	
Сегеда Наталя Анатоліївна	д.п.н., професор, завідувач кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії МДПУ імені Богдана Хмельницького
014-2 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, хімія, географія)	
Максимов Олександр Сергійович	д.п.н., професор, завідувач кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
015 Професійна освіта (за спеціальностями)	
Осадчий В'ячеслав Володимирович	д.п.н., професор, завідувач кафедри інформатики і кібернетики МДПУ імені Богдана Хмельницького
НМК 7 з інформаційних технологій, автоматизації та телекомунікацій	
126 Інформаційні системи та технології	
Найдиш Андрій Володимирович	д.т.н., професор, академік, завідувач кафедри прикладної математики та інформаційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького
НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення	
231 Соціальна робота	
Федорова Олена Василівна	канд. пед. наук, доцент, директор ННІ СПМО МДПУ імені Богдана Хмельницького
НМК 14 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти	
301 Освіта впродовж життя, визначення неформального та інформального навчання	
Ізбаш Світлана Сергіївна	доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності МДПУ імені Богдана Хмельницького
302 Дистанційне навчання	
Наумук Ірина Миколаївна	директор Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького
305 Нормування робочого часу науково-педагогічних працівників	
Сопіна Ярослава Вікторівна	начальник навчального відділу МДПУ імені Богдана Хмельницького

Згідно Рішення Ради проректорів із наукової роботи закладів вищої освіти та директорів наукових установ Міністерства освіти і науки України (від 18 грудня 2018 р.) з 2019 року Москальова Людмила Юріївна, проректор

із наукової роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького, працювала у складі Президії Ради проректорів, брала участь у підготовці пропозицій щодо провадження наукової діяльності, що були відпрацьовані на трьох засіданнях комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та брала активну участь у підготовці парламентських слухань на тему «Збалансований розвиток людського потенціалу в Україні: завдання освіти і науки» (10 квітня 2019 р., Верховна Рада України, м. Київ).

2.12. Центр трансферу технологій

У 2019 році продовжив свою роботу Центр трансферу технологій, метою діяльності якого є розвиток співробітництва з провідними європейськими науковими центрами трансферу технологій та університетами, удосконалення стану підготовки кваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень, що відповідають світовому рівню, сприяння розвитку інноваційної діяльності в Університеті та регіоні, забезпечення трансферу результатів (проектів) науково-дослідної діяльності за допомогою патентування технологій, розвитку міжнародної кооперації та співробітництва у галузі трансферу технологій.

Центр трансферу технологій надає такі послуги:

- розміщення інформації в Національній мережі трансферу технологій, міжнародних мережах комерціалізації (технологічні запити та пропозиції);
- надання послуг технологічного брокера в мережі трансферу технологій;
- пошук перспективних проектів за замовленням інвестора;
- пошук інвесторів і партнерів для реалізації інноваційних проектів;
- пошук для замовника технологічних рішень, нових технологій і продуктів;
- просування та супровід пропозиції (запиту) замовника;

– комплексні послуги мережевого трансферу (від технологічного аудиту та маркетингу до просування й супроводу пропозиції/запиту замовника).

З метою сприяння творчому пошуку інноваційних розробок, ефективному використанню об'єктів інтелектуальної власності, успішному впровадженню інновацій, науковими співробітниками Університету було розроблено проектні пропозиції для втілення «Стратегії розвитку міста Мелітополь до 2030 року», що подані у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16.

Стратегії розвитку міста Мелітополь до 2030 року

Стратегічний напрям	А. Місто розвиненого бізнесу зі сприятливими умовами для інвестування
Назва проекту:	Розвиток туристичної інфраструктури в місті Мелітополі
Цілі проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично-привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей і туристів міста 2. Створення привабливого туристичного об'єкту Мелітополя за рахунок облаштування оглядового майданчику в центрі міста 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигід	Споживачі туристичних послуг м. Мелітополя. Орієнтовна кількість – близько 300000 осіб: мешканці м. Мелітополя, Мелітопольського району внутрішні та іноземні туристи (в т.ч. транзитні), гості регіону, користувачі мережі інтернет для планування туристичних подорожей. Туристичні підприємства, туристичні інформаційні центри, користувачі бібліотек, працівники закладів культури, музейних закладів, інші надавачі туристичних послуг.
Стислий опис проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично-привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей та туристів міста, а саме: створення інформаційних табличок обраних об'єктів; визначення партнерів та підрядної організації; підготовка проектної документації; благоустрій туристично-привабливих територій; озеленення та відновлення зелених насаджень обраних територій; розміщення інформаційних двомовних табличок. 2. Оглядовий майданчик у центрі міста дасть змогу туристам та місцевим жителям насолоджуватися мальовничою панорамою на нижню частину міста і долину річки Молочна. Він може стати важливою начальною або кінцевою точкою всіх міських екскурсій, дозволить значній кількості місцевих жителів і гостей міста спостерігати за різноманітними феєрверками, лазерними і світловими шоу, які можуть бути організовані на спеціальних майданчиках в нижній частині міста тощо. 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів

Очікувані результати:	1. Створено туристично привабливі території у межах міста для комфортного перебування місцевих жителів, гостей та туристів 2. Створено привабливий туристичний об'єкт Мелітополя - оглядовий майданчик в центрі міста. 3. Створено об'єкти готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів.
Ключові заходи проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично-привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей та туристів міста: - благоустрій інфраструктури туристично-привабливих територій; - озеленення та відновлення зелених насаджень обраних територій; - розміщення інформаційних двомовних табличок для туристів. 2. Створення привабливого туристичного об'єкту Мелітополя за рахунок облаштування оглядового майданчику в центрі міста: - розробка проектно-кошторисної документації; - будівельні роботи та благоустрій території - урочисте відкриття об'єкту та включення до туристичних маршрутів. 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів: - створення готелю економ класу (хостел) на 7 кімнат на базі гуртожитків ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище» з окремим входом та благоустрій прилеглої території; - створення об'єктів готельного типу економ класу на базі інших об'єктів усіх форм власності.
Період здійснення:	2019-2022 рр.
Інше:	У команді проекту: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (2) Подорожний Сергій Миколайович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям:	А. Місто розвинутого бізнесу із сприятливими умовами інвестування
Назва проекту	Формування бази туристичних ресурсів Мелітополя та їх промоція
Цілі проекту	Привернення уваги громади до своєї історичної та культурної спадщини. Розширення туристичних потоків та збільшення доходів в бюджет міста. Формування високого рівня доступності всієї території міста та забезпечення її зафіксованим зручним і доступним означенням із наочним закріпленням у міському просторі Укладання та розповсюдження комплексного довідково-інформаційного туристичного путівника
Територія впливу проекту	місто Мелітополь
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Туристи та гості міста, майбутні мешканці міста, потенційні інвестори, мешканці міста, місцеві підприємці, представники органів місцевого самоврядування

Стислий опис проекту	Планується проведення інвентаризації наявних туристичних об'єктів міста; створення Списку туристичних ресурсів із визначенням туристичних об'єктів, що підлягають занесенню до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини та Державного реєстру нерухомих пам'яток України; розробка облікової та технічної документації туристичних ресурсів для державної реєстрації (облікова картка, історична довідка, туристичний паспорт об'єкту) з метою отримання Висновку ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту культури, туризму, національностей та релігій, Управління містобудування та архітектури Запорізької ОДА. У місті поступово буде замінено покажчики вулиць на нові з двомовною інтерпретацією. На всіх вокзалах, а також в парках буде розміщено табло з QR-кодами найцікавіших об'єктів та установ міста. Вуличні покажчики також оснащено QR-кодами для отримання інформації про вулиці, парки та цікаві об'єкти міста. Переважна більшість отримувачів вигод є переважно пасивними споживачами інформаційних продуктів, однак також бере участь у процесах закріплення позиціонування. Опис туристичного потенціалу, туристичних ресурсів і зон відпочинку, діяльності підприємств індустрії туризму, провідних видів туризму (фестивальний, гастрономічний, пізнавальний, культурний, спортивний, садівничий, айпітуризм, промисловий, військовий, зелений туризм, етнотуризм,), туристичних маршрутів і туристичних об'єктів на основі довідково-інформаційних, картографічних (карти, схеми), статистичних, ілюстративних і фотоматеріалів планується виготовити як друкований довідник та розмістити в електронному варіанті в інтернет..
Очікувані результати	Сформовано високий рівень доступності усієї території міста та система інформування мешканців міста про зміни в його інфраструктурі Сворено зручне визначення об'єктів туристичної інфраструктури та пристосовано територію міста до потреб відвідувачів; Спрощено орієнтування туристів; Збільшено кількість туристичних відвідувань міста в цілому. Забезпечено територію міста зафіксованим зручним та доступним означенням через наочне закріплення в міському просторі Збільшення кількості туристів та відповідно доходу місцевого бюджету.
Ключові заходи проекту	1.Проведення інвентаризації наявних туристичних об'єктів міста з: - виявленням власників та користувачів об'єктів, перебування цих об'єктів на Державному обліку як пам'яток культурної спадщини та наявної на них облікової документації; - встановлення наявності туристичного паспорту, паспорту пам'ятки, технічного паспорту БТІ по туристичним об'єктам. 2. Напрацювання та створення Списку туристичних ресурсів із визначенням туристичних об'єктів, що підлягають занесенню до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини та Державного реєстру нерухомих пам'яток України. 3. Розробка облікової та технічної документації туристичних ресурсів для державної реєстрації, серед них: облікова картка, історична довідка, туристичний паспорт об'єкту. 4. Подання необхідних документів на розгляд Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту культури, туризму, національностей та релігій, Управління містобудування та архітектури Запорізької ОДА.

	Отримання Висновку ради. 5. Розміщення інформації щодо походжень назв вулиць та історико-культурних об'єктів українською та англійською мовами в інтернеті 6. Напрацювання та встановлення: - інформаційних табличок з QR-кодами; - охоронних дощок на пам'ятках культурної спадщини. 7. Розробка інтерактивної карти туристичних об'єктів міста. 8. Залучення органів місцевого самоврядування сусідніх районів, ОТГ, громадськості до вивчення ситуації, напрацювання плану дій та виконання можливих заходів щодо збереження Дендропарку, маєтку та Дачі Фелібера як туристичних об'єктів м. Мелітополя та регіону. 9. Видання та розповсюдження комплексного довідково-інформаційного туристичного путівника.
Період здійснення	2020- 2022 роки
Інше:	У команді проекту: Воровка В.П., голова правління Спілки краєзнавців Мелітопольщини, доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування МДПУ імені Богдана Хмельницького; Арсененко Ірина Анатоліївна, кандидат географічних наук, доцент, зав. кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям:	А. Місто розвинутого бізнесу зі сприятливими умовами інвестування.
Назва проекту:	Hard-кластер «Приазовський туристичний альянс»
Цілі проекту:	Створення конкурентоспроможного на ринку туристичної індустрії ресурсно-територіального угруповання. Промоція кластера та його окремих DESTINACIY. Збільшення туристичного потенціалу м. Мелітополя. Покращення економічного стану в місті за рахунок доходів від кластеру (створення нових робочих місць). Розвиток традиційних альтернативних та альтернативних видів туризму як в місті, так і в регіоні.
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Залучення інвестицій щодо розвитку кластеру та його окремих складових; збільшення туристичної привабливості нашого регіону та його окремих атракцій, туристичних DESTINACIY; збільшення відвідувачів нашого міста з туристсько-пізнавальною метою.
Стислий опис проекту:	Проект спрямований на виконання сучасних викликів в умовах трансформації національної туристичної індустрії України. На часі туристична галузь Запорізької області належить до привабливих сфер застосування кластерних технологій.
Очікувані результати:	Створення взаємодіючого механізму відносин між суб'єктами туристичної діяльності на базі туристсько-ресурсного потенціалу Запорізької області. Підвищення конкурентоздатності продукції чи послуг членів кластера на ринках різних рівнів. Кластеризація туризму сприяє налагодженню порозуміння між державними і бізнесовими колами при вирішенні економічних проблем регіону.

Ключові заходи проекту:	Оцінка ресурсного потенціалу та виявлення його латентних складових для визначення порядку дестинацій в кластері; створення дестинацій I, II порядку та тематичних дестинацій. Розробка концептуальних засад щодо визначення м. Мелітополь – туристичною дестинацією I порядку. Розробка туристичного бренду кожної дестинації та загального бренду для hard-кластер «Приазовський туристичний альянс». Експедиції з метою збору даних; аналіз і формування пакету даних туристсько-ресурсної бази Запорізької області. Проведення заходів (кругли столи, форуми) для налагодження співпраці між представниками дестинацій. Робота з інформаційними центрами; розробка бренду кластера та його промоушн
Період здійснення:	2019-2022 рр.
Інше:	У команді проекту: Топалова Олеся Іллівна, заступник декана природно-географічного факультету державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям	А. Місто розвинутого бізнесу зі сприятливими умовами для інвестування
Назва проекту:	Проведення промоційних кампаній та популяризація багатокультурної спадщини Мелітополя як потужного туристичного та інвестиційного потенціалу
Цілі проекту:	1. Проведення промоційних кампаній з популяризації нематеріальної культурної спадщини Мелітополя як потужного туристичного та інвестиційного потенціалу шляхом виготовлення та розповсюдження іміджових видань, присвячених інтеркультурності громади. 2. Запровадження фестивалів традицій частування національних кухонь «Усе найкраще для гостя дорого». 3. Інституційна підтримка брендингу багатонаціональної культурної спадщини регіону шляхом створення на території міста Мелітополя музейної кімнати й експозиції єврейської культури 4. Підвищення рейтингу міста в напрямках фестивального та спортивного туризму шляхом проведення промоційної кампанії туристичного фестивалю «Ethno Power»
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигід	500 000 тис. осіб
Стислий опис проекту:	1. Мелітополь сьогодні є транзитним транспортним вузлом для мільйонних сезонних туристичних потоків до сотень баз відпочинку та різноманітних оздоровчо-рекреаційних закладів Азовського узбережжя. Незаслужено лишаються обійденими увагою гостей краю надзвичайно цікаві етнокультурні заходи і етнооб'єкти Мелітополя. Проект спрямований на популяризацію інтеркультурності як вагової складової туристичного бренду мелітопольської громади. Тому так важливо репрезентувати свій досвід мирного проживання в Мелітополі

	представників багатьох етносів потенційним інвесторам як запоруку безпеки та можливостей розвитку сфери гостинності. У межах проекту за планом є виготовлення та розповсюдження серед потенційних інвесторів і туристів: книги «Інтеркультурний Мелітополь» на смачній скатертині» (елементи кулінарних традицій різних етносів, що протягом століть проживають на спільній території та збагатили гастрономічну культуру міської громади як поштовх для розвитку гастрономічного туризму); мапи «Путівник інтеркультурним Мелітополем» (туристичні етномаршрути, унікальні фестивальні та інші інтеркультурні заходи, кафе та ресторани етнічної спрямованості з описом фірмових страв); довідника «Гід інтеркультурним Мелітополем» (культурно-історичні туристські локації). 2. З метою відродження традицій національних кухонь, збагачення нематеріальної культурної спадщини Мелітополя, підвищення туристичної та інвестиційної привабливості інтеркультурного міста в Мелітополі щорічно проводиться фестиваль національної кухні одного з національно-культурних товариств, у межах якого також може бути представлена решта національно-культурних товариств. Під час заходу його відвідувачі можуть скуштувати національні страви, взяти участь у майстер-класах, придбати сувенірну продукцію. 3. Планується встановити пам'ятний обеліск «Праведникам Світу» та відкрити музейну кімнату з експозицією історії мелітопольського єврейства з використанням мультимедійної техніки, де проходитимуть уроки та лекції на тему Голокосту, Голодомору, зустрічі з громадськими діячами, краєзнавцями та представниками національних культурних товариств на території єврейського національно-культурного товариства. Також планується проведення етнічних майстер-класів цих кухонь, ізраїльських і єврейських танців, заняття з арт-юдаїки. Експозицію єврейської культури буде включено до маршруту Мелітопольського краєзнавчого музею. 4. Промоційна кампанія фестивалю «Ethno Power» включатиме виготовлення відеоролику, плакатів А3 та розповсюдження через різні канали комунікації; виготовлення сувенірної продукції для розповсюдження та нагородження учасників фестивальних конкурсів. Фестиваль триватиме 3 дні, під час яких, окрім туристичних змагань, буде проведено низку заходів етнокультурного спрямування: конкурс «міні-юрти», конкурс «туристичної» народної пісні із застосуванням народних інструментів, конкур «Як козаки куліш варили»; конкурс «тулумбасів». Також у програму включено показовий виступ Запорізької федерації козацького рукопашу «Спас».
Очікувані результати:	1-2. Збільшення кількості туристів і місцевих жителів, які відвідують міські заклади харчування та туристичні об'єкти етномаршрутів. Підвищення рівня інвестиційної та туристичної привабливості міста та регіону. Залучення малого бізнесу на ринок послуг сувенірної та гастрономічної продукції Створення нових робочих місць Збільшення надходжень до місцевого бюджету 3.Збереження та популяризація єврейської історії, традицій, матеріальної спадщини як невід'ємної складової культури міста, регіону, України. Запобігання проявам ксенофобії в інтеркультурній громаді міста, підвищення його туристичної привабливості, створення нових туристичних локацій 4. Збільшення кількості туристів через популяризацію фестивального та спортивного туризму, започаткування щорічного туристичного фестивалю «Ethno Power»

Ключові заходи проекту:	1. Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини Мелітополя як потужного інвестиційного та туристичного потенціалу шляхом виготовлення та розповсюдження видань, присвячених інтеркультурності громади: - Збір та систематизація матеріалу з зазначенням рецептів страв національних кухонь, культурно-історичних туристських локацій, закладів громадського харчування, садіб зеленого туризму, кав'ярень і ресторанів етнічної спрямованості. - виготовлення видань: «Інтеркультурний Мелітополь на смачній скатертині», «Путівник інтеркультурним Мелітополем», «Гід інтеркультурним Мелітополем» - розповсюдження видань серед потенційних інвесторів і туристів 2. Підвищення туристичної привабливості міста через запровадження фестивалів традицій частування національних кухонь «Усе найкраще для гостя дорого»: 2019 рік – Фестиваль традицій частування караїмів «Усе найкраще для гостя дорого». 2020 рік – Фестиваль традицій частування греків «Усе найкраще для гостя дорого». 2021 рік – Фестиваль традицій частування євреїв «Усе найкраще для гостя дорого». 2022 рік - Фестиваль традицій частування болгар «Усе найкраще для гостя дорого». 3. Єврейська громада Мелітополя має комплекс будівель і прилеглу до них територію. Важливі культові приміщення були побудовані ще в 1890 р. У межах реалізації проекту планується встановити пам'ятний обеліск «Праведникам Світу», відкрити музейну кімнату з експозицією історії мелітопольського єврейства з використанням мультимедійної техніки, де проходитимуть уроки та лекції на тему Голокосту, Голодомору, зустрічі з громадськими діячами, краєзнавцями та представниками національних культурних товариств. Також планується проведення етнічних майстер-класів цих кухонь, ізраїльських і єврейських танців, заняття з арт-юдаїки. Експозицію єврейської культури буде включено в маршрут Мелітопольського краєзнавчого музею. 4. Промоційна кампанія фестивалю «Ethno Power» включатиме виготовлення відеоролику, плакатів А3 та розповсюдження через різні канали комунікації; виготовлення сувенірної продукції для розповсюдження та нагородження учасників фестивальних конкурсів.
Період здійснення:	2019-2020 р.р.
Інше:	У команді проекту: Афанасьєва Людмила Василівна, кандидат філософських наук, доцент, завідувача кафедри соціології МДПУ імені Богдана Хмельницького, директор Центру соціологічних досліджень; Арабаджи Олена Семенівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства, проректор із заочно-дистанційної форми навчання МДПУ імені Богдана Хмельницького; Топалова Олеся Іллівна, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства, заступник декана природно-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Центр трансферу технологій з метою популяризації інтеркультурності міста та його туристичної привабливості й реалізації «Маркетингової стратегії Мелітополя» ініціював і знайшов фінансову підтримку у виданні «Смакує по-мелітопольськи».

Центр трансферу технологій надав консультативну допомогу в розробці проектів від ГО «Комюніті плюс» (розробка путівника «Мелітополь: Черешнева столиця саме тут») і Благодійний фонд «Освіта 21» (соціально-освітня акція «Дізнаюсь. Зумію. Зроблю»), які отримали фінансову підтримку від Мелітопольської міської ради.

Центр соціологічних досліджень є членом робочої групи з розробки й реалізації «Стратегії розвитку Мелітополя до 2030 року», «Маркетингової стратегії міста Мелітополь» і здійснює науковий супровід із моніторингу виконання «Плану міжкультурної інтеграції міста Мелітополь на 2015-2020 рр.».

У 2019 році Університет (при участі проректора з наукової роботи, професора Москальової Л.Ю.) увійшов разом із 18 українськими університетами до Проекту GCIP Ukraine, що спрямований на підтримку найкращих міжнародних і вітчизняних практик створення бізнес-інкубаторів при вищих навчальних закладах і розпочав програму навчання для представників стартап-інкубаторів при університетах. На першій зустрічі, що відбулася на базі Tech StartUp School Національного університету «Львівська політехніка», було проведено тренінг із розвитку стартапів та інноваційного підприємництва в університетах (професор Aard Groen, директор Центру підприємництва університету м.Гронінген (Нідерланди)).

2.13. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів

Із метою підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в Університеті функціонують аспірантура та докторантура. Діяльність докторантури й аспірантури регламентується Законами України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року, «Про наукову і

науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 року № 848-VIII, Постановою Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 року № 261.

Наукове консультування та керівництво дисертаційними роботами докторантів, аспірантів забезпечують 21 доктор наук, професор та 6 кандидатів наук.

В аспірантурі Університету проліцензовано 9 спеціальностей. Кількість освітньо-наукових програм за галузями наук наведено у таблиці 2.17.

Таблиця 2.17

Освітньо-наукові програми за галузями наук

01 Освіта/Педагогіка	5
03 Гуманітарні науки	2
09 Біологія	1
10 Природничі науки	1
13 Механічна інженерія	1

На 01.12.2019 року в аспірантурі Університету навчається 62 особи. За галузями наук розподіл аспірантів виглядає наступним чином:

Освіта/ педагогіка – 40 осіб,

Біологія – 5,

Технічні – 1,

Гуманітарні – 12,

Природничі – 4.

Статистичні дані щодо розподілу аспірантів за курсами та спеціальностями наведено у таблицях 2.18.

Таблиця 2.18.

Статистичні показники чисельності аспірантів – здобувачів ступеня доктора філософії

Шифр та назва спеціальності	I рік	II рік	III рік	VI рік	Всього за спеціальн.
011 Освітні, педагогічні науки	4	3	7	8	22
012 Дошкільна освіта	1	2			3

014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)	1		1	1	3
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	2	5	2	3	12
032 Історія та археологія	1	4	1	1	7
033 Філософія	1	2	1	1	5
091 Біологія	1	2	2		5
101 Екологія	2	1	1		4
131 Прикладна механіка		1			1
Всього за роками навчання :	13	20	14	14	62

Кількість аспірантів	55	65	62	62
----------------------	----	----	----	----

На рис. 2.13. графічно подано динаміку чисельності аспірантів Університету за 2016–2019 рр.:

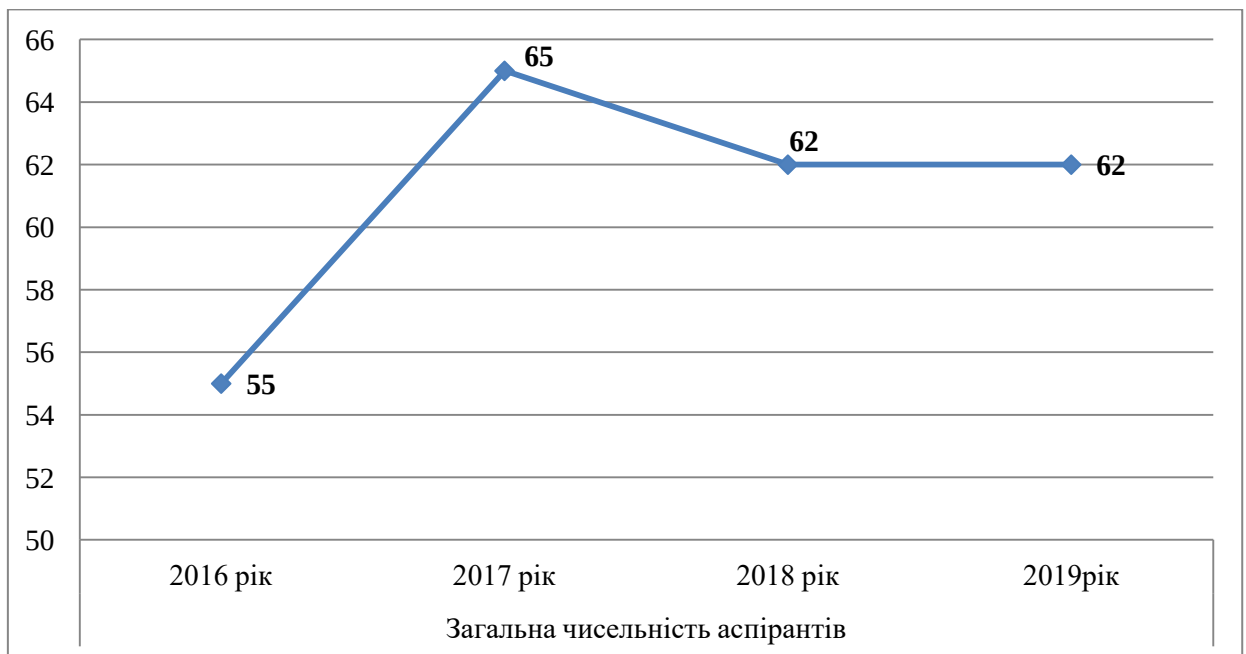

Рис. 2.13. Чисельність аспірантів Університету впродовж 2016–2019 рр.

Контингент аспірантів зберігся на рівні минулого року попри незначне зменшення прийому та певну кількість відрахованих за невиконання індивідуального плану (2) та за власним бажанням (5).

Завдяки потужному науковому потенціалу та спектру відкритих спеціальностей, освітніх програм в аспірантурі Університету активно використовується контрактна форма навчання. Щороку близько третини

аспірантів проходять підготовку за кошти фізичних і юридичних осіб. Розподіл аспірантів за джерелами фінансування наведено в таблиці 2.19.

Таблиця 2.19.

Розподіл аспірантів за джерелами фінансування

Рік вступу:	2016	2017	2018	2019
Бюджет	16	14	14	9
Контракт	8	8	6	4
% контракту	33,3	36,4	30	30,8

На діаграмі показано відсоток аспірантів контрактної форми навчання від загальної чисельності аспірантів (рис. 2.14.).

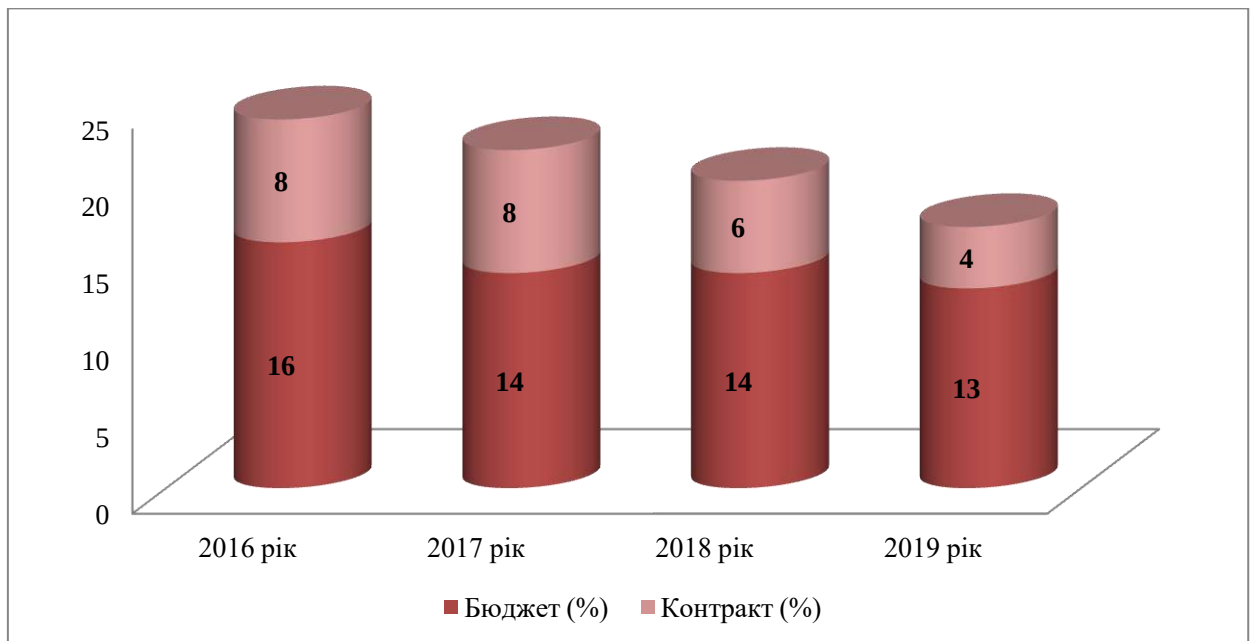

Рис. 2.14. Відсоток аспірантів контрактної форми навчання від загальної чисельності аспірантів

У 2019 році аспірантуру закінчили 7 аспірантів, 3 із них захистилися у визначений термін, ще 3 пройшли процедуру попереднього захисту і подали дисертаційні роботи у спеціалізовані вчені ради (захист – січень і лютий 2020 р.). Ефективність - 86%. Високий показник ефективності зумовлений низкою причин суб'єктивного і об'єктивного характеру, зокрема гранична дія порядку захисту для аспірантів, що навчалися за умовами Постанови КМУ № 309.

Таблиця 2.20.

Ефективність роботи аспірантури за 2016-2019 рр.

Рік випуску:	2016	2017	2018	2019
Кільк.-ть, ос.	14	9	15	7
У тому числі із захистом дис.	6	2	7	6
Ефективність, %	43	22	47	86

Загалом працівниками і аспірантами Університету у 2019 році захищено 10 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук, зокрема:

- 1). Брежнєва С.Б. – к.пед.н. (н.к. проф.Фунтікова О.О.);
- 2). Симоненко С.В. – к.пед.н. (н.к. проф.Осадчий В.В.);
- 3). Конюхов С.Л.– к.пед.н. (н.к. доц.Осадча К.П.);
- 4). Рибалко Н.М. – к.пед.н. (н.к. проф.Федорова О.В.);
- 5). Єрьоміна Л.Є. – к.пед.н. (н.к. проф. Федорова О.В.);
- 6). Казаннікова О.В.– к.пед.н. (н.к. проф.Нечипоренко В.В.);
- 7). Червоненко К.С. – к.пед.н. (н.к. проф.Нечипоренко В.В.);
- 8). Бірюк Д.О. – к.пед.н. (н.к. проф.Окса М.М.);
- 9). Коваленко Д.В. – к.б.н, (н.к. проф.Жуков О.В.);
- 10). Неліпа К.Г. .– к.г.н. (н.к. проф. Мезенцев К.В.).

Аналіз контингенту вступників до аспірантури

Упродовж вступної кампанії 2019 року подано 14 заяв для вступу до аспірантури, у тому числі:

- до денної аспірантури – 11 заяв;
- до заочної аспірантури – 3 заяви.

Державне замовлення на підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі виконано в повному обсязі.

Якісний аналіз контингенту вступників показав, що серед них :

- 1) 7 (54%) вступників мали рекомендацію Вченої ради;

2) 6 (45%) майбутніх аспірантів мали диплом магістра/спеціаліста з відзнакою;

3) 3 (23%) вступники мали наукові статті у вітчизняному фаховому виданні; 2 (15%) – автори статей у виданнях, що проіндексовані у Web of Science та Scopus;

4) 6 майбутніх аспірантів брали участь у наукових всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Докторантура

Усього в докторантурі Університету, яка веде підготовку кадрів із 2012 року, відкрито 3 спеціальності:

- 011 Освітні, педагогічні науки;
- 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями);
- 131 Прикладна механіка.

Слід зазначити, що наразі в докторантурі навчається лише 1 докторант, двоє докторантів знаходяться в академічній відпустці.

Співробітники й докторанти Університету в 2019 році захистили 3 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, зокрема:

1) Глебова Н.І. – д.соціол.н., спеціальність 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології.

2) Гудзь В.В. – д.іст.н. зі спеціальності 07.00.01– історія України.

3) Воронка М.І.- д.пед.н. зі спеціальності 13.00.01– загальна педагогіка та історія педагогіки.

Реформа вищої освіти в цілому й аспірантури зокрема, передбачає низку важливих заходів, які Університет має зреалізувати в наступному році. Серед них:

- організація у межах дії експерименту з присудження ступеня доктора філософії разових спеціалізованих рад для захисту дисертацій аспірантами 2016 року вступу згідно з Постановою від 06.03.2019 року № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».

- акредитація освітньо-наукових програм 3 рівня (7 ОНП);
- ефективне використання кадрового потенціалу, зокрема докторів наук,

починаючи з підготовки PhD і закінчуючи формуванням наукових шкіл. Найбільш перспективними в найближчому майбутньому може бути отримання ліцензії та започаткування підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 Економіка та відкриття докторантур з фаху 091 Біологія.

2.14. Діяльність Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету

Рада молодих вчених (далі – РМВ) Університету є колегіальним виборним об'єднанням молодих учених, створеним для сприяння науковому становленню та забезпечення захисту прав та інтересів молодих учених.

Метою діяльності РМВ є сприяння реалізації прав молодих учених, забезпечення їхньої активної участі в проведенні наукових досліджень і захисту їхніх прав та інтересів.

Основні завдання Ради молодих вчених:

- сприяння взаємодії між ректором, проректором з наукової роботи, Вченою радою Університету та молодими вченими;
- підготовка пропозицій щодо створення правових і соціально-економічних умов для залучення молодих учених до роботи в різних галузях науки, стимулювання професійної діяльності молодих учених, сприяння підвищенню їхнього професійного рівня та реалізації їхньої творчої та професійної активності;
- сприяння встановленню тісних зв'язків між молодими науковцями та науковцями без обмеження віку, забезпечуючи тим самим спадкоємність у науковій діяльності;
- стимулювання професійної діяльності молодих учених, сприяння підвищенню їхнього професійного рівня й реалізації їхньої творчої та професійної активності;
- консультативна підтримка молодих учених щодо здійснення наукової діяльності;

- сприяння залученню молодих учених до участі в конкурсах наукових робіт, формуванню колективів молодих учених для виконання перспективних наукових проєктів;
- підтримка молодих учених у проведенні ними науково-організаційних, наукових та освітніх заходів;
- сприяння розвитку і вдосконаленню наукової діяльності Університету та її інтеграції до світового та Європейського дослідницького простору: інформування молодих учених університету про наукові дослідження та заходи, здійснення пошуку грантів, проєктів, обмінних програм, стажувань і поширення інформації про них серед молодих учених університету для стимулювання наукових досліджень;
- здійснення інших видів діяльності, що відповідають меті РМВ й не суперечать чинному законодавству.

РМВ Університету реалізує свою діяльність у тісному зв'язку з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Університету (далі – Наукове товариство).

Щорічно оновлюється банк даних про молодих учених Університету. Статистична інформація наведена на рис. 2.15 – 2.22.

З 55 науково-педагогічних працівників-молодих учених 10 – є кандидатами наук, 1 – має вчене звання доцента.

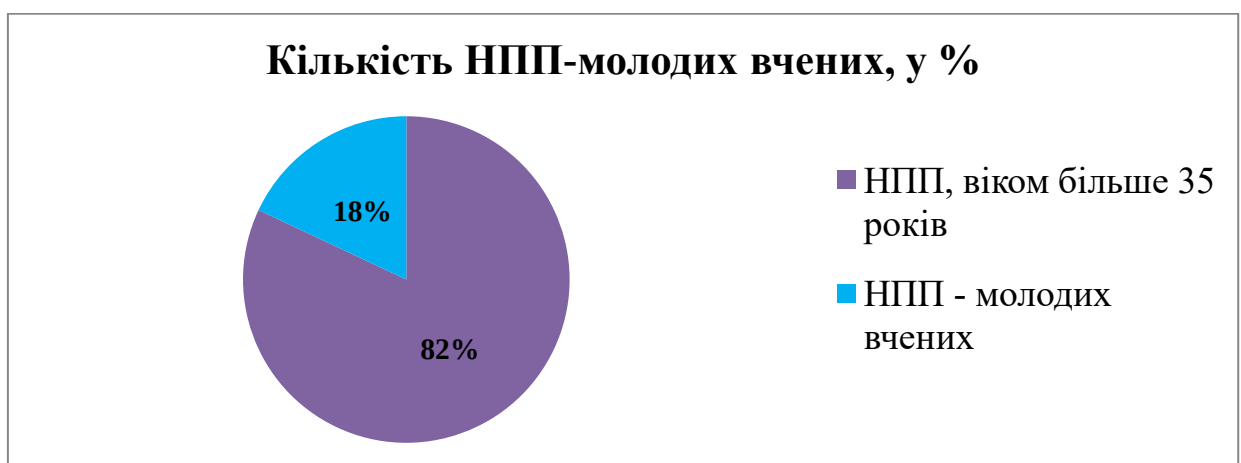

Рис. 2.15. Кількість НПП-молодих вчених відносно до інших НПП

Кількість НПП-молодих вчених(за інститутот, факультетами)

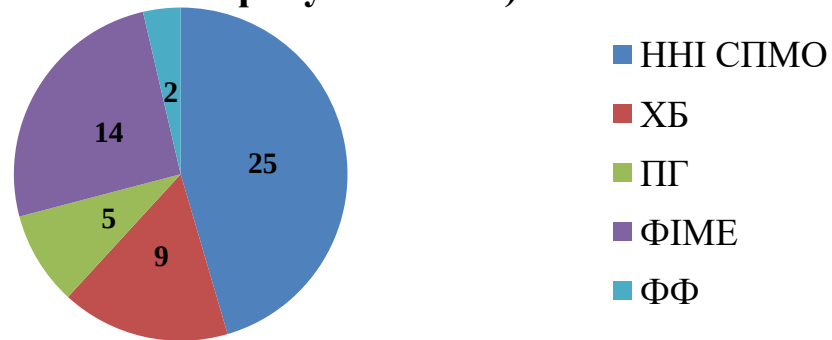

Рис. 2.16. Кількість НПП-молодих вчених по підрозділах

Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені

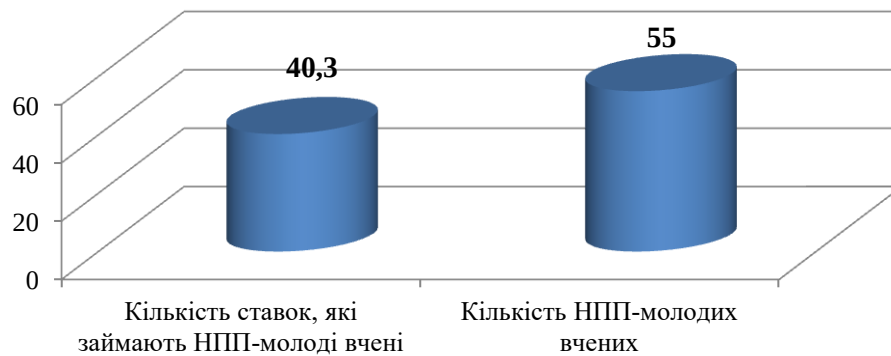

Рис. 2.17. Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені відносно до їхньої кількості

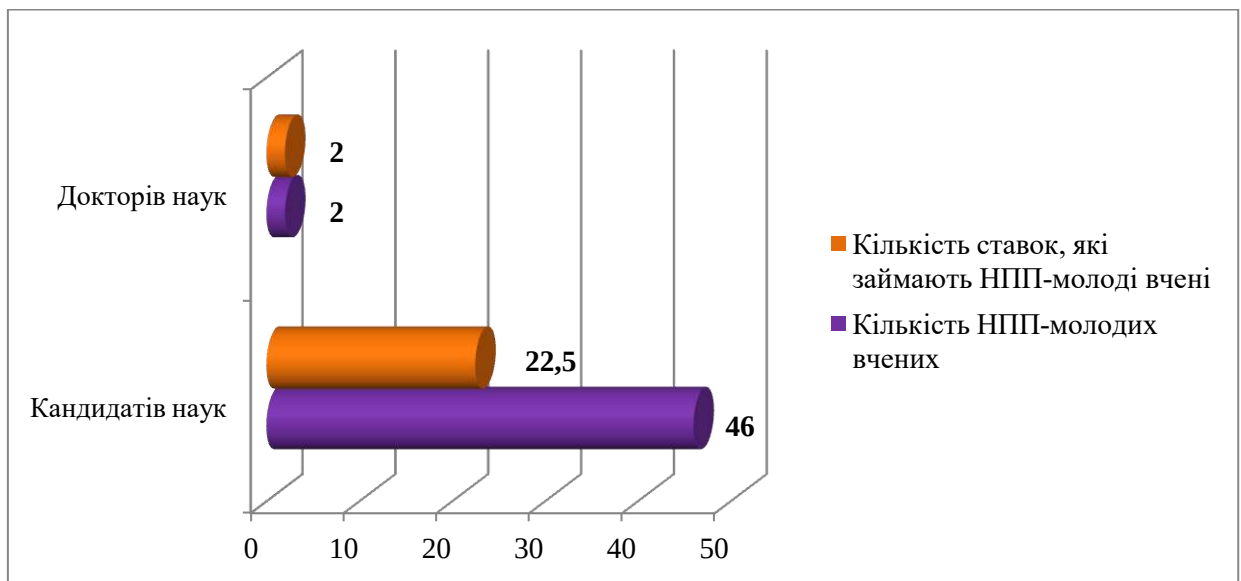

Рис. 2.18. Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені з науковим ступенем

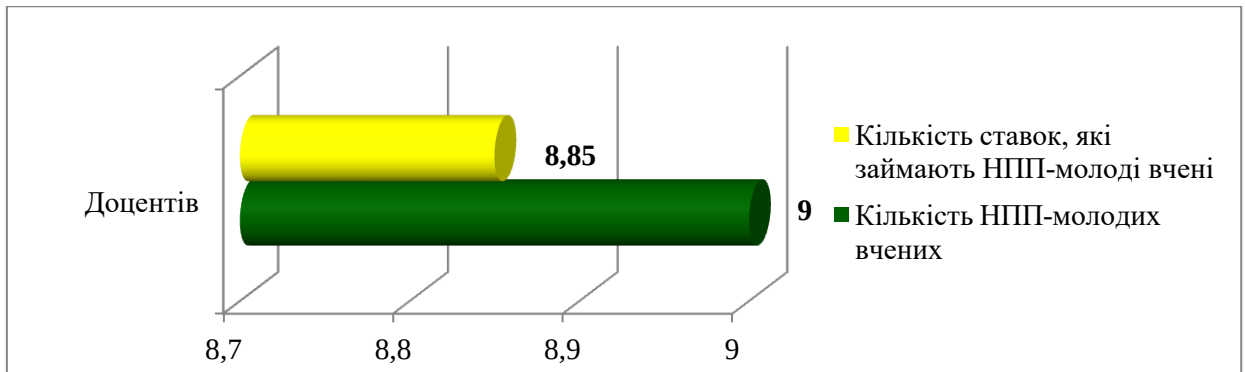

Рис. 2.19. Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені з науковим званням

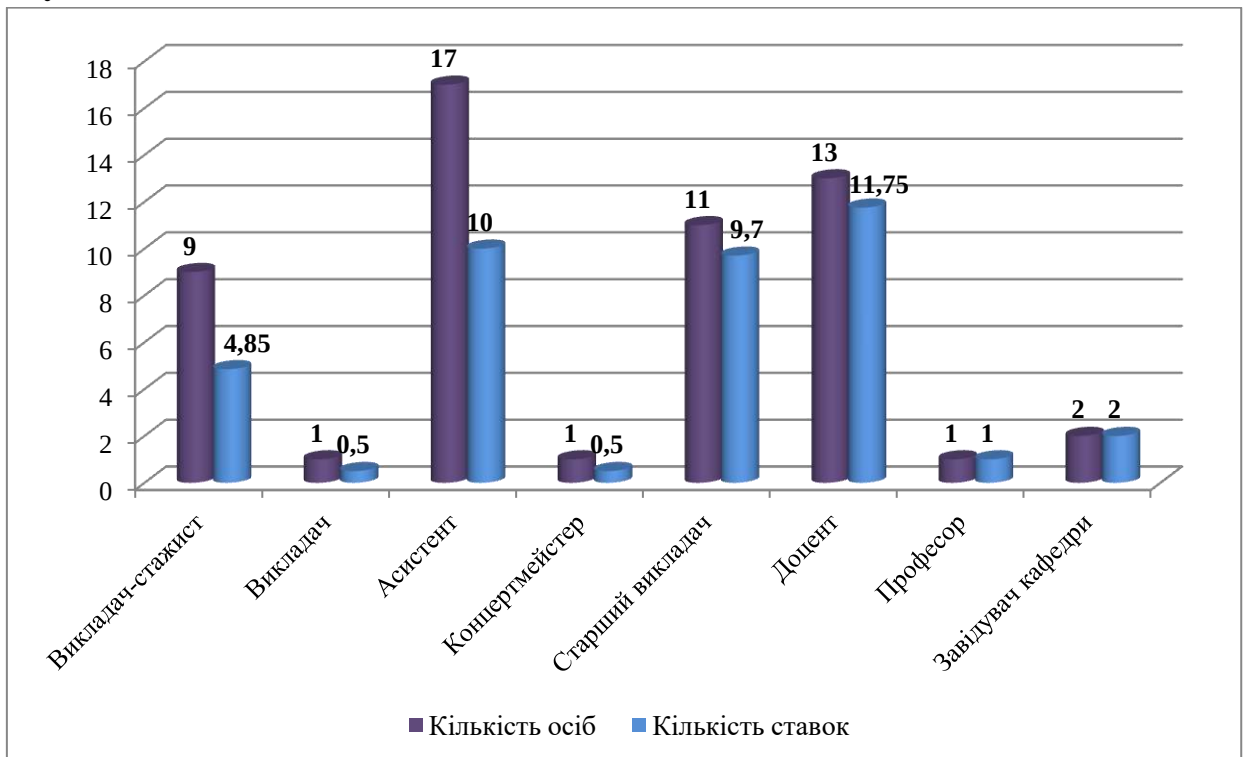

Рис. 2.20. Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені за посадами, які вони обіймають

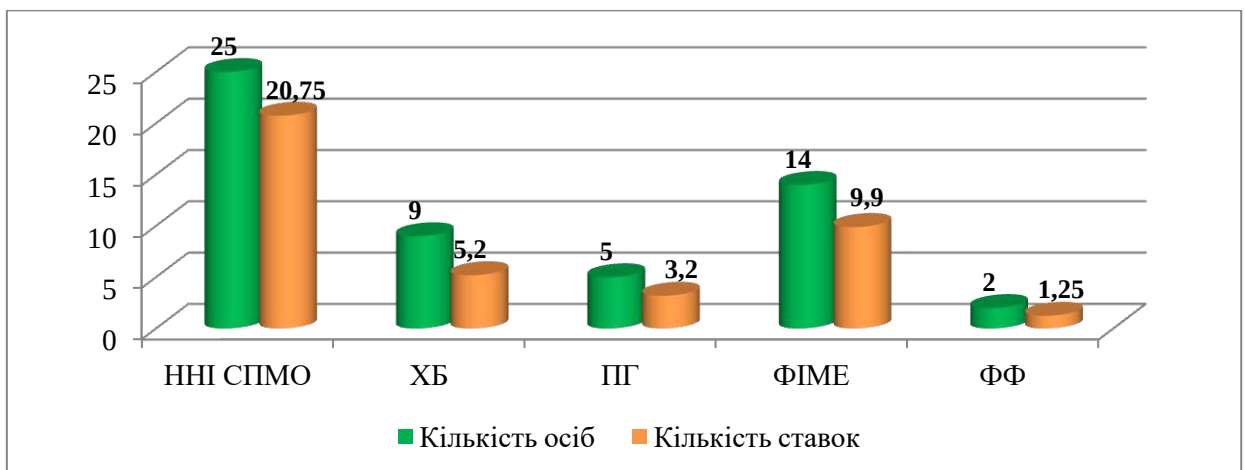

Рис. 2.21. Кількість ставок, які займають НПП-молоді вчені по підрозділах

Рис. 2.22. Представленість НПП-молодих вчених в організаційних структурах Університету

РМВ здійснює моніторинг та аналіз наукової діяльності молодих учених, презентацію наукових заходів і результатів науково-дослідної роботи аспірантів, докторантів і молодих учених на сайті Університету в рубриці «Молоді вчені» – <https://mdpu.org.ua/nauka/rada-molodih-vchenih/>

РМВ займається організацією роботи Наукових товариств на факультетах (див. розділ «Наукове товариство»).

РМВ здійснює інформаційну діяльність із приводу наукової роботи і міжнародної діяльності для молодих учених Університету, веде свою сторінку в мережі Facebook <https://www.facebook.com/groups/1620089248053554/>

Цього року молоді вчені в межах I Відкритого освітнього форуму «Нова українська школа: партнерство в дії», що проходив 10 січня 2019 року в стінах Університету, науково-педагогічні працівники кафедри психології –Царькова О.В., Прокоф'єва О.О., Варіна Г.Б. провели науково-практичний семінар «Сучасні батьківські збори: педагогіка партнерства і толерантності».

Молодими вченими був проведений майстер-клас «Особливості роботи з дітьми з порушеннями мовлення», який відбувся 10 січня 2019 року в головному корпусі Університету. Майстер-клас був підготовлений з

метою ознайомлення з новітніми методами роботи з дітьми з порушеннями мовлення.

20 лютого 2019 року проведений науково-практичний семінар «Логопедичні ігри у роботі з дітьми-аутистами». Науково-педагогічні працівники Житнік Т. С., Яковенко І. О., Солонська А. А. продемонстрували засоби діагностики та методику роботи з дітьми-аутистами.

27 березня 2019 року на базі Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти членами проектної групи державної бюджетної теми «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами» разом з Молодими вченими було проведено семінар із міжнародною участю «Духовне бачення інклюзивного простору в освіті». Члени групи розповіли про стан інклюзивної освіти в Україні.

3 березня 2018 року на постійній основі в Центрі реабілітації для осіб з інвалідністю працює психотерапевтична група для батьків дітей з особливими потребами. Психотерапевтична група працює в межах гранту для молодих учених МОН України «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами» (№ держреєстрації: 0119U002003) за сприяння ГО «Інститут психодрами, сучасної психології та психотерапії» (ІПСПіП, Україна), Psychodrama Association for Europe (PAfE, Німеччина), Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Молоді вчені намагаються розвивати цей проект на міжнародному рівні.

29 березня 2019 року молоді вчені провели для Центру комплексної реабілітації для людей з інвалідністю тренінг «Ресурси жіночності» з метою психоемоційного розвантаження та профілактики емоційного вигорання.

28-29 березня 2019 року на базі Херсонського державного університету відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих технічних і гуманітарних наук із галузі знань

«Загальна та соціальна психологія. Студентка III курсу спеціальності «Психологія» Чиркова А.С. на підсумковій науково-практичній конференції захищала наукову роботу на тему «Психологічні особливості особистісної сфери осіб з інвалідизуючими захворюваннями», науковий керівник – ст.викл. кафедри психології, Варіна Г.Б.

У межах реалізації гранту для молодих вчених МОН України «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами» (керівник – д. психол. н. доцент О.В. Царькова) з нагоди Дня сім'ї 15 травня 2019 року було проведено студентський флеш-моб «Сильна Україна – щаслива родина».

14-15 вересня 2019 р. науково-педагогічні працівники кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи (Яковенко І. О.) та початкової освіти (Чорна В. В), магістрантка кафедри психології (Пристапа Д.) у рамках державної бюджетної теми «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами» (0119U002003) взяли участь у тематичному семінарі «Гештальт-терапія дітей та підлітків: розлад аутичного спектру», що проходив у м. Запоріжжі.

10 жовтня 2019 року викладачами кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Яковенко І.О, Солонською А.А., Житнік Т.С. та викладачем кафедри початкової освіти Чорною В.В. було проведено тематичний семінар «Особливості роботи з дітьми з затримкою психічного розвитку при дизартричному компоненті». Цей захід проведено у межах державної наукової теми «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами».

7 листопада 2019 року членами проектної групи державної бюджетної теми «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами» державний реєстраційний номер (0119U002003) Яковенко І.О. та Чорною В.В. було взято участь у II З'їзді корекційних педагогів України «Актуальні проблеми

навчання та виховання дітей із особливими освітніми потребами в освітніх реаліях України».

РМВ і Науковим товариством проведено Всеукраїнську Internet-конференцію «Сучасна наука: тенденції та перспективи», Мелітополь 23-24 листопада 2019 року.

27 листопада 2019 року молодими вченими був організований науковий батл, у якому взяли участь усі молоді вчені Університету. Разом із здобувачами вищої освіти вони готували та презентували наукові завдання за обраним напрямом.

Члени РМВ запрошуються на засідання Вченої ради Університету, вчених рад інституту/факультетів. подають пропозиції щодо вдосконалення розпорядчих документів в Університеті.

Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених

Основною метою діяльності Наукового товариства є створення умов для розкриття наукового і творчого потенціалу осіб, які навчаються та працюють в Університеті, розвиток у них наукового мислення і навичок дослідницької роботи, популяризація різних галузей науки, розвиток інноваційної діяльності, організаційна допомога керівництву Університету в оптимізації наукової та навчальної роботи.

Основні завдання Наукового товариства:

- сприяння формуванню умов для розкриття наукового та творчого потенціалу здобувачів вищої освіти та молодих вчених;
- залучення осіб, які навчаються та працюють в вищому навчальному закладі, до науково-дослідницької роботи;
- виховання гармонійно розвиненої особистості студента, аспіранта, докторанта та молодого вченого;
- пошук та підтримка талановитих дослідників здобувачів вищої освіти студентів та молодих вчених, надання їм всебічної допомоги;

- сприяння формуванню особистості дослідника, сучасного вченого з широким демократичним світоглядом;
- організація та розвиток всеукраїнського та міжнародного наукового та культурного співробітництва;
- надання інформаційних послуг.

Головним напрямом роботи Наукового товариства є наукова робота, для реалізації завдань якої протягом звітного періоду проведено ряд загальноуніверситетських заходів, у яких брали участь молоді науковці університету.

Крім того, протягом звітного періоду велась активна робота членів Наукового товариства щодо організації та публікації науково-практичного журналу для школярів та студентів «Єврика». Дев'ятий номер журналу вийшов друком у 2019 році.

Крім загальноуніверситетських наукових заходів, в інституті, на факультетах з метою популяризації наукової діяльності були апробовані альтернативні організаційні форми взаємодії зі студентською та науковою молоддю.

Однією з таких форм є співробітництво із студентськими науковими гуртками.

Одним із пріоритетних напрямів роботи Наукового товариства є залучення до науково-пошукової діяльності талановитих студентів. Саме з цією метою при кафедрах Університету створюються наукові студентські гуртки. Робота у гуртках забезпечує необхідне поєднання масових форм роботи (бесіди, диспути, тематичні вечори, обговорення доповідей тощо) з обов'язковим дослідженням кожним студентом індивідуальної теми. Робота у науковому гуртку має творчий характер і виховує у студента якості дослідника, збагачує і закріплює знання й уміння студентів, готує їх до розв'язання завдань, які мають практичне значення для держави.

На сьогодні в Університеті функціонує 27 гуртків, з них: на хіміко-біологічному факультеті – 5 гуртків, природничо-географічному факультеті

– 5 гуртків, на факультеті інформатики, математики та економіки – 5 гуртків, філологічному факультеті – 5 гуртки, а на базі навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти функціонує 8 студентських наукових гуртків (рис. 2.23.).

Рис. 2.23. Студентські наукові гуртки

Необхідно також додати, що серед керівників наукових студентських гуртків є молоді вчені Університету. А саме: навчально-науковий інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – Чорна В. В. (гурток кафедри початкової освіти «Ерудит»); філологічний факультет – Землянська А. В. (гурток кафедри української і зарубіжної літератури «Літературознавчі студії»); хіміко-біологічний факультет – Ніколаєва Ю. В. (гурток кафедри органічної і біологічної хімії «Спектр»); ФІМЕ – Єрмак Ю. І. (гурток кафедри педагогіки та педагогічної майстерності «АКМЕ»).

Молоді вчені також активно беруть участь у підготовці студентської молоді до II туру Всеукраїнських профільних олімпіад та Всеукраїнських конкурсів наукових робіт.

Так, у підготовці студентів до **II туру Всеукраїнської профільної олімпіади** брали участь молоді вчені: навчально-науковий інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – Чорна В.В., Меркулова Н. В., Прокофєва О. О., Царькова О. В., Кочкурова О. В., Антоненко О. М.;

філологічний факультет – Землянська А. В., хіміко-біологічний факультет – Яковійчук О. В., ФІМЕ – Бунчук О. В.

Молоді вчені Університету активно займаються керівництвом студентських наукових робіт для участі у **II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт** у галузі природничих, технічних та гуманітарних наук, а саме: навчально-науковий інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – Єршоміна Л. Є., Федорова Л. М., Чорна В. В., Кочкурова О. В., Троїцька О. М.; філологічний факультет – Землянська А. В., хіміко-біологічний – Брен О. Г., Яковійчук О. В., природничо-географічний – Карабанов Є. О.

2.15. Участь здобувачів вищої освіти у Всеукраїнській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних наукових та мистецьких конкурсах

Перелік студентів, які брали участь у Міжнародних конкурсах у 2019 році:

- Компанієць А. А., науковий керівник – Чемерис Г. Ю., асистент кафедри інформатики і кібернетики, участь у XVII Міжнародному відкритому конкурсі із Web-дизайну та комп'ютерної графіки - 2 місце;

- Москальова Г. О., науковий керівник – Сидоряк Н. Г., кандидат біологічних наук, доцент, професор кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, участь у Міжнародному конкурсі дослідницьких робіт в галузі біологічних наук в номінації «Фізіологія спорту» - 1 місце;

- Мальцева К. І., науковий керівник – Сидоряк Н. Г., кандидат біологічних наук, доцент, професор кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, участь у Міжнародному конкурсі дослідницьких робіт в галузі біологічних наук в номінації «Фізіологія» - 1 місце.

Перелік студентів, які брали участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей у 2019 році:

- Шиян І. О., науковий керівник Конюхов С. Л. (Розробка мобільних

додатків) – II місце;

- Самойлова С.О., науковий керівник Чорна А.В. (Професійна освіта)

I місце;

- Болдуєва М.С. науковий керівник Власенко Е.А. (Музичне мистецтво) III місце;

- Мельніков І.В., науковий керівник Ситник О.М. (Історія) – III місце;

- Тутова Г.Ф., науковий керівник Станішевська Т.І. (Біологія) – II місце.

Перелік студентів, які брали участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2019 році:

- Іванов О.А., науковий керівник Крашеніннік І.В., асистент кафедри інформатики і кібернетики (Інформаційно-комунікаційні технології в освіті)

- II місце;

- Левіна Л.Д., науковий керівник Осадча К.П., доцент кафедри інформатики і кібернетики (Професійна освіта) - III місце;

- Кузьменко В.О., науковий керівник Шаров С.В., доцент кафедри української і зарубіжної літератури (Українська мова, література (з методикою їх викладання) - II місце;

- Чиркова А.С., науковий керівник Варіна Г.Б., старший викладач кафедри психології (Загальна та соціальна психологія) - III місце;

- Яременко А.А. науковий керівник Варіна Г.Б., старший викладач кафедри психології (Педагогічна та вікова психологія) - III місце;

- Горушкіна А.О., науковий керівник Глебова Н.І., доктор соціологічних наук, доцент кафедри соціології (Соціологія) - III місце;

- Хомутовський В.В., науковий керівник Яковійчук О.В., асистент кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти (Біологія) - II місце;

- Білокобила М.О., науковий керівник Гришко С.В., кандидат географічних наук, старший викладач кафедри фізичної географії і геології (Географія) - III місце;

- Муждабаєв А.М., Густілін М.А., науковий керівник Осадча К.П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики і кібернетики

(Комп'ютерні науки) - III місце;

- Ситнік Я.Є., науковий керівник Лебедєв В.О., кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної математики та інформаційних технологій (Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика) - II місце;

- Свистак П.Ф., науковий керівник Приладишева Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи (Соціальна робота) - III місце.

У наступній діаграмі висвітлено порівняльні дані про кількість призових місць у період з 2017-2019 рр. (рис. 2.24.):

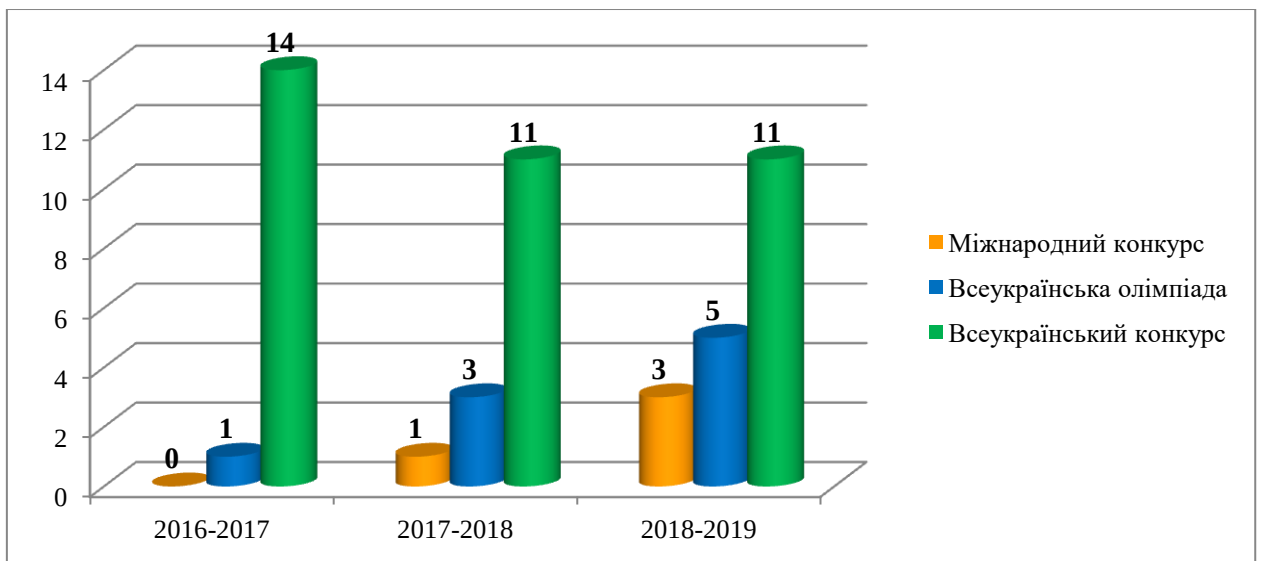

Рис. 2.24. Кількість призових місць у Міжнародних конкурсах, Всеукраїнських олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук

Мистецькі конкурси:

- Хорова капела «Дарина Лада» (керівник професор Сегеда Н.А.) – перемогла та здобула звання Лауреата I ступеня на XXVII Міжнародному конкурсі-фестивалі фольклорного танцю та музики «Prague Stars 2019» (м. Прага, Чехія);

- Трушкіна М. (керівник старший викладач Власенко Е.А.) – здобула звання Лауреата у XIX Міжнародному Конкурсі Академічного Мистецтва Юних, у номінації «Фортепіано», старша група; отримала Диплом Лауреата VI Міжнародного полікультурного фестивалю-конкурсу «Переяславський диво грай» за I місце у номінації «Інструментальне

ВИКОНАВСТВО»;

- Богомолова А. (керівник старший викладач Власенко Е.А.) – отримала Диплом Лауреата III ступеня у конкурсі художнього слова «Поетична зірка» в рамках Всеукраїнського фестивалю-конкурсу мистецтв «Мистецька зірка»;

- Пачева В., Гаркавець Е. (керівник доцент Білецька М.В.) – отримали Диплом Лауреата VI Міжнародного полікультурного фестивалю-конкурсу «Переяславський диво грай» за I місце у номінації «Інструментальний дует»;

- Тверда Ю. (керівник доцент Стотика І.Г.) отримала Диплом Лауреата VI Міжнародного полікультурного фестивалю-конкурсу «Переяславський диво грай» за II місце в номінації «Інструментальне виконавство».

В Університеті щороку затверджується резерв студентів для участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді та Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук, проводиться відповідна робота зі студентами у структурних підрозділах, найталановитіші з них долучаються до виконання наукових тем.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Співпраця із закордонними партнерами

На сьогодні в Університеті є чинними 47 договорів із закордонними закладами вищої освіти та установами, міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами.

Протягом 2017–2019 років Університет активно працював у напрямі інтенсифікації міжнародного академічного співробітництва. Найбільшого поступу досягнуто в стосунках із польськими, болгарськими, казахстанськими та китайськими партнерами.

Список чинних угод із закордонними закладами вищої освіти подано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1.

Закордонні заклади вищої освіти - партнери Університету

№ п/п	Країна-партнер (за алфавітом)	Установа-партнер
1.	Білорусь	Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка
2.	Білорусь	Гомельський державний університет імені Франциска Скорини
3.	Білорусь	Могильовський державний університет ім. А.А. Кулешова
4.	Білорусь	Могильовський державний університет продовольства
5.	Білорусь	Мозирський державний педагогічний університет ім. І.П. Шамякіна
6.	Білорусь	Поліський державний університет
7.	Болгарія	Болгарська академія наук, Інститут етнології та фольклористики
8.	Болгарія	Болгарська академія наук, Інститут історичних досліджень (Софія)
9.	Болгарія	Пловдивський університет ім. Паїсія Хілендарського (м. Пловдив)
10.	Болгарія	Регіональний історичний музей (м. Слівен)
11.	Болгарія	Софійський університет «Св. Климент Охридський»

12.	Болгарія	Великотирновський університет Св. Кирила і Мефодія
13.	Болгарія	Технічний університет Софія, ІПФ та Коледж-Слівен
14.	Болгарія	Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський»
15.	Болгарія	Південно-західний університет «Неофіт Рильський»
16.	Грузія	Технічний університет Горі
17.	Казахстан	Національна академія освіти ім. І. Алтинсаріна
18.	Казахстан	Північно-Казахстанський державний університет імені М. Козибасова
19.	Китай	Народний університет Китаю
20.	Китай	Шеньянський технологічний інститут
21.	Македонія	Міжнародний слов'янський університет «Гаврило Романович Державін»
22.	Молдова	Державний університет Молдови
23.	Молдова	Кишинівський державний педагогічний університет імені Іона Крянге
24.	Молдова	Інститут культурної спадщини Академії наук Молдови
25.	Польща	Природничо-гуманітарний університет в Седліце
26.	Польща	Поморська академія в Слупську
27.	Польща	Університет в Лодзі
28.	Польща	Вища лінгвістична школа в Ченстохові
29.	Польща	Природничо-гуманістичний університет ім. Яна Длугоша в Ченстохові
30.	Польща	Університет Humanitas в Сосновцях
31.	Румунія	Сучавський університет імені Штефана чел Маре
32.	Туреччина	Ардаханський державний університет
33.	Туреччина	Ширнакський університет
34.	Туреччина	Ерзурумський технічний університет
35.	Туреччина	Академія туризму в Анталії
36.	Туреччина	Близькосхідний університет Північного Кіпру
37.	Швейцарія	Відкритий університет Швейцарії

У 2019 році була підписана угода з Поліським державним університетом (Білорусь), Шеньянським технологічним інститутом (Китай), Університетом Humanitas (Республіка Польща) та Сучавським університетом імені Штефана чел Маре (Румунія), Муніципалітетом Метеора, м. Калампаки (Греція), компанією «ABMpartners» (Німеччина).

Університет є членом таких міжнародних асоціацій, як «Асоціація

ректорів педагогічних університетів Європи», «Мережа університетів Чорноморського регіону», «Центральноазіатська асоціація університетів», Обсерваторії Великої хартії університетів.

3.2. Участь в міжнародних освітніх проектах і програмах

Співробітники відділу міжнародних зв'язків систематично інформують підрозділи Університету про нові можливості міжнародної співпраці у сфері вищої освіти, сприяють подачі заявок для участі в конкурсах на отримання грантів від програм ЄС.

Третій рік поспіль в Університеті створені робочі групи, що працюють над поданням заявок щодо участі в програмі «Еразмус+».

Відомості про міжнародні програми, проекти, що реалізуються науково-педагогічними працівниками Університету, наведено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2.

Міжнародні програми та проекти, що реалізуються науково-педагогічними працівниками Університету

Рік	Кафедра	Проекти, програми
2019 рік	Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства (доцент Арабаджи О.С.)	Учасник проекту соціально-культурного проекту за підтримки ЮНЕСКО «Охорона нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я».
	Кафедра педагогіки і педагогічної майстерності (доцент Ізбаш С.С.)	Учасник проекту «Медіаграмотність для молодих виборців».
	Кафедра педагогіки і педагогічної майстерності (доцент Ізбаш С.С.)	Керівник проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність».
	Кафедра методики викладання германських мов (доцент Коноваленко Т.В.)	Учасник проекту «Шкільний учитель нового покоління» (МОН України і Британської Ради).
	Кафедра соціології (доцент Афанасьєва Л.В.)	Учасник соціально-культурного проекту за підтримки Глобальної мережі ЮНЕСКО «Міста, що навчаються».
	Кафедра соціології (доцент Глєбова Н.І.)	Учасник міжнародного проекту: «Міжнародні студентські ініціативи» (Грузія)

	Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи (к.п.н., ст.викладач Житник Т.С.)	Учасник проекту DVV (Мінськ) РГД 3 «Regional Voices-Civic Adult Education for Community Empowerment in Ukraine and Belarus» (зміцнення процесів демократизації в Україні та Білорусі через освітні програми для дорослих – імплементація освітньої програми для представників партнерських організацій, реалізацію мікропроектів в регіонах, серію інформаційно-лобістських публічних заходів з представниками місцевої та національної влади).
	Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи (професор Москальова Л.Ю.)	Учасник проекту «INCLUSIVE PRACTICES» за підтримки Міжнародної Асоціації Розвитку Співтовариств (IACD Global), Всесвітньої організації, акредитованої ООН.
	Кафедра історії, археології і філософії, Центр болгаристики (доцент Пачев С.І. , лектор Красиміра Колєва)	Отримано грант у розмірі 4201,70 євро за проектом Міністерства закордонних справ Республіки Болгарія «Болгарська допомога з метою розвитку» на обладнання багатофункціонального центру інтерактивної віртуальної академічної мобільності (конференцзал "Україна - Болгарія - Європа" площею 151.2 кв. м. та місткістю 100 чол.) з інтерактивною дошкою, проектором, ноутбукм та іншими дигітальними засобами навчання в історичній будівлі, що прилаштована під навчальний корпус МДПУ імені Богдана Хмельницького - у м.Мелітополь, студентському місті з великим етнічним різноманіттям.
	Керівник проекту начальник відділу міжнародних зв'язків доцент Аверіна К.С.	У 2019 році був реалізований проект за підтримки Міністерства молоді та спорту України та Українсько-польської ради обмінів молоддю «Студ-Бумеранг» - креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді». Сума гранту – 191,971 гривень. Участь у проекті надала можливість молодим науковцям та здобувачам вищої освіти Університету здійснити візит до університету Хуманітас, м. Сосновець, Польща та ознайомитись з особливостями освітнього процесу ЗВО-партнера та пізнати культуру іншої держави
	Кафедра початкової освіти (ст. викл. Фефілова Т.В., ас. Саєнко Ю. О.)	З листопада 2018 р. приймає участь у спільному проекті МОН з LEGO-foundation (королівство Данія) в рамках проекту «Сприяння освіті».

У 2019 році був реалізований проект за підтримки Міністерства молоді та спорту України та Українсько-польської ради обмінів молоддю «Студ-Бумеранг» – креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді». Керівник проекту – начальник відділу міжнародних зв'язків доцент Аверіна К.С. Участь у проекті надала можливість молодим науковцям та здобувачам вищої освіти Університету здійснити візит до університету Хуманітас, м. Сосновець, Польща та ознайомитись з особливостями освітнього процесу закладу вищої освіти-партнера та пізнати культуру іншої держави.

У рис. 3.1. представлено показники залученості науково-педагогічних працівників інституту/факультетів до участі в міжнародних програмах та проектах.

Рис. 3.1. Показники залученості науково-педагогічних працівників інституту/факультетів до участі у міжнародних програмах та проектах

3.4. Організація закордонних відряджень

Протягом 2019 року в зарубіжні відрядження направлено 40 науково-педагогічних працівників, представників Університету, до 11 країн світу. Із них:

14 – для проходження науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації;

25 – на міжнародні конференції, симпозиуми, семінари тощо;

11 – для обговорення питань про співпрацю, для вивчення досвіду іноземних університетів та підписання угод.

Переважна більшість викладачів та науковців виїздили до закладів вищої освіти і наукових установ Болгарії, Білорусі, Грузії, Республіки Польщі та Румунії.

Для проходження науково-професійного *стажування* та підвищення кваліфікації за програмою «The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Education Practice» у Вищій лінгвістичній школі *терміном з 21.01.2019 р. по 25.01.2019 р.* до м. Ченстохова (Республіка Польща) було відряджено керівника проекту, доцента кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіну К.С., старшого викладача кафедри фізичної географії і геології Гришко С.В., старшого викладача кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу Гурбика Ю.Ю.

Для участі у XXVII Міжнародному конкурсі-фестивалі фольклору, танцю та музики «PRAGUE STARS 2019 / ПРАЖСКИЙ ЗВЕЗДОПАД 2019» до м. Прага (Чехія), *терміном з 22.03.2019 р. по 29.03.2019 р.* було відряджено завідувача кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії професора Сегеду Н.А., викладача кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Сопіна О.І.

Для участі у Міжнародному науково-методичному семінарі «Тренды в образовании» *терміном з 20.03.2019 р. по 24.03.2019 р.* до м. Гомель, (Республіка Білорусь) було відряджено доцента кафедри української і зарубіжної літератури Землянську А.В., доцента кафедри української і зарубіжної літератури Шарова С.В., завідувача кафедри української і зарубіжної літератури, доцента Шарову Т.М.

Для участі в роботі Міжнародної наукової конференції «Digital Economy Economy and Digital Society», науково-методичному семінарі «Education Reform: European Union Country Experience» у Вищій технічній

школі м. Катовіце (Республіка Польща) на термін 25.03.2019 р. по 29.03.2019 р. було відряджено професора кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Волкова О.Г., доцента кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Волкову В.А., доцента кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Журавльову Л.С., доцента кафедри психології Денисова І.Г., доцента кафедри психології Царькову О.В., доцента кафедри психології Шевченко С.В., доцента кафедри управління та адміністрування Дядечко С.Ю., доцента кафедри початкової освіти Шевченко Ю.М.

Доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Приладишева Л.М. була відряджена на період з 08.04.2019 р. по 16.04.2019 р. до м. Урекі (Грузія) для участі у складі експертної групи Міжнародної програми «Розвиток інклюзивних співтовариств».

З метою налагодження міжнародних зв'язків у науковій, освітній, міжкультурній діяльності в термін з 12.04.2019 р. по 19.04.2019 р. до Сучавського університету імені Штефана чел Маре, м. Сучава (Румунія) було відряджено декана природничо-географічного факультету, доцента кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства Донченко Л.М., завідувача кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства Арсененко І.А., старшого викладача кафедри фізичної географії і геології Зав'ялову Т.В., завідувача кафедри фізичної географії і геології Прохорову Л.А., старшого викладача кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства Топалову О.І.

Для участі в програмі Міністерства молоді та спорту України з Республікою Туреччина задля встановлення зв'язків, культурного обміну та обміну досвідом на період з 20.05.2019 р. по 26.06.2019 р. до м. Анкара та м. Стамбул (Республіка Туреччина) був відряджений доцент кафедри математики та фізики Муртазієв Е.Г.

Інженер відділу міжнародних зв'язків Сула О.С. була відряджена на період з 03.06.2019 р. по 14.06.2019 р. до м. Албена (Болгарія) для виконання координаційної діяльності в рамках програми літньої практики

здобувачів вищої освіти.

Для проходження науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації у Вищій лінгвістичній школі, м. Ченстохова (Республіка Польща) терміном з 02.07.2019 р. по 05.07.2019 р. було відряджено керівника програми доцента кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіну К.С., старшого викладача кафедри психології Варіну Г.Б., старшого викладача кафедри методики викладання германських мов Надольську Ю.А., асистента кафедри германської філології Авраменко К.В.

Доцент кафедри методики викладання германських мов Лебедева О.А. була відряджена з 15.06.2019 р. по 30.06.2019 р. до Goethe-Institut у м. Бремен (Німеччина) для участі у стажуванні з метою підвищення кваліфікації.

Доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіна К.С. була відряджена на термін з 30.07.2019 р. по 19.08.2019 р. до м. Шеньян (КНР) для навчального візиту представників університетів євроазіатських країн.

Для участі у семінарі «Seminar on Promotion of Blue Economic Development via ICM for Ukraine» на період з 07.09.2019 р. по 01.10.2019 р. до м. Сямень провінції Фуцзянь (КНР) був відряджений старший викладач кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Брен О.Г.

Для участі у Другому Міжнародному фестивалі інклюзивних практик «Долаючи кордони – 2019» на період з 22.09.2019 р. по 29.09.2019 р. до м. Урекі (Грузія) були відряджені завідувач кафедри української і зарубіжної літератури, доцент Шарова Т.М., доцент кафедри української і зарубіжної літератури Шаров С.В.

Для участі у Другому Міжнародному фестивалі інклюзивних практик «Долаючи кордони – 2019» до м. Урекі (Грузія) на період з 22.09.2019 р. по 29.09.2019 р. були відряджені завідувач кафедри української і зарубіжної літератури Шарова Т.М., доцент кафедри української і зарубіжної літератури Шаров С.В. та на період з 23.09.2019 р. по 28.09.2019 р. були відряджені

проректор з наукової роботи Москальова Л.Ю., старший викладач кафедри інформатики і кібернетики Постильна О.О.

Доцент кафедри інформатики і кібернетики Осадча К.П. була відряджена на період з 24.09.2019 р. по 29.09.2019 р. до м. Мадрид (Іспанія) для участі у Міжнародному саміті Firebase.

Для реалізації проекту «Студ-Бумеранг» – креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді» на період з 27.09.2019 р. по 07.10.2019 р. до Університету Humanitas, м. Сосновець (Республіка Польща) були відряджені керівник проекту, начальник відділу міжнародних зв'язків, доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіна К.С., доцент кафедри психології Шевченко С.В., старший викладач кафедри психології Варіна Г.Б., старший викладач кафедри математики і фізики Муртазієв Е.Г., старший викладач кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Павленко О.М.

Старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін Проценко А.А. був відряджений на термін з 15.10.2019 р. по 22.10.2019 р. до м. Закопане (Республіка Польща) для участі у міжнародних спортивних змаганнях «API CUP».

Для проходження науково-професійного стажування «Академічна доброчесність: виклики сучасності» на період з 22.10.2019 р. по 25.10.2019 р. до Вищого Семінаріуму Духовного Університету С. Вишинського у м. Варшава (Республіка Польща) була відряджена завідувач кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії професор Сегеда Н.А.

Для участі у міжнародній конференції «IV Cyfryzacja edukacji na uczelniach przyrodniczych» на період з 20.11.2019 р. по 22.11.2019 р. до Вроцлавського університету природничих наук у м. Вроцлав (Республіка Польща) був відряджений завідувач кафедри інформатики і кібернетики Осадчий В.В.

Для участі у міжнародній конференції «European Women in Tech 2019»

на термін з 25.11.2019 р. по 29.11.2019 р. до м. Амстердам (Нідерланди) була відряджена асистент кафедри інформатики і кібернетики Чорна А.В.

Для участі у міжнародній науковій конференції «The Young Generation Confronted with the Security Challenges in Europe and Asia» на період з 02.12.2019 р. по 06.12.2019 р. до Ягеллонського університету у м. Краків (Республіка Польща) були відряджені доцент кафедри германської філології Денисенко Н.В., старший викладач кафедри германської філології Мілько Н.Є., старший викладач кафедри методики викладання германських мов Баранцова І.О., старший викладач кафедри української мови Юрченко О.В.

У рис. 3.2 наведено показники залученості науково-педагогічних працівників інституту/факультетів Університету до міжнародної академічної мобільності.

Рис. 3.2. Академічна мобільність науково-педагогічних працівників Університету у 2019 році

3.4. Міжнародні установи та організації, з якими співпрацює Університет.

Станом на 1 грудня 2019 р. *Центр болгаристики* під керівництвом доцента кафедри історії, археології і філософії природничо-географічного факультету Пачева С.І. співпрацює з Міністерством освіти та науки

Республіки Болгарія, проводить спільні конференції зі Слівенським регіональним історичним музеєм (Болгарія) та конференції і круглі столи з Громадською радою Бессарабсько-Таврійської діаспори – Центр Слівен (Болгарія).

Кафедра соціології факультету інформатики, математики та економіки на чолі з доцентом Афанасьєвою Л.В. проводить спільні засідання, обговорення та затвердження плану дій мережі ICC-UA на 2020 р. з Організацією місцевих координаторів української мережі інтеркультурних міст ICC-UA Програми Ради Європи «Інтеркультурні міста».

Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства природничо-географічного факультету провадить соціально-культурний проект ЮНЕСКО «Охорона нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я» з Глобальною мережею ЮНЕСКО під керівництвом доцента Арабаджи О.С.

Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи у рамках проекту «INCLUSIVE PRACTICES» співпрацює з Міжнародною Асоціацією Розвитку Співтовариств (IACD Global), Всесвітньою організацією, акредитованою ООН.

У 2019 р. професор кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Москальова Л.Ю. та доцент Приладишева Л.М. брали очну участь у засіданні громадської Асоціації інклюзивних практик в якості експертів та були нагороджені відзнаками і грамотами за активну участь у розбудові міжнародного інклюзивного середовища, м. Урекі (Грузія).

Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства природничо-географічного факультету, **кафедра інструментального виконавства та музичного мистецтва естради** Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти започаткували співпрацю у сфері розвитку туризму та культурного діалогу з Муніципалітетом Метеори (м. Калампаки) на підставі білатеральної угоди.

Кафедра початкової освіти Навчально-наукового інституту соціально-

педагогічної та мистецької освіти з листопада 2018 р. приймає участь у спільному проєкті МОН з LEGO-foundation (королівство Данія) в рамках проєкту «Сприяння освіті».

3.5. Прийом зарубіжних викладачів, науковців

Прийом зарубіжних викладачів, науковців є вагомим показником інтернаціоналізації Університету.

27 вересня 2019 року Університет з першим офіційним візитом відвідали *Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні пані Анка Фельдгузен і Генеральний консул Німеччини у м. Донецьк (офіс м. Дніпро) пан Штефан Кайль*.

Метою візиту стали знайомство з Університетом і його керівництвом, а також відвідування Німецького мовного центру від Гете-інституту.

30 вересня 2019 року відбулася відкрита лекція на тему «Глобальний туризм – управління цінностями та тенденції розвитку». Запрошеним гостем став *Спиридон (Спірос) Нікологіанніс – спеціальний радник мера міста Калампаки, муніципалітету Метеори*, магістр економічних наук, директор готельного бізнесу, громадський діяч, який прочитав лекцію для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників Університету.

Під час пресконференції укладено двосторонній Меморандум про співпрацю у сфері розвитку туризму та культурного діалогу. Напрями співпраці: організація спільних освітніх, наукових, культурних, соціальних проєктів; програма обміну співробітниками та науковцями, організація спільних освітніх та наукових програм в галузі туризму та готельного бізнесу, що створить платформу для практичної підготовки здобувачів вищої освіти в університеті.

Окрім цього, 30 вересня в Університеті був проведений третій семінар-практикум «Жива культура в умовах глобалізації: охорона та популяризація нематеріальної культурної спадщини як відповідь на виклики сучасності» (за міжнародною участю).

В рамках заходу відбулася фотовиставка «Охорона традиційних ремесл і мистецтв як запорука миру (Україна – Колумбія)», куратор – заступник директора Центру розвитку «Демократія через культуру» (м. Київ), фасілісатор ЮНЕСКО з питань нематеріальної культурної спадщини Валентина Дем'ян; круглий стіл «Народна творчість як джерело нематеріальної культурної спадщини та спосіб трансляції культури і національного характеру». Спеціальним гостем заходу став етнографічний танцювальний ансамбль «Бірлік» (м. Тракай, Литва).

8 листопада до університету на зустріч зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками завітав віцепрезидент, проректор з міжнародних зв'язків Вищої школи лінгвістичної Томаш Кук, який разом із начальником відділу міжнародних зв'язків, доцентом Аверіною К.С. провів презентацію програми «Подвійний диплом» для здобувачів вищої освіти та програм професійного розвитку викладачів, а саме «Стажування» та «Рівень володіння іноземною мовою (англійською/польською) – B2» на базі Вищої школи лінгвістичної міста Ченстохова (Польща).

Також Томаш Кук провів відкриту лекцію та майстер-клас з професійного самовизначення здобувачам вищої освіти очного та заочного відділення спеціальності «Психологія».

Регулярно в Університеті проводяться освітні, культурні та наукові заходи за ініціативи лектора з болгарської мови, літератури та культури МОН Республіки Болгарія Красимири Колевої, яка є постійно діючим лектором-волонтером в Університеті з 2016 року.

3.6. Академічна мобільність, виконання угод про подвійне дипломування

Відділом міжнародних зв'язків Університету створено потужну систему підтримки тих, хто прагне взяти участь у програмах міжнародних академічних обмінів:

- протягом весняного та осіннього семестрів проведено презентації

щодо можливостей академічних обмінів для здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних працівників та адміністративного персоналу всіх структурних підрозділів Університету з додатковим роз'ясненням нормативно-правового врегулювання питань академічної мобільності та правил визнання результатів навчання/стажування;

- представлено рекомендації щодо отримання стипендій на навчання, стажування чи проведення наукових досліджень під час зустрічей зі студентами та викладачами;

- презентовано під час зустрічей ресурси для пошуку грантових програм, які допомагають підготувати аплікаційні документи.

Характеристика освітніх програм, які Університет пропонує здобувачам вищої освіти, подана в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.

**Програми академічної мобільності
МДПУ імені Богдана Хмельницького**

Країна	Назва програми	Опис
Республіка Польща	Освітня програма «Подвійний диплом» Вищої лінгвістичної школи у Ченстохово	Вища лінгвістична школа в Ченстохово згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Подвійний диплом» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Англійська мова», «Німецька мова», «Соціальна робота» з отриманням диплому європейського зразка
	Освітня програма «Подвійний диплом» Гуманістично- природничого університету імені Яна Длугоша у Ченстохові	Гуманістично-природничий університет імені Яна Длугоша згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Подвійний диплом» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота», «Туризм», «Фізичне виховання», «Історія» «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія» з отриманням диплому європейського зразка

	Освітня програма «Семестрове навчання» Гуманістично-природничого університету імені Яна Длугоша у Ченстохові	Гуманістично-природничий університет імені Яна Длугоша згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Семестрове навчання» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота», «Туризм», «Фізичне виховання», «Історія» «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія» з отриманням семестрового сертифікату
	Освітня програма «Mobility direct» Лодзинського університету, м. Лодзь	Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща) згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Mobility direct» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за освітніми напрямками університету з отриманням семестрового сертифікату
	Освітня програма «Подвійний диплом» з можливістю перехресного вступу Університету Humanitas в м. Сосновець	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Подвійний диплом» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Криміналістика», «Викладач англійської мови», «Переклад», «Реабілітація осіб та профілактика їх залежностей», «Управління компанією на міжнародному ринку», «Соціальна комунікація і PR», «Управління в сфері туризму і відпочинку», «Управління людськими ресурсами» з отриманням диплому європейського зразка
	Освітня програма «Подвійний диплом» Університету Humanitas в м. Сосновець	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Подвійний диплом» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальністю «Психологія» з отриманням диплому європейського зразка

	Освітня програма міжнародної фахової практики Університету Humanitas	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою надає здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького програму міжнародної фахової практики за спеціальностями «Право», «Маркетинг», «Філологія» з отриманням сертифікату
Китайська Народна Республіка	Освітня програма «Семестрове навчання» Шеньянського технологічного інституту	Шеньянський технологічний інститут згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Семестрове навчання» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Менеджмент», «HR-менеджмент», «Менеджмент та організаційна поведінка» та «Мікроекономіка» з отриманням семестрового сертифікату
Республіка Туреччина	Освітня програма «Семестрове навчання» Ардаханського університету	Ардаханський університет згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Семестрове навчання» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Менеджмент», «Економіка», «Туризм та готельно-ресторанна справа», «Історія», «Фізична культура», «Музичне мистецтво» з отриманням семестрового сертифікату
	Програма дистанційного навчання Академії туризму Анталії	Академія туризму Анталії згідно з двосторонньою Угодою надає програму дистанційного навчання здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» з отриманням диплому
	Програма обміну Mevlana Ширнакського університету	Ширнакський університет згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою обміну здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Економіка», «Менеджмент», «Освіта» з отриманням семестрового сертифікату

На підставі договору про співпрацю з Лодзинським університетом у 2019 р. здобувач вищої освіти філологічного факультету Шкарубська К.Г., здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мостівенко Ю.О. та здобувач вищої освіти факультету інформатики математики та економіки Вакулов А.В. проходили навчання за програмою Mobility Direct у м. Лодзь (Республіка Польща).

Здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Назаренко М.О. брав участь у міжнародному фестивалі-конкурсі бального танцю у м. Могильов (Білорусь);

Здобувач вищої освіти природничо-географічного факультету Акулов Є.Р. брав участь в освітній програмі міжнародної академічної мобільності з вивчення німецької мови Міністерства освіти Федеральної землі Гессен компанії ABMpartners (Німеччина);

29 здобувачів вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти брали участь у XXVII Міжнародному конкурсі-фестивалі фольклору, танцю та музики «PRAGUE STARS 2019 / ПРАЖСКИЙ ЗВЕЗДОПАД 2019» у м. Прага (Чехія);

Здобувачі вищої освіти філологічного факультету Кузьменко В.О., Бондаренко Є.Є., Георгієва А.С. взяли участь у Міжнародному науково-методичному семінарі «Тренды в образовании» у м. Гомель (Білорусь);

Здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Пшеничний М.Д. взяв участь у роботі Міжнародної наукової конференції «Digital Economy Economy and Digital Society», науково-методичному семінарі «Education Reform: European Union Country Experience» у Вищій технічній школі, м. Катовіце (Республіка Польща);

Здобувач вищої освіти філологічного факультету Волошко Л.І. проходила паралельне навчання в Університеті Otto-Friedrich-Universität Bamberg, м. Ецборн (Німеччина);

Здобувачі вищої освіти природничо-географічного факультету Блищик М.В., Жук Д.В., Передерій Д.М., Рішко А.Р., Чонка Д.В., Шелудько О.М. з метою ознайомлення та налагодження міжнародних зв'язків у науковій, освітній та міжкультурній діяльності відвідали Сучавський університет імені Штефана чел Маре, м. Сучава (Румунія);

Здобувач вищої освіти хіміко-біологічного факультету Пюрко В.Є. проходив стажування у Педагогічному університеті в м. Краків (Республіка Польща);

Здобувач вищої освіти природничо-географічного факультету Белоглазова Ю.М. брала участь у програмі «Study to Poland» у м. Щецин (Польща);

Здобувач вищої освіти філологічного факультету Ділоян Д.О. проходила мовну практику на базі компанії «INEX INVESTMENT Ltd.» (Північний Кіпр);

Здобувач вищої освіти філологічного факультету Пуліна О.В. брала участь у програмі міжнародного обміну студентами «Соціальний рік» у м. Брухтебель (Німеччина);

Здобувач вищої освіти філологічного факультету Бірзулова А.С. проходила паралельне навчання в рамках міжнародної академічної мобільності в Akademie fur Pflegeberufe und Management у м. Дюссельдорф (Німеччина);

Здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Халач Д.О. брала участь у Міжнародному фольклорному фестивалі «Море ритму» у м. Балчик (Болгарія);

Здобувачі вищої освіти природничо-географічного факультету Бригіна Л.І., Жук Д.В., Панайотов І.В., філологічного факультету Дуднік К.О., Нікітенко О.Г., Петровський В.В., Скобліков Р.В., хіміко-біологічного факультету Моложон К.О., Саржан А.С., факультету інформатики, математики та економіки Власенко О.О., Кирилюк С.Ю., навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Пшеничний М.Д, Субботіна Ю.І, аспірантка Умерова А.К та аспірантка Таблер Т.І. були учасниками міжнародного проекту «Студ-Бумеранг» -

креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді», м. Сосновець (Республіка Польща);

Здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Головчак Є.С., здобувачі вищої освіти філологічного факультету Бурдіна О.І., Сула О.С. продовжили навчання у Вищій школі лінгвістичній, м. Ченстохова (Республіка Польща);

Залученість здобувачів вищої освіти до міжнародної мобільності у 2019 році наведено у рис. 3.3.

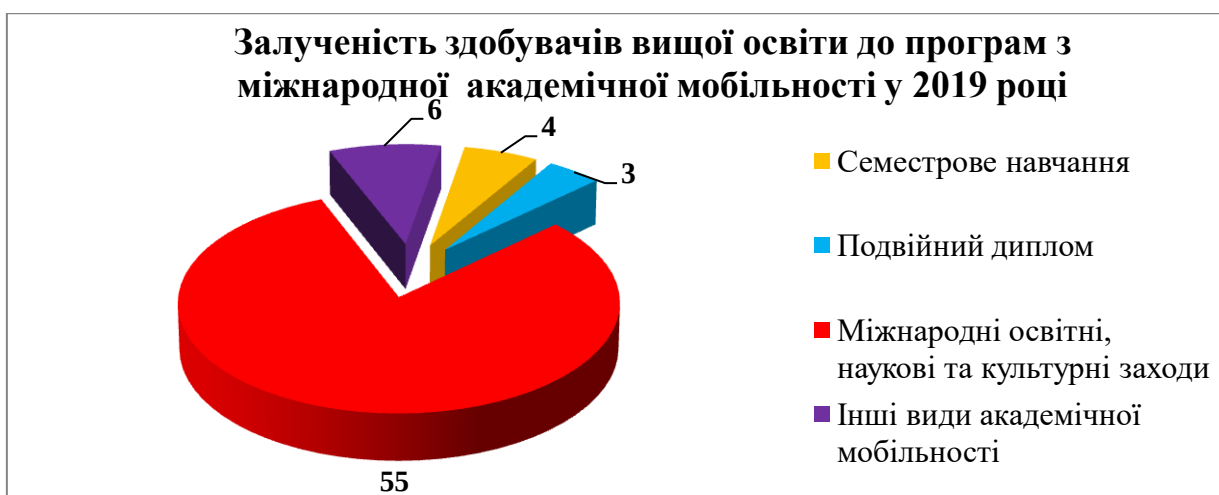

Рис. 3.3. Залученість здобувачів вищої освіти до програм із міжнародної академічної мобільності у 2019 році

У межах інституту/факультетів відображено активність здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності, міжнародних освітніх, наукових та культурних заходах та інших видах міжнародної мобільності протягом 2019 р. (рис. 3.4.).

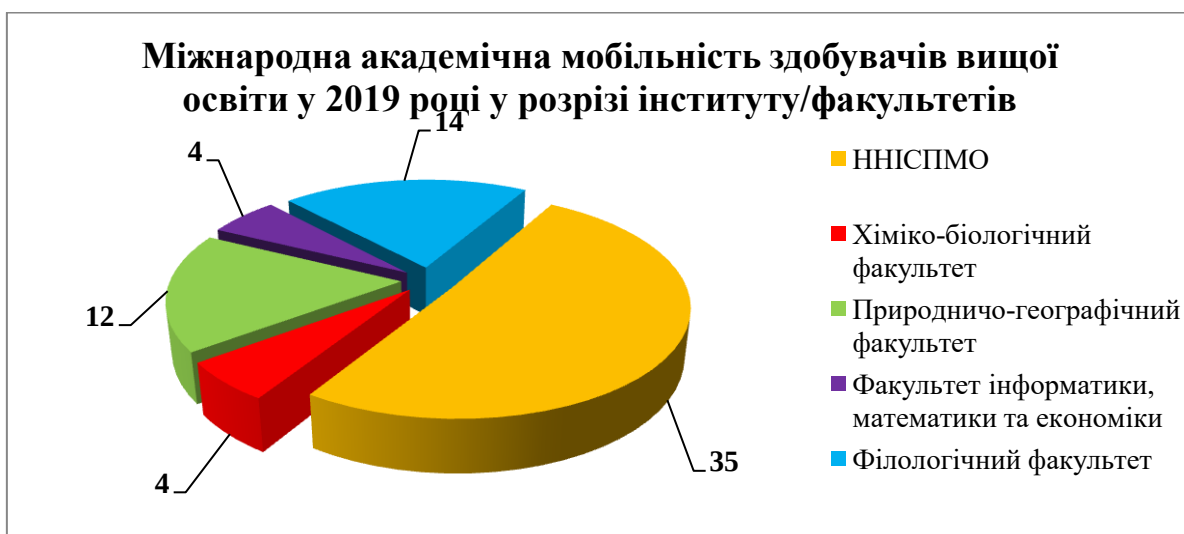

Рис. 3.4. Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти у 2019 році у розрізі інституту/факультетів

4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

Важливою умовою стабільного розвитку Університету є конкурентоспроможний склад науково-педагогічних працівників, який сформувався впродовж останніх років.

Кадрова політика Університету спрямована на зміцнення кадрового потенціалу.

Склад науково-педагогічного персоналу в Університеті на 2019 рік було затверджено в кількості 306 осіб, серед яких: докторів наук, професорів – 50, кандидатів наук, доцентів – 162, що становить 69,3 % від загальної кількості науково-педагогічних працівників.

Якісні показники вищезазначеної категорії працівників подано у наведеній таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.

Характеристика складу науково-педагогічних працівників упродовж 2016-2019 рр.

№ з/п	Показник	Роки			
		2016	2017	2018	2019
1.	<i>Штатна чисельність науково-педагогічних працівників (осіб)</i>	279	266	280	278
	із них: докторів наук, професорів	34	35	34	42
	кандидатів наук, доцентів	159	149	150	156
2.	<i>Штатна укомплектованість (всього, %):</i>	88,02	87,5	90,9	90,8
	із них: докторів наук, професорів (%)	10,7	11,5	1,04	3,7
	кандидатів наук, доцентів (%)	50,2	49,01	48,7	50,9
3.	<i>Кількість сумісників (всього)</i>	38	38	28	28
	у т.ч. докторів наук, професорів	15	11	9	8
	кандидатів наук, доцентів	9	16	8	6
4.	<i>Середній вік штатних викладачів із науковими ступенями і вченими званнями:</i>	46	46	46	50
	у т.ч. докторів наук, професорів	56	56	56	58
	кандидатів наук, доцентів	43	43	44	47
5.	<i>Кількість викладачів пенсійного віку</i>	41	43	42	45
	у т.ч. докторів наук, професорів	19	19	15	17
	кандидатів наук, доцентів	15	17	16	22

6.	Частка кафедр, які очолюються особами з науковими ступенями і вченими званнями (%)	100	100	100	100
	у т.ч. докторами наук, професорами	60,8	48,2	42,3	48,1
	кандидатами наук, доцентами	39,2	51,8	57,7	51,9
7.	Випускову кафедру очолює фахівець відповідної спеціальності:	28	27	26	27
	• доктор наук, професор	17	13	11	13
	• кандидат наук, доцент	11	14	15	14

Цілеспрямована діяльність ректора, ректорату, директорату інституту, деканатів факультетів і завідувачів кафедр протягом 2016–2019 років дала змогу збільшити штатну укомплектованість складу науково-педагогічних працівників від 88,02% у 2016 році до 90,8% у 2018 році на 2,78%. У відповідності до чинних вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності було збільшено частку штатних науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та званнями з 60,8% у 2016 році до 64,7% у 2019 році на 3,9 %, що продемонстровано на рис.4.1.

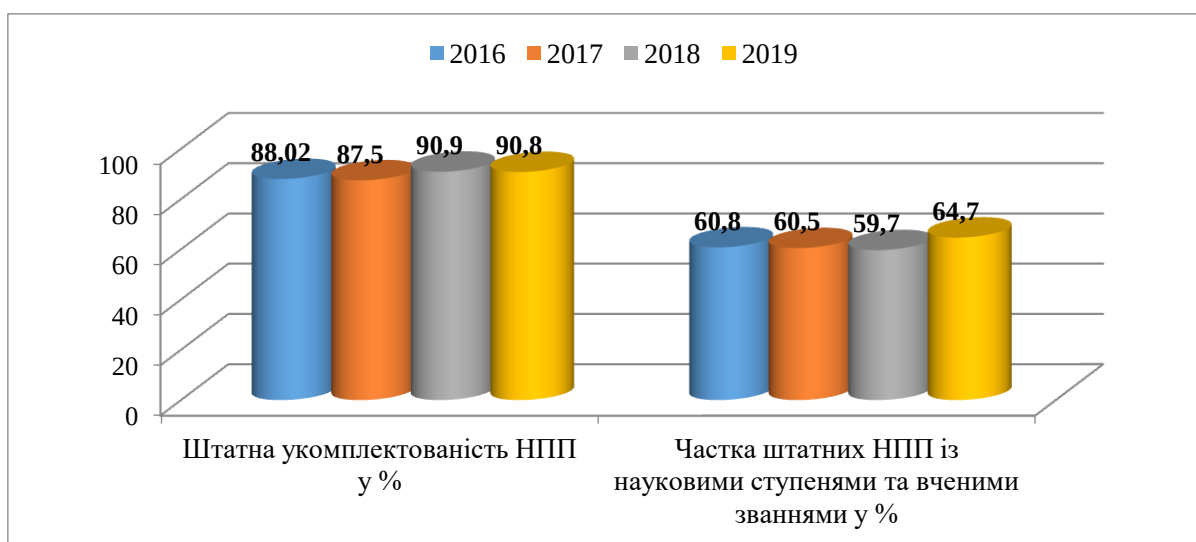

Рис. 4.1. Штатна укомплектованість складу науково-педагогічних працівників протягом 2016–2019 років

Кадровий склад кафедр, що забезпечують навчальний процес у навчально-науковому інституті та на факультетах, є збалансованим. До їхнього складу входять кандидати та доктори: біологічних, хімічних, сільськогосподарських, географічних, геологічних, технічних, економічних,

педагогічних, філологічних, соціологічних, історичних, філософських, психологічних, фізико-математичних, медичних, мистецтвознавчих наук, фізичного виховання та спорту, державного управління. Склад усіх кафедр сформовано відповідно до вимог чинного Закону України “Про вищу освіту”.

Навчально-науковий інститут, 4 факультети та 27 кафедр Університету очолюються фахівцями з відповідними науковими ступенями та вченими званнями. Термін здійснення директором інституту, деканами факультетів і завідувачами кафедр своїх повноважень з 2014 року регламентується вимогами Закону України «Про вищу освіту». Понад 15 років, до прийняття законодавчих змін, кафедру очолює 1 доктор наук, професор Максимов О.С. Розподіл керівників кафедр за статтю наведено у рис.4.2.

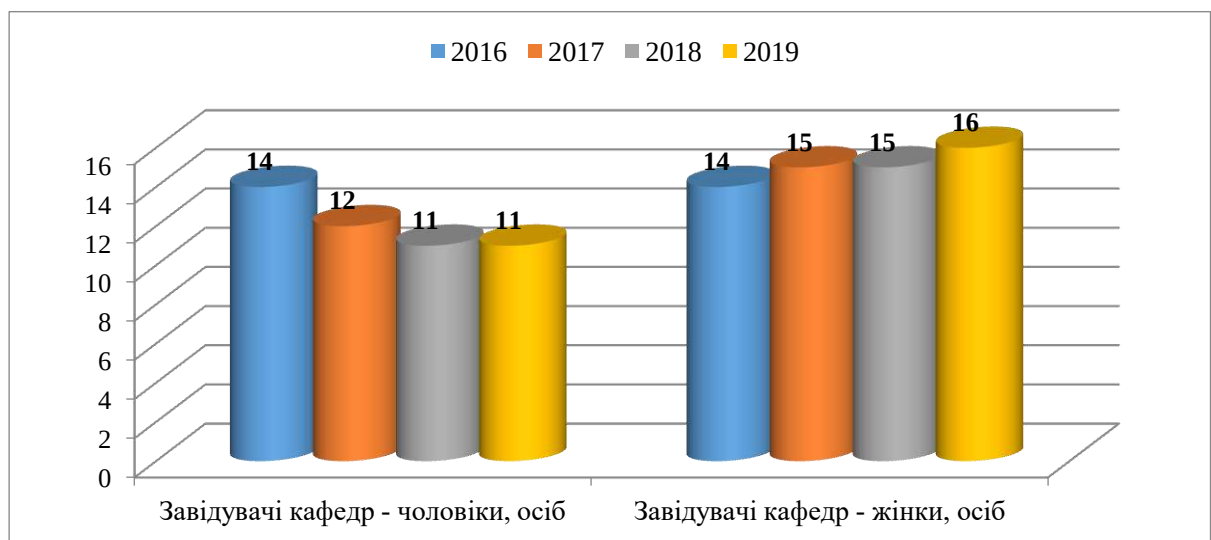

Рис.4.2. Гендерний розподіл завідувачів кафедр протягом 2016–2019 років

У закладі вищої освіти працює 45 штатних науково-педагогічних працівників пенсійного віку, що становить 16,2% від загальної кількості штатних науково-педагогічних працівників (у 2016 р. – 41 викладач (12,9%). Середній вік завідувачів кафедр протягом останніх чотирьох років залишається незмінним і становить 51 рік. Середній вік науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями в Університеті становить 50 років, зокрема докторів наук, професорів –

58 років, кандидатів наук, доцентів – 48 років.

Паспортом Бюджетної програми на 2019 рік затверджена середньорічна чисельність штатних одиниць – 615,89, зокрема за загальним фондом – 516,1 та за спеціальним фондом – 99,79, що лише на 1,31 штатну одиницю менше, ніж у 2016 році (617,15 штатних одиниць). Цей процес відбувався у зв'язку з приведенням Штатного розпису Університету у відповідність до нормативно-правових вимог Міністерства освіти і науки України, наявними потребами оптимізації чисельності працівників у галузі вищої освіти та фінансово-економічною ситуацією у державі, що відповідно зумовлювало як зміни контингенту здобувачів вищої освіти за очною та заочною формами навчання згідно з обсягами державного замовлення, так і позначалося на кількісному складі ставок працівників Університету. Незважаючи на несприятливу фінансово-економічну ситуацію, завдяки зусиллям ректорату вдалося уникнути істотного зменшення чисельності ставок працівників Університету лише на 1,26 упродовж 2016–2019 років.

Розподіл співробітників відповідно до затвердженого Штатного розпису на 2019 рік подано у наведеній нижче таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

**Розподіл чисельності штатних одиниць
серед категорій співробітників у 2019 році**

Тип персоналу	Загальний фонд	Спеціальний фонд
Науково-педагогічний персонал	225,9	54,34
Адмінперсонал, що за умовами оплати праці зараховується до науково-педагогічного персоналу	8	1
Адміністративно-управлінський персонал	51,9	7,8
Навчально-допоміжний персонал	91,8	11,75
Обслуговуючий персонал	138,5	24,9
Разом	516,1	99,79

Упродовж 2019 року за значний особистий внесок у забезпечення розвитку вищої освіти, вагомі професійні здобутки, досягнення у науково-дослідній діяльності, багаторічну сумлінну й плідну працю, високий

професіоналізм різноманітними нагородами було відзначено 34 співробітники Університету, серед яких: відзнаки Міністерства освіти і науки України – Грамоти, Почесні грамоти, нагрудні знаки «За наукові та освітні досягнення», «Василь Сухомлинський» – 7 осіб, Подяки Запорізької обласної державної адміністрації – 5 осіб, Почесні грамоти Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації – 8 осіб, Подяки та Грамоти Управління освіти та Управління молоді та спорту Мелітопольської міської ради – 3 особи, Грамоти та Почесні грамоти Виконавчого комітету Мелітопольської міської ради – 11 осіб. Указом Президента України № 14/2019 від 22.01.2019 почесне звання «Заслужений працівник освіти» було присвоєно завідувачці кафедри органічної і біологічної хімії Дюжиковій Т.М. та указом № 58/2019 від 06.03.2019 року – директору навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Федоровій О.В.

5. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

Головною метою профорієнтаційної роботи в Університеті є інформування випускників закладів середньої освіти щодо спеціальностей, освітніх програм, за якими здійснюється підготовка за освітнім ступенем бакалавра, особливостей вступної кампанії, науково-пізнавальних та розвиваючих заходів, основних подій в освітянському просторі України.

В Університеті формується система профорієнтаційної роботи, яка покликана упорядкувати та оптимізувати всі навчально-пізнавальні та інформаційно-профорієнтаційні заходи.

Інформаційно-профорієнтаційна робота проводиться співробітниками усіх структурних підрозділів Університету у відповідності до планів роботи в межах зазначеної діяльності.

У поточному навчальному році було проведено такі профорієнтаційні заходи:

1. З метою формування системної профорієнтаційної роботи і взаємодії з управліннями та відділами освіти, за кафедрами закріплені заклади загальної середньої освіти. У цих навчальних закладах при особистому спілкуванні та через засоби масової інформації організована та проведена робота з інформування молоді щодо актуальності та переваг спеціальностей, освітніх програм, що ліцензовані та акредитовані в Університеті.

2. Підтримується зв'язок з центрами зайнятості міста та районів з метою надання інформації про Університет та участі в акціях ринку професій. Університет узяв активну участь у акції «Випускник-2020» для учнівської молоді випускних класів Василівського, Веселівського, Гуляйпільського, Михайлівського, Приазовського, Розівського, Якимівського районів Запорізької області та Новотроїцького району Херсонської області. У заходах взяли участь понад 1000 випускників шкіл.

3. З метою ознайомлення з Університетом та успішної адаптації до студентського середовища для учнів, випускників закладів загальної середньої освіти м. Мелітополя, Мелітопольского, Василівського, Приазовського, Якимівського районів Запорізької області з 24.10.2019 р. по 19.11.2010 р. було проведено заходи «День відкритих дверей «Від школяра до супер-студента». В заходах взяли участь понад 600 учнів.

Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти Університету під час проведення заходу демонстрували учням свої напрацювання, знайомили їх зі специфікою навчання в Університеті, з особливостями та перевагами студентського життя, розповідали про програми та акції, які реалізуються в Університеті.

4. Усі профорієнтаційні заходи анонсувалися на сайті Університету. Використовувалися соціальні мережі з метою інформування та популяризації профорієнтаційних заходів.

5. Під час профорієнтаційних заходів проведено анкетне опитування учнів 10-х та 11-х класів з метою виявлення молоді, яка потенційно схильна здобути професії зі спеціальностей, освітніх програм, що ліцензовані та акредитовані в Університеті. У ньому взяли участь учні старших класів закладів загальної середньої освіти м. Мелітополя, Мелітопольского, Веселівського, Михайлівського, Приазовського, Якимівського районів.

Створена база даних майбутніх потенційних абітурієнтів, які планують вступати до Університету.

6. Співробітники підготовчого відділення, науково-педагогічні працівники кафедр, здобувачі вищої освіти взяли участь у батьківських зборах випускних класів та годинах спілкування шкіл м. Мелітополя, смт Якимівка, смт Приазовське, м. Василівка.

7. Підготовлені і роздані рекламні інформаційно-профорієнтаційні матеріали з інформацією щодо набору на підготовчі курси; спеціальностей,

освітніх програм підготовки; зарубіжної практики здобувачів вищої освіти та громадського життя Університету.

8. До профорієнтаційної роботи залучені представники студентського самоврядування, випускники Університету. Студентами Університету проводиться профорієнтаційна робота серед учнів закладів загальної середньої освіти під час проходження педагогічної практики.

9. Співробітниками Університету організовано і проведено Всеукраїнську олімпіаду «Інтелектуал» для учнів м. Мелітополя, Мелітопольського, Якимівського, Василівського, Приазовського, Токмацького, Михайлівського районів Запорізької області, Генічеського, Новотроїцького, Каховського районів Херсонської області та Нікопольського району Донецької області у квітні та грудні 2019 року.

Для вирішення питань щодо працевлаштування молодих фахівців упродовж 2019 року Університет підтримував зв'язки з роботодавцями. Збільшилась кількість дипломних робіт, що виконуються здобувачами вищої освіти на замовлення установ та підприємств.

Продовжується укладання тристоронніх угод за схемою «ЗВО-студент-роботодавець».

Співробітниками Центру соціологічних досліджень Університету та випускових кафедр вивчається сучасна поточна ситуація та перспективи працевлаштування випускників.

Університет, виконуючи положення Закону України «Про вищу освіту» щодо сприяння державою створенню умов для працевлаштування здобувачів вищої освіти, реалізує право надавати допомогу й відслідковувати подальшу професійну траєкторію своїх випускників.

Спираючись на досвід останніх років, працевлаштуванню випускників Університету сприяють:

- системна робота підрозділів Університету з потенційними роботодавцями;

- співпраця з Департаментом освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, міськими та районними управліннями освіти, міським і районними центрами зайнятості населення;
- укладання угод про підготовку фахівців із установами освіти, культури та іншими підприємствами регіону;
- розміщення на сайті Університету матеріалів із працевлаштування та переліком вакантних місць і характеристикою умов, які роботодавці зобов'язуються створити для випускників;
- формування електронної бази даних студентів і випускників Університету, яка містить інформацію про працевлаштованих випускників і про тих, хто потребує працевлаштування (з урахуванням побажань здобувачів вищої освіти щодо особливостей та характеристик першого робочого місця);
- організація та проведення семінарів «Випускник» для здобувачів вищої освіти Університету;
- ознайомлення студентів і випускників із законодавчими та нормативно-правовими положеннями щодо державного регулювання зайнятості й трудових відносин;
- надання консультаційних послуг випускникам при підготовці особистих презентаційних матеріалів (резюме, професійний життєпис тощо).

Підрозділами Університету формуються зв'язки зі стейкхолдерами та проводяться семінари з питань забезпечення ефективності та реалізації освітніх програм.

Під час семінарів обговорюються питання готовності здобувачів вищої освіти до проходження стажування, можливості працевлаштування, виконання своїх професійних обов'язків.

Підготовче відділення

Контингент слухачів підготовчого відділення складають учні випускних класів закладів загальної середньої освіти. Загальна кількість

слухачів, які сьогодні навчаються на підготовчому відділенні, – 85, а саме: м. Мелітополь – 60 слухачів; Мелітопольський р-н – 15 слухачів; Приазовський р-н – 4 слухачі; Якимівський р-н – 6 слухачів. 29% слухачів підготовчих курсів складає сільська молодь, 71 % – міська.

Кількість випускників підготовчих курсів та частина випускників, які вступили до Університету за останні 5 років подано у таблиці 5.1.

Таблиця 5.1.

Динаміка показників підготовчого відділення

Рік випуску	Кількість випускників підготовчого відділення Університету	Кількість випускників підготовчого відділення, що подали документи до вступу в Університет	Кількість випускників підготовчого відділення Університету, які вступили до Університету, з них на контракт	Відсоток кількості випускників, які вступили до Університету від загальної кількості випускників підготовчого відділення
2020	87 навчаються			
2019	84	55	39 (29)	46%
2018	75	42	30 (17)	40%
2017	81	48	35 (15)	43%
2016	71	40	21 (6)	30%
2015	79	50	43 (19)	54%

В Університеті з 2001 року запроваджено учнівську олімпіаду «Інтелектуал», проведення якої стало традиційним щорічним заходом. Олімпіада проводиться не лише для слухачів підготовчого відділення, участь у ній взяли всі бажаючі випускники закладів загальної середньої освіти м. Мелітополя та багатьох районів Запорізької області, Херсонської області, АР Крим.

У 2017 році Міністерство освіти і науки України запровадило у закладах вищої освіти «Всеукраїнські олімпіади вищих навчальних закладів для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти», які за своєю метою та організацією співпали з університетською учнівською олімпіадою «Інтелектуал». Олімпіада «Інтелектуал»

переформатовувалася, зазнала деяких організаційних змін, одна з найважливіших – надання переможцям додаткових балів при вступі до Університету.

Кількість учасників олімпіад, переможців та осіб, які вступили до Університету за останні 5 років, подано у таблиці 5.2.

Таблиця 5.2.

**Участь учнів закладів загальної середньої освіти у
Всеукраїнській олімпіаді МДПУ імені Богдана Хмельницького
«Інтелектуал» за останні 5 років**

Рік вступу	Кількість учасників	Кількість переможців	Кількість переможців, які вступили до Університету	Преференції для переможців
2019	343	197	45	додаткові бали до сертифікату ЗНО
2018	229	77	26	додаткові бали до сертифікату ЗНО
2017	123	20	10	додаткові бали до сертифікату ЗНО
2016	138	33	5	-
2015	127	39	12	-

З 2018 року в Університеті запроваджено виїзні сесії олімпіади.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

Поєднання навчання та виховання в Університеті дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих кадрів, спеціалістів морально зрілих, соціально не байдужих, які діють свідомо, адже ідеалом виховання є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна та національно свідома людина, яка наділена глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, є носієм найкращих надбань національної та світової культури, здатна до саморозвитку та самовдосконалення.

З метою формування гармонійно розвиненої, високоосвіченої особистості майбутнього фахівця в Університеті створена розгалужена система організаційно-виховної роботи, важливими складниками якої є національно-патріотичне, естетичне, фізичне та правове виховання; формування здорового способу життя; екологічне виховання, спрямоване на формування ціннісного ставлення до навколишнього середовища; формування професійної самосвідомості студентів; профорієнтаційна робота тощо.

Цю роботу здійснюють куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю Університету, куратор з національно-патріотичного виховання у тісній співпраці з органами студентського самоврядування.

В Університеті у звітному році проведено низку заходів, які можна розподілити на декілька основних напрямів. Це заходи:

- національно-патріотичного спрямування;
- мистецького, естетичного, культурно-просвітницького спрямування;
- екологічного спрямування;
- з фізичного виховання та формування здорового способу життя.

Заходи національно-патріотичного спрямування

Робота Університету з національно-патріотичного виховання базується на Стратегії національно-патріотичного виховання, яка була

затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року №286/2019. Головною домінантою національно-патріотичного виховання молоді є формування в особистості ціннісного ставлення до навколишньої дійсності та самої себе, активної за формою та моральної за змістом життєвої позиції. Тому завданням Університету є не тільки створення умов для отримання професійних компетентностей, а й розвиток національної свідомості студентської молоді.

В Університеті протягом року відбуваються заходи, спрямовані на відзначення дат національного значення:

1. День Соборності. 22.01.2019 р. до Дня Соборності України відбувся круглий стіл «Нехай ніхто не половинить твоїх земель, не розтина, бо ти на світі Україна, бо ти на всіх у нас одна!»;

2. Участь студентів та викладачів університету у загальноміському заході, побудові ланцюжка єдності, присвяченому Дню Соборності України;

3. 20.02.2019 р. – участь студентів у заходах щодо вшанування героїв Небесної сотні, день вшанування загиблих на Майдані у 2014 р.;

4. 21.02.2019 р. на філологічному факультеті проводилась низка заходів до Міжнародного дня рідної мови (караоке для студентів, вечір поезії, на який було запрошено поетів-початківців з інших факультетів та шкіл міста);

5. 08-09.05.2019 р. – участь студентів та викладачів у святкуванні Дня пам'яті та примирення;

6. День Конституції;

7. День Незалежності (24.08.2019 р. серпня мішана хорова капела Університету «Дарина Лада» під керівництвом проф. Сегеди Н.А. брала участь у Всеукраїнській акції «Співаємо Гімн разом» та виконала гімн України разом з іншими хоровими колективами м. Запоріжжя на площі біля Запорізької обласної державної адміністрації);

8. 14.10.2019 р. студентами навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти було проведено патріотичний флешмоб, присвячений до Дня Українського Козацтва та Захисника України;

9. 22.10.2019 р. – мітинг, присвячений 76 річниці визволення м. Мелітополя від німецько-фашистських загарбників;

10. 09.11.2019 р. – участь студентів у загальноуніверситетській кураторській годині, присвяченій Дню української мови та писемності.;

11. 20.11.2019 р. – підготовлено інсталяцію «Незабудки пам'яті» та проведено кураторську годину «Жнива скорботи» до Дня пам'яті жертв голодомору;

12. 28.11.2019 р. – вшанування пам'яті жертв голодомору. Круглий стіл «Голодомори: пам'яті історії», на якому були присутні учні 10 ліцею, 22 ЗОШ, Малої академії наук, студенти-історики.

Заходи, спрямовані на інтеркультурне виховання, виховання любові до рідної землі, родини. Формування національної свідомості.

У рамках співпраці з національними товариствами регіону, навчальними закладами районів:

- 27.03.2019 р. – відбувся дитячий фестиваль національних культур «Віночок дружби»;

- 14.03.2019 р. – культурно-просвітницький захід «Жінка – берегиня роду»;

- 10.04.2019 р. – національно-патріотичний захід «Україна – наш спільний дім»;

- 15.04.2019 р. – за ініціативи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених в Університеті відбувся IV Регіональний культурно-просвітницький захід «Духовна весна – 2019», в якому взяли участь викладачі Яковенко І.О. та Єрємін Л.Є. разом зі студентами спеціальностей 012 Дошкільна освіта та 231 Соціальна робота;

- 25.04.2019 р. – організаційно-виховна кураторська година «Відлуння Чорнобильської катастрофи» для студентів I-III курсів (захід, присвячений

вшануванню пам'яті жертв Чорнобильської трагедії);

- 16.05.2019 р. – з нагоди Дня сім'ї було проведено студентський флешмоб «Сильна Україна – щаслива родина». Активну участь взяла 118-с група спеціальності 012 Дошкільна освіта;

- 17.05.2019 р. – студенти спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта та 231 Соціальна робота прийняли участь у національно-патриотичному святі «День вишиванки – 2019»;

- 18.05.2019 р. – студенти спеціальності 024 Хореографія брали участь у концерті, присвяченому Дню Європи в Україні. Місце проведення концерту – площа Мелітопольського міського парку імені М. Горького. (ст.викл. Ускова А.Л.);

- травень 2019 р. – вокальний дует (Авакімова А., Новікова О.) виступив на урочистому відкритті II Міжрегіонального семінару-практикуму «Мова як носій нематеріальної культурної спадщини»;

- 17.05.2019 р. – участь студентів та викладачів у мітингу, присвяченому 75-й річниці депортації кримських татар;

- 31.05.2019 р. – участь студентів у святі, присвяченому Міжнародному дню захисту дітей;

- 04.06.2019 р. – кафедрою теорії і методики музичної освіти та хореографії зі студентами гуртожитку №1 було проведено виховний захід у ПК імені Т.Г. Шевченка. Метою заходу було знайомство з болгарською культурою, історією, традиціями, репрезентованими учасниками Народного болгарського ансамблю «Балкани» та членами товариства «Балкани» під керівництвом Мітевої А.М.;

- 11.06.2019 р. – національно-патріотичний захід «Україна – то твоя земля» для студентів спеціальності 053 Психологія;

- 02.09.2019 р. – проведення загальнокураторської години для студентів I-II курсів «З Україною в серці»;

- 10.08.2019 р. – Всеукраїнський фестиваль справжнього свята української культури та ідентичності «З КРАЇНИ В УКРАЇНУ. Свідомі дії

свідомих людей» (доц. Фалько Н.М., доц. Гузь Н.В., доц. Шевченко С.В., доц. Денисов І.Г., ст. викл. Варіна Г.Б., доц. Прокофєва О.О.);

- 17.12.2019 р. – участь студентів та викладачів у благодійній акції, присвяченій Дню Святого Миколая.

Заходи, спрямовані на військово-патріотичне виховання

Тісна співпраця з міжрегіональним об'єднанням учасників АТО, військовою частиною 3033 Національної гвардії України, Мелітопольським управлінням ДСН.

- червень 2019 р. – підготовлені хореографічні етюди для зйомок короткометражної стрічки «П'яте почуття», присвяченій 5-тій річниці з дня загибелі командира та самого екіпажу ІЛ-76 над Луганськом 14 червня 2014 року. Режисер стрічки «П'яте почуття» – прийомна донька командира екіпажу Ольга Чимиркова. (ст. викл. Ускова А.Л.);

- 22.09.2019 р. – в рамках реалізації обласного проекту департаменту УСЗН «Соціальна адаптація та психологічна реабілітація учасників бойових дій, членів їх сімей, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих» доц. Гузь Н.В. було проведено психологічний семінар-тренінг для працівників соціальних служб «Профілактика професійного вигорання» (м. Бердянськ);

- жовтень 2019 р. – участь студентів природничо-географічного факультету в обласних змаганнях «Призовник 2019».

Заходи естетичного, мистецького, культурно-просвітницького спрямування

В Університеті створені сприятливі умови для духовно-естетичного розвитку особистості, формування її творчих здібностей, здатності до творчої самореалізації. Серед низки заходів естетичного, культурно-просвітницького спрямування, проведених протягом року, слід виокремити такі:

- 10.01.2019 р. – в межах I Відкритого освітнього форуму «Нова українська школа: партнерство в дії» відбувся науково-методичний семінар

«Арт-фактори творчого розвитку учнів початкових класів». На семінарі презентовано наукову розробку «Арт-фактори творчого розвитку учнів початкових класів», метою якої було систематизувати та окреслити практичні шляхи активізації арт-факторів у навчально-виховному процесі, спираючись на евристичні властивості мистецтва, які сприяють творчому розвитку учнів, зокрема музичному (доц. Білецька М.В., ст. викл. Власенко Е.А.);

- березень 2019 р. – студентка III курсу Богомоллова А. брала участь у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Мистецька феєрія» в номінації «Художнє читання» – диплом лауреата III ступеня, м. Миколаїв (Миколаївський державний педагогічний університет), керівник – доц. Черняк Є.Б.;

- 11.04.2019 р. – проведена «Творча майстерня виконавця-педагога» для викладачів та студентів Мелітопольського училища культури. Майстерня мала просвітницьку місію;

- 17-19.04.2019 р. – студенти взяли участь у IV Всеукраїнському фестивалі психотерапії і творчості «ART-LIFE – ХОРТИЦЯ» «На крилах спонтанності», який проходив на о. Хортиця (м. Запоріжжя);

- 25-26.04.2019 р. – мішана хорова капела «Дарина Лада» вдало виступила на XXIX Міжнародному фестивалі «Празький зорепад» у Чехії. Хорова капела «Дарина Лада» отримала Диплом Лауреата I ступеня;

- 15-17.04.2019 р. – студенти взяли участь у VI Міжнародному фестивалі-конкурсі «Переяславський дивограй» (м. Переяслав-Хмельницький): скрипковий дует – Пачева В., Гаркавець Є. – в номінації «Інструментальний дует» Диплом лауреата I ступеня (викладач – доц. Білецька М.В.); Тверда Ю. – в номінації «Інструментальне виконання. Фортепіано» Лауреат II ступеня (викладач – доц. Стотика І.Г.); Трушкіна М. – у номінації «Інструментальне виконання. Фортепіано» Лауреат I ступеня (ст.викл. – Власенко Е.А.);

- 24.04.2019 р. – кафедрою теорії та методики музичної освіти і хореографії було проведено концерт духовної хорової музики «Душа блаженно замирає»;

- 12.05.2019 р. – студенти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) виступили на III Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Співоча весна» (м. Мелітополь ГО «ЦКМР “Дівойс”»): Трушкіна М. (2 курс 517-с група) – диплом лауреата III ступеня; Мікуліна К. (2 курс 517-с група) – диплом лауреата II ступеня; Суптеля О. (2 курс М567-с група) – диплом лауреата II ступеня (ст. викл. – Власенко Е.А.);

- 17.05.2019 р. – мішана хорова капела «Дарина Лада» брала участь у концертній програмі Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Таврійські сурми»;

- 22-24.05.2019 р. – студент 4 курсу Камарін О. (918 група) (викл. – доц. Антоненко О.М.) виступив на VI Всеукраїнському конкурсі фольклорних колективів, інструментально-виконавської та диригентської майстерності «Грай, музико!» та отримав Гран-прі;

- 29.05-01.06.2019 р. – студентка 2 курсу Трушкіна М. взяла участь у XIX Міжнародному конкурсі академічного мистецтва юних «Vivat Musica!», у номінації «Фортепіано» м. Нова Каховка та отримала звання Лауреата II ступеня (ст.викл. – Власенко Е.А.);

- 07-09.06.2019 р. – вокальний джаз-квартет «Саунд версія» виступив на Фестивалі естрадного мистецтва Зірка-фест – «Київська весна» (м. Київ) та отримав Гран-прі. Також на фестивалі в номінації «Сольне виконання» виступили студентки 2 курсу Авакімова А. – Гран-прі, Новікова О. – 1 місце;

- 08.11.2019 р. – проведено Мистецький форум «Полікультурні Арт-діалоги». Лауреатами стали:

у номінації «Інструментальна музика» – Малахова А. (гр. 518-с) – 1 місце (керівник – Мітлицька В.А.); Тверда Ю. (гр. 518-с) – 1 місце

(керівник – Стотика І.Г.); Пірго А. (гр. 619-с) – 2 місце (керівник – Власенко Е.А);

у номінації «сольний академічний вокал» – Авакімова А. – 1 місце, Новикова О. – 1 місце (керівник – Червонська Л.М.);

у номінації «вокальний ансамбль» – вокальний дует Авакімова А., Новикова О. – 1 місце (керівник – Червонська Л.М.);

у номінації «художнє читання» – Богомолова А. (гр. 516-с) – 2 місце (керівник – Черняк Є.Б.);

у номінації «хореографія» – хореографічний ансамбль «Цвіт папороті» – 2 місце (керівник – Ускова А.Л.).

Традиційними в Університеті залишаються такі святкові заходи, студентські конкурси та фестивалі, як Свято першого дзвоника, квест-конкурс «Марафон першокурсників», молодіжний фестиваль «Real Fun-Fest», святковий концерт до Дня працівника освіти, низка профорієнтаційних квест-марафонів «Шлях до мети в МДПУ», концерт до Міжнародного дня студента, фестиваль-конкурс аматорського мистецтва МДПУ «Star-fest», конкурси Містер і Міс університет, проведення Кубка ректора з гумору за участю команд телевізійної Ліги Сміху («Гостинниця 72», «Ніколь Кідман», «Воробушек», «Луганская сборная», «Млеко»), святкові заходи до Дня Святого Миколая та Нового Року, свято вручення дипломів, святковий концерт до Міжнародного дня прав жінок і миру, фестиваль національних меншин «Віночок дружби», святковий концерт до Дня Перемоги, виступи творчих мистецьких колективів та сольних виконавців Університету на факультетських, інститутських, університетських та міських урочистостях та інші святкові заходи.

Заходи екологічного спрямування

Щороку студентський та викладацький колективи традиційно беруть участь у арт-фестивалі з благоустрою м. Мелітополь «Том Сойер FEST». Невід'ємною частиною життя Університету стали екологічні загальноміські заходи:

- 20.03.2019 р. – студенти підтримали всесвітню екологічну акцію «#TRASHTAG»;

- 15.04.2019 р. – студенти взяли участь у загальноміській акції «Зробимо своє місто кращим!» у рамках проведення місячника з благоустрою міста. Студенти прибрали територію парку – пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Алея Слави».

Заходи з фізичного виховання та формування здорового способу життя

Серед заходів із формування здорового способу життя студентів, проведених протягом року, можна виокремити такі:

1. Святкування Дня фізичної культури та спорту (вересень, 2019 р.);
2. Проведення університетської спартакіади з легкої атлетики (вересень, 2019 р.);
3. Чемпіонат міста Мелітополя з легкої атлетики (жовтень, 2019 р.);
4. Відкритий чемпіонат міста з баскетболу (24.08.2019 р.);
5. Участь у Чемпіонаті України з баскетболу, м. Запоріжжя (червень, 2019 р.);
6. Участь у Чемпіонаті України з баскетболу, м. Бердянськ (липень, 2019 р.);
7. Проведення університетських змагань з аеробіки «Факел грації» (травень, 2019 р.)

10.05. 2019 р. – в Університеті проходили міжфакультетські змагання зі стрітболу, волейболу та настільного тенісу.

В червні та жовтні 2019 року в Університеті пройшов Всеукраїнський турнір з вільної боротьби на кубок ректора університету, який зібрав понад 100 найкращих спортсменів Запорізької та сусідніх областей.

В Університеті створено умови для формування фізичної культури студентів. Матеріальна база для занять спортом включає 4 спортивні зали, тренажерний зал, стенд-тренажер «Скеля». Студенти займаються в

спортивних секціях із волейболу, легкої атлетики, настільного тенісу, баскетболу, футболу, вільної боротьби, аеробіки.

Власні спортивні здобутки студентів Університету:

1. Дурмаджи А. – бронзовий призер чемпіонату Європи з французького боксу 2019 року (10-12 жовтня 2019 р., Італія, Генуя);
2. Тарасенко О. – фіналіст чемпіонату України з баскетболу 3х3 (серпень 2019 р., м. Кам'янське), переможець першості області з баскетболу 3х3 (жовтень 2019 р., м. Мелітополь), переможець першості міста з легкої атлетики в 7 видах, чемпіон України з мас-реслінгу. Бронзовий призер чемпіонату світу з мас-реслінгу в Польщі (листопад 2019 р.);
3. Третьякова Г., Москальова Г. – фіналісти чемпіонату України з баскетболу 3х3 (серпень 2019 р., м. Кам'янське). Переможці першості області з баскетболу 3х3 (жовтень 2019 р., м. Мелітополь);
4. Атамасов В. – чемпіон області з вільної боротьби у першому Всеукраїнському турнірі (червень 2019 р, м. Мелітополь);
5. Костючок М. – чемпіонка області з вільної боротьби, яка посіла III місце на Міжнародному турнірі м. Херсон;
6. Сотнік О. – призер чемпіонату області з вільної боротьби, який посів III місце на Всеукраїнському турнірі (жовтень, 2019 р., м. Харків);
7. Старостенко В. – призер чемпіонату області з вільної боротьби (жовтень 2019 р.);
8. Лісовик А. – чемпіон області з вільної боротьби, призер Всеукраїнського турніру (червень 2019 р., м. Мелітополь);
9. Біляк А. – бронзовий призер чемпіонату України з карате (жовтень 2019 р.).

7. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Студентське самоврядування в Університеті здійснюється на рівні Університету в цілому, інституту/факультету, гуртожитку. Адміністрація Університету, директорат інституту, деканати факультетів, куратори ЕКТС груп плідно співпрацюють зі Студентською радою Університету, студентськими радами інституту/факультетів, гуртожитку, які стали досить впливовими органами студентського самоврядування. Представники студентських рад входять до складу Вченої ради Університету, вчених рад інституту/факультетів, стипендіальних комісій, робочих та дорадчих органів.

До складу Студентської ради Університету входять представники студентського самоврядування від кожного структурного підрозділу (інституту/факультетів).

Студентською радою Університету в 2019 році проводилася робота за такими напрямками: наукова робота, освітня діяльність, спортивна та культурно-масова робота, благодійна та інформаційна діяльність.

У рамках освітньої діяльності в якості членів Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, членів комісії Вченої ради Університету із експертизи якості освітніх програм спеціальностей представники студентського самоврядування долучалися до обговорення, оновлення освітніх програм спеціальностей, участі у процесах внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті.

Протягом звітнього періоду проведено понад 80 різноманітних заходів: спортивних, національно-патріотичних, культурних, наукових тощо. Вперше в новому форматі проведено конкурс краси «Міс та містер університет», традиційно за участі телевізійної «Ліги сміху» пройшов фінал закритої ліги КВК Університету, вдало стартувала «Юніорська Ліга Педу». (15.05.2019 р. в стінах Університету відбувся фінал, членами журі якого були зірки «Ліги Сміху»).

Слід виокремити основні заходи, у яких Студентська рада брала участь, до яких залучалася, організовувала та проводила:

- 22.01.2019 р. – участь у міському заході до Дня Соборності України «Ланцюг Єдності»;
- свято Масляної в холі головного корпусу Університету;
- конкурс на кращу стіннівку до Всесвітнього дня здоров'я;
- патріотичний захід «День Вишиванки»;
- проведення виборів голів студентських рад гуртожитків, факультетів, (інституту);
- участь студентської ради в засіданні Української Асоціації студентів щодо обговорення Типового положення студентського самоврядування;
- «Міс гуртожитку №1, 2 – 2019»;
- підтримка Всесвітньої екологічної акції «#TRASHTAG»;
- зустріч з мексиканською спільнотою у Мелітопольському краєзнавчому музеї;
- 28.03.2019 р. – розважальний студентський захід «А поговорити?»;
- 02.04.2019 р. – підтримка Всесвітньої акції «Хочу працювати з різними дітьми» до Дня розповсюдження інформації про проблеми аутизму;
- 04.04.2019 р. – проведення університетських змагань із настільного тенісу;
- 08.04.2019 р. – проведення університетських змагань з баскетболу;
- 10.04.2019 р. – проведення університетських змагань з волейболу;
- 11.04.2019 р. – участь у засіданні Запорізької обласної Студентської ради;
- 08.05.2019 р. – Кубок ректора з баскетболу;
- протягом 3-5.05.2019 року голова Студентської ради Університету на базі Житомирського національного агроекологічного університету взяла участь у «UAS Meet Up 3.0: Галактичний OCC»;
- участь в благодійній Всеукраїнській акції «Від серця до серця»;

- 30.06.2019 року – участь студентської ради у презентації третьої збірки поезії та прози молоді міста Мелітополя «#ЛІТНАРОДЖЕННЯ_2.0»;
- 10.08.2019 р. – участь у Всеукраїнському фестивалі «З країни в Україну»;
- 05.09.2019 р. – участь у зустрічі за темою: «Болгаристика – наука про Болгарію»;
- 6-8.09.2019 р. – голова Студентської ради природничо-географічного факультету Жук Д. та голова національно-патріотичного відділу Студентської ради Курашевська А. взяли участь у дебатній школі «Маю право» від Запорізького обласного центру патріотичного виховання молоді м. Бердянськ;
- регулярні зустрічі Студентської ради з ректором університету;
- 01-15.09.2019 р. – XI щорічний Табір студентського активу «Сковородинівська родина лідерів», в якому активну участь взяла голова Студентської ради гуртожитку №1 Тарасенко В. (філологічний факультет);
- 19.09.2019 р. – участь у щорічній університетській Спартакіаді;
- 12.10.2019 р. – участь у засіданні Запорізької обласної Студентської ради;
- 19.10.2019 р. – участь у соціально-моделюючій грі «Взаємозв'язок між громадами міста»;
- 23.10.2019 р. – вибори голів Студентської ради на факультетах, в інституті та в гуртожитках;
- 29-30.10. 2019 р. – проведення «Дня донора» спільно зі студентським профбюро ТДАТУ імені Дмитра Моторного;
- листопад 2019 р. – організація благодійного концерту «Допоможи мені» для Данила Румянцева;
- 09.11.2019 р. – відкриття поетичного просвітницького проекту «Серця у слові» до Дня української писемності та мови;
- 09.11.2019 р. – участь членів Студентської ради та студентів Університету у міському спортивному марафоні «Екіден»;

- 22.11.-05.12. 2019 р. – підтримка обласної акції «Чарівники» до Дня Святого Миколая;
- 21.11.2019 р. – зустріч зі Студентською радою Мелітопольського медичного коледжу;
- 24.11.2019 р. – участь у воркшопі «Комунікація в конфлікті»;
- 04.12.2019 – тренінг для першокурсників на тему: «Заповнення рейтингу активності».

В січні місяці 2019 року студентку факультету інформатики, математики та економіки Власенко О., координатора програми «Студбумеранг», було обрано заступницею голови обласної студентської ради. Власенко О. також взяла участь в програмі Національного обміну в рамках Всеукраїнської акції #GOxChange (м. Маріуполь, 2019 р.), регіональній академії лідерства «Жінки-лідерки в Євразії» (активістки України, Білорусі, Молдови, Грузії та Румунії).

Студентська рада Університету є активним учасником проекту «З країни в Україну – 2019», який проходив у м. Харкові.

Університетом у партнерстві з університетом Humanitas (м. Сосновець, Республіка Польща) з 27.09.2019 р. по 05.10.2019 р. реалізовано проєкт «Студ-Бумеранг» – креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді». Мета проєкту – підтримка студентських ініціатив створення комунікативної платформи як дієвого механізму формування громадянської активності, толерантності та інтеркультурної компетенції молоді. Учасниками проєкту стали 40 осіб (по 20 осіб з України та Польщі). Основні завдання проєкту передбачали:

- обмін сучасними практиками функціонування креативного студентського простору та налагодження міжкультурного діалогу задля розвитку відкритості та толерантності студентської молоді;
- розширення співпраці між закладами, зокрема в питаннях роботи з молоддю та роботи студентського самоврядування;

- створення молодіжної комунікативної платформи для розвитку міжкультурного діалогу студентської спільноти.

Студенти разом з викладачами Університету завітали до університету Humanitas, де познайомилися з особливостями організації освітнього процесу, прослухали курс лекцій з питань міжкультурної комунікації, польської культури, обмінялися сучасними практиками функціонування креативного студентського простору. Програма перебування також включала в себе й цікаві екскурсії, які дозволили долучитись до польської історії та культури. Завершився проєкт підписанням Меморандуму про створення спільної комунікативної платформи для студентської молоді та визначенням пріоритетних напрямів подальшої співпраці двох закладів вищої освіти.

30.10.2019 р. до Університету завітали команди телевізійної «Ліги сміху» («Млеко», м. Дніпро; «Ніколь Кідман», м. Суми) і взяли участь у розігравші Кубку ректора з гумору.

До Міжнародного дня студента 14.11.2019 р. студенти Університету були відзначені такими нагородами на рівні міста, області та країни:

- Почесна грамота Міністерства молоді та спорту України – Моложон К. (студентка магістратури, хіміко-біологічний факультет), Власенко О. (III курсу, факультет інформатики, математики та економіки);

- Почесна грамота голови Запорізької обласної державної адміністрації – Пюрко В. (студент магістратури, хіміко-біологічний факультет), Власенко О. (студентка III курсу, факультет інформатики, математики та економіки) – переможець обласного конкурсу «Студент року – 2019» в номінації «Студент – суспільний діяч року»;

- Подяками Управління молоді та спорту Запорізької обласної державної адміністрації були нагороджені переможці університетського етапу та учасники обласного етапу конкурсу «Студент року – 2019»:

Дудник К. – студентка філологічного факультету, номінація «Студент – лідер студентського самоврядування»;

Тутова Г. – студентка хіміко-біологічного факультету, номінація «Студент – староста року»;

Пшеничний М. – студент Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти, номінація «Студент – волонтер року»;

Дурмаджи А. – студент природничо-географічного факультету, номінація «Студент – спортсмен року».

- Почесними грамотами виконавчого комітету Мелітопольської міської ради були нагороджені такі студенти: Дудник К., Моложон К., Мошник М., Линник Ол., Сухомлінова А..

- Грамотами Управління молоді та спорту Мелітопольської міської ради були нагороджені: Тарасенко В., Скобліков Р., Ковальов А., Саржан А., Сухомлінова А.

Згідно з планом роботи Запорізької обласної державної адміністрації відбуваються регулярні зустрічі Голови зі студентською молоддю області. Студентський актив Університету бере активну участь у цих зустрічах, має можливість поставити запитання й отримати обґрунтовані відповіді від очільника регіону.

За результатами засідання експертної комісії з визначення кандидатів на призначення стипендії Мелітопольського міського голови, стипендії за активну наукову, громадську та спортивну діяльність отримують і студенти Університету:

- Дудник К. – студентка IV курсу філологічного факультету;
- Власенко Ол. – студентка III курсу факультету інформатики, математики та економіки;
- Чистобородова В. – студентка магістратури Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти;
- Бик Н. – студентка магістратури Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти;

– Муртазієв Е.Г. – куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю (разова стипендія Мелітопольського міського голови).

В Університеті продовжує активно працювати студентське телебачення «STM», яке висвітлює заходи, що проводяться в Університеті та за його межами, в інформаційному просторі. За 2019 рік студентським телебаченням випущено близько 22 сюжетів (випусків новин та відеороликів профорієнтаційної спрямованості).

20-26.05.2019 р. куратор із організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю Муртазієв Е.Г. представляв Університет у міжнародному проекті «Міст дружби Україна – Туреччина», який відбувся за сприяння Міністерства молоді та спорту України та Управління у справах тюрків зарубіжжя. Цей проект став однією з платформ для інтеграції та діалогу молоді України та Туреччини. Підсумки роботи підбиті у вересні у стінах Університету за участю радника Міністра молоді та спорту України та посла Республіки Туреччини в Україні.

8. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА Й ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Підтримання якості освіти на найвищому рівні вимагає відповідного фінансування, що є актуальним і проблематичним для нашої держави в умовах обмеженості фінансових ресурсів у економіці.

Отже, переймаючи світові тенденції, Україна рухається в напрямі забезпечення ЗВО автономією, зокрема, й фінансовою, відповідно до Лімської декларації «Про академічну свободу і автономію вищих навчальних закладів». Адже, як зазначається в цьому документі, автономія, тобто незалежність ЗВО від держави та інших суспільних сил у прийнятті рішень стосовно внутрішнього управління, фінансів, адміністрації, встановленні власної лінії поведінки сфері освіти, науково-дослідної роботи, викладання та інших, пов'язаних із цими видами діяльності, є необхідною передумовою для того, щоб ЗВО виконували належні їм функції. Отже, автономія є не самоціллю, а необхідною передумовою діяльності Університету.

1. Витрати Університету

Таблиця 8.1.

**Порівняльний аналіз кошторисних призначень із Законами України
«Про Державний бюджет України на 2018 рік» та
«Про Державний бюджет України на 2019 рік», у розрізі КПКВК**

Найменування показників згідно з класифікацією видатків та кредитування державного бюджету	Обсяг фінансування, тис.грн.	
	2018 рік (факт виконання)	2019 рік (за 11 місяців)
Загальний фонд державного бюджету, всього	65412,8	70084,3
у тому числі:		
2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III – IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»	54406,0	60332,1
2201040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання»	1365,3	1138,9

2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних»	9641,5	8447,6
3401070 «Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій»	-	165,7
Спеціальний фонд державного бюджету, всього	19486,0	20615,1
у тому числі:		
1. Кошти, отримані як плата за послуги	18401,2	19347,4
2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»	18020,2	19264,1
2201040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання»	381,0	83,3
2. Кошти, отримані за іншими джерелами власних надходжень		
2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III – IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики», а саме:	1084,8	1267,7
- інша благодійна допомога у натуральній формі	571,0	569,7
- відсотки від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів	513,8	698,0
РАЗОМ	84898,8	90699,4

Обсяг фінансування Університету за 11 місяців 2019 року склав **90699,4 тис. грн.** По відношенню до 2018 року спостерігається підвищення кошторисних призначень по загальному та спеціальному фондах (на 6,8%).

Коштів загального фонду Університету за 11 місяців 2019 року витрачено на суму 70084,3 тис. грн. та спрямовано на:

- Виплату заробітної плати з нарахуваннями – **52792,6 тис. грн.;**
- Оплату комунальних послуг – **1756,4 тис. грн.;**
- Виплату стипендій аспірантам та докторантам – **2257,2 тис. грн.;**
- Виплату академічних стипендій – **8447,6 тис. грн.;**
- Забезпечення дітей-сиріт – **2580,2 тис. грн.;**
- Виплата одноразової адресної грошової допомоги випускникам – **76,8 тис. грн.;**

• Придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю для навчального процесу на суму **511,8 тис. грн.**, а саме:

- меблів (тумби, шухляди, стільці, столи, шафи д/документів, лабораторні робочі столи з керамічним плитами для захисту поверхні у кількості 13 шт.) – **128,4 тис. грн.**;

- віконних металевих конструкцій з запасними частинами, двері – **160,3 тис. грн.**;

- музичних інструментів та запчастини до них – **57,4 тис. грн.**;

- оргтехніки (планшети 10 шт., принтер) – **52,6 тис. грн.**;

- телевізорів з настінним кріпленням (10шт.) – **64,2 тис. грн.**;

- інших (жалюзі для навчальних аудиторій, електроди для навчального процесу, екрани з кріпленнями, витяжка) – **48,8 тис. грн.**;

• Придбання предметів довгострокового користування для навчального процесу (ваги, рефрактометр, електропічі камерні, аквадистилятор, спектрофотометр з програмним забезпеченням, іонімір, інтерактивна панель, шейкер, термостат, джерело живлення, камера для горизонтального електрофорезу, телевізор, ноутбук) – **401,3 тис. грн.**;

• Проведення поточних ремонтів на суму **906,0 тис. грн.**, а саме:

- в навчальному корпусі №1 ремонт аудиторії №52 – **119,4 тис. грн.**;

- в навчальному корпусі №4 заміна вікон та ремонт аудиторії №122 та прилеглого коридору – **172,4 тис. грн.**;

- в навчальному корпусі №2 ремонт аудиторії №99 лабораторій та прилеглих коридорів – **199,1 тис. грн.**;

- в навчальному корпусі №7 заміна вікон на енергозберігаючі, заміна тепловісильника – **415,1 тис. грн.**;

• Придбання товарів, робіт, послуг для виконання науково-дослідних робіт – **188,7 тис. грн.**;

• Поточні витрати на реалізацію проекту «Студ-Бумеранг» – креативна платформа для міжкультурного діалогу студентської молоді» по здійсненню Українсько-Польського обміну молоддю – **165,7 тис. грн.**

У грудні за рахунок коштів загального фонду на капітальні видатки (придбання обладнання для навчального процесу) планується використати ще 803,9 тис. грн., з яких:

- 1. Для хіміко-біологічного факультету – на 600 тис. грн.**
- 2. Для навчальної лабораторії дошкільної освіти Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – на 203,9 тис. грн.**

Коштів спеціального фонду витрачено на суму 17596,9 тис. грн. та спрямовано на:

- Виплату заробітної плати з нарахуваннями – **10456,0 тис. грн.;**
- Оплату комунальних послуг –**2023,0 тис. грн.;**
- Відрядження для участі студентів в олімпіадах та конкурсах – **43,2 тис. грн.;**
- Службові відрядження – **138,6 тис. грн.;**
- Відрахування Профспілковій організації згідно Колективного договору – **25,8 тис. грн.;**
- Придбання періодичних видань навчальної літератури для поповнення бібліотечного фонду – **45,2 тис. грн.;**
- Поточний ремонт та технічне обслуговування транспортних засобів, пально-мастильні матеріали, автозапчастини – **155,4 тис. грн.;**
- Рекламна продукція та рекламні послуги – **67,956 тис. грн.;**
- Придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – **707,7 тис. грн., з них:**
 - обладнання, інвентар, інструмент та витратні матеріали для господарської діяльності – **255,4 тис. грн.;**
 - склопакети, профіль, планки та інші будівельні матеріали для виготовлення металопластикових конструкцій власними силами – **204,0 тис. грн.;**

- придбання предметів, обладнання та меблів для навчального процесу(посуд, вітрина, барна стійка, стіл-ресепшн, шафи, килим, ламінат, лінолеум, принтер, вінчестер, жалюзі) – **184,8 тис. грн.**

- інші предмети, матеріали, обладнання та інвентар (марки, конверти, листівки, папір, журнали реєстрації, періодичні видання для службового користування та інші канцтовари) – **63,5 тис. грн.**

• Придбання медикаментів та медичне обслуговування – **32,7 тис. грн.;**

• Оплата послуг (крім комунальних) – **536,6 тис. грн.,**

з них:

- послуги зв'язку та інтернет – **75,6 тис. грн.;**

- участь у виставках, форумах та конференціях – **15,3 тис. грн.;**

- інформаційно-консультаційні послуги (підтримка доступу до ЄДЕБО, обслуговування програм та хостинг, реєстрація у міжнародній системі бібліографічних посилань та інші) – **74,5 тис. грн.;**

- послуги з технічного обслуговування котелень, мереж водопостачання та водовідведення, теплопостачання, електропостачання, газопостачання, техніки та обладнання – **235,4 тис. грн.;**

- інші послуги (охорони, обслуговування ліфтів, профдезінфекція, страхування водіїв, пожежної дружини та власників транспортних засобів, банківські, нотаріальні та поштові послуги, проведення експертиз, утилізація люмінісцентних ламп, виготовлення технічних паспортів на об'єкти нерухомого майна, сплата податків, навчання на курсах цільового призначення та ін.) – **135,8 тис. грн.;**

• Витрати на товари, роботи, послуги та відрядження для виконання науково-дослідних робіт – **24,5 тис. грн.;**

• плата за отримання ліцензій, оплата послуг з проведення акредитації – **71,6 тис. грн.**

За рахунок коштів спеціального фонду:

1. Проведено поточних та капітальних ремонтів, реконструкцій на суму 2774,7 тис. грн., а саме:

- в навчальному корпусі №1 ремонт кабінету інформатики (118,6 тис. грн.) та заміна вікон на енергозберігаючі (1483,6 тис. грн.);
- в навчальному корпусі №2 ремонт укосів спортивної зали (13,9 тис. грн.) та реконструкція покрівлі (1158,6 тис. грн.).

2. Придбано обладнання довгострокового користування на суму 493,9 тис. грн.:

- інтерактивна дошка (1 шт.) – 21,6 тис. грн.;
- ноутбук та комп'ютери – 174,5 тис. грн.;
- проектори (11 шт.) – 119,2 тис. грн.;
- блок електроніки «Полірегістратор» – 32,7 тис. грн.;
- комплект для психоневрологічного тестування – 95,4 тис. грн.;
- насоси та лічильники тепла – 50,5 тис. грн.

Структуру надходжень до спеціального фонду за 11 місяців 2019 року наведено у таблиці 8.2.

Таблиця 8.2.

Структура надходжень до спеціального фонду за 11 місяців 2019 року

Джерела надходжень	Сума, тис. грн.
Надання освітніх послуг	15593,5
Інші послуги (кандидатські іспити)	14,7
Проживання в гуртожитках	3362,2
Оренда приміщень	174,3
Відшкодування орендарями вартості спожитих комунальних послуг у минулому 2018 р.	47,1
Інші надходження (металобрухт, макулатура, дрова, шифер, скло, субсидії та пільги студентам)	72,3
Виконання науково-дослідних робіт	83,3
Благодійні внески, гранти, дарунки	569,7
Відсотки від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів	698
ВСЬОГО	20615,1

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в університеті є платні освітні послуги, які складають 75,6% від загальної суми надходжень. Структура надходжень за надані освітні послуги з підготовки студентів наведена в таблиці 8.3.

Таблиця 8.3.

**Структура
надходжень від надання освітніх послуг за 11 місяців 2019 року
в розрізі факультетів/інституту**

Факультет/інститут	Надходження від надання платних послуг, тис.грн
Філологічний факультет	1406,1
Природничо-географічний факультет	1833,8
Хіміко-біологічний факультет	678,0
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти	2554,6
Факультет інформатики, математики та економіки	1750,6
Відділ заочно-дистанційної освіти	6805,8
Аспірантура, докторантура	187,0
Сертифікатні програми	56,7
Підготовче відділення	248,7
Інші надходження	72,2
Всього	15593,5

2. Заробітна плата працівників університету за загальним і спеціальним фондом.

Підвищення посадових окладів працівників здійснювалось з 01.01.2019 р. Так, якщо на 01.01.2018 р. в Університеті посадовий оклад працівника 1-го тарифного розряду становив – 1762,00 грн., а мінімальна заробітна плата – 3723,00 грн., то з 01.01.2019 року відповідно 1921,00 грн. та 4173,00 грн.

Станом з 01.01.2019 року розмір заробітної плати в Університеті становив: професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, учений ступінь та наукове звання) – 13814,79 грн., доцент – 11668,32 грн., асистент, кандидат наук – 6842,04 грн., асистент (без ступеня) – 5949,60 грн., для інших категорій співробітників (без доплат) від 4173,00 до 5501,16 грн.

На виконання абзацу 11 частини першої статті 57 Закону України «Про освіту» у 2019 році надавалася допомога для оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу усім педагогічним і науково-педагогічним працівникам Університету.

Таблиця 8.4.

Найменування	Всього за 11 місяців 2019 р.		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
Заробітна плата з нарахуваннями	63248,6	100,0	52792,6	83,5	10456,0	16,5

3. Стипендіальне забезпечення

На 01.12.2019 року стипендію отримує 779 особа, у тому числі 734 студента (з них 156 осіб отримують соціальну стипендію), 44 аспіранти та 1 докторант.

Таблиця 8.5.

Категорії стипендіатів	Кількість стипендіатів на 01.12.2019 р.
Студенти-сироти та позбавлені батьківського піклування	82
Студенти з малозабезпечених сімей	4
Студенти, які є інвалідами	22
Студенти, які мають сім'ї з дітьми	-
Студенти за напрямами підготовки педагогічної освіти	126
Студенти, які навчаються на «відмінно»	32
Студенти, які мають середній бал 4-4,99	420
Студенти, батьки яких є шахтарями, що мають стаж підземної роботи не менш ніж 15 років	1
Студенти, які зареєстровані як внутрішньо переміщені особи	15
Студенти, визнані учасниками бойових дій (або студенти, батьки яких визнані учасниками бойових дій)	32
Студенти, один із батьків яких загинув у районі проведення АТО	-
Всього	734

4. Фінансування органів студентського самоврядування

Кошти, визначені вченою радою університету, органами студентського самоврядування було спрямовано на:

- витрати студентів на відрядження для участі у олімпіадах і конкурсах у сумі **43,2 тис. грн.**;

- витрати на придбання канцелярських товарів, грамот, запрошень, афіш, кульок повітряних, рамок для фото, фотопаперу, батарейок, стрічок з написом та інше для студентського комітету в сумі **6,6 тис. грн.**

Заходи, проведені по ремонту будівель Університету АГЧ у 2019 році:

Навчальний корпус №1

1. Ремонт аудиторій: 32, 52, 61, 62.
2. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 143 шт.

Навчальний корпус №2

1. Капітальний ремонт покрівлі S – 1363 м².
2. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 63 шт.
3. Ремонт кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства – кабінет 101.

4. Ремонт аудиторії 99, коридора.

Бібліотека

1. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 13 шт.

Навчальний корпус №3-А

1. Заміна входних дверей.
2. Навчальний корпус №4
3. Ремонт приміщень педагогічної лабораторії.
4. Ремонт аудиторії 122.
5. Ремонт коридорів I-II поверхів.

6. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 36 шт.

Навчальний корпус №7

1. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 26 шт.

Гуртожиток №1

1. Заміна дерев'яних віконних блоків на металопластикові – 15 шт.
2. Ремонт цементної стяжки балконів – 17 шт.

Гуртожиток №1

1. Ремонт кімнати 802 після пожежі (заміна віконного блоку, заміна дверей, покриття підлоги лінолеумом, штукатурка стін та стелі).

Отже, фінансово-господарська діяльність, що проводиться Університетом, дає можливість закріпити фінансові та економічні позиції, стабільний та поступальний розвиток Університету.

9. СТАН РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ З ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

На виконання антикорупційного законодавства України в Університеті затверджено План заходів щодо усунення оцінених корупційних ризиків, попередження та профілактики корупційних правопорушень на 2019 рік (далі – План).

За звітний період у межах компетенції вживалися заходи, спрямовані на безумовне та чітке виконання норм Закону України «Про запобігання корупції». Також із метою реалізації Плану здійснювалися наступні заходи.

Упродовж 2019 року в Університеті оголошено та проведено 4 конкурсних комісії на заміщення посад науково-педагогічних працівників, в яких взяло участь 157 осіб. Конкурсні відбори проведено на засадах законності, об'єктивності та неупередженості. Усі конкурсні справи та наведена в них інформація про кандидата були ретельно перевірені конкурсною комісією із урахуванням вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, трудового та антикорупційного законодавства.

З метою дотримання антикорупційного та трудового законодавства до складу конкурсної комісії включено юрисконсульта та фахівця ректорату.

Система відбору кандидатів на посади науково-педагогічних працівників Університету є відкритою, кожен претендент має можливість вільно ознайомитися з умовами та порядком проведення конкурсного відбору, критеріями відбору. Порядок проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників в Університеті розміщено на офіційному веб-сайті закладу.

Конкурсною комісією та відділом кадрів здійснюється диференціація кандидатів на заміщення вакантних посад за ступенем їх відповідності майбутній діяльності.

Прийняття рішення про придатність або відвід кандидатів передусе вивчення кандидатур претендентів на посади як наукових, науково-

педагогічних і педагогічних працівників, так й інших категорій працівників, при цьому обов'язково враховуються наступні фактори: наявність прямого підпорядкування; можливість наявності конфлікту інтересів; індивідуальні та професійні якості претендента на посаду.

Усі кандидати на заміщення вакантних посад працівників під час співбесіди попереджаються про відповідальність за надання недостовірної інформації щодо працюючих в Університеті близьких осіб. Із метою формування належного рівня антикорупційної культури, ознайомлення з вимогами антикорупційного законодавства фахівцем ректорату для працівників Університету, які вперше приймаються на роботу, проводиться обов'язковий вступний інструктаж. Факт проходження інструктажу фіксується в журналі вступних інструктажів із резолюцією у заяві про прийняття на роботу працівника.

У зв'язку з періодичним оновленням нормативно-правових актів у галузі запобігання та протидії корупції пріоритетним напрямком діяльності фахівця ректорату є роз'яснення його положень працівникам та студентам Університету. На виконання пункту Плану здійснюється постійний моніторинг норм і практики застосування законодавчих та інших нормативно-правових актів в галузі протидії корупції. Крім того, роз'яснення антикорупційного та іншого законодавства надаються працівникам і студентам Університету під час індивідуальних консультацій.

На особливу увагу в діяльності посадових осіб Університету заслуговує питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. В Університеті здійснюється постійний моніторинг дотримання посадовими особами антикорупційного законодавства, насамперед, щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, обмеження спільної роботи близьких осіб. В ході проведення моніторингу порушень антикорупційного законодавства протягом 2019 року не виявлено.

Із метою дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Плану упродовж лютого-березня 2019 року до суб'єктів

подання щорічних е-декларацій було доведено інформацію про необхідність своєчасного подання електронної декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Кожен із суб'єктів попереджений про адміністративну відповідальність за неподання або несвоєчасне подання е-декларації, а також про подання недостовірної інформації в е-деклараціях.

Станом на 01 квітня 2019 року усіма суб'єктами декларування були своєчасно подані е-декларації.

До Національного агентства з питань запобігання корупції повідомлення про факти порушення антикорупційного законодавства не направлялися.

У 2019 році фактів порушення посадовими особами Університету антикорупційного законодавства з питань врегулювання конфлікту інтересів та ознак наявності корупційних ризиків у діяльності зазначених працівників не виявлено. У діяльності керівників структурних підрозділів Університету фактів конфлікту інтересів та наявних корупційних ризиків не виявлено.

У зв'язку з тим, що в звітному періоді посадові особи Університету до відповідальності за скоєння корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень не притягувались та у їх діяльності фактів конфлікту інтересів або наявних корупційних ризиків виявлено не було, інформація до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції не надавалася.

У звітному періоді через «скрині довіри» інформація стосовно порушення антикорупційного законодавства співробітниками та студентами Університету не надходила.

В Університеті з метою моніторингу якості підготовки здобувачів вищої освіти та об'єктивності їх оцінювання під час поточного й періодичного контролю проводяться ректорські контрольні роботи. Проведеними контрольними роботами порушень не встановлено, що свідчить про належну роботу всіх причасних до профілактики корупційних правопорушень осіб.

Усі закупівлі товарів і послуг здійснюються в Університеті відповідно до річного плану. Під час здійснення публічних закупівель враховуються наступні принципи: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність використання державних коштів; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників; об'єктивна та неупереджена оцінка отриманих пропозицій у тому числі й тендерних; запобігання корупційним діям і зловживанням.

Із метою мінімізації корупційних ризиків у фінансово- господарській сфері, підвищення ефективності публічних закупівель товарів та послуг, а також підтримання ділових відносин із контрагентами у правовому полі, в Університеті запроваджена антикорупційна перевірка контрагентів. Перевірка здійснюється з використанням Інтернет-ресурсів, проводиться аналіз попередньої діяльності контрагентів. Усі проекти договорів в Університеті обов'язково візуються провідним юрисконсультom Університету.

Проведення публічних закупівель товарів і послуг здійснюється в Університеті через систему «Prozorro». Університет докладає всіх можливих зусиль щодо мінімізації ризиків ділових відносин із контрагентами, які можуть бути залучені до корупційної діяльності. За результатами проведеного моніторингу раніше укладених договорів проводиться робота щодо виключення посередницьких структур із процесу проведення закупівлі товарів та послуг. Університетом проводиться певна робота щодо укладання прямих договорів з виробниками товарів та послуг. Усі документи, отримані під час проведення процедур закупівлі товарів та послуг, систематизуються та зберігаються відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів та Інструкції з діловодства Університету.

Протягом 2019 року юрисконсультom Університету спільно з головним бухгалтером із залученням керівників структурних підрозділів, враховуючи вимоги чинного законодавства, в тому числі й антикорупційного, було розроблено типові договори, або внесені зміни до діючих договорів: про надання освітніх послуг, про надання додаткових освітніх послуг, купівлі-

продажу товарів; про надання послуг; про проведення практик здобувачів вищої освіти, про співробітництво або співпрацю тощо.

Із метою посилення контролю за здійсненням допорогових закупівель товарів і послуг в Університеті запроваджено обов'язкове візування документів щодо закупівлі товарів та послуг головним бухгалтером Університету, секретарем тендерного комітету та провідним юрисконсультантом.

Задля посилення контролю за прийняттям рішення про списання матеріальних цінностей в Університеті наказом ректора Університету від 13.02.2019 року № 24/01-06 створено постійно діючу комісію. У звітному періоді комісією здійснювалась перевірка товарно-матеріальних цінностей, що частково або повністю втратили свою первісну якість або застаріли, які пропонувалися на списання. За цими напрямками діяльності порушень вимог чинного законодавства не виявлено.

Питання запобігання та протидії корупції неодноразово розглядалися та обговорювалися на ректоратах, під час засідань Вченої ради та на конференції трудового колективу, а також під час проведення засідань кафедр, вчених рад інституту/факультетів, під час кураторських годин зі здобувачами вищої освіти. Упродовж 2019 року фактів порушення учасниками освітнього процесу антикорупційного законодавства виявлено не було, у зв'язку з чим службові розслідування та перевірки не проводилися.

Крім того, у звітному періоді постійно проводилась експертиза розпорядчих документів, що видаються в Університеті на предмет виявлення положень, що можуть призвести до порушення вимог антикорупційного законодавства та щодо вчинення працівниками Університету корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень. Всі порушення, які б могли привести до порушення антикорупційного законодавства, усувалися під час підготовки документа, а саме на стадії його розробки.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проведений аналіз основних видів діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького свідчить, що завдяки творчій та злагодженій роботі всього колективу Університету в цьому році досягнуті вагомі позитивні здобутки. Проліцензувано та відкрито нові спеціальності і освітні програми, в тому числі сертифікаційні освітні програми, програми по підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; успішно функціонують внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу та чинні наукові школи; розширено бази практичної підготовки здобувачів вищої освіти, запроваджено нові форми профорієнтаційної діяльності, організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю. Налагоджена плідна співпраця зі Студентською радою Університету, студентськими радами інституту/факультетів, гуртожитку, до діяльності яких залучаються активні, ініціативні студенти. Студентська спільнота активно представляє Університет на всеукраїнському та міжнародному рівнях, організовує власні заходи. Ведеться ефективна робота щодо оптимізації кадрового потенціалу, розширення міжнародних зв'язків з іншими науковими та науково-технічними установами, удосконалення матеріально-технічної бази Університету тощо. В рамках Методичної майстерні педагога Нової української школи налагоджена систематична робота щодо поширення кращих практик застосування інноваційних методів викладання та нових освітніх технологій.

Перспективними напрямками роботи Університету необхідно визначити:

1. Активний моніторинг зайнятості випускників для розробки ефективних заходів покращення якості діючих в Університеті освітніх програм.
2. Підтримка інноваційних освітніх і наукових практик науково-педагогічних працівників.

3. Вивчення і впровадження в освітню діяльність найкращих практик учасників міжнародної сертифікації з метою формування внутрішніх трендів якості освіти.

4. Моніторинг і удосконалення освітніх програм з урахуванням позицій всіх груп стейкхолдерів.

5. Збільшення контингенту здобувачів вищої освіти.

6. Розширення спектру освітніх платних послуг Університету.

7. Забезпечення взаємодії з крупними підприємствами, установами і організаціями з метою проходження здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками на їх базі практичної підготовки, стажування тощо; напрацювання моделі взаємовигідних відносин Університету з роботодавцями при впровадженні елементів дуальної освіти.

8. Поглиблення співпраці з управліннями освіти та закладами освіти різного рівня, розробка основних принципів спільної роботи для забезпечення наступності і безперервності дошкільної, загальної середньої та вищої освіти, посилення практичної складової фахової підготовки здобувачів вищої освіти відповідної галузі.

9. Створення спеціальних умов для проведення наукової роботи за пріоритетними напрямками, організація атестації структурних підрозділів Університету у частині провадження ними наукової діяльності за попередні п'ять років; активізація діяльності редакційних колегій наукових журналів щодо їх включення до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, Index Copernicus; підготовка та подання проектів до конкурсів наукових робіт.

10. Активна участь у регіональних, національних і міжнародних наукових конкурсах і проектах. Збільшення кількості об'єктів права інтелектуальної власності; сприяння збільшенню кількості наукової продукції вчених, висвітлення досягнень науковців у ЗМІ, на виставках міжнародного та всеукраїнського рівнів.

11. Стимулювання і підтримка наукових розробок вчених Університету за господарчими договорами, збільшення наукової продукції вчених для реального сектору економіки.

12. Підготовка здобувачів вищої освіти до захисту дисертаційних досліджень (PhD) в експериментальному порядку, прийняття участі у міжнародних, всеукраїнських студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових, мистецьких конкурсах міжнародного та всеукраїнського рівнів.

13. Подальше укріплення матеріально-технічної бази Університету.